

Käyttäjän Käsikirja

Finn Arildsen Software
www.condes.net
Danmark

Suomessa:
www.olfellows.fi/condes
jouni.laaksonen@olfellows.fi

Condes

Software for course planning

www.condes.net

Sisältö

Part I Tervetuloa käyttämään Condesia! 11

1 Mitä uutta Condesin versiossa 11 ... 16
2 Lajimuodot ... 19

Part II Miten... 21

1 Miten lähdetään liikkeelle... ... 22
2 Luo ensimmäinen ratasi... ... 22
3 Miten käsitellään rasteja ... 23
4 Miten käsitellään ratoja ... 24
5 Miten käsitellään sarjoja ... 25
6 Condesin käyttö Mac -tietokoneessa ... 25

Part III Miten (näkymät) ... 27

1 Tulostusasettelut... ... 28

Part IV Miten (kartat) ... 35

1 Karttatiedostot... ... 36
2 Miten vaihdetaan näkymän kartta ... 37
3 Miten siirretään karttaa, jos kaikki rastit ovat väärässä paikassa ... 38
4 Miten kartan tulostusmittakaava muutetaan ... 38
5 Geo -viitatut kartat ... 38
Paikkatiedolliset PDF -tiedostot ... 40
6 Päälletulostus tai ylempi/alempi purppura ... 41

Part V Miten (rastit) ... 47

1 Miten rastin rastimäärite määritellään ... 48
2 Miten rastiympyrän sijainti hienosäädetään ... 48
3 Miten poistetaan pala rastiympyrästä ... 49
4 Miten rastin kuormitus lasketaan ... 49
5 Miten käytetään Rastin tila maastossa -arvoja maastossa olevien merkkien kontro... 50seen
6 Miten siivotaan rastit, jotka eivät ole enää käytössä ... 50
7 Miten käytetään samoja leimasinkuvioita useammassa tapahtumassa ... 51
8 Miten piirretään valkoinen reunus rastiympyröille ... 52

Part VI Miten (radat) ... 53

1 Lähtö ja maali samassa paikassa ... 54
2 Ratasymbolien mitat ... 54

© 2026 Finn Arildsen

3 Miten taivutetaan rastiväliviivaa ... 54
4 Miten rastiväliviivat katkotaan automaattisesti ... 55
5 Miten rastiväliviiva katkaistaan ... 55
6 Miten poistetaan katko rastiväliviivasta ... 56
7 Miten muokataan reitinvalintaviivoja ja viitoituksia ... 57
8 Miten käsitellään kartanvaihto ... 57
9 Miten tehdään rata, joka on useammalla kartalla ... 59
10 Miten lasketaan ratojen pituudet ... 63
11 Miten radan noususumma lasketaan ... 64
12 Miten käytetään useampaa viimeistä rastia ... 65
13 Miten piirretään ja käytetään reitinvalintaviivaa ... 65
14 Miten kielletyn alueen reunaviiva katkotaan ... 68
15 Hajontalenkit ... 69

Part VII Miten (rastimääritteet) ... 71

1 Miten kartalle lisätään rastimääritteet ... 72
2 Miten rastimääritteet jaetaan osiin ... 72
3 Miten näytetään kaksi rastimääritesymbolia samassa ruudussa ... 72
4 Miten näytetään tekstiä rastimääriteruudussa ... 73
5 Miten poistetaan symboli rastimääritteistä ... 73
6 Miten määritellään onko rastimääritteet symboli- tai tekstirastimääritteet ... 73
7 Miten määritellään tekstirastimääritteiden teksti ... 75
8 Miten viedään rastimääritteet Condesista Tekstinkäsittelyohjelmaan ... 76

Part VIII Miten (viestit) ... 77

1 Condesin tuki viestiradoille ... 78
2 Miten tehdään viestirata ... 80
3 Viestijoukkueet ... 82
4 Yhden hengen viestit ... 83

Part IX Miten (ulkoasu) ... 85

1 Miten sivun ulkoasu suunnitellaan ... 86
2 Asettelukehys ... 86
3 Kartan leikkaaminen ... 88
4 Kartan peittäminen ... 88
5 Grafiikkakohteen lisääminen ... 92
6 Grafiikkakohteen muokkaus ... 93
7 Grafiikkakohteiden järjestäminen ... 93
8 Suurennetun karttapalan lisääminen ... 94
9 Useiden radan osien näyttäminen vierekkäin samalla sivulla ... 95

© 2026 Finn Arildsen

10 Tekstien ja Condes -logon lisääminen ... 97

Part X Miten (tulostukset ja viennit) ... 99

1 Miten tulostetaan kartat ja radat ... 100
2 Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä ... 101
3 Miten - tulostuksen ja viennin mittakaavat ... 102
4 Miten radan nimi tai viestijoukkueen numero tulostetaan kartan taakse ... 104

Part XI Miten (sekalaista) ... 107

1 Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein ... 108
2 Miten siirretään tapahtuman tiedot tulospalveluohjelmaan ... 108
3 Miten tuodaan ratatiedot IOF XML -tiedostosta ... 109
4 Miten lisätään uusia rastimääritesymboleita tai muokataan olemassa olevia ... 110

Part XII Toiminnot 111

1 Tiedosto -valikon toiminnot ... 112
2 Muokkaa -valikon toiminnot ... 113
3 Näytä -valikon toiminnot ... 113
4 Symbolit -valikon toiminnot ... 114
5 Rasti -valikon toiminnot ... 115
6 Rata -valikon toiminnot ... 116
7 Rastiväli -valikon toiminnot ... 117
8 Sarja -valikon toiminnot ... 118
9 Viesti -valikon toiminnot ... 118
10 Näkymä -valikon toiminnot ... 119
11 Ratojen asettelu -valikon toiminnot ... 120
12 Asettelukehys -valikon toiminnot ... 121
13 Kohteet -valikon toiminnot ... 121
14 Tulosta -valikon toiminnot ... 123
15 Vie -valikon toiminnot ... 123
16 Ohje -valikon toiminnot ... 124
17 Vakiotyökalurivi ... 125
18 Rataeditorin työkalurivi ... 127
Valitse ratakohde (Rataeditorin työkalurivi) ... 128
Valitse grafiikkakohde (Rataeditorin työkalurivi) ... 128
Valitse reitinvalintaviiva ... 129
Lisää rasti (Rataeditorin työkalurivi) ... 129
Lisää piste (Rataeditorin työkalurivi) ... 130
Poista piste (Rataeditorin työkalurivi) ... 130
Lisää peittoalueen piste ... 131
Poista viivanosa (Rataeditorin työkalurivi) ... 131
Leikkaa viivanosa (Rataeditorin työkalurivi) ... 131
Kierrä (Rataeditorin työkalurivi) ... 132

© 2026 Finn Arildsen

Mittaa pituus ... 132
Google Street View (Rataeditorin työkalurivi) ... 133
19 Ratamerkinnät -työkalurivi ... 133
Uusi rasti ... 133
Uusi lähtö ... 134
Uusi maali ... 134
Uusi viitoituksen pää ... 134
Uusi rastimäärite ... 134
20 Erikoismerkinnät -työkalurivi ... 135
Uusi kielletty alue (Erikoismerkinnät -työkalurivi) ... 135
Uusi reunaviiva ... 136
Uusi juomapaikka ... 136
Uusi kohdistusmerkki ... 136
Uusi ylitys/alituspaikka (Erikoismerkinnät -työkalurivi) ... 136
Uusi ylityskohta (Erikoismerkinnät -työkalurivi) ... 136
Uusi ensiapupaikka ... 137
Uusi kielletty reitti (Erikoismerkinnät -työkalurivi) ... 137
21 MTBO-ratasymbolit -työkalurivi ... 137
Uusi MTBO Yksisuuntainen Reitti ... 138
Uusi MTBO Este ... 138
Uusi MTBO Ohitus kielletty ... 138
Uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti ... 138
Uusi MTBO Vaarallinen Osa ... 139
22 Grafiikka -työkalurivi ... 139
Uusi teksti ... 139
Uusi viiva (Grafiikka -työkalurivi) ... 139
Uusi peittoalue ... 140
Uusi grafiikka ... 140
Uusi Condes Logo ... 140

Part XIII Valintaikkunat ja näkymät 141

1 Rataeditori ... 142
Valitse tulostettava alue -valintaikkuna ... 147
2 Selaa ratoja ... 148
3 Syötä lisenssikoodi -valintaikkuna ... 148
4 Tiedosto -valintaikkunat ... 148
Tapahtumavelho ... 148
Tapahtumavelho - Sivu 1 ... 148
Tapahtumavelho - Sivu 2 ... 149
Tapahtumavelho - Sivu 3 ... 149
Tapahtumavelho - Sivu 4 ... 149
Tapahtumavelho - Sivu 5 ... 149
Tapahtumavelho - Sivu 6 ... 151
Tapahtumavelho - Sivu 7 ... 151
Tapahtumavelho - Sivu 8 ... 151
Tapahtumavelho - Sivu 9 ... 152
Tapahtumavelho - Sivu 10 ... 152
Tapahtuman asetukset ... 153
Leimausruudukon asetukset ... 155
Yleiset asetukset tälle tietokoneelle ... 156
5 Symboli -valintaikkunat ... 161

© 2026 Finn Arildsen

Valitse symboli -valintaikkuna ... **161**
Symboli -valintaikkuna ... **161**
6 Rastin määrittelyn valintaikkunat ... **162**
Rasti -valintaikkuna ... **162**
Rastimäärite (Rasti -valintaikkuna) ... 162
Rastiympyrä (Rasti -valintaikkuna) ... 164
Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila (Rasti -valintaikkuna) ... 165
Rastileimasimet ja tarkistusleima (Rasti -valintaikkuna) ... 165
Trail-O (Rasti -valintaikkuna) ... 166
Uusi rasti -valintaikkuna ... **167**
Nimeä rasti uudelleen ... **167**
Poista rasti -valintaikkuna ... **167**
Rastit -taulukko ... **169**
7 Radan määrittelyn valintaikkunat ... **169**
Rata -valintaikkuna ... **169**
Rata -valintaikkuna - Perus ... 171
Rata -valintaikkuna - Lisä ... 172
Rata -valintaikkuna - Viesti ... 173
Rata -valintaikkuna - Tulostus ... 174
Uusi rata -valintaikkuna ... **175**
Radat -taulukko ... **176**
Jakson käyttäytyminen -valintaikkuna ... **176**
Hajontalenkkien asetukset -valintaikkuna ... **177**
8 Rastivälin määrittelyn valintaikkunat ... **177**
Rastivälin asetukset -valintaikkuna ... **177**
Rastivälin noususumma -valintaikkuna ... **178**
Rastivälien noususumma -taulukko ... **179**
9 Kopioi/Tuo kohteet -valintaikkuna ... **179**
10 Sarjat -taulukko ... **180**
11 Näkymän asetusten valintaikkunat ... **180**
Kartan asetukset -valintaikkuna ... **180**
Bittikartan asetukset -valintaikkuna ... 183
Metatiedoston asetukset ... 183
Maastokoordinaatit -valintaikkuna ... 183
Kartta on muuttunut -valintaikkuna ... **184**
Condes löysi World File -tiedoston ... **184**
Condes löysi uuden World File -tiedoston ... **184**
Rastien asetukset -valintaikkuna ... **185**
Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna ... **186**
Rastiympyröiden mitat (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) ... 186
Lisämitat ja fontit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) ... 187
Ratatulostuksen väri (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) ... 188
Näkymän aktiiviset radat -valintaikkuna ... **189**
Kartan siirto-ohjeet ... **189**
Skaalaa rastien koordinaatit tässä näkymässä ... **190**
Näytä/piilota kartan väritasoja -valintaikkuna ... **190**
Näytä/piilota kartan symboleita -valintaikkuna ... **190**
Geoviittauksen koordinaattijärjestelmä on muuttunut -valintaikkuna ... **190**
12 Condes löysi World File -tiedoston ... **191**
13 Rata-asettelun asetusten valintaikkunat ... **191**
Ratatulostuksen numeromuodot -valintaikkuna ... **191**

© 2026 Finn Arildsen

Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkuna ... **192**
14 Viestijoukkueen määrittelyvalintaikkunat ... **194**
Uusi viestijoukkue ... **194**
Viestijoukkueiden joukkuehajonnat ... **195**
15 Tulostuksen valintaikkunat ... **197**
Tulosta radat ja kartat -valintaikkuna ... **197**
Tulosta rastimääritteet -valintaikkuna ... **200**
Tulosta tarkistusleimaukset -valintaikkuna ... **200**
16 Vientivalintaikkunat ... **200**
Vie ratatiedot XML -tiedostoksi -valintaikkuna ... **200**
Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkuna ... **202**
PDF renderointi -valintaikkuna ... 205
Vie radat EPS -tiedostoiksi -valintaikkuna ... **206**
Vientisivun asetukset -valintaikkuna ... **208**
Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkuna ... **209**
Vie radat OCAD -tiedostoiksi -valintaikkuna ... **210**
Värien asetukset OCAD –viennissä –valintaikkuna ... 212
Koordinaattimuunnos -valintaikkuna ... 213
Vie radat SVG -tiedostoiksi -valintaikkuna ... **214**
Vie radat GPS -sovellukseen -valintaikkuna ... **214**
Lataa kartat ja radat Liveloxiin ... **217**
Vie viestijoukkueet XML -tiedostoon ... **218**
Tuo viestijoukkueet -valintaikkuna ... **219**
17 Muokkaa leimasinkuviota -valintaikkuna ... **219**
18 Värin valinta -valintaikkuna ... **219**
19 Määritelty leima -valintaikkuna ... **220**
20 Asettelukehyksen asetusten valintaikkunat ... **220**
Käyttäytyminen (Asettelukehyksen asetukset -valintaikkuna) ... **220**
Kehys (Asettelukehyksen asetukset -valintaikkuna) ... **221**
Muuta asettelukehys sivun kokoiseksi -valintaikkuna ... **221**
21 Ratamestarin muistiinpanot ... **222**
22 Rastimääritteiden asetukset ... **222**
Rastimäärite -valintaikkuna (Missä -välilehti) ... **222**
Rastimäärite -valintaikkuna (Mitä -välilehti) ... **222**
Rastimäärite -valintaikkuna (Ulkomuoto -välilehti) ... **223**
Rastimäärite -valintaikkuna (Fontit -välilehti) ... **224**
23 Ratakohteiden määrittely ... **225**
Kielletyn alueen asetukset ... **225**
Ylitys/alituspaikan ominaisuudet ... **226**
Ratasymboli -valintaikkuna ... **227**
Kohdistusmerkki -valintaikkuna ... **227**
Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -valintaikkuna ... **227**
24 Grafiikkakohteiden asetukset ... **228**
Teksti -valintaikkuna ... **228**
Viiva -valintaikkuna ... **229**
Peittoalueen asetukset ... **230**
Grafiikkakohde -valintaikkuna ... **230**
Condes -logo -valintaikkuna ... **232**
25 Tietoja Condesista -valintaikkuna ... **233**

© 2026 Finn Arildsen

26 Mitattu pituus -valintaikkuna 233

Part XIV Tilarivi 235

Index 237

© 2026 Finn Arildsen

Part I

1 Tervetuloa käyttämään Condesia!

Tervetuloa suunnittelemaan ratoja Condesilla!

Tällä sivulla on lyhyt johdanto.

Tutustu ominaisuuksiin ja jatka sitten aiheisiin Miten lähdetään liikkeelle ja Miten ratoja suunnitellaan näytöllä.

Missä tahansa Condesissa voit painaa F1-näppäintä saadaksesi tilanteeseen sopivan ohjeen.

Ratasuunnittelu Condesilla

Condes on graafinen editori, jolla voit piirtää radat näytöllä näkyvän kartan päälle. Condes hoitaa työläät tehtävät. Ohjelma pitää kirjaa rasteista ja radoista, tulostaa radat ja kartat sekä luo ratoja ja karttoja sisältäviä PDF- ja EPS-tiedostoja.

Ensimmäisen radan luominen

1. Aloita luomalla **tapahtumatiedosto** (valikko: Tiedosto / Uusi tapahtumatiedosto)
   ja valitsemalla **kartta** (karttatiedostosta).
2. Lisää **lähtö** (työkalurivi:)
   ja **maali** (työkalurivi:).
3. Luo **rata** (työkalurivi: , valikko: Rata / Uusi)
   syöttämällä radalle nimi ja piirrä rata napsauttamalla kartalla sijoittaaksesi **rastit**.
4. **Tulosta** kartta ja rata (valikko: Tulosta / Kartat ratoineen...).

Kun ensimmäinen rata on valmis, voit jatkaa lisäämällä rasteja ja luomalla uusia ratoja.
Siinä kaikki...

Yksityiskohtaisempi kuvaus yllä olevista vaiheista on aiheessa Luo ensimmäinen ratasi

Condes tallentaa suunnistustapahtuman kaikki ratasuunnittelutiedot (rastit, radat, sarjat jne.) Condesin tapahtumatiedostoon (.WCD-tiedosto). Luot **rasteja**, jotka yhdistetään **radoiksi**. Rastin tiedot ovat yhteisiä kaikille rastilla käyville radoille. Kun siirrät rastia, kaikki radat päivittyvät automaattisesti. Tiedot pysyvät aina "yhdenmukaisina", ja voit keskittyä luovaan työhön eli hyvien ratojen suunnitteluun.

© 2026 Finn Arildsen

Johdanto Condesin ominaisuuksiin

Seuraavassa on lyhyt katsaus joihinkin Condesin ominaisuuksiin.

Kartat

Condes käyttää karttatiedostoja, joko OCAD-tiedostoja tai bittikarttatiedostoja (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF), jotka on viety esimerkiksi Adobe Illustratorista.

Näkymät

Tapahtumatiedostossa voi olla yksi tai useampi "näkymä" eli "tausta". Näkymien avulla suunnitellaan saman tapahtuman erilaisia grafiikka-asetteluja, esimerkiksi jos käytät eri mittakaavaisia karttoja tai tulostat kartan eri osia.

Kartta sijoitetaan näkymään. Samaa karttaa voidaan käyttää useissa näkymissä, jolloin voidaan käyttää erilaisia graafisia asetteluja ja/tai eri tulostusmittakaavoja.

Tai voidaan käyttää eri karttoja, jolloin rata voi ulottua usealle kartalle.

Samat rastit ja radat voidaan näyttää kussakin näkymässä määrittelemällä näkymät sen mukaisesti:

- Jos rata ulottuu kahdelle kartalle, kartat sijoitetaan kumpikin omaan näkymäänsä. Kussakin näkymässä on tällöin sen kartan kattaman alueen rastit.
- Jos käytät kahta eri karttaa samasta alueesta, esimerkiksi kahta karttaa eri mittakaavoissa, ne sijoitetaan kumpikin omaan näkymäänsä, ja niissä on samat rastit ja radat.

Grafiikka-asettelu

Radan määrittelyn lisäksi Condesilla voit lisätä kartalle tekstejä ja grafiikkaa, jolloin voit koota tapahtumaan sopivan, houkuttelevan asettelun.

Voit lisätä *vakiotekstejä* ja *vapaamuotoisia tekstejä*.

> Vakioteksti voi olla esimerkiksi radan nimi, tapahtuman nimi, kartan mittakaava... eli tekstejä, jotka muuttuvat sen mukaan, mikä rata tai kartta on käytössä.
> Vapaamuotoinen teksti on itse kirjoittamasi teksti.

Grafiikkana tuetaan bittikarttatiedostoja (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF), Windowsin metatiedostoja (EMF/WMF) ja OCAD-tiedostoja (OCD).

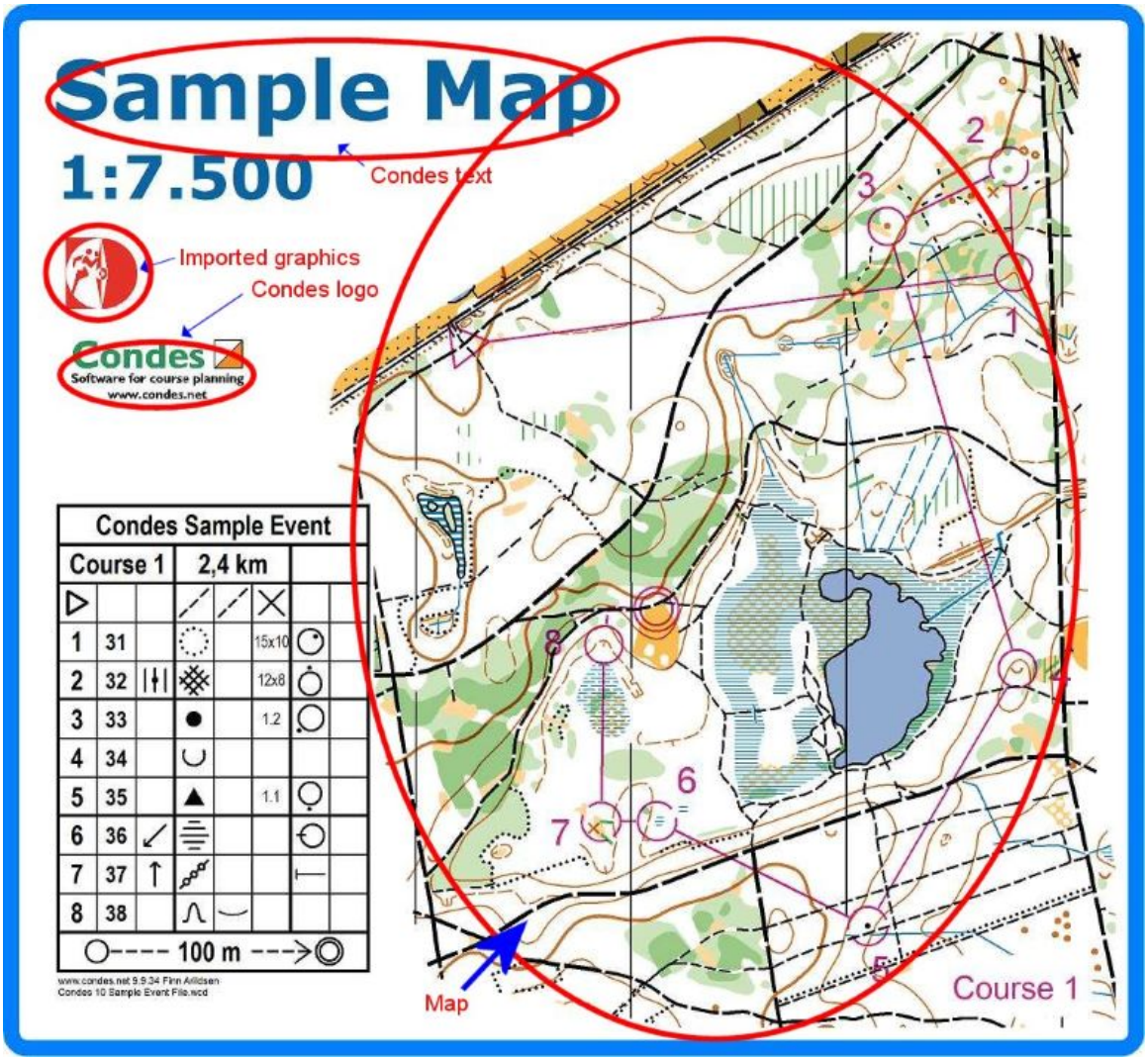
Näkymän karttaa voidaan käyttää grafiikkakohteen lähteenä. Näin voit luoda asettelun kartalla jo olevista teksteistä ja selitteistä. Voit myös sijoittaa suurennetun osan kartasta ja radasta alkuperäisen kartan viereen. Katso Suurennetun karttapalan lisääminen tai Useiden radan osien näyttäminen vierekkäin.

Rastimääritteet

voidaan tulostaa kartalle tai erikseen, symbolisina tai tekstimuotoisina.

© 2026 Finn Arildsen

Ratasuunnittelu

Suunnittelet radat kartta näytöllä. Condes auttaa pitämään kirjaa rastipaikoista. Condes varmistaa, että kun siirrät rastia, kaikki rastia käyttävät radat pysyvät ajan tasalla.

Condes tukee:

- Henkilökohtaisia ratoja (suunnistus, hiihtosuunnistus, pyöräsuunnistus, tarkkuussuunnistus)
- Viestiratoja (tavalliset jaksot (FARSTA) ja osuusjaksot)
- Hajontalenkkejä sisältäviä ratoja (yhden miehen viestit, perhoslenkit, salmiakkihajonnat (Phi))
- Laskee ratojen pituudet ja rastien kuormitukset
- Näyttää kunkin rastin tulosuunnat, käyttämättömät rastit jne.
- Leimasinkuviot Emit-varmistusliuskoja (ja piikkileimasimia) varten
- Radan nimen ja/tai viestijoukkueen numeron tulostus kartan kääntöpuolelle

© 2026 Finn Arildsen

Karttojen ja ratojen tulostus

Condes voi tulostaa radat ja kartat suoraan värilaser- tai mustesuihkutulostimelle. Vaihtoehtoisesti voit viedä ne PDF-tiedostoon ja lähettää PDF-tiedoston painotaloon tulostettavaksi.

Tulostusasettelut

Condes voi tulostaa useita karttoja samalle sivulle. Voit täyttää sivun saman radan kopioilla tai tulostaa sivulle eri ratoja.

Kun tapahtumassa on kartanvaihtoja tai ratoja, jotka tulostetaan eri ikäryhmille eri mittakaavoissa, Condes tukee "Tulostusasetteluja". Tulostusasettelujen avulla määrittelet radalle, missä mittakaavassa (mittakaavoissa) se tulostetaan ja/tai mikä radan osa tulostetaan millekin kartalle.

Päälletulostus

Condes voi tulostaa kartat ja radat päälletulostuksella, joka parantaa kartan luettavuutta, koska muuten peittoon jäävät yksityiskohdat näkyvät.

Päälletulostuksen vaihtoehtona Condes voi "yhdistää" ratatulostuksen kartan ylimpien väritasojen alle. IOF suosittelee tätä vaihtoehtoa IOF-tapahtumiin.

Lisätietoja: Päälletulostus tai ylempi/alempi purppura

Viestijoukkueiden käsittely

Taulukkotyyppisessä ikkunassa voit syöttää viestijoukkueet ja jakaa ratahajonnat joukkueen jäsenille. Condes voi "muodostaa" joukkueet, tai voit syöttää hajonnat itse. Condes käyttää kehittynyttä algoritmia, joka varmistaa joukkueiden välille mahdollisimman suuren hajonnan.

Kun joukkueet ovat valmiit, voit:

Geoviittaus GPS- ja seurantasovelluksille

Condes vie kartat ja radat geoviitattuina KMZ-, SVG- tai GPX-muodossa. Näitä muotoja käyttävät suositut GPS- ja seurantasovellukset, kuten O-Track, LiveLox, MapRun ja GPS Orienteering.

Viedyt PDF-tiedostot ovat myös geoviitattuja, joten voit tuoda ne esimerkiksi Avenza Mapsiin.

Raportit

Condes voi tulostaa luetteloita suunnistustapahtumaan tallennetuista tiedoista:

- Kaikki rastit
- Kaikki radat
- Kaikki sarjat
- Rastien ja ratojen suhteet
- Viestihajonnat
- Ehdotetut viestijoukkueiden hajontayhdistelmät

Ratatulostus valmiille kartalle

Condes tulostaa radan olemassa olevalle, offset-painetulle kartalle.

Ratojen vienti

Condes voi viedä kartat ja radat useissa eri muodoissa:

- PDF- muoto digitaaliseen tulostukseen ja offset-painoon
- EPS-muoto offset-painoon.
- OCD-muoto OCADiin tuontia varten,
- BMP/JPG/PNG/TIF-muoto internetissä julkaisua varten.
- KMZ-muoto GPS-sovelluksille (O-Track, Livelox ja GPS Orienteering)
- KML-muoto GPS-sovelluksille (MapRun)
- SVG-muoto GPS-sovelluksille
- GPX-muoto GPS-sovelluksille

© 2026 Finn Arildsen

- viedä joukkueet tulospalveluohjelmaan leimantarkastusta varten.
- tulostaa kullekin joukkueen jäsenelle oman kartan, jonka kääntöpuolella on joukkueen numero ja osuus .

Ratatiedot

Condes vaihtaa tietoja tulospalveluohjelman kanssa

- Voit viedä ratatiedot leimantarkastusta varten.
- Voit tuoda viestijoukkueet tulospalveluohjelmasta, jakaa ratahajonnat joukkueen jäsenille ja viedä joukkueet hajontoineen takaisin tulospalveluohjelmaan.

Tiedostomuotona on XML-pohjainen IOF-standardi.

1.1 Mitä uutta Condesin versiossa 11

Suurin osa Condes 11:n uudistuksista ratkaisee yhden ongelman: tapahtumat, joissa kaikki eivät juokse samalla tulostetulla kartalla. Rajoittamaton määrä näkymiä, tulostusasettelut ja useiden näkymien tulostaminen kerralla toimivat yhdessä, kun käytössä on eri karttoja, eri mittakaavoja ja kartanvaihtoja. Muut uudistukset ovat pienempiä lisäyksiä grafiikkaan, tulostukseen ja navigointiin.

Luo näkymiä tarpeen mukaan

Condesin aiemmissa versioissa oli kiinteästi 5 näkymää. Condes 11:ssä voit luoda niin monta näkymää kuin tapahtuma tarvitsee.

Näkymässä on kartta ja siihen sijoittamasi radat. Jokaisella näkymällä on oma karttansa, tulostusmittakaavansa, grafiikka-asettelunsa ja ratansa — joten voit nyt käyttää yhtä näkymää kutakin tulostetun kartan todellista muunnelmaa kohden:

- **Eri kartat** - sprinttikartta ja metsäkartta samassa tapahtumassa, tai kaksi vierekkäistä karttalehteä, joiden yli pitkä rata kulkee.

© 2026 Finn Arildsen

- **Sama kartta eri mittakaavassa** - sijoita kartta toiseen näkymään ja määrittele eri tulostusmittakaava kohdassa Näkymä / Kartta, esimerkiksi 1:10 000 sarjalle H16 ja 1:7 500 sarjalle H55. Toista karttatiedostoa ei tarvita.
- **Sama kartta eri grafiikalla** - näkymä, joka käyttää toisen näkymän karttaa, voi joko pitää oman grafiikka-asettelunsa tai jakaa toisen näkymän asettelun. Grafiikka-asetteluissa voidaan näyttää erilaisia karttatekstejä, seura- ja sponsorilogoja, viestijoukkueen nimi jne. Yhden sarjajoukon grafiikka ei siis näy muissa tulosteissa, eikä yhden asettelun muokkaaminen sotke toista.
- **Erityiskäyttöön tehdyt näkymät** - viestin osuudet, monipäiväisten kilpailujen etapit, mallirata, rastien keruukartta: kukin omassa näkymässään sen sijaan, että ne olisivat ylimääräisiä ratoja yhteisessä näkymässä.

Tulostusasettelut määräävät sitten, mistä näkymästä radan kukin osa tulostetaan.

Tulostusasettelut – täysi hallinta siihen, mitä tulostetaan mistä

Tulostusasettelut vastaavat esimerkiksi seuraavanlaisiin kysymyksiin:

- Rata alkaa yhdeltä kartalta, jatkuu toiselle ja palaa ensimmäiselle. Voiko viimeisen osan tulostaa samalle arkille kuin ensimmäisen, vai tarvitseeko se oman arkkinsa?
- H16 juoksee radan 1:10 000 -kartalla ja H55 1:7 500 -kartalla. Miten varmistan, että kumpikin sarja saa oikean kartan?

Jos tapahtumassasi käytetään yhtä karttaa yhdessä mittakaavassa, sinun ei tarvitse huomioida tätä — Condes määrittelee asiat puolestasi. Lue eteenpäin, jos tunnistat jommankumman kysymyksen.

Jokaisella radalla on yksi tai useampi tulostusasettelu. Tulostusasettelu määrittelee, mitkä radan osat tulostetaan yhdessä samalle kartalle ja mistä näkymästä kukin osa tulostetaan. Sarjat yhdistetään tulostusasetteluun niiden ensisijaisen kartan mittakaavan perusteella, joten jokainen sarja saa oikean version ilman, että sinun tarvitsee valita sitä tulostettaessa.

Mikä aiemmin vaati useita tulostuskertoja ja käsin kokoamista, on nyt osa radan määrittelyä. Katso Tulostusasettelut

Jokaisella radalla on aina vähintään yksi tulostusasettelu. Condes luo sen puolestasi ja liittää sen ensimmäiseen näkymään, jossa rata on, joten sinun ei tarvitse määritellä mitään.

Tulostus ja vienti – useita näkymiä kerralla

Condesin aiemmat versiot tulostivat tai veivät yhden näkymän kerrallaan. Condes 11:ssä Tulosta radat ja kartat- ja Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkunoissa luetellaan jokainen rata tulostusasetteluineen, ja niissä näkyy, mistä näkymästä kukin asettelu tulostetaan ja mitkä sarjat sitä käyttävät. Valitset tarvitsemasi ja tulostat sen yhdellä kertaa, myös samalle sivulle yhdistettävät

© 2026 Finn Arildsen

moniosaiset radat — joten mitään ei unohdu. Yksittäisen näkymän tulostaminen toimii edelleen kuten ennenkin.

Grafiikkakohteet – päälletulostus ja radan vakioväri

Grafiikkakohteissa (viivat, tekstit jne.) on aina voinut käyttää värejä. Condes 11 tuo kaksi uutta asetusta:

- **Päälletulostus** — kohde sekoittuu alla oleviin kartan väreihin sen sijaan, että peittäisi ne, samaan tapaan kuin ratatulostus, joten kivet, polut ja korkeuskäyrät näkyvät sen alta.
- **Radan vakioväri** — värin valitsemisen sijaan voit määritellä kohteen noudattamaan radan vakioväriä. Tällöin se on samanvärinen kuin rastiympyrät ja -viivat ja seuraa myöhempiä muutoksia tähän väriin.

Teksti kartan kääntöpuolella – nyt myös tapahtuman nimi

Kartan kääntöpuolelle tulostettavalla tekstisivulla voi nyt olla tapahtuman nimi radan, sarjan ja viestijoukkueen tekstien lisäksi. Kun useita ratoja tai useita päiviä tulostetaan kerralla, toimitsijat voivat tunnistaa karttapinon kääntöpuolelta kääntämättä karttoja ja paljastamatta rataa. Katso Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkuna.

 Google Street View – yhdellä napsautuksella kartalta maastoon

Valitse työkalurivin Street View -painike ja napsauta karttaa: verkkoselaimesi avaa Google Street View -näkymän kyseisestä kohdasta. Jos vedät napsauttamisen sijaan, Street View avautuu katsomaan vetämääsi suuntaan.

Hyödyllinen tieyhteyksien, pysäköinnin sekä kilpailukeskus- ja katsoja-alueiden tarkistamiseen ilman ajoa maastoon. Kartan täytyy olla geo -viitattu.

 Zoomaus – portaaton zoomaus, mikä tahansa zoomaustaso ja Zoomaa asettelukehykseen

Aiemmissa Condesin versioissa zoomaus tapahtui kiinteinä portaina välillä 20 %–5000 %. Condes 11:ssä voit käyttää mitä tahansa tämän välin zoomaustasoa:

- **Zoomausvalitsin**: työkalurivin luettelossa ovat edelleen tutut portaat, ja nyt voit myös kirjoittaa minkä tahansa prosenttiarvon, esim. 130 %, ja painaa Enter.

© 2026 Finn Arildsen

- **Ctrl + hiiren rulla**: zoomaa portaattomasti sen sijaan, että hyppäisi portaalta toiselle.
- **Zoomauksen liukusäädin**: tilarivin uudella liukusäätimellä voit vetää mihin tahansa zoomaustasoon.
- **F7 / F8**: Lähennä ja Loitonna toimivat kuten ennenkin, porras kerrallaan.

Zoomaa asettelukehykseen on uusi komento Lähennä-, Loitonna- ja Zoomaa rataan -komentojen rinnalle. Se asettaa zoomaustason niin, että ikkunan näkymä rajautuu asettelukehykseen eli alueeseen, joka todella tulostetaan. Käytä sitä, kun säädät asettelukehystä tai tarkistat, että rata mahtuu sivulle.

1.2 Lajimuodot

Kun luot uuden tapahtuman Condesissa, valitset tapahtumalle oletuslajimuodon. Alla on lyhyet kuvaukset näiden lajimuotojen eroista. Riippumatta oletuslajimuodosta, voit lisätä samaan tapahtumaan eri lajimuotojen ratoja.

Lajimuodot:

Suunnistus
Tämä on oletuslajimuoto. Radat piirretään IOF:n suunnistuksen kuvausohjeiden mukaan. Radan pituus lasketaan rastiväliviivojen perusteella, ellet erikseen määrittele, että radan pituus lasketaan lyhyimmän reitinvalinnan mukaan.

Pyöräsuunnistus
Pyöräsuunnistusradan pituus lasketaan optimireitinvalinnan mukaan. Tästä syystä tämän tyyppisen radan pituuden laskennan asetukseksi valitaan automaattisesti reitinvalintaviivan mukaan määriteltynä Reitinvalinta -tilassa.

Hiihtosuunnistus
Hiihtosuunnistusradalla on automaattisesti piste rastiympyrän keskellä korostamassa rastiympyrän keskipistettä.

Tarkkuussuunnistus
Tarkkuussuunnistusradat piirretään samalla tavalla kuin normaalit suunnistusradat. Rastimääritteet kuitenkin kertovat kunkin rastin vastausvaihtoehtojen lukumäärän.

© 2026 Finn Arildsen

Part II

2 Miten...

2.1 Miten lähdetään liikkeelle...

Condesin käytön aloittaminen on helppoa, kun ohjelma on asennettu.

Aloita tapahtuman ratasuunnittelu seuraavasti:

1. Luo Condesissa "tapahtumatiedosto". Tämä tehdään samaan tapaan kuin useimmissa muissakin Windows -sovelluksissa - käytä Tiedosto / Uusi -valikkotoimintoa. Uutta tiedostoa kutsutaan tapahtumatiedostoksi, koska siihen tallennetaan suunnistus"tapahtumaan" liittyvät tiedot.
2. Liitä "tapahtumaan" karttatiedosto. Karttatiedosto voi olla OCAD -karttatiedosto tai bittikarttatiedosto.

"Tapahtumavelho" opastaa sinut vaiheiden 1) ja 2) läpi.

Kun tiedosto on luotu ja kartta ladattu, näet kartan näytöllä ikkunassa, jota kutsutaan "rataeditoriksi".

Voit nyt aloittaa ratasuunnittelun ja luoda hiirellä kartan päälle lähtökolmioita, maaliympyröitä ja rastiympyröitä.

Nämä kohteet yhdistetään radaksi yhdistämällä lähtökolmio, rastiympyrät ja maaliympyrät. Tämäkin tehdään hiirellä.

Tee niin monta muutosta kuin haluat, ja kun olet valmis, tulosta radat väritulostimella tai vie ne PDF -tiedostoon painotalossa tulostettavaksi.

Jatka aiheeseen Luo ensimmäinen ratasi...

2.2 Luo ensimmäinen ratasi...

Tämä on hyvin lyhyt opastus siihen, miten piirrät ensimmäisen ratasi Condesissa. Condes on joustava, ja saman asian voi tehdä monella muullakin tavalla. Kun tutustut Condesiin paremmin, löydät oman tapasi toimia.

Oletuksena on, että kartta on jo näytöllä. Jos ei ole, katso ohjeet aiheesta Miten lähdetään liikkeelle .

Luo lähtö ja maali

- Napsauta "Uusi lähtö" -työkalua kartan oikealla puolella.
- Hiiriosoittimen vieressä näkyy nyt pieni kolmio. Napsauta kartalla kohtaa, johon haluat sijoittaa lähtökolmion.
  Condes kysyy lähdön tunnistavaa koodia. Hyväksy tässä vaiheessa Condesin ehdottama koodi ja paina OK.

© 2026 Finn Arildsen

- Samaan tapaan kuin kohdissa 2) ja 3), käytä "Uusi maali" -työkalulla.

Luo rata

- Valitse valikosta Rata / Uusi rata (tai työkalurivin painike). Syötä radan nimi avautuvaan valintaikkunaan.
- Rata ottaa automaattisesti käyttöön juuri luomasi lähdön ja maalin.

Lisää radan rastit

- Käytä "Lisää rasti" -työkalua. Huomaa, että lähtökolmion ja maalin välissä on nyt punainen "kuminauha".
- Vedä kuminauhaa ja napsauta kohtaa, johon haluat sijoittaa radan rastin 1.
- Condes ehdottaa rastille koodia. Voit hyväksyä sen painamalla OK tai muuttaa koodia. Voit muuttaa koodia myöhemminkin tarvittaessa.
- Huomaa, että kuminauha on nyt rastin 1 ja maalin välissä. Vedä kuminauhaa ja napsauta kohtaa, johon haluat sijoittaa rastin 2.
- Jatka samalla tavalla, kunnes rata on valmis. Rata ikään kuin "piirretään" kartalle...
- Rastiympyrää voi siirtää vetämällä sitä hiirellä, joten ei haittaa, vaikka ympyrä olisi hieman sivussa rastikohteesta.

Muutama vinkki...

- Voit luoda useita ratoja. Jo luomiasi lähtökolmiota, maaliympyröitä ja rasteja voidaan käyttää myös muilla radoilla.
- Kun haluat muuttaa rastin rastimääritettä, kaksoisnapsauta rastiympyrän sisällä, jolloin näkyviin tulee Rasti -valintaikkuna , jossa näkyvät rastin rastimääritteet ja muut asetukset.
- Kun haluat hienosäätää rastiympyrää, kaksoisnapsauta rastiympyrän sisällä, jolloin näkyviin tulee Rasti -valintaikkuna, ja valitse "Ympyrä" -välilehti, jossa rastiympyrä näytetään suurennettuna ja voit siirtää sitä tarkasti paikalleen. Voit myös poistaa rastiympyrästä osia, jos se peittää tärkeitä kartan kohteita.
- Kun haluat muuttaa radan asetuksia tai muokata viestiradan jaksoja, kaksoisnapsauta missä tahansa kartalla rastien ja muiden ratakohteiden ulkopuolella, jolloin näkyviin tulee Rata -valintaikkuna .

2.3 Miten käsitellään rasteja

Käytä Rataeditoria rastien käsittelyyn.

Uuden rastin luonti

Luo uusi rasti Ratamerkinnät-työkalurivin Uusi rasti -työkalulla. Voit myös käyttää *Uusi* -toimintoa *Rasti* -valikossa tai "Uusi rasti" -pikapainiketta vakiotyökalurivillä.

Rastin muokkaus

Voit muokata olemassa olevaa rastia valitsemalla sen ensin.

© 2026 Finn Arildsen

1 Valitse rasti joko napsauttamalla rastin ympyrää kartalla tai napsauttamalla rastin koodia kartan vasemmalla puolella olevan navigointipalkin Rastit-osiossa.

2 Kaksoisnapsauta sitten rastiympyrää kartalla Rataeditorissa; tai kaksoisnapsauta rastin koodia kartan vasemmalla puolella olevan navigointipalkin Rastit-osiossa.

Rasti-valintaikkuna avautuu, ja voit muuttaa rastin rastimääritteitä ja muita rastille tallennettuja tietoja.

Rastin poisto

Jos haluat poistaa rastin kokonaan,

1 Valitse ensin rasti. Varmista, että näkymässä näkyy "Kaikki rastit" – näkyvissä on oltava kaikkien rastien ympyrät, eikä rataa saa näkyä. Napsauta rastin ympyrää tai rastin koodia kartan vasemmalla puolella olevan navigointipalkin Rastit-osiossa.

2 Paina sitten Delete-näppäintä, tai valitse hiiren kakkospainikkeen valikosta "Poista" tai valikosta Rasti/Poista rasti.

Huomaa: Kun poistat rastin kokonaan, sitä ei enää ole tietokannassa. Rastin koodi voi kuitenkin edelleen olla radoilla, jotka käyttävät rastia. Nämä radat ovat nyt epäjohdonmukaisia, koska niistä puuttuu rasti.

Rastin poisto radalta

Jos haluat poistaa rastin radalta:

1 Valitse ensin "Radat" kartan vasemmalla puolella olevasta palkista Rataeditorissa,

2 Napsauta rataa, jolta haluat poistaa rastin,

3 Valitse poistettava rasti – napsauta rastin ympyrää.

4 Paina lopuksi näppäimistön Delete-näppäintä.

Huomaa: Rasti poistetaan vain radalta, ja se on edelleen tapahtuman tietokannassa.

2.4 Miten käsitellään ratoja

Uuden radan luonti

Luo uusi Rata käyttämällä Rata -valikon **Uusi** -toimintoa tai vakiotyökalurivin Uusi rata -painiketta.

Radan muokkaus

Muokkaa valittuna olevaa Rataa kaksoisnapsauttamalla karttaa Rataeditorissa tai kaksoisnapsauta radan nimeä Navigointipalkin Muokkaa ratoja -osassa Rataeditorin vasemmalla puolella.

Näkyviin tulee Rata -valintaikkuna, jonka avulla voit muuttaa radan rasteja ja/tai muita radan ominaisuuksia.

Radan poisto

Valittuna oleva rata voidaan poistaa **Rata** -valikon **Poista** -toiminnolla. Valittuna oleva rata on se rata, joka näkyy parhaillaan Rataeditorissa.

Radan kopiointi

© 2026 Finn Arildsen

Rata voidaan kopioida tapahtumatiedostosta toiseen kopioimalla se ensin leikepöydälle ja sitten liittämällä se joko samaan tapahtumatiedostoon tai eri tapahtumatiedostoon.

Samassa tapahtumatiedostossa rata voidaan kopioida myös luomalla uusi rata ja kertomalla, että haluat kopioida radasta.

Radan kopiointi leikepöydälle

Kun rata näkyy rataeditorissa, rata voidaan kopioida leikepöydälle **Muokkaa** -valikon **Kopioi** -toiminnolla. Rata sijoitetaan leikepöydälle kahdessa eri muodossa - 1) graafisessa muodossa, joka voidaan liittää mihin tahansa Windows -ohjelmaan, joka tukee EMF -muotoa - ja 2) binäärimuodossa, joka voidaan liittää toiseen tapahtumatiedostoon.

Radan liittäminen leikepöydältä

Aikaisemmin leikepöydälle kopioitu rata voidaan liittää **Muokkaa** -valikon **Liitä** -toiminnolla.

2.5 Miten käsitellään sarjoja

Jokainen tapahtuman sarja käyttää yhtä rataa. Näin samaa rataa voi käyttää useampi sarja.

Sarjojen tietoja voidaan tarkastella ja muokata Sarjat -taulukossa, jonka saat näkyviin Näytä -valikon Sarjat -taulukko -toiminnolla.

Taulukossa voit luoda uuden sarjan, muokata olemassa olevaa sarjaa ja poistaa olemassa olevan sarjan.

2.6 Condesin käyttö Mac -tietokoneessa

Condes on alkuperäinen Windows -sovellus. Jotta voit asentaa ja käyttää Windows -sovellusta Mac -tietokoneessa, sinun täytyy ensin luoda Maciin ns. Windows -"virtuaalikone".

Miten tämä tehdään, kerrotaan osoitteessa https://lifehacker.com/run-windows-on-your-mac-virtualbox-vs-vmware-fusion-vs-1750474360

Alla on ote tältä verkkosivustolta.

Jos haluat käyttää MS Windows -sovelluksia Mac -tietokoneessa, voit tehdä yhden seuraavista:

- ***Parallels -vaihtoehto**: Ostat Parallels -ohjelmiston, jolla luot virtuaalikoneen, johon asennat Windowsin ja Condesin. Näin voit helposti vaihtaa käyttöjärjestelmää napsauttamalla tarvitsemasi käyttöjärjestelmän ikkunaa.*
- ***VMware -vaihtoehto**: Ostat VMware -ohjelmiston, jolla luot virtuaalikoneen, johon asennat Windowsin ja Condesin. Näin voit helposti vaihtaa käyttöjärjestelmää napsauttamalla tarvitsemasi käyttöjärjestelmän ikkunaa.*

© 2026 Finn Arildsen

- ***Virtual Box -vaihtoehto:*** *Lataat ilmaisen Virtual Box -ohjelmiston, jolla luot virtuaalikoneen, johon asennat Windowsin ja Condesin. Näin voit helposti vaihtaa käyttöjärjestelmää napsauttamalla tarvitsemasi käyttöjärjestelmän ikkunaa.*

© 2026 Finn Arildsen

Part III

3 Miten (näkymät) ...

3.1 Tulostusasettelut...

- toiminto, jolla tulostetaan monimutkaisia ratoja useista näkymistä.

Tulostusasetteluilla voit määritellä samalle radalle useita asetteluja — esimerkiksi kun rata täytyy tulostaa eri mittakaavoissa, eri kartoille tai useista näkymistä samalle paperiarkille.

Jos sinulla on siis YKSI kartta, jonka tulostat YHDESSÄ mittakaavassa, sinun ei tarvitse välittää tulostusasetteluista.

Mikä on tulostusasettelu?

Jokaisella radalla on yksi tai useampi tulostusasettelu, ja kukin asettelu määrittelee, miten rata — tai sen osat — tulostetaan.

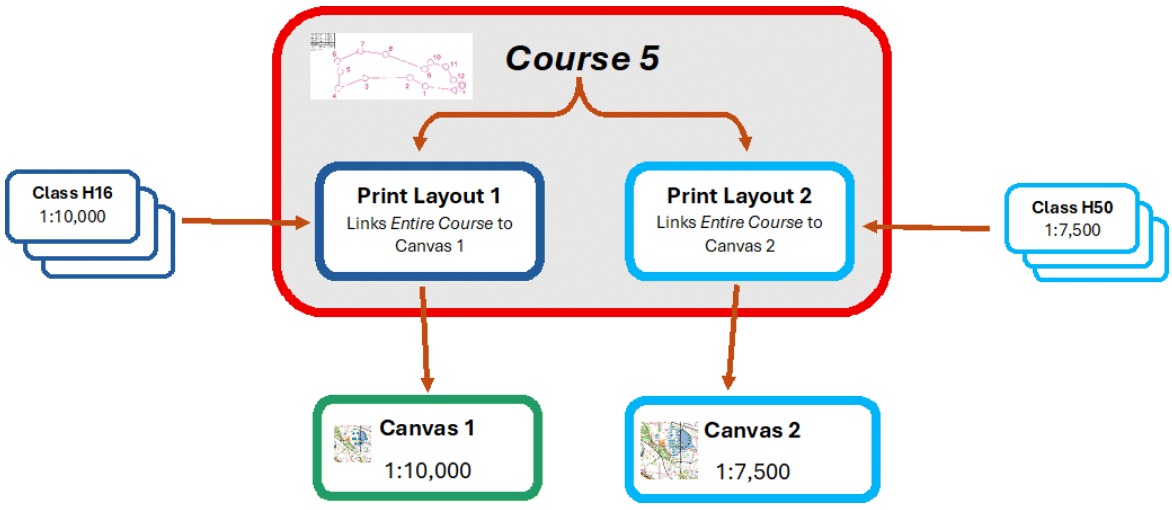
Tulostusasettelu määrää:

- **Näkymän** valinnan — mihin näkymiin rata voidaan tulostaa (hyödyllistä, kun eri sarjat tarvitsevat eri mittakaavoja).
- Radan osien ryhmittelyn — mitkä radan osat tulostetaan samalle kartalle (esim. kun rata lähtee kartalta ja palaa sille myöhemmin).
- Näkymän määrityksen — mitä näkymää radan kukin osa käyttää (tärkeää, kun rata ulottuu usealle kartalle).

Radat ilman kartanvaihtoa

Radalla, jolla **ei** ole kartanvaihtoa, tulostusasettelu yksinkertaisesti liittää koko radan näkymään.

Jos sama rata täytyy tulostaa useampaan näkymään — esimerkiksi useissa mittakaavoissa — voit lisätä tulostusasetteluja, joista kukin liittää radan eri näkymään.

© 2026 Finn Arildsen

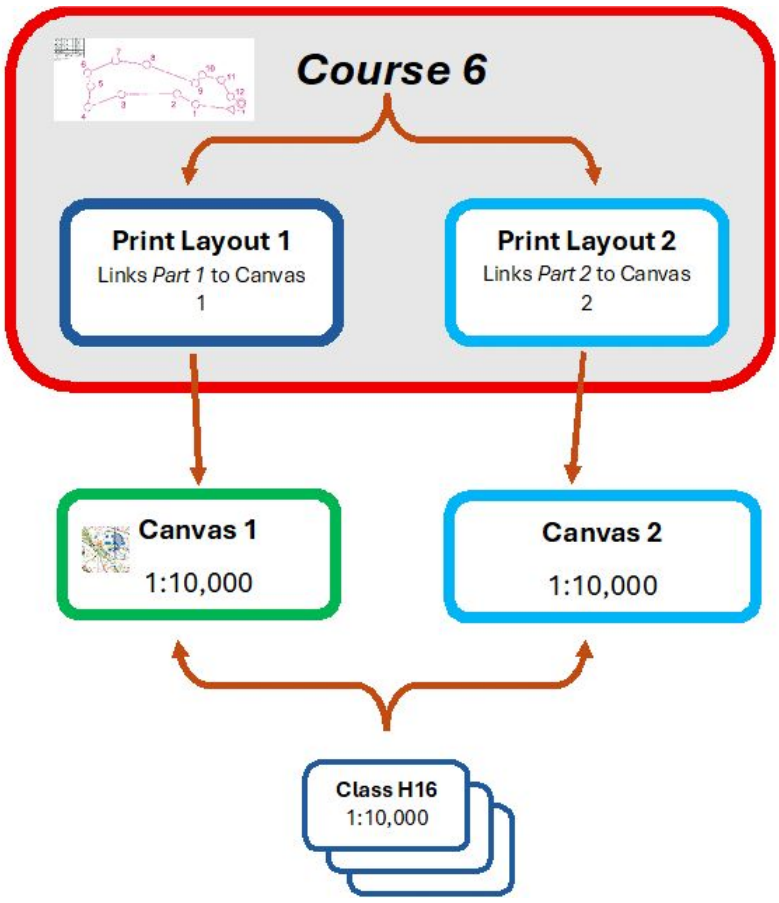
Radat, joilla on kartanvaihto

Radoilla, **joilla on** kartanvaihto, kukin tulostusasettelu liittää yhden tai useamman radan osan näkymään. Näin määritellään tarkasti, mihin näkymään kukin osa tulostetaan.

Voit:

- Lisätä useita radan osia samaan tulostusasetteluun, jolloin ne tulostetaan samalle kartalle.
- Luoda useita tulostusasetteluja niin, että kaikki radan osat tulevat katetuiksi.

Näin hallitset täysin, miten usealle kartalle ulottuvat radat tulostetaan.

Miten sarjat (ikäsarjat) käyttävät tulostusasetteluja

Sarja liitetään rataan, ja sille määritellään ensisijainen kartan mittakaava (esim. 1:7 500).

Condes yhdistää sarjan automaattisesti sitä mittakaavaa vastaavaan tulostusasetteluun.

Näin jokainen sarja saa oikean karttaversion ilman käsin tehtäviä valintoja.

Karttojen tulostus eri näkymistä yhdellä kertaa

Karttoja ja ratoja tulostettaessa tai vietäessä Condes näyttää luettelon radoista ja niiden tulostusasetteluista.

© 2026 Finn Arildsen

Kunkin tulostusasettelun kohdalla Condes näyttää:

- Mihin näkymään asettelu tulostetaan
- Mitkä sarjat käyttävät asettelua

Näin kaikki tarvittavat kartat on helppo tulostaa yhdellä kertaa — myös eri näkymistä.

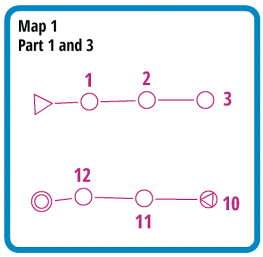
Pari käytännön esimerkkiä

Käydään seuraavaksi läpi pari työnkulkua, jotka näyttävät, miten tämä toimii.

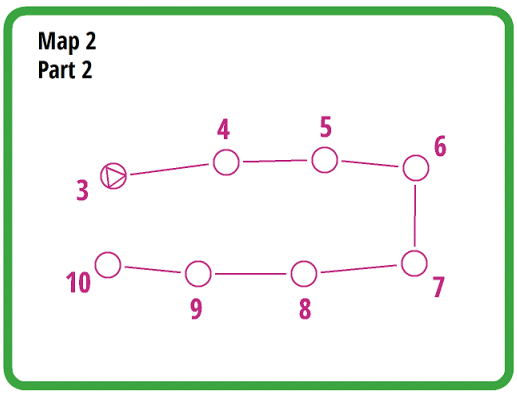
Esimerkki 1: Useiden osien tulostus samaan näkymään

Miten käsittelen rataa, jolla on kaksi kartanvaihtoa? Rata alkaa yhdeltä kartalta, jatkuu toiselle ja palaa ensimmäiselle kartalle. Voinko tulostaa viimeisen osan samalle kartalle kuin ensimmäisen osan, vai tarvitsenko erilliset kartat?

Tarkastellaan esimerkkiä radasta, esim. "Rata 1", jolla on kaksi kartanvaihtoa. Radalla on kolme osaa, ja haluat tulostaa osat 1 ja 3 yhdelle kartalle ja osan 2 toiselle kartalle.

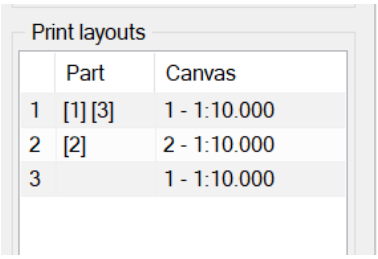

Osat 1 ja 3

Osa 2

Määrittele radan "Rata 1" Rata-valintaikkunassa tulostusasettelut:

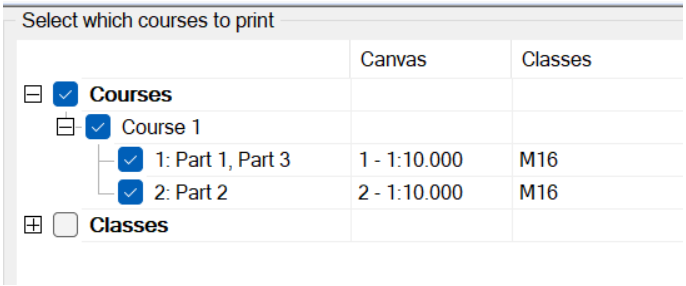
Tässä esimerkissä on määritelty KAKSI tulostusasettelua, 1 ja 2. (Kolmas rivi on sitä varten, että voit tarvittaessa lisätä kolmannen asettelun.) Molemmat asettelut on määritelty tulostettaviksi näkymän 1 kartalle, 1:10 000. Tarvittaessa voit valita toisen näkymän.

© 2026 Finn Arildsen

Tulostettaessa (Tulosta radat ja kartat -valintaikkuna) ja vietäessä (Vie radat PDF-tiedostoiksi -valintaikkuna), asettelut ovat tulostettavissa, kun valitset näkymävalitsimesta "Kaikki näkymät":

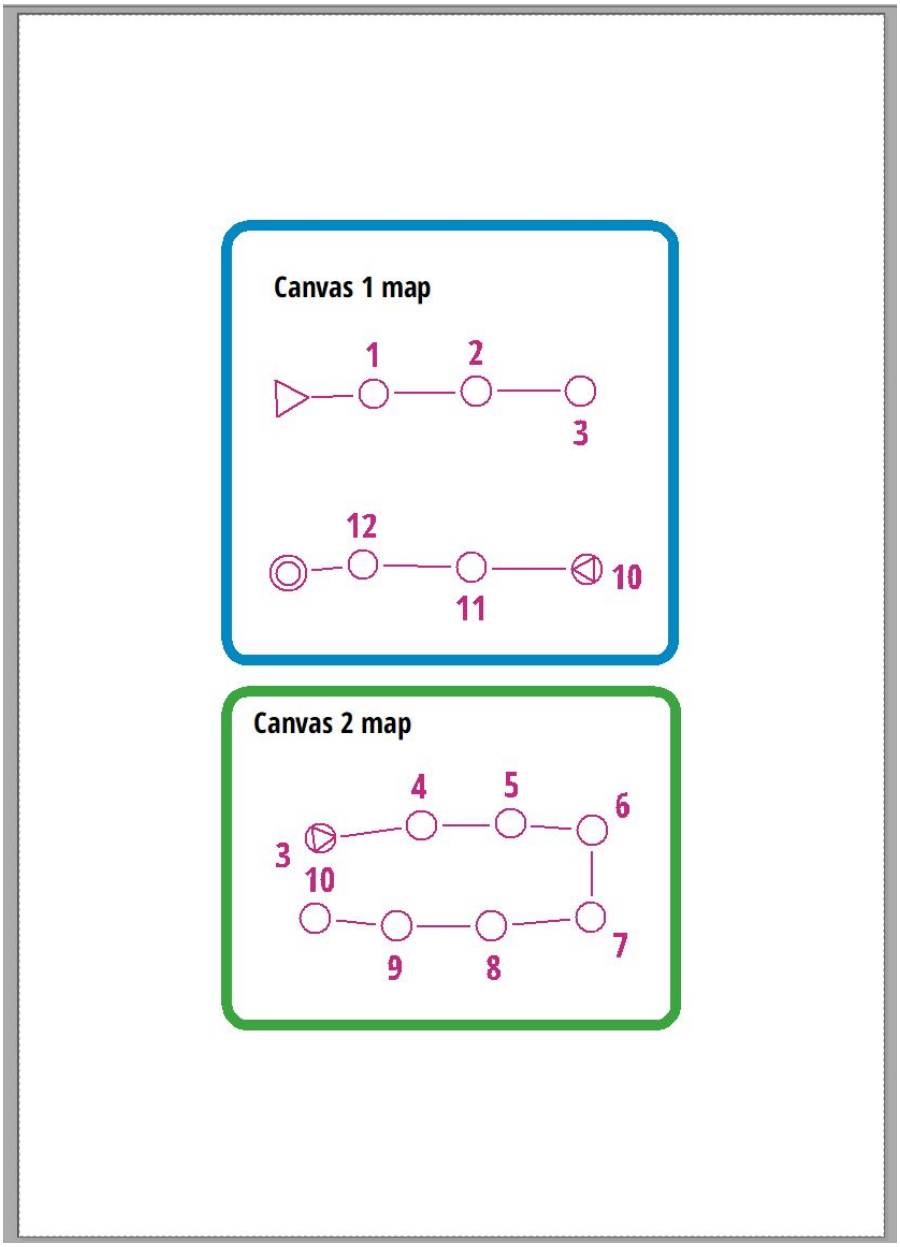

Radan 1 kohdalla tulostus-/vientivalintaikkunassa näkyvät kaksi tulostusasettelua valmiina tulostettaviksi.

Tuloste näyttää tällöin tältä, koska molemmat asettelut mahtuvat samalle sivulle:

© 2026 Finn Arildsen

Esimerkki 2: Saman radan eri tulostusmittakaavat

Voinko tulostaa saman radan sarjalle H16 mittakaavassa 1:10 000 ja sarjalle H55 mittakaavassa 1:7 500?

Kyllä – ja tehokkain tapa tehdä tämä on käyttää kahta erillistä näkymää. Kumpikin näkymä voi käyttää samaa karttatiedostoa tai omaa karttatiedostoaan halutussa mittakaavassa.

Kahden näkymän avulla voit sovittaa graafisen asettelun kunkin kartan kokoon, mikä on erityisen hyödyllistä, kun marginaalit, karttamerkkien selitykset tai rastimääritteet täytyy sijoittaa eri tavoin.

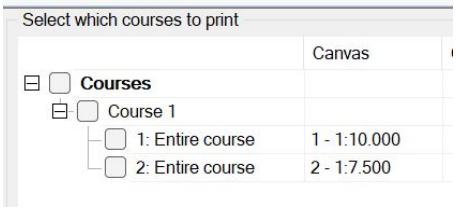
© 2026 Finn Arildsen

Kun kartat ja radat on määritelty, määrittele tulostusasettelut niin, että kukin näkymä tulostetaan aiotussa mittakaavassa. Näin molemmat sarjat saavat oikean mittakaavan kartan, vaikka ne käyttävät samaa rataa.

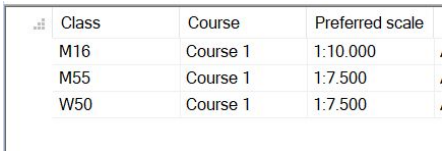
Näin määrittelet radan tulostusasettelut:

Ja kun tulostat valikosta Tulosta / Kartat ratoineen ..., käytettävissä ovat molemmat asettelut:

Tarkastellaan sitten sarjoja. Jokaisella sarjalla on "ensisijainen tulostusmittakaava", joten voit määritellä H55:lle mittakaavan 1:7 500 ja H16:lle mittakaavan 1:10 000. Tämä tehdään Sarjat-taulukossa.

Kun ensisijainen mittakaava on määritelty, kukin sarja liitetään automaattisesti näkymään, joka tulostetaan sarjan ensisijaisessa mittakaavassa.

© 2026 Finn Arildsen

Part IV

4 Miten (kartat) ...

4.1 Karttatiedostot...

Ennen kuin voit linkittää tapahtuman karttaan, kartan on oltava digitaalisessa muodossa, kuten

- OCAD- tiedosto (versio 6 tai uudempi) (.ocd), tai
- bittikartta (.bmp/.gif/.jpg/.png/.tif), tai
- Windows-metatiedosto (.wmf/.emf).

Tallenna karttatiedosto kiintolevyllä olevaan kansioon.

Condes tukee OCAD-tiedostoja OCAD-versiosta 6 alkaen.

Bittikarttatiedosto voidaan viedä OCADista tai muusta piirto-ohjelmasta, kuten Adobe Illustratorista, tai se voidaan luoda skannaamalla painettu kartta skannerilla.

Tulostuslaadun kannalta OCAD-tiedosto antaa parhaat tulokset, koska kartta on tallennettu "vektorimuodossa". Windows-metatiedosto voi myös olla vektorimuodossa. Tämä antaa paremman näyttö- ja tulostuslaadun kuin bittikarttatiedosto. Bittikarttatiedostot antavat hieman heikomman tulostus- ja näyttölaadun, koska ne ovat rasteroituja (pisteistä koostuvia) kuvia. Tämä riippuu kuvan resoluutiosta.

OCAD-tiedostot ja metatiedostot ovat yleensä kohtuullisen kokoisia (yleensä muutamia megatavuja). Bittikarttatiedostot voivat olla hyvin suuria, vaikka ne olisi pakattu.

Miten karttatiedosto linkitetään tapahtumaan

1 Kun sinulla on digitaalinen kartta tiedostona, tallenna tiedosto kiintolevyllesi.
2 Linkitä karttatiedosto Condes-tapahtumaan, kun luot tapahtumatiedoston Condesissa, tai avaa Näkymä / Kartta -valikolla aktiivisen näkymän Kartan asetukset -valintaikkuna . Käytä jälkimmäistä valikkoa, kun haluat vaihtaa näkymän kartan.

Condes etsii karttatiedostoa

Condes tarvitsee karttatiedostoa aina, kun se näyttää kartan, joten karttatiedostoa ei pidä siirtää sen jälkeen, kun se on tuotu Condes-tapahtumatiedostoon.

1 Condes etsii ensin karttatiedostoa kansiosta, joka ilmoitettiin, kun linkitit karttatiedoston tapahtumaan.
2 Jos Condes ei löydä karttatiedostoa tästä kansiosta, se etsii karttatiedostoa oletuskansiosta. Tiedosto / Yleiset asetukset tälle tietokoneelle -kohdassa on asetus, jolla voit määrittää karttatiedostojen oletuskansion nimen.
3 Lopuksi Condes etsii karttatiedostoa kansiosta, jossa tapahtumatiedosto on.

Jos Condes ei löydä tiedostoa mistään näistä sijainneista, Condes pyytää sinua osoittamaan oikean sijainnin.

Bittikarttatiedostojen resoluutio (DPI)

© 2026 Finn Arildsen

Bittikarttatiedostoissa on kiinnitettävä huomiota karttatiedoston resoluution oikeaan asetukseen. Normaalisti bittikarttatiedosto sisältää tiedon bittikartan resoluutiosta. Condes käyttää tätä tietoa kartan skaalaamiseen oikein, joten on tärkeää, että resoluutioasetus on 100 % oikein.

Kun resoluutiotieto puuttuu...

Joskus resoluutiotieto puuttuu tiedostosta. Condes varoittaa tästä, kun linkität tiedoston. Sinun on silloin syötettävä vaaka- ja pystysuuntainen resoluutio dpi-arvoina (pistettä tuumalle) "Tiedot"-painikkeella. Jos et ole varma oikeista arvoista, voit kokeilla. Tavallinen bittikartan resoluutio on välillä 100-300 dpi. Vihje: Mittaa kahden pohjoisviivan etäisyys oikein tulostetusta kartasta ja tarkista, vastaako se koordinaattien eroa, kun viet hiiren osoittimen samojen kahden pohjoisviivan päälle Condesissa.

Jos haluat milloin tahansa muuttaa kartan alkuperäistä mittakaavaa, voit tehdä sen säätämällä resoluutioparametreja Näkymä / Kartta / Tiedot -valintaikkunassa.

Muuttamalla DPI-arvoja voit "korjata" kartan, jonka mittakaava on hieman pielessä (muuta vaaka- ja/tai pystysuuntaista resoluutiota hieman), tai muuttaa mittakaavaa, esimerkiksi 1:10 000:sta 1:15 000:een (kerro vaaka- ja pystysuuntainen resoluutio 1,5:llä).

4.2 Miten vaihdetaan näkymän kartta

Tapahtumavelho on helppo tapa luoda uusi tapahtumatiedosto. Sen avulla voit valita yhden tai kaksi karttaa näkymiin 1 ja 2. Mutta miten karttoja vaihdetaan tai lisätään uusiin näkymiin?

Voit myöhemmin muuttaa kaikki tapahtumavelhossa tekemäsi valinnat.

Näkymän kartan vaihto

Jos haluat vaihtaa näkymän karttaa, valitse ensin haluamasi näkymä Rataeditorin työkalurivistä ja valitse sitten valikosta **Näkymä / Kartta**. Näkyviin tulee Kartan asetukset -valintaikkuna.

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä mikä kartta on käytössä nykyisessä näkymässä. Täällä voit myös muuttaa kartan mittakaavaa (kun käytät bittikartta -muotoista karttaa) sekä tulostusmittakaavaa.

Näkymän rastipisteiden vaihto

Normaalisti kaikissa näkymissä on samat rastit. Eli kun siirrät rastia yhdessä näkymässä, rastit siirtyvät myös muissa näkymissä.

Joskus tämä ei kuitenkaan ole se mitä haluaisit tehdä. Käytössäsi voi esimerkiksi olla kaksi näkymää viereisistä maastoista ja radat alkavat toiselta kartalta ja jatkuvat toiselle kartalle.

Rastien asetukset -valintaikkunalla voit valita miten rastit käyttäytyvät kyseisessä näkymässä. Erityisesti, voit määritellä linkitetäänkö rastien koordinaatit toisen näkymän kanssa vai ei. Vaikka et käyttäisi samoja rastien koordinaatteja toisen näkymän kanssa, tapahtumassa on vain yksi joukko rasteja. Ja sama rasti voidaan määritellä näkymään kahdella (päällekkäisellä) kartalla.

© 2026 Finn Arildsen

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä myös käytetäänkö näkymässä samoja rastiympyröiden ja rastiväliviivojen katkoja ja käytetäänkö samoja ratasymboleja.

Rastien asetukset -valintaikkunan voit avata valikosta **Näkymä / Rastit**.

4.3 Miten siirretään karttaa, jos kaikki rastit ovat väärässä paikassa

Joskus, esimerkiksi kun saat kartasta uuden version, saattaa käydä niin, että rastit eivät ole enää oikeassa paikassa kartalla. Tämä saattaa johtua siitä, että karttatiedoston koordinaattijärjestelmä on muuttunut (OCAD -tiedostot) tai kartan mitat ovat erit (Bittikartta- ja metatiedostot).

Condes voi auttaa tämän ongelman korjaamisessa siirtämällä kartan oikeaan paikkaan.

Voit tehdä tämän valitsemalla **Näkymä** -valikosta **Siirrä karttaa** -toiminnon. Näytölle tulee tarkat ohjeet. Lisätietoja löydät myös täältä.

4.4 Miten kartan tulostusmittakaava muutetaan

Kartan tulostusmittakaava on mittakaava, jossa kartta tulostetaan. Tulostusmittakaava voi olla eri kuin on kartan natiivi mittakaava. Eli 1:10 000 kartta voidaan tulostaa mittakaavassa 1:5 000. Condes muuntaa kartan automaattisesti tulostusmittakaavan mukaiseksi.

Eri näkymissä voi olla eri tulostusmittakaavat, vaikka niissä käytetäänkin samaa karttaa. Näin voit käyttää samaa rataa eri mittakaavoissa.

Kartan tulostusmittakaavaa voi muuttaa milloin tahansa Kartan asetukset -valintaikkunassa, jonka voit avata **Näkymä - Kartta** -valikkotoiminnolla.

Tästä valintaikkunasta löytyy tieto Tulostusmittakaava.

4.5 Geo -viitatut kartat

Monet kartat ovat geo -viitattuja, jolloin kartalle sijoitettujen rastien ja muiden kohteiden maastokoordinaatit sekä pituus- ja leveysasteet voidaan määrittää. Rastien pituus- ja leveysasteiden määrittäminen on erittäin hyödyllistä, kun tietoja siirretään GPS -pohjaisiin sovelluksiin, kuten reitinvalintasovelluksiin.

Condes tukee geo -viitattuja karttoja ja lukee geo -viittaustiedot automaattisesti karttatiedostosta, jos ne ovat saatavilla:

© 2026 Finn Arildsen

OCAD -karttatiedostot voivat sisältää geo -viittaustietoja, joita Condes voi käyttää suoraan. Jos OCAD -karttatiedostossa on määritelty koordinaattijärjestelmä (CRS), Condes pystyy muuntamaan kartan koordinaatit pituus- ja leveysasteiksi. **OCAD 9:stä alkaen** koordinaattijärjestelmä voidaan määritellä suoraan OCADissa. **OCAD 8** -kartta voi olla geo -viitattu, mutta tiedostossa ei ole tietoa koordinaattijärjestelmästä, joten Condes käyttää kohdassa Yleiset asetukset tälle tietokoneelle määriteltyä koordinaattijärjestelmää. **OCAD 7 ja vanhemmat** eivät sisällä geo -viittaustietoja.

Geo -viitattujen bittikarttojen käyttö

Bittikarttatiedostoissa (esim. JPG, TIFF) voi olla geo -viittaustietoja kahdella tavalla: erillisessä World File -tiedostossa tai GeoTIFF -tiedostoon upotettuina. Condes lukee nämä tiedot sijoittaakseen kartan oikein.

Bittikartta + World File

Bittikarttatiedoston mukana voi olla ns. "World File" -tiedosto, joka sisältää bittikartan vasemman yläkulman maastokoordinaatit. World File -tiedostolla on sama nimi kuin bittikarttatiedostolla, mutta eri tarkenne - esimerkiksi tiedoston "Kartta.jpg" World File -tiedosto on "Kartta.jpw".

Condes lukee World File -tiedoston koordinaatit sijoittaakseen kartan oikein. World File -tiedostossa ei kuitenkaan ole tietoa koordinaattijärjestelmästä (CRS), joten sinun täytyy syöttää se Condesiin. Jos kartta on UTM/WGS84 -järjestelmässä - mikä on yleisin tapaus - syötä "UTM -vyöhyke"; hae verkosta "UTM Zone", jos et ole varma, mikä vyöhyke on kyseessä. Jos kartta käyttää muuta koordinaattijärjestelmää, syötä sen sijaan sen EPSG -koodi - lyhyt numerotunniste (esim. "25832"). Useat verkkosivustot auttavat löytämään kartalle oikean EPSG -koodin. Jos Condes löytää World File -tiedoston, se pyytää syöttämään UTM -vyöhykkeen tai EPSG -koodin. Yleiset asetukset -valintaikkunassa on asetus, jolla voit tallentaa bittikartoille oletus-UTM -vyöhykkeen.

GeoTIFF (suositeltava)

GeoTIFF on erityinen TIFF -bittikarttatiedosto, johon on upotettu sekä geo -viittausparametrit että koordinaattijärjestelmä/datumi - eli kaikki se, minkä muuten antaisivat World File -tiedosto ja käsin syötetty UTM -vyöhyke tai EPSG -koodi. Erillistä World File -tiedostoa ei siis tarvita, eikä koordinaattijärjestelmää tarvitse selvittää tai syöttää: Condes tunnistaa tiedoston geo -viittaustiedot automaattisesti ja käyttää niitä.

Koska GeoTIFF on itsenäinen tiedosto, se on suositeltavampi kuin bittikartta World File -tiedostoineen - World File -tiedosto ei voi puuttua tai olla väärä, eikä koordinaattijärjestelmää voi syöttää väärin.

Rataeditorissa hiiriosoittimen maastokoordinaatit näytetään kartta-alueen alla olevalla tilarivillä, kun kartta on geo -viitattu.

Viennissä Condes tallentaa tiedostoon kunkin rastin maastokoordinaatit ja/tai pituus- ja leveysasteet:

© 2026 Finn Arildsen

IOF XML -tiedostot. Jos pituus- ja leveysasteet ovat saatavilla, niitä käytetään.

Bittikarttatiedostot. Samanniminen World File -tiedosto sopivalla tarkenteella luodaan. World File -tiedosto sisältää kartan vasemman yläkulman maastokoordinaatit. Käytetään karttatiedoston koordinaattijärjestelmää. Jos tiedostomuoto on Tiff, vietyyn tiedostoon lisätään GeoTiff -tiedot.

SVG -tiedostot. Jos pituus- ja leveysasteet ovat saatavilla, niitä käytetään.

KMZ-, KML- ja GPX -tiedostot. Pituus- ja leveysasteiden täytyy olla saatavilla. Tämä tarkoittaa, että koordinaattijärjestelmän täytyy olla määriteltynä.

PDF -tiedostot. Kun koordinaattijärjestelmä on saatavilla ja Condes pystyy muuntamaan koordinaatit pituus- ja leveysasteiksi, Condes geo -viittaa tiedoston kartat "Geospatial PDF" -määrittelyn mukaisesti. Katso Paikkatiedolliset PDF -tiedostot.

Jotta Condes voi tallentaa vietyyn tiedostoon geo -viittaustiedot, kartan täytyy olla geo -viitattu. Jotta pituus- ja leveysasteet voidaan antaa, koordinaattijärjestelmän täytyy olla määriteltynä.

4.5.1 Paikkatiedolliset PDF -tiedostot

PDF -tiedosto voi olla geoviitattu käyttämällä Geospatial PDF -laajennoksia, jotka ovat osa PDF 2.0 -määrittelyä.

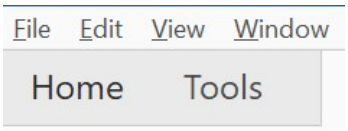
Condes tukee Paikkatiedollisia PDF -tiedostoja ja Condesista viedyt PDF -tiedostot ovat geoviitattuja, jos käytettävä kartta on goeviitattu ja koordinaattijärjestelmä on määritelty.

Condes sijoittaa PDF -tiedostoon kartan kunkin kulman leveys- ja pituuspiirin. Tämän tiedon perusteella sovellukset, kuten Adobe Reader ja Avenza Maps, pystyvät näyttämään leveys-ja pituuspiiri sijainnit kartalla.

Tarkastele PDF-tiedostoa Adobe Readerissa

Voit tarkastella PDF -tiedostoa Adobe Readeriss.

Kun olet avannut tiedoston Adobe Readerissa, valitse Tools -vaihtoehto,

sitten Measure -valinta,

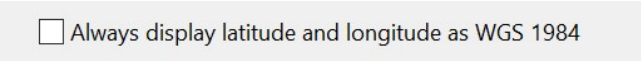
© 2026 Finn Arildsen

ja valitse Geospatial Location Tool.

Kun olet tehnyt tämän ja liikutat hiirtä kartan päällä, näet hiiriosoittimen sijainnin leveys- ja pituusasteet.

Huomaa, että jos koordinaattijärjestelmänä on jokin muu kuin WGS 84, Adobe Readerissa näytetyssä leveys- tai pituusasteessa voi esiintyä epätarkkuuksia, ellet poista tämän valintaruudun valintaa

Edit / Preferences / Measuring (Geo) -valikossa.

4.6 Päälletulostus tai ylempi/alempi purppura

Mikä on päälletulostus?

IOF muutti äskettäin suositustaan siitä, miten päälletulostus toteutetaan suunnistuskartoissa. Siksi on hyödyllistä tarkastella, mitä päälletulostus on ja miksi sitä käytetään.

Katsotaan ensin päälletulostusta sellaisena kuin Condes on tukenut sitä jo vuosia.

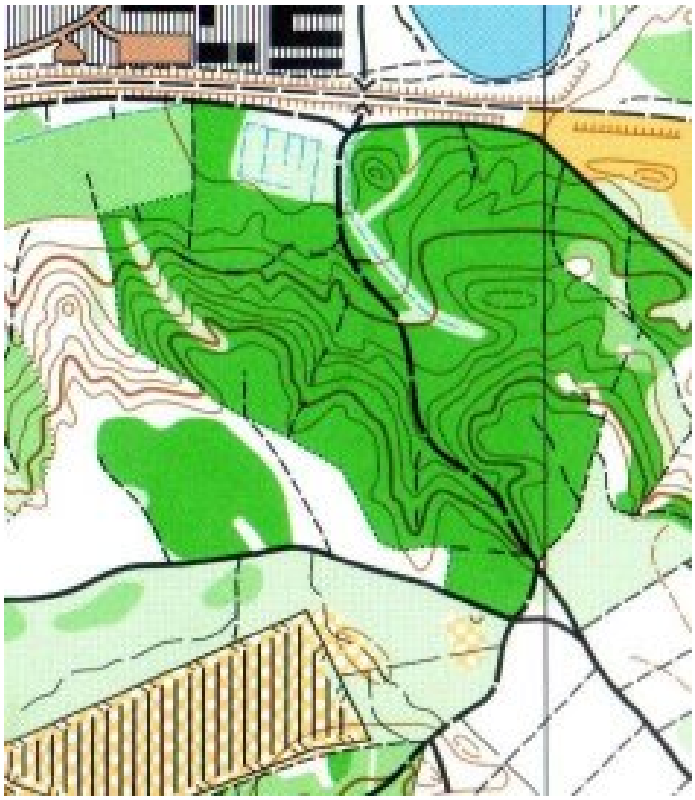
Todellinen päälletulostus

Todellista päälletulostusta näimme monta vuotta sitten, kun kartat painettiin offset-painossa viidellä värillä.

Päälletulostus on vaikutus, joka syntyy perinteisessä offset-painossa spottiväreillä

- Värisävyt "sekoittuvat" tummemmiksi väreiksi kohdissa, joissa kohteet ovat päällekkäin

Ruskea ja vihreä sekoittuvat tummemmaksi väriksi, jolloin korkeuskäyrät on helpompi nähdä vihreällä alueella.

© 2026 Finn Arildsen

Ratatulostuksessa päälletulostus nimensä mukaisesti varmistaa, etteivät ratasymbolit peitä tärkeitä kartan yksityiskohtia. Esimerkiksi mustat symbolit näkyvät aina ratatulostuksen läpi, kuten myös monet muut symbolit, joskin heikommin.

5-värinen offset-paino (1998)

(Spottivärit: musta, ruskea, vihreä, sininen, keltainen)

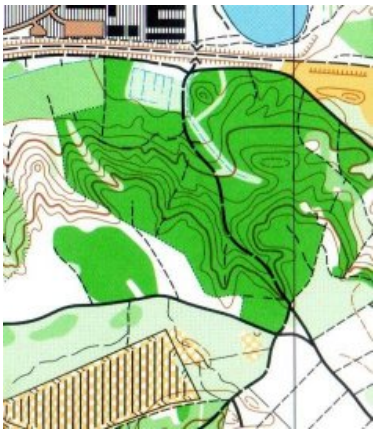
Miksi päälletulostusta täytyy "simuloida"?

Nykyään sekä digitaaliset tulostuslaitteet että offset-painokoneet käyttävät prosessivärejä (CMYK), kun aiemmin käytettiin spottivärejä .

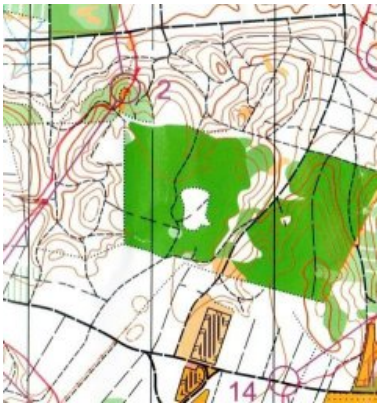
Lähes kaikki painaminen tehdään CMYK-väreillä. Viisi perusväriä (musta, ruskea, vihreä, sininen, keltainen) tuotetaan sekoittamalla neljää CMYK-prosessiväriä. Sekoitus tehdään ohjelmallisesti ennen väriaineen tai musteen levittämistä paperille.

Ellei toisin määrätä, ohjelmisto ei sekoita päällekkäisten kohteiden värejä. Kun uusi kohde lisätään, sen väri "peittää" alla olevat kohteet. Ruskeat korkeuskäyrät eivät siis näy tummempina vihreällä alueella – ne poistavat vihreän värin korkeuskäyrän kohdalta. Tämä voi tehdä ruskean korkeuskäyrän erottamisesta vihreällä alueella paljon vaikeampaa.

Todellinen päälletulostus

Ei päälletulostusta

Ruskea "peittää" vihreän

4-värinen digitaalinen tulostus

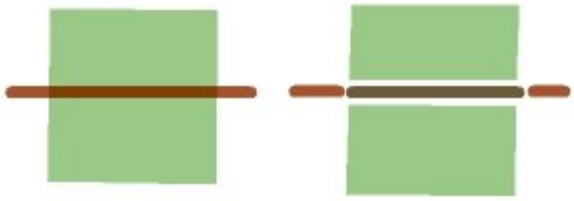
Prosessivärit: syaani, magenta, keltainen, musta (2006)

Miten päälletulostusta simuloidaan?

© 2026 Finn Arildsen

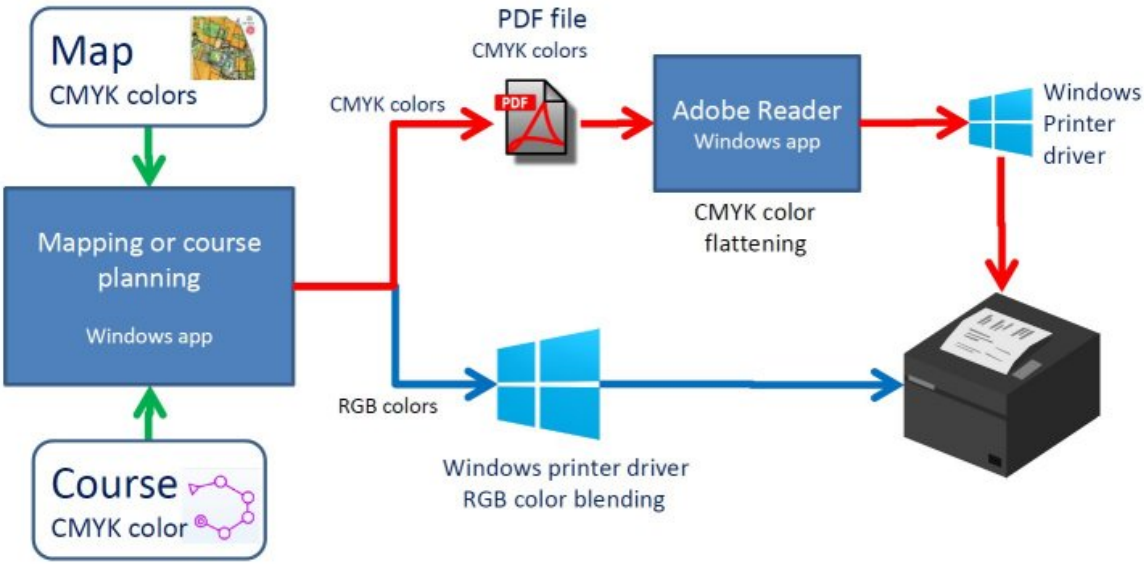
Ohjelmisto on kuitenkin MAHDOLLISTA määrätä olemaan "peittämättä" alla olevaa väriä ja sen sijaan SEKOITTAMAAN päällekkäisten kohteiden värit. Tätä kutsutaan simuloiduksi päälletulostukseksi.

Tulostettaessa ohjelmisto käsittelee kartan ja laskee "sekoituksen" ennen tulostusta. Päällekkäiset kohteet jaetaan pienempiin osiin. Tätä kutsutaan usein "litistämiseksi".

Erilaiset tulostustyönkulut

Kuten kaaviosta näkyy, digitaalisesta radasta ja kartasta tulostettuun karttaan on kaksi päätyönkulkua. Toinen on käyttää PDF-tiedostoa – toinen on tulostaa suoraan Windows-tulostimelle.

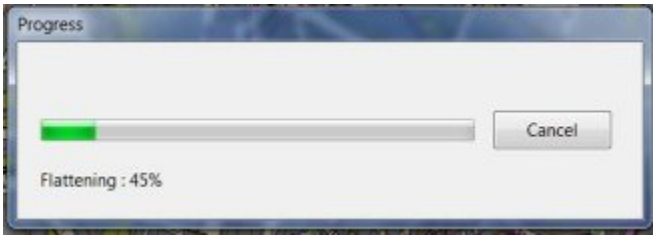
PDF-työnkulku

Adobe Readerin tuki litistämiselle

Adobe Reader on Adoben ilmainen sovellus PDF-tiedostojen katseluun ja tulostamiseen. Adoben ohjelmistot, kuten Adobe Reader, tukevat simuloitua päälletulostusta, ja Adobe Reader sopii hyvin karttojen PDF-tiedostojen tulostamiseen.

Saatat tunnistaa tämän ponnahdusikkunan Adobe Readerista tulostettaessa:

© 2026 Finn Arildsen

Työnkulku on siis seuraava:

1. Vie Condesista PDF-tiedosto, jossa on päälletulostusmerkinnät tarvittaville väritasoille (ruskea, sininen)
   Älä tulosta PDF-tulostimelle. Tulostus muuntaa värit RGB-väreiksi ja rasteroi tulosteen.
2. Tulosta Adobe Readerilla tiedosto

Varmista, että Adobe Readerin asetuksissa on valittu "Overprint Preview" (päälletulostuksen esikatselu):

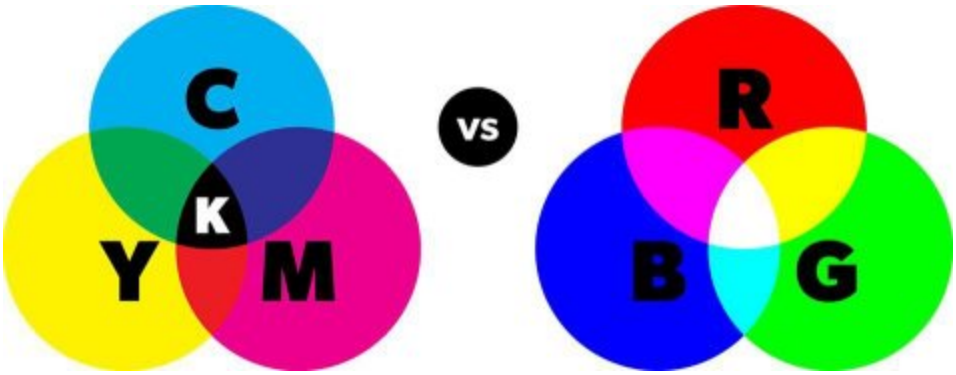
Tai – mieluiten – käytä päälletulostuksen sijaan "Blend mode DARKEN" -vaihtoehtoa, kun viet PDF-tiedoston Condesista. Tällöin Adobe Readerissa ei tarvita erityisiä asetuksia

Windows-tulostimen työnkulku

Windowsin oma värijärjestelmä perustuu RGB-väreihin (punainen, vihreä, sininen). Useimmat kartat käyttävät CMYK -värejä.

Kun kartta tulostetaan suoraan Windows-tulostimelle, Condesin täytyy siis muuntaa kartan CMYK -värit Windowsin RGB -väreiksi. Windows pystyy "sekoittamaan" päälletulostettavat värit RGB -väriavaruudessa, joten päälletulostus on erittäin hyvä, joskaan ei aina aivan yhtä hyvä kuin PDF:ää ja Adobe Readeria käytettäessä.

Kartan värit vs Windowsin värit

© 2026 Finn Arildsen

Voit siis tulostaa Condesista suoraan Windows-tulostimelle ja saavuttaa lähes yhtä hyvän laadun kuin Adobe Readerilla.

Huomaa, että PostScript-tulostimelle tulostettaessa sinun täytyy poistaa käytöstä Condesin asetus, jolla Condes muodostaa PostScript-koodin tulostimelle.

Milloin päälletulostusta EI käytetä?

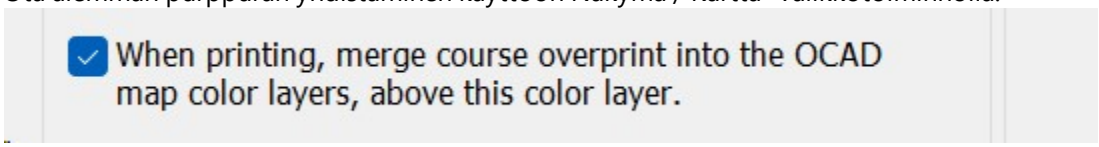
Uusimmat IOF:n kuvausohjeet suosittelevat toisenlaista tapaa saada ratatulostukseen eräänlainen päälletulostus. Ajatuksena on sijoittaa rastiympyrät ja rastiväliviivat mustien symbolien alle, jolloin mustat symbolit "peittävät" radan värin eivätkä jää radan alle "piiloon". Ratatulostus jaetaan siksi "ylempään purppuraan" (Upper Purple) ja "alempaan purppuraan" (Lower Purple). Ylempi purppura tulostetaan kartan päälle tavalliseen tapaan, mutta alempi purppura yhdistetään kartan väritasojen väliin niin, että musta ja eräät muut kartan väritasot ovat alemman purppuran päällä.

Tämän lähestymistavan perustelut ovat hieman epäselvät, ja selvä haittapuoli on, ettei kartan väreillä ole päälletulostusta, eli ruskeat korkeuskäyrät ja siniset vesistösymbolit peittävät vihreän värin vihreillä alueilla.

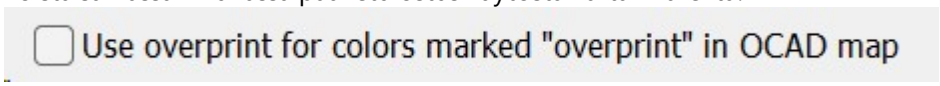
IOF:n kuvausohjeiden tapa on pakollinen IOF-tapahtumien kartoissa. Kaikissa muissa tapahtumissa voidaan käyttää päälletulostusta.

Tämän tavan mukaisen tuloksen saavuttamiseksi sinun täytyy käyttää Condesissa OCAD-karttatiedostoa.

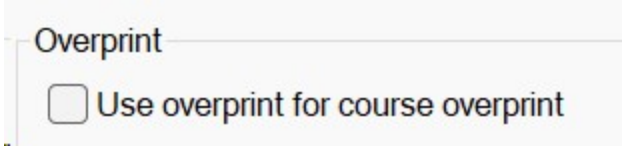
1. Ota alemman purppuran yhdistäminen käyttöön Näkymä / Kartta -valikkotoiminnolla:

2. Poista samassa ikkunassa päälletulostus käytöstä kartan väreiltä:

3. Poista päälletulostus käytöstä ratatulostukselta Näkymä / Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valikkotoiminnon Päälletulostus-välilehdellä:

© 2026 Finn Arildsen

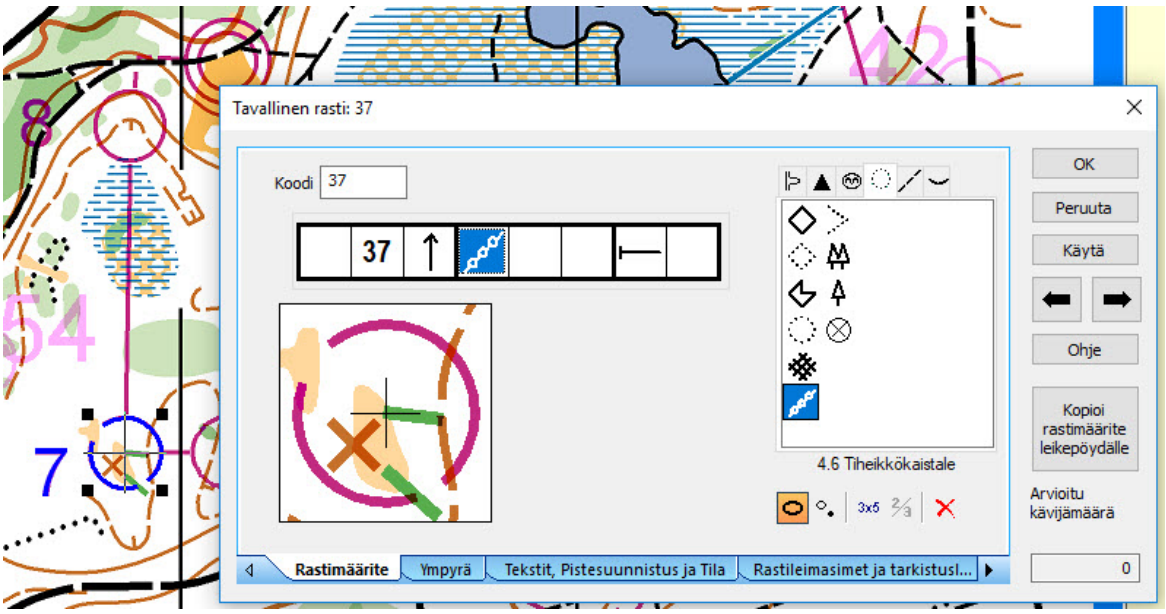
Part V

5 Miten (rastit) ...

5.1 Miten rastin rastimäärite määritellään

Alla olevassa esimerkissä ratamestari työskentelee radan rastin 7 kanssa. Hän on kaksoisnapauttanut rastiympyrää saadakseen näkyviin Rasti -valintaikkunan, jossa hän voi syöttää rastin rastimääritteen. Kunkin rastimääritteen sarakkeen kohdalla siihen sopiva symboli voidaan valita oikealla puolella näkyvästä symbolijoukosta.

Rasti -valintaikkunan muiden välilehtien avulla voit määritellä esimerkiksi rastin leimasinkuviot ja aloittelijasarjojen tekstirastimääritteet.

Voit aina painaa näppäimistön F1 -näppäintä saadaksesi esiin senhetkiseen tilanteeseen sopivan ohjeen.

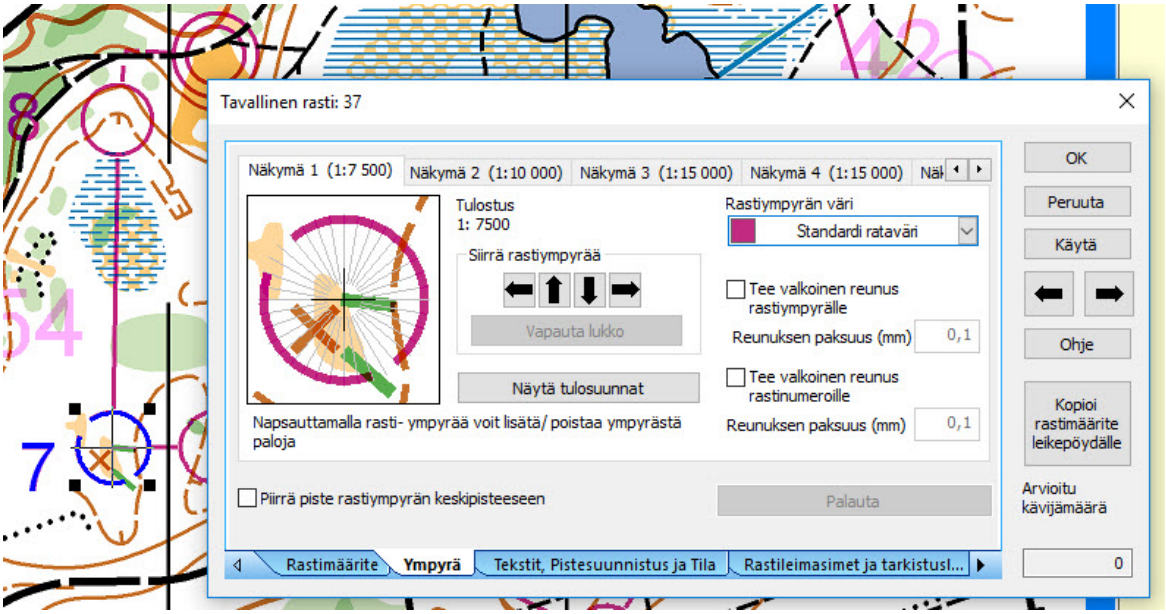
5.2 Miten rastiympyrän sijainti hienosäädetään

Tässä esimerkissä valittuna on olemassa oleva rata "Course 1". Se on valittu valitsemalla kartan vasemmalla puolella olevasta navigointipalkista "Radat" ja napsauttamalla kohtaa "Course 1".

Ratamestari on päättänyt "hienosäätää" rastin numero 7 ympyrää (rastikoodi 38), joten hän on avannut tämän rastin rastiympyrän asetukset valitsemalla ensin rastin ja avaamalla sitten hiiren kaksoisnapsautuksella Rasti-valintaikkunan.

Ympyrä-välilehdellä ratamestari voi siirtää ympyrää 1/10 mm:n askelin ja säätää ympyrän sijaintia kartalla hyvin tarkasti.

© 2026 Finn Arildsen

Voit aina painaa F1-näppäintä ja saada ohjeen, joka liittyy siihen kohtaan ohjelmaa, jossa olet.

5.3 Miten poistetaan pala rastiympyrästä

Ratoja tulostettaessa rastiympyrät peittävät joskus kartan tärkeitä yksityiskohtia. Tämän ongelman ratkaisemiseksi Condesissa voit poistaa osia rastiympyrästä.

Tämän voi tehdä usealla tavalla:

Kun kartta on näytöllä:

- Valitse rasti, jota haluat muokata, valitse oikean reunan työkaluriviltä "sakset" -työkalu ja napsauta saksilla ympyrää kohdasta, josta haluat leikata osan.

Tai

- valitse rasti, jota haluat muokata, ja kaksoisnapsauta avataksesi Rasti -valintaikkunan. Napsauta Rastiympyrä -välilehdellä ympyrää kohdasta, josta haluat leikata osan.

5.4 Miten rastin kuormitus lasketaan

Condes voi laskea arvion siitä, kuinka moni kilpailija käy tietyllä rastilla.

Miten luvut lasketaan

Laskenta perustuu kunkin sarjan arvioituun kilpailijamäärään, jonka syötät Sarjat-taulukko -ikkunassa.

Huomaa: Viestiradalle syötetään arvioitu joukkueiden määrä.

© 2026 Finn Arildsen

Jos et käytä sarjoja, voit sen sijaan syöttää kullekin radalle arvioidun kilpailijamäärän Rata-valintaikkunassa .

Condes päättelee, mitkä radat käyvät rastilla ja mitkä sarjat juoksevat nämä radat. Rastin kuormitus lasketaan sitten laskemalla yhteen näiden sarjojen arvioidut kilpailijamäärät. Viestiradan yhteisillä rasteilla Condes laskee yhteen jokaisen joukkueen kilpailijat. Hajontarasteilla lasketaan yhteen oikea osuus joukkueen jäsenistä.

Miten tulokset saadaan

Raportin rastien arvioidusta kuormituksesta voi katsoa ja tulostaa Rastit-taulukko -toiminnolla Rastit-valikosta. Radat-valikon Radat-taulukko tuottaa raportin, jossa näkyy kunkin radan arvioitu kilpailijamäärä.

5.5 Miten käytetään Rastin tila maastossa -arvoja maastossa olevien merkkien kontrolloimiseen

Jokaisella Condesiin määritellyllä rastilla on Rastin tila maastossa –arvot, joita voidaan käyttää kontrolloimaan maastossa olevia merkkejä (prikkoja, rastilippuja jne.). Näiden arvojen käyttö on vapaaehtoinen ominaisuus, jota voit halutessasi käyttää.

Voit vapaasti nimetä nämä tiedot Rasti valintaikkunan Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila -välilehdellä.

Ensimmäiset 3 tietoa on etukäteen määritelty:

- Rastipaikka merkitty
- Rastilippu viety
- Rastilippu haettu pois

Voit muuttaa näitä arvoja milloin tahansa.

Eli, kun merkitset rastipisteen maastoon prikalla tai vastaavalla, voit asettaa vastaavan arvon Condesissa. Tällöin voit kontrolloida, mitkä rastit on merkitty jo maastoon. Vastaavasti muilla tiedoilla voit kontrolloida, mille rastille on rastilippu (ja/tai leimauslaite) viety ja myös milloin se on kerätty pois jne.

Voit asettaa tämän arvon Rasti -valintaikkunan Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila -välilehdellä. Arvon asettaminen onnistuu myös Rataeditorissa, painamalla hiiren kakkospainiketta halutun rastin päällä ja valitsemalla avautuvasta ponnahdusvalikosta Rastin tila maastossa ja haluttu arvo.

Rastit -taulukossa on sarake kullekin näille arvoille. X tarkoittaa, että kyseinen arvo on asetettu.

5.6 Miten siivotaan rastit, jotka eivät ole enää käytössä

Jossain vaiheessa tapahtumassa voi olla useita rastipaikkoja, joita et enää käytä.

© 2026 Finn Arildsen

Miten tunnistat, ettei rastia enää käytetä, ja miten voit siivota ja poistaa tällaiset rastit?

Rastit, joita ei käytetä millään radalla, näytetään oranssilla värillä navigointipalkin rastiluettelossa. Lisäksi valikkotoiminto Korosta käyttämättömät rastit korostaa kartalla punaisella värillä käyttämättömät rastit. Näin tunnistat tällaiset rastit nopeasti.

Rasti -valikossa on toiminto Poista kaikki käyttämättömät rastit. Tällä voit poistaa kaikki rastit, joita ei käytetä millään radalla.

5.7 Miten käytetään samoja leimasinkuvioita useammassa tapahtumassa

Jos seurallasi on joukko rastilaitteita, voit tallentaa näiden rastilaitteiden rastikoodit ja leimasinkuviot ja käyttää koodeja ja kuvioita myöhemmissä tapahtumissa.

Condes kutsuu tätä "määritellyiksi rastilaitteiksi".

Miten määritellyt rastikoodit määritetään

Ennen kuin määriteltyjä rastikoodeja voidaan käyttää, ne on määritettävä.

1. Määritä koodit valitsemalla valikosta "Tiedosto" / "Yleiset asetukset tälle tietokoneelle" ja sitten välilehti "Rastikoodit ja leimasinkuviot".
2. Tällä sivulla voit määrittää rastilaitteiden vakiojoukkoon ja leimasinkuvioihin liittyviä asetuksia.

Miten määriteltyjä rastilaitteita käytetään

Kun luot uuden tapahtuman, määriteltyjä rastikoodeja käytetään, jos tämä on määritetty Rastikoodit ja leimasinkuviot -asetuksissa. Voit ohittaa ensimmäisen rastinumeron Tapahtuman asetukset -valintaikkunassa.

Jokaiselle tapahtumaan lisäämällesi rastille voit määrittää, että rasti käyttää "määriteltyä leimasinkuviota", tai voit syöttää rastille oman kuvion. Oma kuvio koskee vain sitä tapahtumatiedostoa, johon rasti kuuluu, kun taas "määritelty leimasinkuvio" on sama kaikissa tietokoneen tapahtumissa.

Huomaa: Rastikoodit ja leimasinkuviot sisältävä tiedosto pysyy tietokoneellasi, eikä leimasinkuvioita kopioida tapahtumatiedostoon. Jos siis kopioit (tai lähetät sähköpostilla) tapahtumatiedoston toiselle tietokoneelle, määritellyt leimasinkuviot jäävät omalle tietokoneellesi. Sinun on kopioitava leimasinkuviotiedosto toiselle tietokoneelle, jotta Condes voi käyttää näitä kuvioita siellä.

© 2026 Finn Arildsen

5.8 Miten piirretään valkoinen reunus rastiympyröille

Joskus rastiympyrää voi olla vaikea nähdä tummaa taustaa vasten. Siksi voi olla hyödyllistä korostaa rastiympyrää piirtämällä ympyrään valkoinen reunus.

On olemassa erilaisia tapoja lisätä valkoinen reunus yhteen tai useampaan rastiin. Muista, että reunusasetukset koskevat vain tiettyä näkymää.

- **Piirrä reunus näkymän kaikille rasteille**
  Kun haluat, että näkymän kaikilla rastiympyröillä on valkoinen reunus, määrittele reunukset näkymälle. Asetus löytyy Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkunan Lisämitat ja fontit -välilehdeltä.
- **Piirrä reunus yksittäisille rasteille**
  Kun haluat, että vain osalla rasteista on valkoinen reunus, määrittele tämä erikseen jokaiselle rastille. Asetus löytyy Rasti -valintaikkunan Ympyrä -välilehdeltä. Tämän avulla voidaan ohittaa näkymän asetus, eli voit ottaa reunuksen käyttöön yksittäiselle rastille, jos näkymällä ei ole reunukset käytössä. Ja voit poistaa reunuksen, jos reunukset ovat näkymällä käytössä.

Vastaavasti kuin rastiympyröiden kohdalla, valkoinen reunus voidaan lisätä myös rastinumeroille ja rastiväliviivoille.

© 2026 Finn Arildsen

Part VI

6 Miten (radat) ...

6.1 Lähtö ja maali samassa paikassa

Harjoituksissa lähtö ja maali ovat useimmiten samassa paikassa.

Sen sijaan, että lähtö ja maali luotaisiin erikseen, radan voi määritellä käyttämään yhteistä lähtö- ja maalipistettä, jolloin maalia ei tarvitse luoda erikseen. Maaliympyrät piirretään lähtökolmion päälle.

Määrittele Rata -valintaikkunassa , että rata käyttää lähtöä myös maalina.

6.2 Ratasymbolien mitat

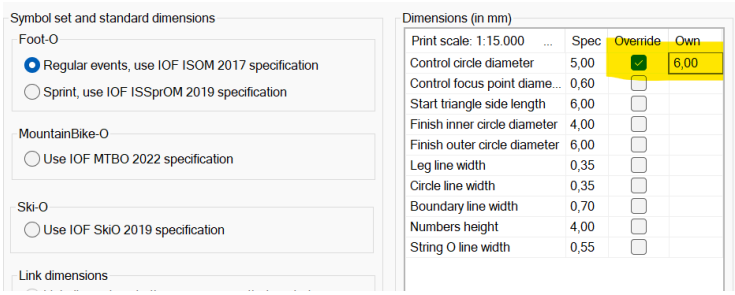
Ratasymbolien mittojen hienosäätö

Ratasymbolien mitat määräytyvät IOF:n karttanormien mukaan, ja voit valita kullekin näkymälle käytettävän normin. Yksittäisiä mittoja, esimerkiksi rastiympyrän halkaisijan, voi muuttaa ja jättää muut valitun karttanormin mukaisiksi

Avaa tämä asetusikkuna valikosta Näkymä / Ratatulostuksen symbolit ja mitat

Voit ohittaa vakiomitan valitsemalla "Ohita" -sarakkeen ruudun ja syöttämällä arvon "Oma" -sarakkeeseen.

Ohitettu mitta koskee kaikkia näkymän ratasymboleita.

6.3 Miten taivutetaan rastiväliviivaa

Joskus haluat taivuttaa kahden rastin välistä rastiväliviivaa, esimerkiksi kiertämään kielletyn alueen.

1. Valitse rastiväli napsauttamalla rastiväliviivaa hiirellä. Rastiväliviiva näkyy nyt punaisena, ja päätepisteet näkyvät pieninä mustina neliöinä (kahvoina).
2. Lisää viivaan piste valitsemalla ensin Lisää piste -työkalu Rataeditorin työkaluriviltä ja napsauttamalla sitten rastiväliä kohdassa, johon haluat lisätä pisteen.
3. Rastiväliviivaan tulee musta neliö merkiksi kulmapisteestä.

Voit nyt siirtää pistettä rastiväliviivaa pitkin vetämällä sitä hiirellä, mutta et voi vetää sitä pois suoralta viivalta. Condes estää pisteen vetämisen pois suoralta viivalta, jotta viiva ei taivu, jos siirrät rastiväliviivan aukon päätepisteitä.

Jotta voit taivuttaa viivaa, sinun on siis käytettävä näppäimistön Ctrl-näppäintä.

© 2026 Finn Arildsen

Paina ja **pidä Ctrl-näppäintä painettuna** , kun vedät pisteen kohtaan, jossa haluat viivan taipuvan.

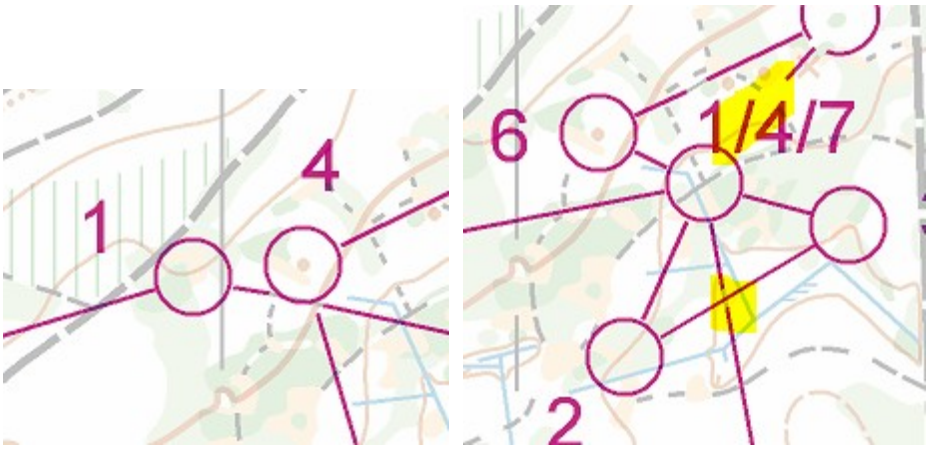
Rastivälin ulkoasu voi olla joko

1. sama kaikilla radoilla, tai
2. radakohtainen

Ensimmäisessä tapauksessa Condes muistaa, että rastiväli taipuu rastivälin kahden päätepisteenä olevan rastin välillä. Condes piirtää rastivälin samalla tavalla kaikille radoille, jotka käyttävät sitä.

Jos haluat rastivälin olevan radakohtainen (jälkimmäinen tapaus), voit kaksoisnapsauttaa rastiväliviivaa ja valita avautuvassa valintaikkunassa, että rastiväli koskee vain valittua rataa. Tämä voi olla hyödyllistä esimerkiksi, jos rastiväli kulkee juuri tällä radalla myöhemmin käytävän rastin läpi ja se on siksi katkaistava tai taivutettava vain tällä radalla.

6.4 Miten rastiväliviivat katkotaan automaattisesti

Rastiväliviiva voi mennä päällekkäin muiden ratakohteiden, kuten rastiympyrät, rastinumerot tai muut rastiväliviivat, kanssa.

Tällöin Condes leikkaa rastiväliviivaan automaattisesti katkot, jotta tärkeää tietoa ei peity.

Voit muuttaa oletuskatkoa, tai ottaa tämän automaattitoiminnon päältä kokonaan **Näkymä** -valikon **Ratatulostuksen symbolit ja mitat** -toiminnossa. Lisämitat ja fontit -välilehdellä löytyy nämä asetukset.

6.5 Miten rastiväliviiva katkaistaan

Jotta kartan yksityiskohdat eivät peity, voit leikata kahden rastin välisen rastiväliviivan katkoille.

Risteävien rastiväliviivojen automaattinen katkaisu

© 2026 Finn Arildsen

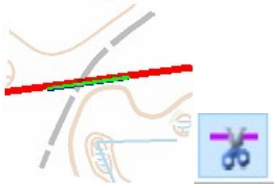
Kun kaksi rastiväliviivaa risteää, toinen viivoista katkaistaan automaattisesti. Samoin rastiväliviiva, joka on rastinumeron päällä, katkaistaan automaattisesti. Tämän toiminnon voi ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä Lisämitat ja fontit -valintaikkunassa.

Rastiväliviivojen katkaisu käsin

Katkon voi leikata viivaan kahdella tavalla. Aloita kummassakin tapauksessa valitsemalla haluamasi rastiväli ja ottamalla käyttöön Leikkaa viivanosa -työkalu .

Voit leikata

1. **1 mm:n katkon**
   Napsauta rastiväliviivaa kohdasta, johon haluat katkon keskikohdan
2. **Vapaasti määriteltävän pituisen katkon**
   Paina hiiren vasen painike pohjaan kohdassa, josta haluat katkon alkavan, vedä hiiri katkon loppuun ja vapauta painike.

Pienet suorakulmaiset "kahvat" osoittavat katkon päät. Voit säätää katkoa vetämällä kumpaa tahansa kahvaa.

Katkon poistamisesta kerrotaan aiheessa Miten poistetaan katko rastiväliviivasta

6.6 Miten poistetaan katko rastiväliviivasta

Poista rastiväliviivan katko poistamalla katkon kummassakin päässä näkyvät kahvat Poista piste -työkalulla.

Vaihtoehtoisesti voit käyttää Poista/palauta viivanosa -työkalua poistaaksesi tai palauttaaksesi kahvojen välisen viivan.

© 2026 Finn Arildsen

6.7 Miten muokataan reitinvalintaviivoja ja viitoituksia

Kun muokataan reitinvalintaviivoja — ja rastivälejä , joilla on viitoitus — käytetään Condesissa "kuminauha" -tilaa.

Kun viiva valitaan, se korostetaan ja näkyy leveänä punaisena viivana..

Lisätäksesi kulman, käytä Lisää Piste .

Kun siirryt Lisää Piste -tilaan, viiva näkyy nyt punaisena "kuminauhana", jota voit muokata liikuttamalla hiiren osoitinta.

Piirrä nyt viiva liikuttamalla hiirtä ja napsauttamalla (hiiren vasen painike) kohtia, joihin haluat kulmat. Napsauta hiiren oikeaa painiketta, kun haluat poistaa edellisen kulman.

Kun valitset viivan, jossa on olemassa olevia kulmia, "kuminauha" sijoitetaan viivan viimeiseen "osaan". Jos sinun on lisättävä piste viivan eri osaan, napsauta kyseistä viivan osaa Lisää Piste -tilassa.

6.8 Miten käsitellään kartanvaihto

Jos radalla on kartanvaihto, Condes voi tulostaa radan osat erikseen. Radalla voi olla rajoittamaton määrä kartanvaihtoja.

Condesissa on kolme kartanvaihdon "tyyppiä":

1. **Kartanvaihto** - kartanvaihdossa jaetaan uusi kartta.
2. **Kartanvaihto (näytetään rastimääritteissä)** - kuten 1., mutta rastimääritteissä näytetään 0 m "viitoitettu reitti". Hieman erikoista, mutta näin IOF on määritellyt.
3. **Kartan kääntö** - toinen kartta on ensimmäisen kartan kääntöpuolella tai sen vieressä.

Määrittele kartanvaihto

© 2026 Finn Arildsen

1. valitsemalla rastiympyrän kartalla,
2. napsauttamalla hiiren kakkospainiketta ja
3. valitsemalla "Kartanvaihto" -valikkotoiminto

Vaihtoehtoisesti voit käyttää Rata -valintaikkunaa

Kartanvaihto on ratakohtainen. Jos usealla radalla on kartanvaihto samalla rastilla, se täytyy määritellä jokaiselle radalle erikseen.

Kartanvaihto rastilla

Kun kartanvaihto on rastilla, määrittele kyseinen rasti radan "kartanvaihto" -pisteeksi. Rastiympyrä näytetään radan molemmissa osissa. Toisessa osassa näytetään yhdistetty rastiympyrä ja lähtökolmio.

Rastimääritteissä näytetään kartanvaihto, jos "näytetään rastimääritteissä" on valittu, tai kartan kääntö

Kartanvaihto välipisteessä

Jos kartanvaihtopiste on erillinen (eikä siinä ole rastilippua), luo kartanvaihtopisteeseen lähtökolmio ja lisää se radalle (kuten minkä tahansa muun rastin). Voit sitten määritellä lähtökolmion radan "kartanvaihto" -pisteeksi.

Condes olettaa, että rastiväli edelliseltä rastilta on viitoitettu, joten rastiväliviiva näytetään katkoviivana.

Lähtöpiste näytetään vain radan toisessa osassa. Radan ensimmäisessä osassa näytetään viitoitus edelliseltä rastilta, ja rastimääritteissä näytetään "viitoitus kartanvaihtoon". "Kartan käännön" kohdalla rastimääritteissä näytetään myös kartan kääntö -symboli

Kartanvaihto ja jatkaminen uudella kopiolla samasta kartasta

Tässä tapauksessa luot radan tavalliseen tapaan. Älä jaa rataa - lisää kaikki rastit samalle radalle. Näytöllä näet koko radan.

Kun tiedät, missä kartanvaihto on, osoita rastia ja valitse valikkotoiminto "Rasti" / "Kartanvaihto". Voit myös käyttää ponnahdusvalikon "Kartanvaihto" -toimintoa.

Kartanvaihto ja jatkaminen eri kartalla

Katso lisätietoja aiheesta Miten tehdään rata, joka on useammalla kartalla .

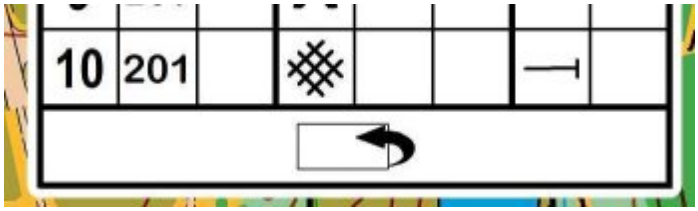
Jos kartat ovat eri näkymissä, Condes huomaa automaattisesti, kun rata siirtyy kartalta toiselle, ja tulkitsee sen kartanvaihdoksi. Rata voi palata alkuperäiseen näkymään; tällöin voit radan tulostusasettelujen avulla tulostaa radan ensimmäisen ja viimeisen osan samalle kartalle.

Kun tulostat tai viet, valitse näkymävalitsimesta **Käytä tulostusasetteluja** , jolloin radan kaikki osat tulostetaan yhdellä kertaa, kukin radan tulostusasetteluissa määritellystä näkymästä. Vaihtoehtoisesti voit valita tietyn näkymän, jolloin tulostetaan vain siinä näkymässä olevat osat. Katso Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä.

Kartan kääntö?

© 2026 Finn Arildsen

Kun kaksi karttaa ovat saman paperiarkin eri puolilla ja haluat lisätä rastimääritteisiin IOF:n "Kartan kääntö" -symbolin, voit määritellä kartanvaihtopisteen "Kartan kääntö" -pisteeksi. "Kartan käännön" ja "kartanvaihdon" välillä ei ole muuta eroa kuin kartan kääntö -symboli rastimääritteissä.

Radan osien tai rastimääritteiden tulostus

Kun haluat tulostaa kartanvaihdollisen radan osat erikseen, käytä valikkotoimintoa "Tulosta" / "Radat ja kartat".

Rataluettelossa kartanvaihdollisten ratojen vasemmalla puolella on "+" merkkinä siitä, että niissä on useita osia.

Kun napsautat "+" -merkkiä, rata laajenee ja sen osat tulevat näkyviin. Valitse luettelosta tulostettavat osat. Mukana on myös "Koko rata" -vaihtoehto, jos haluat tulostaa koko radan.

Sama koskee ratojen vientiä PDF -tiedostoihin tai muihin grafiikkamuotoihin.

Kun tulostat rataeditorista, tulosteessa näkyy koko rata. Tätä tulostetta ei ole tarkoitettu kilpailijoille, vaan ainoastaan ratamestarille ja valvojalle.

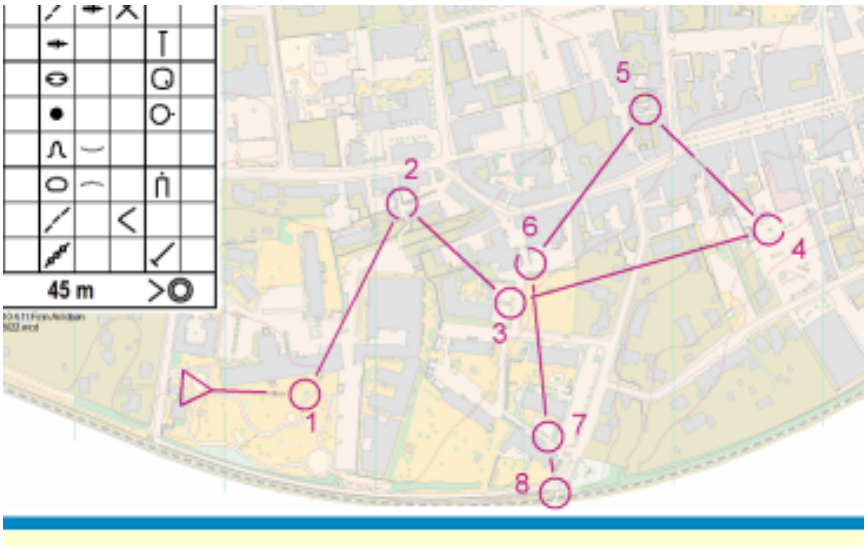
6.9 Miten tehdään rata, joka on useammalla kartalla

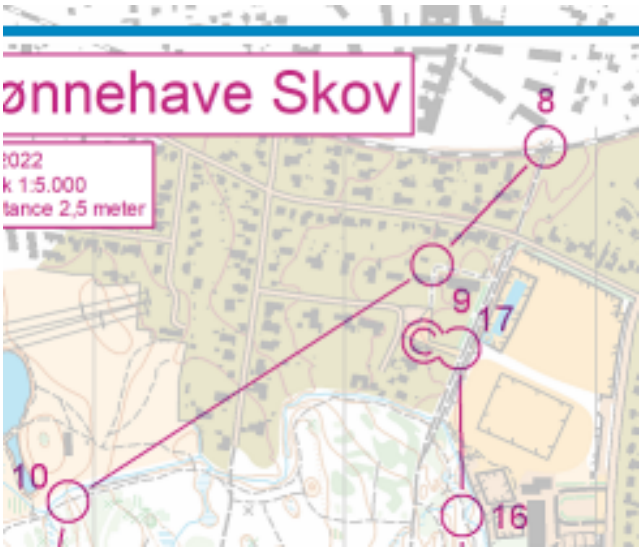
Condes tukee ratoja, jotka jakautuvat useammalle kartalle.

Rata voi alkaa yhdellä kartalla ja jatkua sitten toisella kartalla, esimerkiksi kun rata kulkee kahdella vierekkäisellä alueella, joilla on eri kartat. Toinen esimerkki on rata, jossa osa radasta on eri kartalla (esim. labyrintti).

Esimerkki:

© 2026 Finn Arildsen

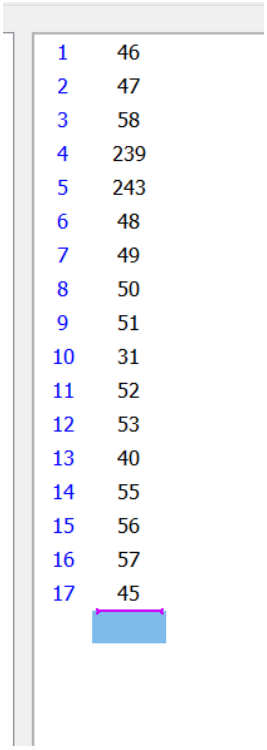

Esimerkki näyttää radan, jossa ensimmäinen osa (1-8) on yhdellä kartalla ja toinen osa (8-17) toisella kartalla.

© 2026 Finn Arildsen

Condes-tapahtumassa rata on YKSI rata.

Kun tulostat radan, Condes tunnistaa, mitkä rastit ovat yhdellä kartalla ja mitkä toisella, ja jakaa radan automaattisesti kahteen osaan.

Jokainen näkymä on määritetty niin, että voit lisätä rasteja, jotka näkyvät vain kyseisessä näkymässä. Katso alta, miten "erilliset rastikoordinaatit" määritetään.

Sinulla voi silti olla "jaettuja" rasteja, esim. yhteinen rasti, jossa kartanvaihto tapahtuu – lisää vain rasti samalla rastikoodilla molempiin näkymiin. Tällä rastilla on YKSI rastimäärite, mutta voit siirtää ympyrää erikseen kussakin näkymässä.

Kuhunkin näkymään lisäät vain ne rastit, joita kyseisessä näkymässä tarvitaan. Esimerkissä rasti 8 on lisätty MOLEMPIIN näkymiin.

Miten tulostan kaksi osaa?

Tulosta kukin näkymä erikseen, esim. tulosta ensin Näkymä 1 ja sitten Näkymä 2.

Voinko näyttää molemmat kartat samalla sivulla?

Kyllä, molemmat kartat voi näyttää samalla sivulla. Lue aihe: Useiden radan osien näyttäminen vierekkäin samalla sivulla

Entä jos kartat ovat vierekkäin, mutta eivät mene päällekkäin?

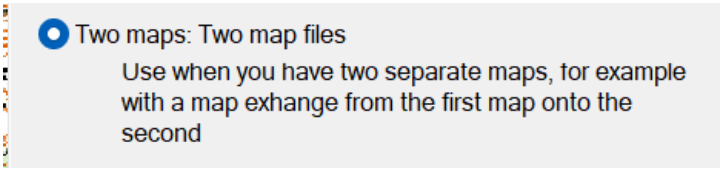
Jos kartat ovat vierekkäin, mutta eivät mene päällekkäin, voit tehdä viitoituksen karttojen välille käyttämällä Viitoituksen pää -pistettä. Sijoita viitoituksen pää -piste Näkymään 2 ja lisää se radalle Näkymän 1 viimeisen rastin jälkeen (tai päinvastoin, jos rata alkaa Näkymästä 2). Viitoitusta käyttämällä voit syöttää viitoituksen pituuden, jotta radan pituus voidaan laskea oikein.

Jos et käytä 1) rastia, joka on yhteinen Näkymälle 1 ja Näkymälle 2, tai 2) viitoitusta, jossa on viitoituksen pää -piste, Condes ei voi laskea radan kokonaispituutta.

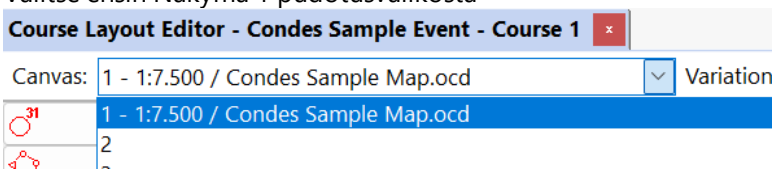
Miten määritän kartat?

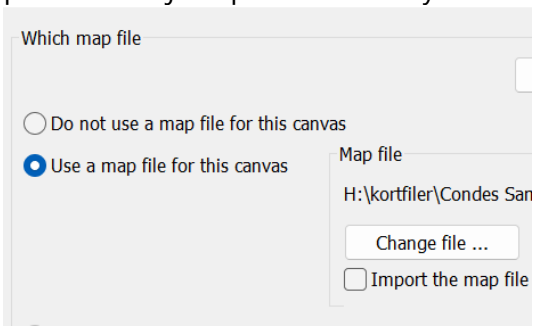
Sijoita kukin kartta omaan näkymäänsä. Voit tehdä tämän jo LUODESSASI tapahtuman valitsemalla tapahtumaohjatussa toiminnossa "Kaksi karttaa: Kaksi karttatiedostoa":

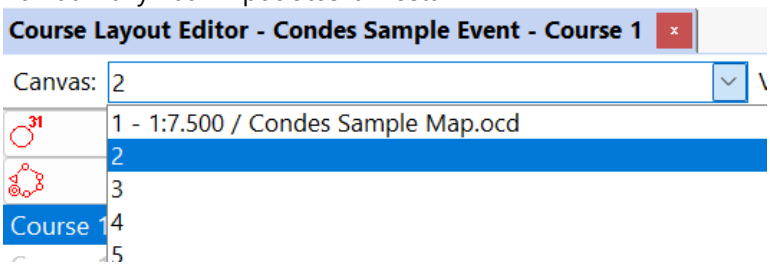
© 2026 Finn Arildsen

Jos unohdit määrittää tämän tapahtumaa luodessasi, kartat on silti helppo määrittää itse. Toimi seuraavasti:

1. **Sijoita pääkartta Näkymään 1**
   Valitse ensin Näkymä 1 pudotusvalikosta

   ja avaa Näkymä / Kartta -valikolla Kartan asetukset -valintaikkuna määrittääksesi pääkartan. Sijoita pääkarttasi näkymään 1.

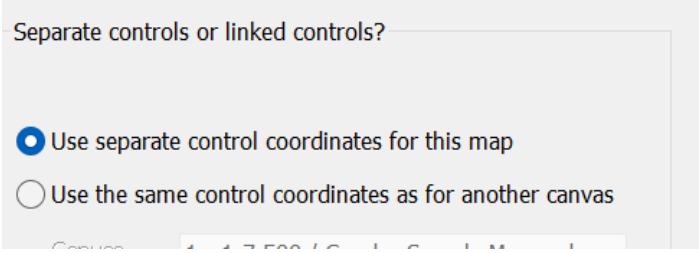
2. **Sijoita toinen kartta Näkymään 2**
   Vaihda Näkymään 2 pudotusvalikosta

   ja sijoita taas Näkymä / Kartta -valikolla toinen kartta näkymään 2.

3. **"Poista linkitys" Näkymän 2 rasteilta Näkymän 1 rasteihin**
   Avaa edelleen Näkymässä 2 Näkymä / Rastit -valikolla Rastien asetukset -valintaikkuna ja

© 2026 Finn Arildsen

määritä, että tämä näkymä käyttää "erillisiä rastikoordinaatteja"

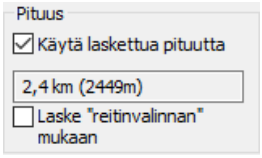
Siinä se, nyt voit aloittaa radan suunnittelun!

Katso myös Miten käsitellään kartanvaihto

6.10 Miten lasketaan ratojen pituudet

Radan pituus näytetään rastimääritteiden otsikossa. Se on myös osa tulospalveluohjelmaan vietävän XML -tiedoston ratatietoja.

Voit syöttää radan pituuden käsin tai antaa Condesin laskea sen.

Valinta tehdään Rata -valintaikkunan Pituus -osassa. Valinta "Laske pituus automaattisesti" määrää, laskeeko Condes radan pituuden vai käytetäänkö (vapaata) tekstiä.

Lisäksi on valinta, jolla määritellään, lasketaanko pituus määriteltyä reitinvalintaa pitkin (Valitse reitinvalintaviiva). Jos valinta ei ole valittuna, Condes käyttää rastien välistä etäisyyttä rastiväliviivaa pitkin. Kun valinta on valittuna ja reitinvalinta on määritelty, Condes käyttää etäisyyttä reitinvalintaviivaa pitkin.

Radan pituuden laskenta

Condes laskee pituuden rastien välisiä rastiväliviivoja pitkin. Laskenta perustuu rastien koordinaatteihin, lähtö ja maali mukaan lukien. Koordinaatit mitataan kartalla 0,01 millimetrin tarkkuudella.

> Condes käyttää kartan mittakaavaa muuntaessaan radan pituuden kartan millimetreistä maaston metreiksi. Muunnoksen kannalta on tärkeää, että kartan mittakaava on syötetty oikein.

Jos radalla on ylitys/alituspaikaksi määritelty "rasti", radan pituuden laskenta ottaa sen huomioon ja lisää ylitys/alituspaikan aiheuttaman lisämatkan.

Condes ottaa huomioon myös rasteja yhdistävän viivan muodon, eli jos viivaa on "taivutettu" kartan kohteiden peittämisen välttämiseksi, se vaikuttaa radan pituuteen.

Jos haluat lisäksi ottaa mukaan matkan lähtöpaikalta suunnistuksen alkuun (lähtökolmioon), voit määritellä tämän matkan lähtöpisteelle syöttämällä arvon lähtöpisteen Rasti -valintaikkunan vastaavaan kenttään.

© 2026 Finn Arildsen

Radan pituus loogisen reitinvalinnan mukaan

Sprinttiradoilla radan pituus täytyy laskea loogisen reitinvalinnan mukaan. Jos haluat pituuden laskettavan "reitinvalintaa" pitkin, valitse vastaava valinta Rata -valintaikkunan yllä kuvatulla tavalla.

Tätä vaihtoehtoa käyttääksesi sinun täytyy piirtää reitinvalinnat radan jokaiselle rastivälille. Katso lisätietoja aiheesta Miten piirretään ja käytetään reitinvalintaviivaa .

On tärkeää, että reitinvalintaviiva piirretään radan jokaiselle rastivälille; muuten radan pituuden laskenta ei ole oikein.

Jos kahden rastin välille on piirretty vaihtoehtoisia reitinvalintaviivoja, Condes käyttää radan pituuden laskennassa niistä lyhintä.

6.11 Miten radan noususumma lasketaan

Radan noususumma näytetään rastimääritteiden otsikon oikeanpuoleisimmassa sarakkeessa, juuri lähdön yläpuolella. Oletuksena on, että tämä arvo tulee antaa manuaalisesti Rata -valintaikkunassa.

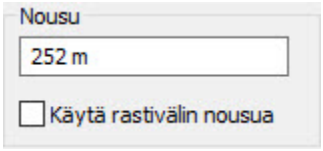
Noususumman automaattinen laskenta

Condes voi kuitenkin myös auttaa radan noususumman laskennassa, laskemalla kunkin rastivälin noususummat yhteen.

Tällöin sinun tulee mitata radan kunkin rastivälin nousun ja syöttää tämä arvo Condesiin. Condes laske rastivälien nousujen summan ja käyttää tätä arvoa rastimääritteissä.

Kunkin rastivälin nousu tulee syöttää vain kerran, myös silloin kun rastiväli on käytössä usealla radalla. Jos sama rastiväli on käytössä toisella radalla vastakkaiseen suuntaan (tämä ei kuitenkaan ole normaalisti suositeltavaa), sinun tulee syöttää noususummat molempiin suuntiin.

Rata -valintaikkunan valinnan avulla voit määritellä käytetäänkö manuaalisesti syötettyä noususummaa vai lasketaanko noususumma. Jos valinta ei ole valittuna, voit syöttää noususumman. Noususumma tulee määritellä erikseen kullekin radalle.

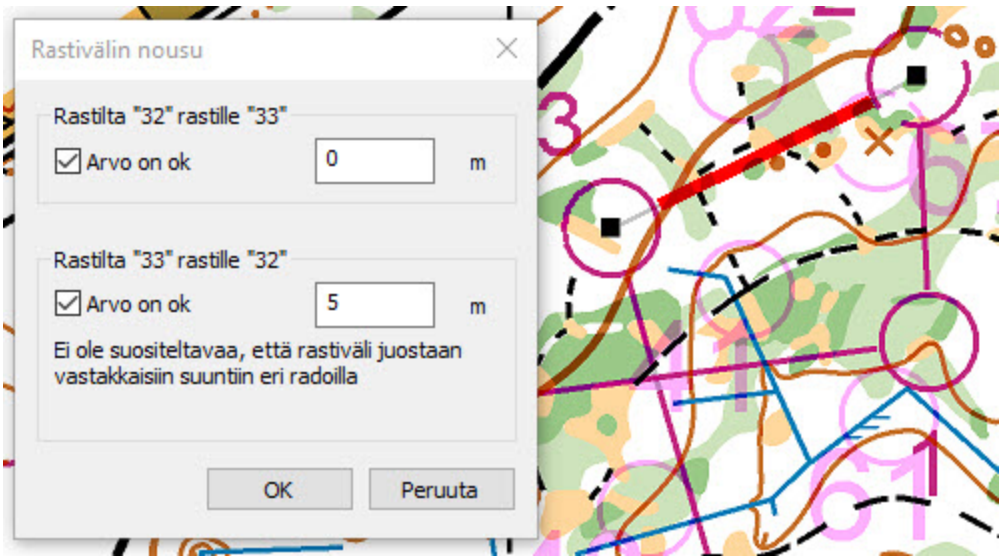

On tärkeää, että syötät nousun jokaiselle rastivälille: Valitse rastiväli napsauttamalla sitä hiirellä ja valitse hiiren kakkospainikkeesta avautuvasta ponnahdusvalikosta Nousu. Syötä Rastivälin nousu -valintaikkunassa metreissä haluamaasi suuntaan. Voit valintaikkunassa syöttää nousut molempiin suuntiin. Vaihtoehtoisesti voit käyttää Noususumma -taulukkoa , jossa voit syöttää nousun kaikille rastiväleille.

> Muista, että jos siirrät rastia, se voi muuttaa optimireitinvalintaa ja sitä kautta myös nousua. Jos siirrät rastia merkittävästi, Condes automaattisesti merkitsee rastivälin nousut ei OK -tilaan.

© 2026 Finn Arildsen

Jos radalla käytetään automaattista noususumman laskentaa ja jollakin rastivälillä on ei OK -tilainen nousu, rata korostetaan punaisella taustalla rataluettelossa.

6.12 Miten käytetään useampaa viimeistä rastia

Monissa tapahtumissa käytetään useampaa kuin yhtä viimeistä rastia. Etäisyys näistä rasteista maaliin voi olla eri ja Condes automaattisesti laskee pituuden ja käyttää laskettua arvoa rastimääritteissä.

Myös viitoituksen tyyppi saattaa vaihdella. Viitoituksen tyyppi määritellään maalipisteen Rasti -valintaikkunassa.

Niin kauan kuin viitoituksen tyyppi on sama kaikille viimeisille rasteille, voit käyttää yhtä maalirastia.

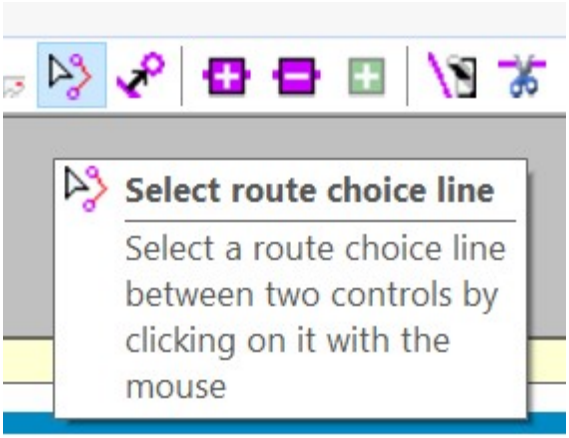
Jos kyseessä on harvinainen tapaus, että viitoituksen tyyppi on eri viimeisillä rasteilla eri, tulee sinun määritellä useampia, samassa pisteessä olevia maalipisteitä - yksi jokaiselle eri viitoitustyypille. Tämän jälkeen liitä jokaiselle radalle sille kuuluvan tyyppinen viitoitus.

6.13 Miten piirretään ja käytetään reitinvalintaviivaa

Sprinttiratoja suunniteltaessa on tärkeää ottaa huomioon erilaiset reitinvalintavaihtoehdot ja laskea näiden reitinvalintavaihtoehtojen pituudet.

Tässä "reitinvalintaviiva" -työkalu on hyödyllinen:

© 2026 Finn Arildsen

Kun olet valinnut tämän työkalun, voit aloittaa reitinvalintavaihtoehtojen piirtämisen. Aluksi kaikki reittivalintaviivat ovat vaaleansinisiä viivoja.

Aloita valitsemalla rastiväliviiva. Viiva muuttuu punaiseksi "kuminauhaksi".

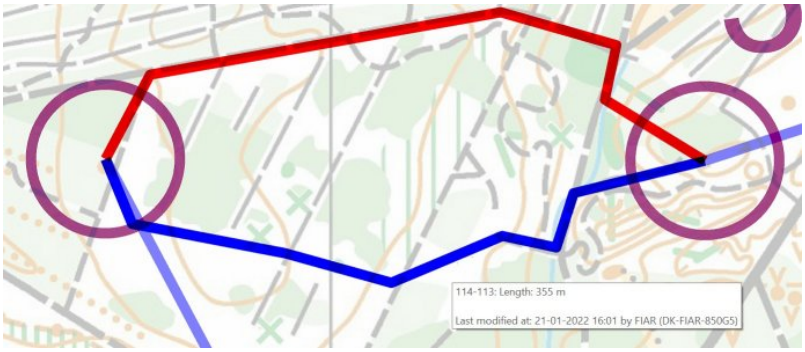

Piirrä nyt reitinvalintaviiva napsauttamalla kohtia, jossa haluat viivan taipuvan.

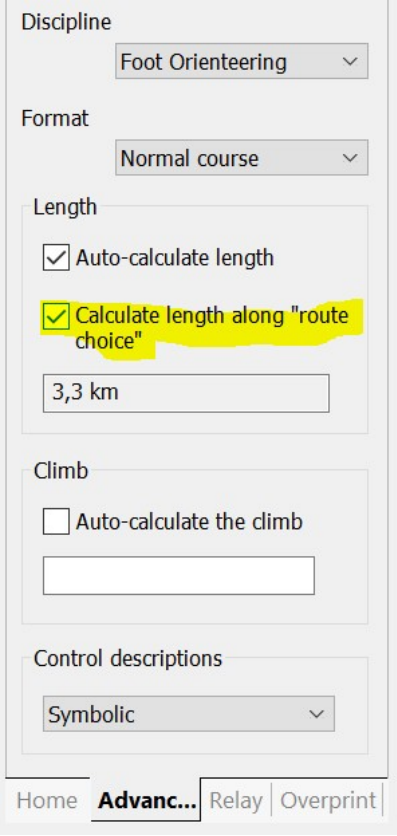
Voit aina poistaa viimeisimmän mutkan napsauttamalla hiiren oikeaa painiketta, ja voit siirtää sitä eri kohtaan reitinvalintarivillä napsauttamalla sitä kohtaa.

© 2026 Finn Arildsen

Kun olet valmis, voit lisätä toisen reitinvalinnan käyttämällä valikkoa Rastiväli / Lisää reitinvalinta.

Jos haluat määrittää, että radan pituuden laskennassa käytetään lyhintä reitinvalintaa, käytä Rata -valintaikkunan "Lisä"-välilehteä:

© 2026 Finn Arildsen

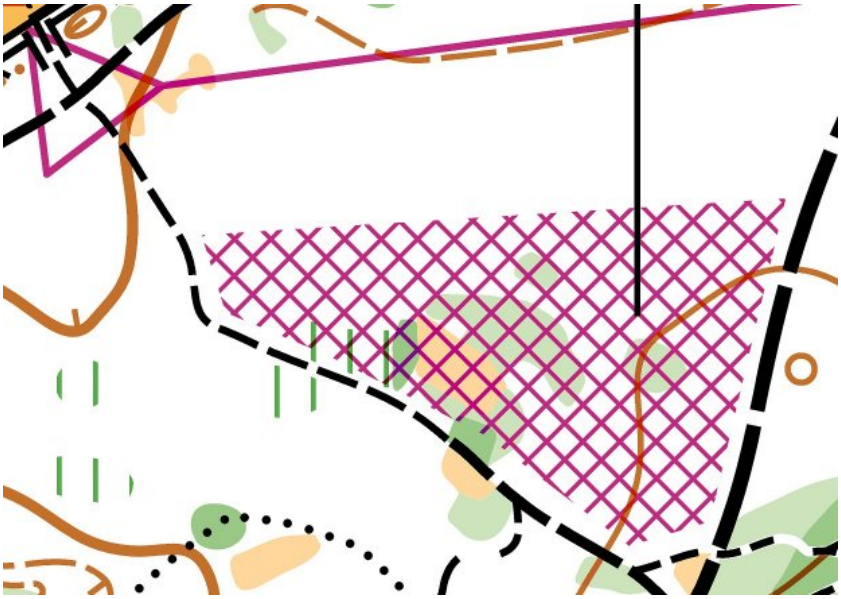
6.14 Miten kielletyn alueen reunaviiva katkotaan

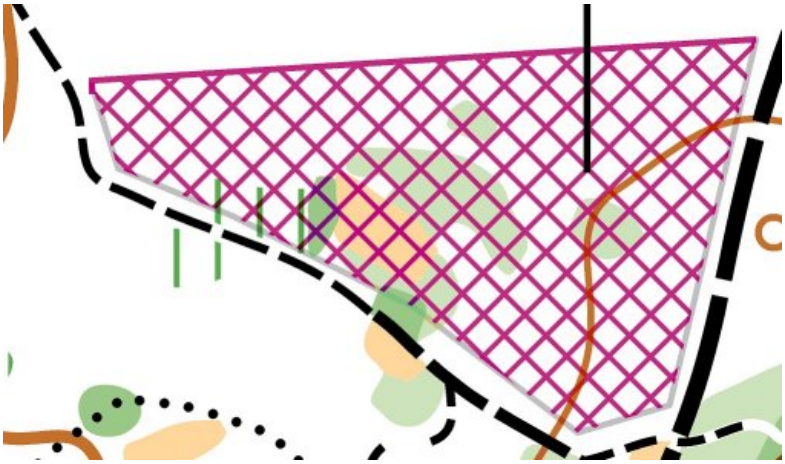
Voit lisätä kielletyn alueen (Kielletty alue) kartalle käyttämällä Uusi väliaikainen kielletty alue -työkalua. Oletuksena alueella ei ole reunaviivaa.

Jos haluat osoittaa, että alue on viitoitettu maastossa, voit lisätä reunaviivan napsauttamalla aluetta hiiren kakkospainikkeella ja valitsemalla "Yhtenäinen viiva" tai "Katkoviiva".

Entä jos tarvitsen reunaviivan vain osaan kohteesta?

Tällöin voit käyttää Poista viivanosa -työkalua (), jolla voit ottaa reunaviivan yksittäisiä osia käyttöön tai pois käytöstä. Valitse kielletty alue, jotta näet mustat kulmakahvat, valitse sitten Poista viivanosa -työkalu ja napsauta niitä viivanosia, jotka haluat ottaa käyttöön tai pois käytöstä.

© 2026 Finn Arildsen

6.15 Hajontalenkit

Hajontalenkkejä käytetään yleisesti juoksijoiden hajauttamiseen ja peesauksen estämiseen, esimerkiksi yhteislähdössä.

Condes tukee "perhoslenkkejä" ja "salmiakkihajontoja".

Kun haluat luoda radan, jossa on hajontalenkkejä, luo ensin tavallinen rata ja lisää sitten radalle hajontalenkit.

Hajontalenkki lisätään Rata-ikkunassa, jonka voit avata Rataeditorista Rata / Muokkaa -valikkotoiminnolla tai yksinkertaisesti kaksoisnapsauttamalla karttaa.

Rataeditorissa voit valita näytettäväksi minkä tahansa hajontalenkkien muodostamista ratahajonnoista. Tulostusikkunassa voit valita tulostettavat hajonnat.

- Voit käyttää perhoslenkkejä ja salmiakkihajontoja samalla radalla. Usean perhoslenkin tai salmiakkihajonnan lisääminen samalle radalle lisää hajontojen määrää.
- Viestiradalle ei voi lisätä hajontalenkkejä.

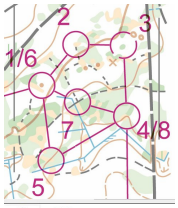
Perhoslenkit

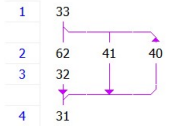

Perhoslenkissä on yksi yhteinen rasti ja 2-6 rastilenkkiä. Kilpailijat juoksevat lenkit eri järjestyksessä ja palaavat yhteiselle rastille jokaisen lenkin jälkeen.

Vasemmalla olevassa radassa on perhoslenkki, jonka yhteinen rasti on 41, ja kaksi lenkkiä 32-33 ja 40-31. Tästä muodostuu kaksi hajontaa: AB ja BA, joista AB käy rastit järjestyksessä -**41**-32-33-**41**-40-31-**41**-, ja BA juoksee lenkit päinvastaisessa järjestyksessä, eli -**41**-40-31-**41**-32-33-**41**-.

Salmiakkihajonnat (Phi-hajonnat)

Salmiakkihajonnassa on kaksi yhteistä rastia, tulorasti ja lähtörasti, sekä 3 vaihtoehtoa: 2 vaihtoehtoa tulorastilta lähtörastille ja yksi vaihtoehto takaisin. Kilpailijat aloittavat tulorastilta ja juoksevat kaksi "eteenpäin" suuntautuvaa vaihtoehtoa eri järjestyksessä lähtörastille ja "taaksepäin" suuntautuvan vaihtoehdon takaisin tulorastille.

Vasemmalla olevassa radassa on salmiakkihajonta, jonka tulorasti on 33 ja lähtörasti 31. Tästä muodostuu kaksi hajontaa: AB ja BA, joista AB käy rastit järjestyksessä -**33**-62-32-**31**-40-**33**-41-**31**-, ja BA juoksee lenkit päinvastaisessa järjestyksessä, eli -**33**-41-**31**-40-**33**-62-32-**31**-.

© 2026 Finn Arildsen

Part VII

7 Miten (rastimääritteet) ...

7.1 Miten kartalle lisätään rastimääritteet

Jos haluat rastimääritteet tulostettavan kartalle, voit luoda kartalle Rastimäärite-kohteen. Käytä Ratamerkinnät-työkalurivin "Uusi rastimäärite" -työkalua.

1. Valitse "Uusi rastimäärite" -työkalu.
2. Napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat rastimääritteen vasemman yläkulman.
3. Napsauta OK avautuvassa Rastimäärite-valintaikkunassa.

Voit milloin tahansa valita rastimääritteet ja siirtää niitä vetämällä hiirellä.

Jos kaksoisnapsautat rastimääritteitä, Rastimäärite-valintaikkuna avautuu, ja voit määrittää rastimääritteiden ulkoasuasetukset.

7.2 Miten rastimääritteet jaetaan osiin

Joskus voi olla vaikeaa löytää rastimääritteille tilaa kartalta. Siksi rastimääritteet voi olla tarpeen jakaa osiin.

Condesissa rastimääritteet voi jakaa kahdella eri tavalla:

- Voit jakaa rastimääritteet vierekkäisiin sarakkeisiin
- Voit jakaa rastimääritteet osiin ja sijoittaa osat eri kohtiin kartalla.

Rastimääritteiden jakaminen sarakkeisiin:

1. Valitse rastimäärite napsauttamalla sitä.
2. Muuta rastimääritteen korkeutta vetämällä mustia "valintamerkkejä" rastimääritteen kulmissa. Rastimäärite jakautuu automaattisesti useampiin sarakkeisiin uuden korkeuden mukaan.

Rastimääritteiden jakaminen osiin eri kohtiin kartalla:

1. Luo rastimäärite jokaiseen kohtaan, johon haluat sijoittaa osan rastimääritteestä.
2. Kaksoisnapsauta kutakin rastimääritettä ja valitse Rastimäärite-valintaikkunassa kussakin osassa näytettävät rastit, esimerkiksi ensimmäiseen osaan lähdöstä rastille 5 ja toiseen osaan rastilta 6 maaliin.

7.3 Miten näytetään kaksi rastimääritesymbolia samassa ruudussa

Useimmissa tapauksissa rastimääritteiden yhdessä ruudussa on vain yksi symboli. Jos haluat sijoittaa ruutuun kaksi kohdetta (esimerkiksi kivien tai kupareiden väli), täytyy sinun pystyä sijoittamaan kaksi symbolia samaan ruutuun.

1 Avaa halutun rastin Rasti -valintaikkuna.

2 Valitse kyseinen rastimääriteruutu napsauttamalla ruutua.

© 2026 Finn Arildsen

3 Paina työkalurivin Kaksi symbolia –painiketta jakaaksesi ruudun kahteen osaan.

Nyt ruudun kaksi osaa voidaan valita erikseen ja niihin kumpaankin voidaan liittää omat symbolit.

Painamalla työkalurivin Yksi symboli –painiketta voit palauttaa kenttään vain yhden symbolin.

7.4 Miten näytetään tekstiä rastimääriteruudussa

Rastimääriteruutu voi olla joko tyhjä, siinä voi olla symboli (kaksi symbolia) tai tekstiä.

Jos haluat näyttää tekstiä ruudussa:

1 Avaa halutun rastin Rasti -valintaikkuna.

2 Valitse kyseinen rastimääriteruutu napsauttamalla ruutua.

3 Paina työkalurivin Teksti -painiketta (3x5) symbolipaletin alapuolella muuttaaksesi ruudun symbolikentästä tekstikenttään.

4 Symbolipaletin tilalle tulee tekstikenttä.

5 Syötä teksti.

Vihje: Paina työkalurivin Kaksi symbolia –painiketta, jos haluat, että ruudussa näkyy kaksi tekstiä. Painamalla Diagonaalinen viiva –painiketta ruutuun piirretään diagonaalinen viiva.

7.5 Miten poistetaan symboli rastimääritteistä

1. Avaa halutun rastin Rasti -valintaikkuna.
2. Valitse kyseinen rastimääriteruutu napsauttamalla ruutua.
3. Poista symboli painamalla näppäimistön Delete –näppäintä tai työkalurivin Poista symboli -painiketta (punainen rasti).

7.6 Miten määritellään onko rastimääritteet symboli- tai tekstirastimääritteet

Rastimääritteet voivat olla joko symbolisia tai tekstimuotoisia:

Symboliset rastimääritteet noudattavat Kansainvälisen suunnistusliiton (IOF) rastimääriteohjetta.

© 2026 Finn Arildsen

Tekstimuotoiset rastimääritteet voivat olla parempia aloittelijoille tai nuorten radoille. Tekstimuotoinen rastimäärite käyttää leveää ruutua, jossa on kuvaava teksti 6 symboliruudun sijaan.

Jokaiselle rastille voit Rasti-valintaikkunassa määrittää symbolisen rastimääritteen ja syöttää myös tekstimuotoisen rastimääritteen. Tekstimuotoisen rastimääritteen tekstistä katso Miten määritellään tekstirastimääritteiden teksti.

Rastimääritteet kartalla ja rastimääritteet erillään kartasta käsitellään hieman eri tavoin, joten lue eteenpäin.

Rastimääritteet kartalla

Kartalle tulostettavilla rastimääritekohteilla on kullakin omat ulkoasuasetuksensa, joita voit muokata kaksoisnapsauttamalla rastimääritettä.

Symboliselle tai tekstimuotoiselle ulkoasulle on kolme vaihtoehtoa:

1. Sarja tai rata päättää
2. Symbolit
3. Teksti

Oletusasetuksena on "Sarja tai rata päättää". Tämä tarkoittaa, että Rata-valintaikkunan ja Sarjat-taulukon asetukset ovat voimassa seuraavasti:

1. Kun tulostat radan Rataeditorista, Rata-valintaikkunan asetus on voimassa.
2. Kun tulostat Tulosta kartat ratoineen -valintaikkunasta, noudatetaan samaa menettelyä kuin irrallisissa rastimääritteissä:
   - Kun tulostat radoittain, määrittelet Rata-valintaikkunassa radalle, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.
   - Kun tulostat sarjoittain, määrittelet Sarjat-taulukossa kullekin sarjalle, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.

Vaihtoehtoisesti voit määrittää erikseen, että rastimäärite on symbolinen tai tekstimuotoinen. Tämä ohittaa radan ja sarjan asetukset.

Jälkimmäinen vaihtoehto mahdollistaa esimerkiksi sen, että sijoitat samalle radalle useita rastimääritteitä, joista yksi on symbolinen ja toinen tekstimuotoinen. Tämä voi olla hyödyllistä aloittelijalle, joka ei vielä ole tottunut pelkkiin symbolisiin rastimääritteisiin ja tarvitsee tekstimuotoisen "selityksen".

Irralliset rastimääritteet

"Irralliset rastimääritteet" tulostetaan erillään kartasta, ja kilpailija kantaa niitä yleensä kotelossa käsivarressaan. Ne tulostetaan Tulosta irralliset rastimääritteet -valintaikkunasta (valikko Tulosta / Irralliset rastimääritteet).

© 2026 Finn Arildsen

Irralliset rastimääritteet voidaan tulostaa joko radoittain tai sarjoittain:

- Kun tulostat radoittain, määrittelet Rata-valintaikkunassa radalle, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.
- Kun tulostat sarjoittain, määrittelet Sarjat-taulukossa kullekin radalle, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.

Tämä tarkoittaa, että jos määrität tietylle radalle "tekstimuotoiset" rastimääritteet ja valitset tämän radan Tulosta rastimääritteet -valintaikkunassa, rastimääritteet ovat tekstimuotoiset riippumatta rataa juoksevien sarjojen asetuksista. Jos valitset sen sijaan sarjan, tämän sarjan asetus on voimassa riippumatta siitä, mitä sarjan juokseman radan kohdalla on määritetty.

Irralliset rastimääritteet tulostetaan yleensä radoittain, jolloin kaikki radan sarjat käyttävät samoja rastimääritteitä. Jos kuitenkin haluat, että kahdella saman radan sarjalla on erilaiset rastimääritteet – toisella symboliset ja toisella tekstimuotoiset – määritä tämä kahdelle sarjalle ja valitse sarjat – ei rataa – kun tulostat irralliset rastimääritteet.

7.7 Miten määritellään tekstirastimääritteiden teksti

Rastin tekstimuotoisen rastimääritteen teksti määritellään Rasti -valintaikkunan Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila -välilehdellä. Avaa Rasti -valintaikkuna kaksoisnapsauttamalla rastiympyrää tai napsauttamalla hiiren kakkospainiketta ja valitsemalla "Ominaisuudet".

Voit antaa Condesin luoda rastille tekstimuotoisen rastimääritteen tai voit syöttää vapaamuotoisen tekstin. Condesin luoma tekstimuotoinen rastimäärite koostuu symbolisen rastimääritteen symbolien nimistä.

Condesin luoma tekstimuotoinen rastimäärite on yksinkertaisesti symbolisen rastimääritteen symbolien nimet peräkkäin.

Condes tukee useita kieliä. Käytettävä kieli riippuu Windowsin ohjauspaneelin ensisijaisesta kieliasetuksesta. Voit ohittaa tämän asetuksen muuttamalla symbolien kielen kohdassa **Tiedosto** / **Yleiset asetukset tälle tietokoneelle** / **Sovellus** -sivu**.**

Symbolien nimet on tallennettu tietokoneesi symbolitiedostoon. Voit muuttaa symbolien nimiä sulkemalla tapahtumatiedoston ja käyttämällä sitten Symbolit -valikkoa. Huomaa, että muutokset koskevat vain omaa tietokonettasi. Jos lähetät tapahtumatiedoston jollekulle toiselle, käytetään tämän henkilön tietokoneen symbolinimiä.

Condes tukee seuraavia kieliä:

Kieli	Käytetään, kun Windowsin ensisijainen kieliasetus on:

© 2026 Finn Arildsen

bulgaria	*bulgaria*
kiina	*kiina*
tanska	*tanska, islanti*
englanti	*kaikki muut asetukset*
englanti (Australia)	*Australian englanti*
suomi	*suomi*
ranska	*ranska*
saksa	*saksa*
italia	*italia*
norja	*norja*
espanja	*espanja*
ruotsi	*ruotsi*
turkki	*turkki*

7.8 Miten viedään rastimääritteet Condesista Tekstinkäsittelyohjelmaan

Condes voi kopioida rastimääritteet ja radat leikepöydälle grafiikkana, jolloin ne voidaan liittää tekstinkäsittelydokumenttiin tai piirto-ohjelmaan.

Toimi seuraavasti, jos haluat kopioida tietyn sarjan rastimääritteet leikepöydälle:

1 Esikatsele rastimääritteitä valitsemalla **Rata** –valikosta **Esikatsele rastimääritteet** -toiminto.

2 Valitse rata esikatseluikkunan yläosasta.

3 Valitse **Muokkaa** –valikosta **Kopioi** tai paina työkalurivin -painiketta.

Condes käyttää yleisesti käytettyä Windowsin metatiedostomuotoa (WMF) viedessään grafiikkaa leikepöydälle, joten ohjelman, johon rastimääritteet liitetään, tulee myöskin tukea tätä muotoa.

© 2026 Finn Arildsen

Part VIII

8 Miten (viestit) ...

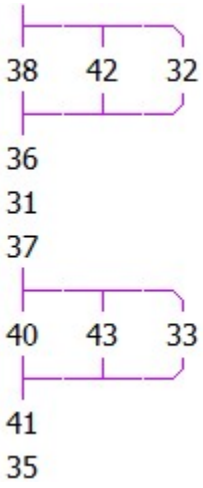
8.1 Condesin tuki viestiradoille

Condes tukee viestiratoja.

Viestirata koostuu yhdestä tai useammasta jaksosta, jotka koostuvat useista vaihtoehdoista rasteineen, yleensä niin monta kuin viestijoukkueessa on osuuksia. Jakson tarkoituksena on erotella eri joukkueiden jäsenet niin, että he eivät pysty seuraamaan toisiaan.

Viestijoukkueen jäsenen rata käyttää yhtä viestiradan kunkin jakson vaihtoehtoa. Joukkueen muut jäsenet juoksevat muut vaihtoehdot siten, että lopulta joukkue on käyttänyt kaikki vaihtoehdot. Kaikkien joukkueen jäsenten yhdistetty rata on sama kaikilla joukkueilla, mutta joukkueet juoksevat vaihtoehdot eri järjestyksessä.

Normaali jakso on standardi "Farsta-jakso". Jokainen joukkueen jäsen juoksee yhden vaihtoehdon satunnaisessa järjestyksessä. Esimerkiksi joukkueessa 101 osuus 1 juoksee vaihtoehdon B, osuus 2 vaihtoehdon C ja osuus 3 vaihtoehdon A. Joukkueessa 102 osuus 1 juoksee vaihtoehdon A, osuus 2 vaihtoehdon C ja osuus 3 vaihtoehdon B.

"Yksinkertainen" viestirata, joka koostuu kahdesta normaalijaksosta, joissa kummassakin on 3 vaihtoehtoa. Rata on tarkoitettu kolmen osuuden viestiin, ja siitä voidaan muodostaa 3*3 = 9 erilaista ratahajontaa. Kun nämä jaetaan joukkueille, voidaan muodostaa (3*3) (osuus 1) * (2*2) (osuus 2) = 36 eri joukkuetta, joissa jokaisella joukkueen jäsenellä on eri hajonta kuin muiden joukkueiden jäsenillä samalla osuudella.

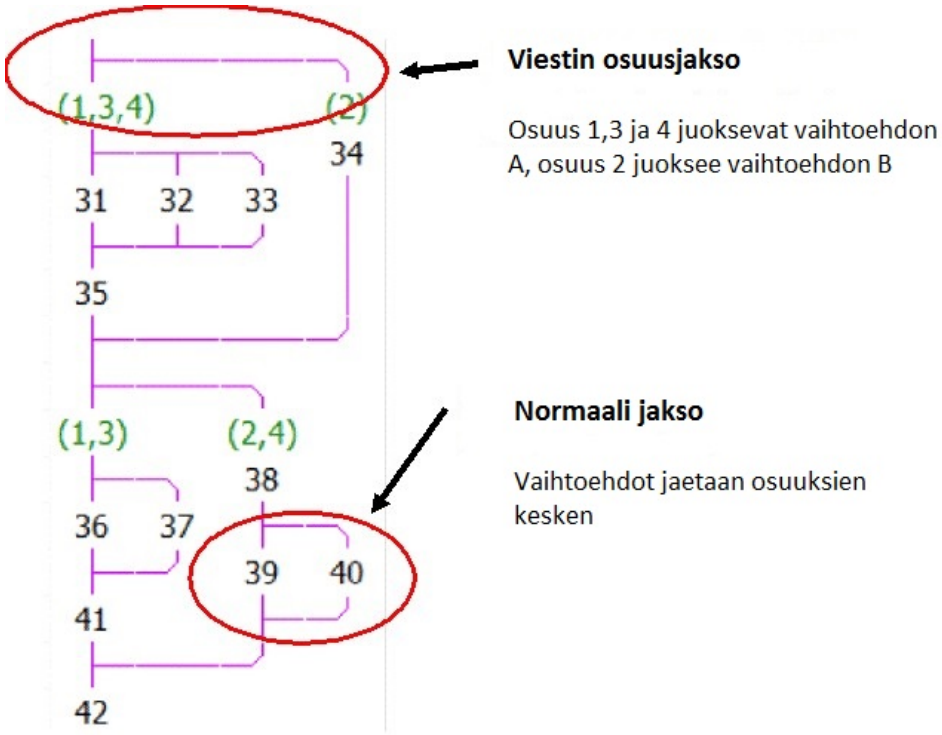
Viestien hajontamalleja on kehitetty vuosien mittaan, ja käytössä on erilaisia muunnelmia. Esimerkiksi kolmannella osuudella voi olla ylimääräinen silmukka, jolloin se on pidempi kuin kaksi muuta osuutta. Condes tukee tällaisia "laajennettuja" rakenteita.

Koska viestiradasta muodostettavien ratahajontojen määrä kasvaa eksponentiaalisesti jaksojen määrän kasvaessa, Condes tukee kahta eri tapaa ratahajontojen määrän rajoittamiseen:

1. **VIESTIN OSUUSJAKSO**
   Tämä on jakso, jossa jokainen vaihtoehto on sidottu tiettyyn osuuteen, katso alla oleva

© 2026 Finn Arildsen

kuva. Kuvassa osuudet 1, 3 ja 4 juoksevat ensimmäisessä jaksossa vaihtoehdon A. Osuus 2 juoksee vaihtoehdon B. Vaihtoehto B on lyhyempi kuin vaihtoehto A.

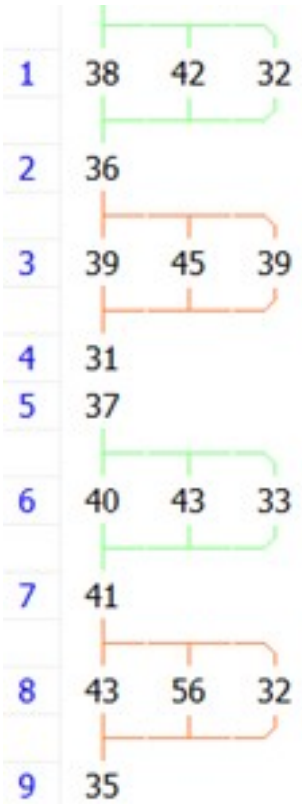
2.

JAKSOJEN SIDONTA

Kun sidot kaksi tai useampia jaksoja, ratahajonta käyttää samaa vaihtoehtoa näissä jaksoissa. Eli jos ratahajonta käyttää vaihtoehtoa A ensimmäisessä jaksossa, se käyttää vaihtoehtoa A myös toisessa jaksossa. Tämä vähentää mahdollisten ratahajontojen määrää, koska sidotut jaksot lasketaan yhdeksi jaksoksi, kun lasketaan ratahajontojen määrää.

Alla olevassa kuvassa radalla on neljä jaksoa, jotka on sidottu yhteen kaksi kerrallaan. Ensimmäinen jakso on sidottu kolmanteen jaksoon (vihreä väri), ja toinen ja neljäs jakso on sidottu toisiinsa (oranssi väri). Jaksot sidotaan antamalla niille sama "sidontaryhmän" numero. Kaikki jaksot, joilla on sama sidontaryhmän numero, on sidottu toisiinsa.

© 2026 Finn Arildsen

3.

8.2 Miten tehdään viestirata

Miten tehdään viestirata

Tavallisen radan voit "piirtää" napsauttamalla rastiympyröitä, jotka haluat lisätä radalle, mutta viestiradan luomiseen tarvitset Rata-valintaikkunaa.

Rata-valintaikkuna käsittelee olemassa olevia rasteja, eli et voi luoda uusia rasteja Rata-valintaikkunassa. Ennen kuin avaat Rata-valintaikkunan, sinun täytyy siis luoda rastit "Uusi rasti" -työkalulla

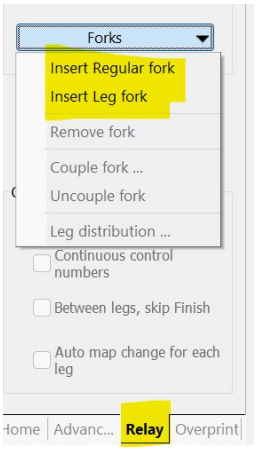
Kun olet luonut rastit (ei välttämättä kaikkia, sillä voit toistaa vaiheita tarpeen mukaan):

1. Luo rata Rata / Uusi rata -valikkotoiminnolla.
2. Avaa radan Rata-valintaikkuna kaksoisnapsauttamalla karttaa tai napsauttamalla karttaa hiiren kakkospainikkeella ja valitsemalla ponnahdusvalikosta "Muokkaa rataa".
3. Määrittele viestijoukkueen osuuksien lukumäärä. Tämä tehdään radan Rata-valintaikkunan vasemmassa sarakkeessa.

Lisää jakso viestiradalle

© 2026 Finn Arildsen

Lisää viestiradalle jakso "Viesti"-välilehden "Lisää jakso" -painikkeilla:

Valitse "Tavallinen jakso" tai "Osuusjakso"

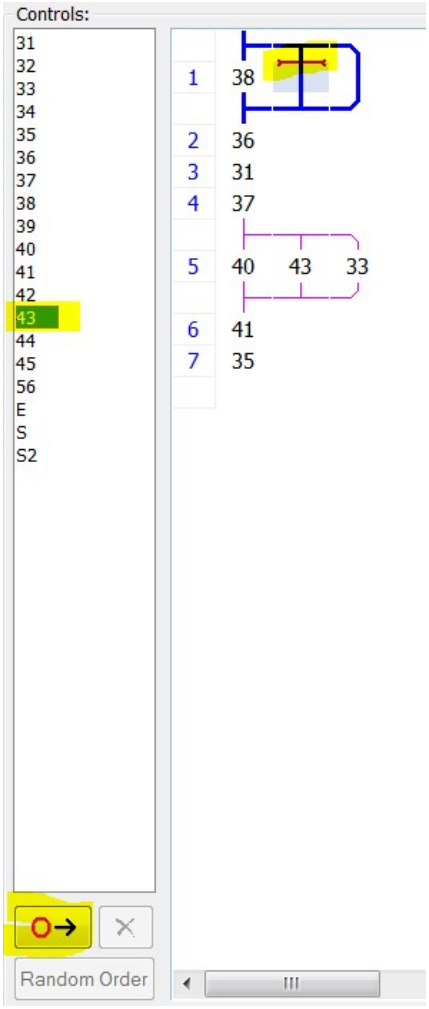
Jakso lisätään "lisäyskohtaan", jota osoittaa purppurainen lisäyspalkki.

Lisää rastit vaihtoehtoihin

Nyt voit lisätä rasteja vaihtoehtoihin.

1. Siirrä lisäyspalkki haluamaasi vaihtoehtoon,
2. Valitse haluamasi rastikoodi rastiruudun rasteista
3. paina "Lisää rasti" -painiketta tai kaksoisnapsauta haluamaasi rastikoodia.

© 2026 Finn Arildsen

Osuusjakson määrittely

Määrittele osuusjakso kaksoisnapsauttamalla jakson sinistä osaa. Näkyviin tulee Osuuksien jako -valintaikkuna, jossa voit määritellä, mitkä osuudet juoksevat minkäkin vaihtoehdon. Katso lisätietoja sivulta Condesin tuki viestiradoille .

8.3 Viestijoukkueet

Viestijoukkueiden hajontojen jako

Condes auttaa viestijoukkueiden kokoamisessa jakamalla joukkueen jäsenille ratahajonnat automaattisesti. Tämä tehdään taulukkomaisessa ikkunassa. Jokaiselle joukkueelle annetaan joukko ratahajontoja, yksi kutakin viestiosuutta kohden, ja voit viedä joukkueet kilpailunhallintaohjelmaan ja tulostaa jokaiselle kilpailijalle henkilökohtaiset kartat.

Käytä viestijoukkueiden ikkunaa

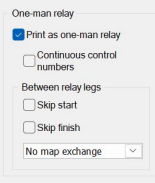
© 2026 Finn Arildsen

8.4 Yhden hengen viestit

Yhden hengen viestissä sama kilpailija juoksee kaikki viestiosuudet. Tämä on hyvin samankaltainen kuin tavallinen rata silmukoineen. Hajonnallinen viestirata antaa kuitenkin paremman hallinnan siihen, mitä haaroja käytetään ja missä järjestyksessä, joten joskus voi olla järkevää käyttää viestirataa, joka tulostetaan yhden hengen viestinä

Condes voi tulostaa ja viedä viestiradat yhden hengen viesteinä. Rastit numeroidaan juoksevasti sen sijaan, että numerointi alkaisi alusta jokaisella osuudella.

Viestiosuuksien välillä voidaan siirtyä viimeiseltä rastilta suoraan lähtöön tai seuraavan silmukan ensimmäiselle rastille, jolloin maali ja/tai lähtö ohitetaan.

Nämä asetukset löytyvät Rata -valintaikkunan Viesti -välilehdeltä.

© 2026 Finn Arildsen

Part IX

9 Miten (ulkoasu) ...

9.1 Miten sivun ulkoasu suunnitellaan

Käytettävissä oleva karttatiedosto ei aina sovi tarpeisiisi asettelun osalta.

- Ehkä tarvitset vain osan suuresta kartasta, ja kun tulostat osan kartasta, kartan tekstit jäävät kauas sivun ulkopuolelle... Ehkä haluat tulostaa kartan eri mittakaavassa kuin kartan teksteissä lukee...
- Ehkä kartalla ei ole karttamerkkien selitystä, tai tarvitset selityksen eri paikkaan...
- Ehkä sinun täytyy lisätä sponsorin tai tapahtuman logo...
- Ehkä haluat lisätä piirroskuvia lasten radalle...

Condesissa on tehokkaat työkalut sivun asettelun luomiseen näiden tarpeiden mukaan, joten voit käyttää karttatiedostoa muuttamatta sitä:

- Voit leikata karttaa ja peittää karttaa pienentääksesi käyttämääsi kartta-aluetta.
- Voit lisätä kehyksen tulostettavan alueen ympärille asettelukehyksen avulla.

- Voit sijoittaa uusia tekstejä kartalle.
- Jos jokin alkuperäisen kartan teksti (tai karttamerkkien selitys, mainos tms.) ei ole asettelussasi tarvitsemassasi paikassa, voit kopioida osan karttakuvasta yhdestä kohdasta sivua ja liittää sen toiseen kohtaan grafiikkakohteena .

- Voit ottaa osan kartasta ja sijoittaa sen toiseen kohtaan sivulla, niin ikään grafiikkakohteena .
- Voit tuoda uuden kartan ja sijoittaa sen osia karttasi päälle – jos esimerkiksi tarvitset karttamerkkien selityksen, voit ottaa sen toiselta kartalta, jälleen grafiikkakohteena .
- Voit myös tuoda bittikarttakuvia (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF) ja metatiedostokuvia (EMF/WMF) ja sijoittaa ne osaksi asettelua. Condes ei kuitenkaan tällä hetkellä tue EPS- ja PDF-tiedostoja.
- Voit sijoittaa peittoalueen grafiikkakohteen päälle, jos haluat piilottaa siitä osia.

Grafiikka-asettelu on yleensä näkymäkohtainen. Jos näkymä kuitenkin käyttää toisen näkymän karttaa, voit määrittää näkymän käyttämään myös toisen näkymän grafiikka-asettelua. Tämä tehdään Kartan asetukset -valintaikkunassa, jonka voit avata Näkymä / Kartta -valikkotoiminnolla

9.2 Asettelukehys

Asettelukehys on tärkeä käsite. Se on kehys, jonka avulla määrität, minkä alueen kartasta haluat tulostaa. Asettelukehys näkyy yleensä värillisenä (oletuksena sinisenä) kehyksenä, jolla on pyöristetyt kulmat. Kun tulostat, kehys näkyy myös tulosteessa.

Jos et halua tulostaa kehystä tulostettavan alueen ympärille, voit poistaa asettelukehyksen käytöstä kaksoisnapsauttamalla sitä ja käyttämällä näkyviin tulevaa Asettelukehyksen asetukset -valintaikkunaa . Kun kehys on poistettu käytöstä, asettelukehys näytetään (ohuemmalla) punaisella kehyksellä.

© 2026 Finn Arildsen

Voit siirtää asettelukehystä ja muuttaa sen kokoa napsauttamalla kehystä ja vetämällä mustia "kahvoja" kehyksen kulmissa ja sivuilla. Kaksoisnapsauttamalla voit määrittää kehyksen paksuuden ja värin.

Asettelukehys on näkymäkohtainen. Näin jokaisella näkymällä voi olla oma asettelunsa.

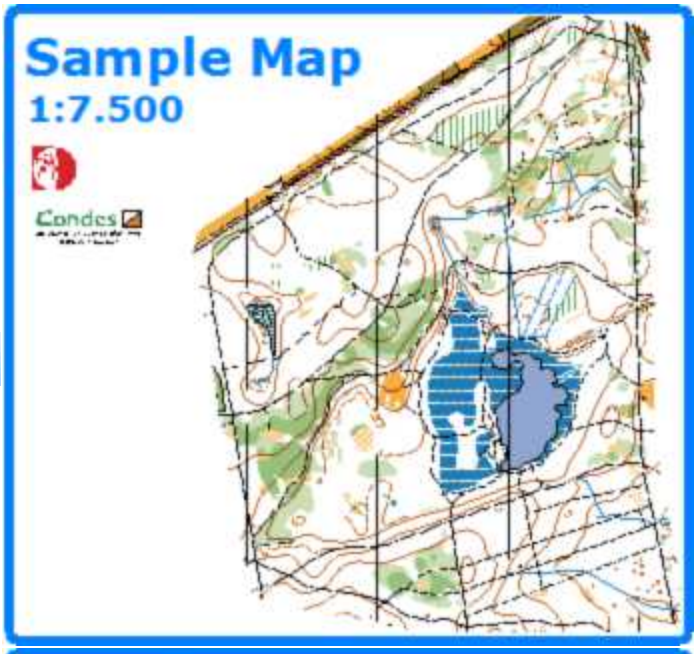
Tämän avulla voit käsitellä esimerkiksi eri mittakaavoja (1:10 000 ja 1:15 000) tai eri tulostuskokoja. Jos tarvitset lyhyille radoille pienen asettelun ja pidemmille radoille suuremman, voit sijoittaa saman kartan näkymiin 1 ja 2 ja määrittää näkymään 1 lyhyille radoille sopivan asettelukehyksen ja näkymään 2 suuremman asettelukehyksen pidempiä ratoja varten.

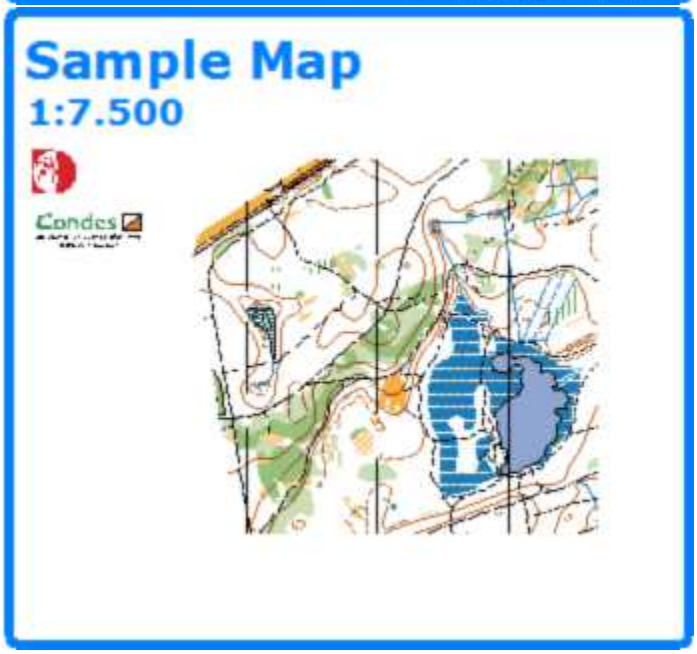
Oletuksena asettelukehyksen koko on sama näkymän kaikille radoille. Kaksoisnapsauttamalla asettelukehystä saat kuitenkin näkyviin Asettelukehyksen asetukset -valintaikkunan , jossa voit määrittää asettelukehyksen ratakohtaiseksi. Tämä on hyödyllistä, jos radat ovat hyvin erilaisia, mutta käytä tätä vaihtoehtoa harkiten, jos ratoja on paljon.

© 2026 Finn Arildsen

9.3 Kartan leikkaaminen

Joskus et tarvitse koko karttaa. Esimerkkinä voi olla hyvin suuri kartta, joka kattaa paljon enemmän kuin tapahtumassa tarvitaan. Tällöin voi olla hyödyllistä leikata karttakuvaa.

Condes voi leikata karttaa. Voit leikata karttakuvan suorakaiteen kaikilta sivuilta – leikattu kuva säilyy suorakaiteena.

Kartan leikkaus voidaan tehdä kahdella tavalla:

Tapa 1:

1. Valitse Rataeditorin "Valitse grafiikkakohde" -työkalu ja napsauta kartan reunaa valitaksesi kartan.
2. Kartalle tulee nyt "valintakahvat" kulmiin ja reunoille.
3. Leikkaa karttaa vetämällä näistä kahvoista.

Tapa 2:

1. Avaa Näkymä / Kartta -valikolla Kartan asetukset -valintaikkuna ja napsauta sitten Tiedot...
2. Voit syöttää (millimetreinä) leikkauksen kartan jokaiselta reunalta.

Vaihtoehto kartan leikkaamiselle on kartan peittäminen.

9.4 Kartan peittäminen

Joskus et tarvitse koko karttaa.

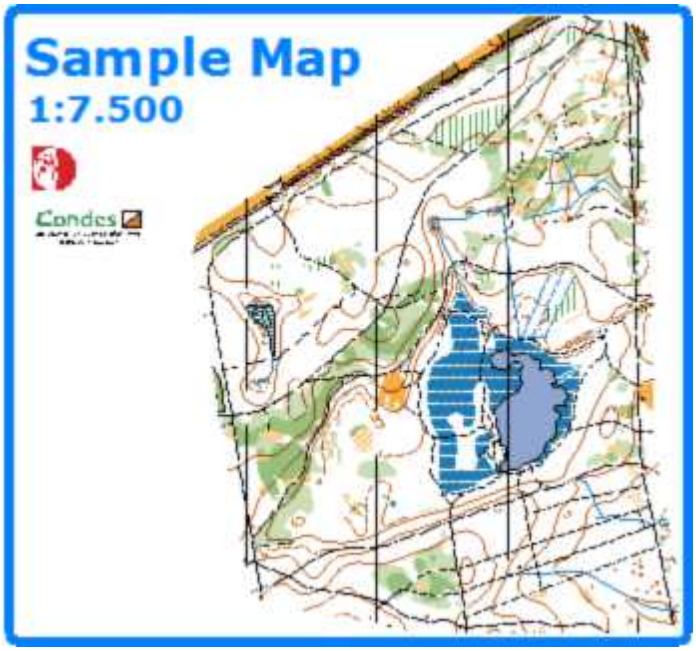
Esimerkkinä voi olla hyvin suuri kartta, joka kattaa paljon enemmän kuin tapahtumassa tarvitaan.

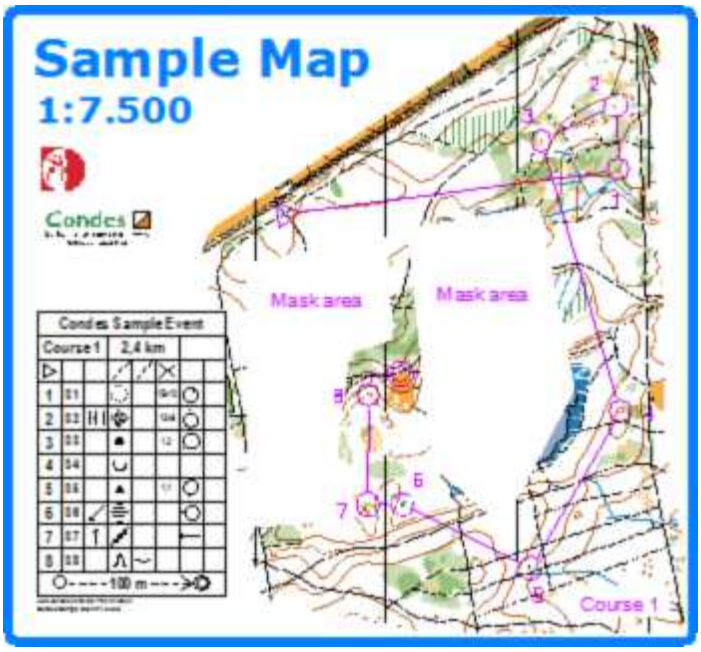
© 2026 Finn Arildsen

Toisena esimerkkinä voi olla harjoitus, jossa haluat kartan näkyvän vain rastien ympärillä.

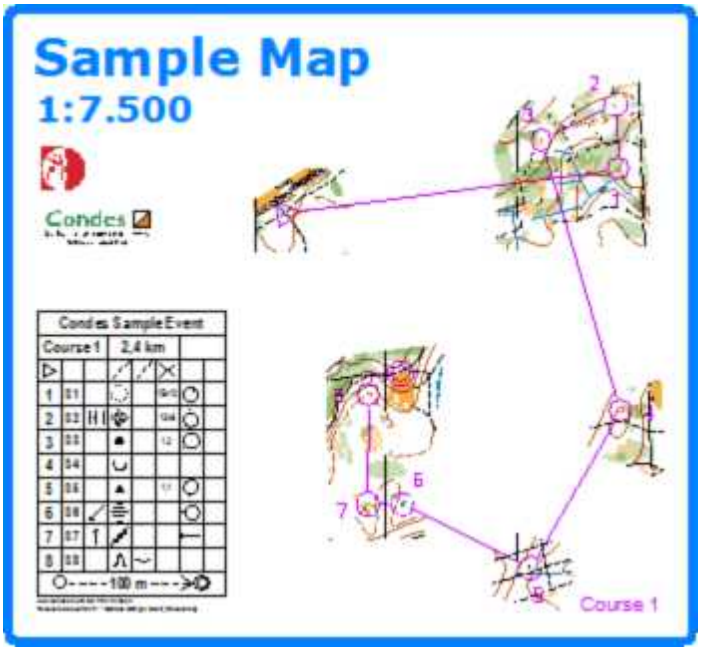
Tai haluat luoda grafiikka-asettelun, jossa joitain kartan osia ei tarvita.

© 2026 Finn Arildsen

© 2026 Finn Arildsen

Kartan osia voi peittää kahdella tavalla:

1. Luot "peittäviä" grafiikkakohteita ja sijoitat ne kartan päälle peittämään ne kartan osat, jotka haluat piilottaa. Tämä on hyödyllistä, kun haluat peittää pieniä osia kartasta
2. Voit peittää koko kartan ja tehdä sitten peittoon aukkoja, joista näkyvät ne kartan osat, jotka haluat näyttää. Tämä on hyödyllistä, kun haluat peittää suuria alueita kartasta.

Tapa 1):

Käytä työkalurivin Uusi peittoalue -työkalua ja piirrä peittoalue kartan päälle.

Tapa 2):

1. Aloita peittämällä koko kartta. Tämä tehdään valikosta Näkymä / Peitä kartta.
2. Kartta on nyt kokonaan piilossa. Näytöllä kartta näkyy himmennettynä himmeimmällä tasolla – tulostettaessa kartta on piilossa.
3. Valitse kartta käyttämällä ensin työkalurivin "Valitse grafiikkakohde" -työkalua ja napsauttamalla sitten kartan reunaa.
4. Kartan kulmiin ja reunoille tulee valintakahvat. (Niillä voi leikata karttaa)
5. Valitse työkaluriviltä "Lisää peittoalueen piste" -työkalu .
6. Piirrä reikä peittoon napsauttamalla reiän kulmia.
7. Voit siirtää kulmia vetämällä niitä, ja voit poistaa kulmia "Poista piste" -työkalulla .
8. Jos haluat poistaa reiän kokonaan, poista kaikki sen kulmat.

Vaihtoehto kartan peittämiselle on kartan leikkaaminen.

© 2026 Finn Arildsen

9.5 Grafiikkakohteen lisääminen

Grafiikkakohteen lisäät seuraavasti:

1. Paina Erikoismerkinnät -työkalurivin Uusi grafiikka -työkalua .
2. Napsauta näkymässä kohtaa, johon haluat grafiikkakohteen vasemman yläkulman.
3. Näkyviin tulee Grafiikkakohde -valintaikkuna , jossa voit valita käytettävän grafiikan.

Voit valita grafiikkakohteeksi jonkin näkymässä jo olevan kartan tai valita erillisen tiedoston.

Kun valitset erillisen tiedoston, tiedoston kopio tallennetaan Condesin tapahtumatiedostoon, josta se on aina saatavilla, vaikka siirtäisit tapahtumatiedoston toiseen tietokoneeseen. Tämä tarkoittaa myös sitä, että jos muutat alkuperäistä ulkoista tiedostoa ja haluat muutosten näkyvän Condesin tapahtumassa, sinun tulee päivittää tapahtumatiedoston sisältö valitsemalla ulkoinen tiedosto uudelleen. Tämä voidaan tehdä muuttamatta grafiikkakohteen muita ominaisuuksia.

Läpinäkyvät taustat

Taustan läpinäkyvyyttä voi säätää kohteen asetusikkunan uudella asetuksella.

Asteikon toinen pää on 100 % peittävä (täysi taustaväri) ja toinen pää 100 % läpinäkyvä (kuin näkymätön taustaväri).

Huomaa, että PostScript -tulostimet eivät tue läpinäkyviä värejä, joten taustat ovat peittäviä, kun tulostetaan PostScript -tulostimella tai viedään EPS -

Tekstikohde läpinäkyvällä taustalla

Peittoalue läpinäkyvällä värillä

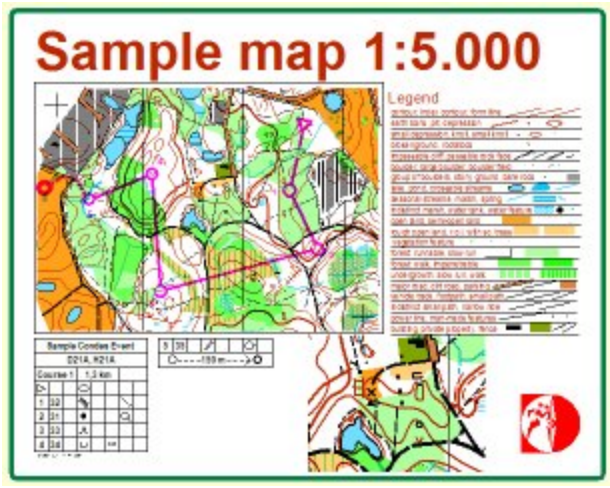
© 2026 Finn Arildsen

muotoon. Koska PDF tukee läpinäkyvyyttä, suosittelemme viemään PDF -tiedostoon ja tulostamaan PDF -tiedoston.

9.6 Grafiikkakohteen muokkaus

Kun olet sijoittanut kuvan näkymään, voit siirtää sitä, rajata sitä ja muuttaa sen kokoa (skaalata) tarpeen mukaan.

1. Valitse ensin Valitse grafiikkakohde -tila napsauttamalla Radan muokkaustyökalut -työkalurivin -painiketta.
2. Napsauta kuvaa valitaksesi sen – valitun kuvan tunnistaa kulmissa ja sivuilla olevista "kahvoista".

Voit nyt

- Siirtää kuvaa vetämällä sitä hiirellä.
- Siirtää kuvaa nuolinäppäimillä. Yksi askel on 0,1 mm. Jos tarvitset tarkempaa sijoittelua, pidä Ctrl- tai Shift-näppäintä painettuna siirtäessäsi. Askel on silloin 0,05 mm.
- Muuttaa kuvan kokoa (skaalata) vetämällä kulmapisteistä.
- Rajata kuvaa vetämällä sivupisteistä.

Jos haluat peittää kuvan osia, voit käyttää peittoaluetta

Huomaa, että kuvan vasen yläkulma on "kiinnityspiste". Kun muutat kuvan kokoa, vasen yläkulma pysyy samassa kohdassa näkymässä.

9.7 Grafiikkakohteiden järjestäminen

Tiesitkö, että voit määrätä grafiikkakohteiden "järjestyksen"?

Kun grafiikkakohteet ovat osittain päällekkäin, on tärkeää voida määrätä järjestys, jossa kohteet näytetään; toisin sanoen: mikä kohde on päällä ja mikä alla.

© 2026 Finn Arildsen

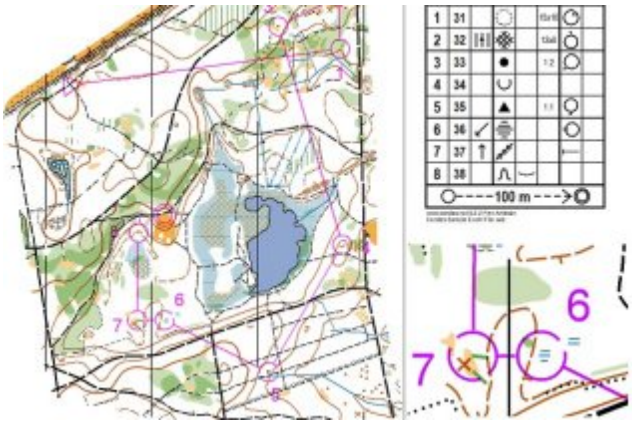
Grafiikkakohteet (grafiikat, peittoalueet, tekstit ja Condes -logot) järjestetään ns. Z -järjestykseen. Tämä tarkoittaa, että voit siirtää jokaista kohdetta erikseen ylös tai alas tässä järjestyksessä. Ratakerros (rata, rastimääritteet ja ratasymbolit) muodostaa yhden Z -järjestyksen tason, joten voit sijoittaa grafiikkakohteita ratakerroksen ylä- tai alapuolelle.

Kun haluat järjestää grafiikkakohteen, valitse se ja valitse valikosta Kohde / Grafiikkakohteet / Järjestä, tai valitse kohde ja valitse hiiren kakkospainikkeen valikosta Järjestä. Jos haluat siirtää kohdetta yhden tason ylöspäin, valitse "Siirrä ylös"; jos haluat siirtää sitä yhden tason alaspäin, valitse "Siirrä alas".

Kun kohdetta siirretään ylös tai alas, huomaa, että siirto voi tapahtua suhteessa kohteeseen, joka ei ole päällekkäin siirrettävän kohteen kanssa, jolloin siirrolla ei ole näkyvää vaikutusta. Jos kohde on juuri ratakerroksen yläpuolella, alaspäin siirrettäessä se siirtyy ratakerroksen alle, ja päinvastoin, jos kohde on juuri ratakerroksen alapuolella ja siirrät sitä ylöspäin.

9.8 Suurennetun karttapalan lisääminen

Tässä esimerkissä on radan asettelu, jossa kartalla näytetään suurennettu pala kartasta. Tätä voidaan käyttää, kun kartalla on erityisen monimutkainen kohta, joka täytyy näyttää suuremmassa mittakaavassa. Esimerkissä käytetään grafiikkakohde -ominaisuutta. Samalla tavalla voidaan näyttää myös pala *eri* kartan osan, esimerkiksi labyrintin, jota käytetään labyrinttisuunnistuksessa (Labyrinth Orienteering).

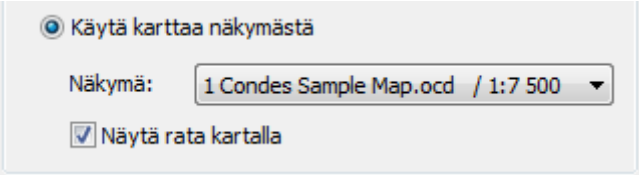

Kun haluat luoda suurennetun karttapalan, aloita luomalla grafiikkakohde Uusi grafiikka -työkalulla.

Kun määrittelet kohdetta, valitse Käytä karttaa näkymästä -vaihtoehto ja valitse - tässä tapauksessa - sama näkymä, johon kohde sijoitetaan.

© 2026 Finn Arildsen

Jos haluat näyttää radan, valitse Näytä rata kartalla -valinta. Jos radalla on kartanvaihto, voit myös valita näytettäväksi vain osan radasta valitsemalla haluamasi osan pudotusvalikosta.

Aluksi näytetään koko kartta. Rajaa kohde vetämällä sivujen kahvoista, suurenna rajattua osaa vetämällä kulmien kahvoista ja vedä kohde haluamaasi paikkaan näkymässä.

9.9 Useiden radan osien näyttäminen vierekkäin samalla sivulla

Joskus kartanvaihto voi olla tarpeen, esimerkiksi jos ratatulostus muuten sotkisi kartan. Voi olla toivottavaa, että radan molemmat osat ovat samalla sivulla. Tämä on erittäin helppo määritellä Condesissa.

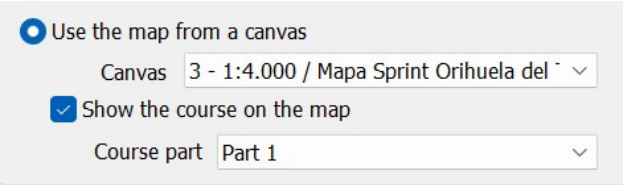
Esimerkki näkyy oikealla. Tässä esimerkissä on kartanvaihto osan 1 ja osan 2 välillä, ja molemmat kartat on sijoitettu samalle sivulle osaksi täydellistä grafiikka-asettelua.

Condesissa voit suunnitella tällaisen asettelun käyttämällä grafiikkakohteita, jotka linkittyvät näkymän karttaan.

Kumpikin kartta luodaan grafiikkakohteena. Ensimmäinen määritellään seuraavasti:

Alla oleva kuva näyttää, miltä koko näkymä näyttää. Kartta on ylhäällä, ja siinä rata suunnitellaan. Grafiikka-asettelu on sijoitettu kartta-alueen ulkopuolelle (alle), joten grafiikka-

© 2026 Finn Arildsen

Ja toinen samalla tavalla valitsemalla "Osa 2".

Sitten (oranssi) asettelukehys sijoitetaan kahden kohteen ympärille, ja sivun täydellistä asettelua varten lisätään muita grafiikkakohteita.

asettelu on itse asiassa erillään kartasta, jolle rata luodaan.

© 2026 Finn Arildsen

Kiitos MUNDOMAP SOLUCIONES GEOMÁTICAS -yritykselle esimerkistä

9.10 Tekstien ja Condes -logon lisääminen

Grafiikkakohteiden lisäksi voit lisätä myös tekstiä näkymään.

1. Paina Ratamerkinnät -työkalurivin Uusi teksti -työkalua .
2. Napsauta kartalla kohtaa, johon haluat tekstin sijoittaa
3. Näkyviin tulee Teksti -valintaikkuna . Tässä valintaikkunassa voit syöttää tekstin ja muotoilla sitä (fontti, tasaus jne.)

© 2026 Finn Arildsen

Hyvä tapa osoittaa tukea Condesille on sijoittaa Condes -logo kartalle.

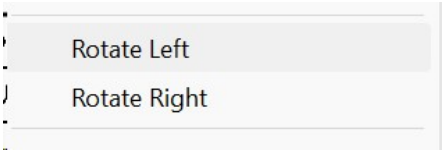
- Paina Erikoismerkinnät -työkalurivin Uusi Condes logo -työkalua . Kiitos jo etukäteen Condesin tukemisesta!

Tekstikohteiden kiertäminen

Tekstikohteita voi kiertää, ja niiden taustaväriä voi muuttaa.

Hiiren kakkospainikkeen valikolla voit kiertää kohdetta suoran kulman verran

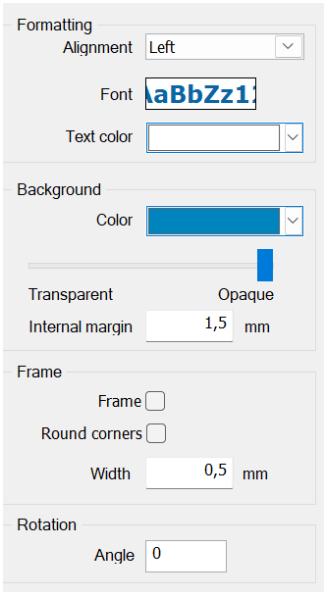

Kierrä -työkalulla voit kiertää kohdetta mihin tahansa kulmaan

Tekstin tausta

Tekstikohteen ominaisuusikkunassa voit määrittää tekstin värin ja taustavärin.

Tausta voi olla läpinäkyvä. Muista vetää liukusäädin kohtaan "Peittävä", kun lisäät taustavärin.

© 2026 Finn Arildsen

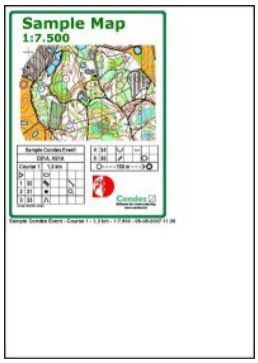
Part X

10 Miten (tulostukset ja viennit) ...

10.1 Miten tulostetaan kartat ja radat

Condes voi tulostaa karttoja ja ratoja lähes mille tahansa Windows -tulostimelle. Voit tulostaa vedoksia valvontaa varten tai tulostaa useita karttoja samalle paperiarkille kilpailukarttojen "massatuotantoa" varten.

Tulostus rataeditorista

Voit tulostaa suoraan rataeditorista yksinkertaisesti napsauttamalla työkalurivin tulostuspainiketta. Suoraan rataeditorista tulostaminen on tarkoitettu testituloksiin tai valvonnan vedoksiin. Condes lisää näihin tulosteisiin päivämäärän ja kellonajan, joten näet, milloin tuloste on tehty.

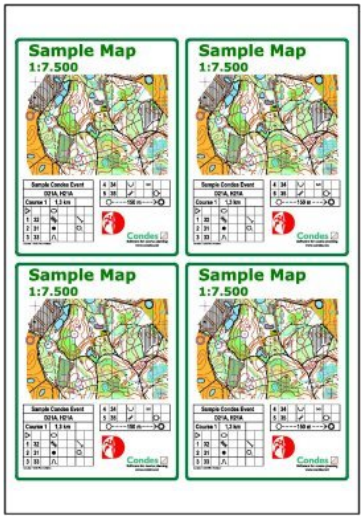
Voit valita, tulostatko

- koko kartta-alueen,
- radan mukaan rajatun alueen vai
- alueen, jonka olet rajannut asettelukehyksellä.

Voit esikatsella tulostetta näytöllä ennen tulostusta. Valitse Tiedosto -valikosta Esikatsele.

Tulostus Tulosta -valikosta

Voit tulostaa myös Tulosta -valikosta. Tulosta -valikosta tulostettaessa asettelulle on enemmän vaihtoehtoja, ja se on tarkoitettu lopullisiin tulosteisiin. Valitse Tulosta -valikosta Radat ja kartat.

- Voit tulostaa yhden kartan sivulle tai sijoittaa useampia karttoja samalle sivulle paperin säästämiseksi.
- Voit täyttää sivun saman radan kopioilla tai tulostaa eri ratoja samalle sivulle.
- Voit tasata tulosteen sivun vasempaan yläkulmaan tai keskittää sen sivulle.

Lisätietoja vaihtoehdoista löydät täältä.

Sananen tulostuslaadusta

© 2026 Finn Arildsen

Huomaa, että tulostuslaatu vaihtelee tulostimittain, eivätkä kaikki tulostimet pysty tuottamaan kilpailukartoille riittävää laatua. Tulostuslaatua arvioidaan sekä tulostimen resoluution (eli kuinka terävät tulostettujen viivojen reunat ovat) että värien oikean toiston perusteella.

Tulostuslaadusta keskustellaan paljon, eikä aiheen perusteellinen käsittely kuulu tähän ohjeeseen. On olemassa erittäin hyviä ja erittäin huonoja tulostimia. Aiheeseen kannattaa perehtyä hieman ennen kuin käyttää mitä tahansa tulostinta karttojen tulostamiseen. Nyrkkisääntönä PostScript -tulostimet tuottavat yleensä oikeimmat värit ja niitä on helpompi hallita.

PostScript -tulostimella tulostettaessa Condes voi muodostaa kartan käyttäen CMYK -väriavaruuden värejä, jotka ovat kartan alkuperäiset värit. Muilla tulostimilla tulostettaessa Condesin täytyy muuntaa kartan alkuperäiset värit RGB -väriavaruuteen. Condes tekee tämän 1:1 -muunnoksena eikä muuta värejä muulla tavoin. Tulostimen tulkinta väreistä voi joskus poiketa hieman kartan alkuperäisistä väreistä.

10.2 Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä

Tulosta radat ja kartat -valintaikkunan ja vientivalintaikkunoiden (PDF, EPS, bittikartta, OCAD, SVG, GPS) yläreunassa on näkymävalitsin. Sillä määrätään, mistä näkymästä tai mistä näkymistä kartat tulostetaan tai viedään. Vaihtoehtoja on kaksi:

Käytä tulostusasetteluja

Condes tulostaa tai vie jokaisen radan niiden tulostusasettelujen mukaan, jotka radalle on määritelty Rata-valintaikkunassa. Rataluettelossa näkyy jokainen rata tulostusasetteluineen. Kunkin asettelun kohdalla näytetään, mistä näkymästä asettelu tulostetaan ja mitkä sarjat käyttävät sitä. Valitse tulostettavat tai vietävät asettelut.

Jokainen tulostusasettelu tulostetaan omasta näkymästään, sen näkymän tulostusmittakaavassa ja grafiikka-asettelulla. Yhteen tulostukseen tai vientiin voi siis sisältyä:

- eri näkymissä olevia ratoja tai radan osia (esimerkiksi vierekkäisiä karttalehtiä);
- sama rata eri mittakaavoissa eri sarjoille (esimerkiksi 1:10 000 sarjalle H16 ja 1:7 500 sarjalle H55);
- useita radan osia yhdistettynä samalle kartalle, kun tulostusasettelu ryhmittelee ne yhteen (esimerkiksi osat 1 ja 3 radasta, joka poistuu kartalta ja palaa takaisin).

Jokaisella radalla on aina vähintään yksi tulostusasettelu. Condes luo sen automaattisesti ja liittää sen ensimmäiseen näkymään, jossa rata on, joten tämä vaihtoehto toimii myös yksinkertaisissa tapahtumissa. Käytä sitä aina, kun tapahtumassasi on useampi kuin yksi näkymä.

Tietty näkymä

Kun valitset yksittäisen näkymän, Condes tulostaa tai vie valitut radat vain tästä näkymästä sen kartalla, tulostusmittakaavalla ja grafiikka-asettelulla. Tulostusasetteluja ei huomioida.

© 2026 Finn Arildsen

Jos rata ulottuu useaan näkymään, mukaan otetaan vain valitussa näkymässä olevat osat. Muut osat on tulostettava tai vietävä kukin omasta näkymästään.

Tulostusmittakaava

Tulostusmittakaava määritellään näkymäkohtaisesti näkymän Kartan asetukset -valintaikkunassa . Katso myös Miten - tulostuksen ja viennin mittakaavat.

Missä näkymävalitsinta käytetään

- Tulosta radat ja kartat -valintaikkuna
- Vie radat PDF-tiedostoiksi -valintaikkuna
- Vie radat EPS-tiedostoiksi -valintaikkuna
- Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkuna
- Vie radat OCAD-tiedostoiksi -valintaikkuna
- Vie radat SVG-tiedostoiksi -valintaikkuna
- Vie radat GPS-sovellukseen -valintaikkuna

10.3 Miten - tulostuksen ja viennin mittakaavat

Tulosta radat ja kartat -ikkunassa on Tulostusmittakaava -asetus.

Vie radat PDF -tiedostoiksi, Vie radat EPS -tiedostoiksi ja Vie radat SVG -tiedostoiksi -valintaikkunoissa on Vientimittakaava -asetus.

Vie radat OCAD -tiedostoiksi -ikkunassa on Tulostusmittakaava- ja Vientimittakaava -asetukset

Muutama ajatus näistä asetuksista

Vientimittakaava määrittelee viennin "absoluuttiset" koordinaatit. Eli jos viennin tulee sopia 1:10 000 kartalle, vientimittakaavan tulee olla 1:10 000.

OCAD -viennin Tulostusmittakaava -asetusta käytetään, kun viet esimerkiksi 1:15 000 mittakaavassa tuotavaksi OCAD -kartalle, jonka mittakaava on 1:15 000, mutta kartta tulostetaan eri mittakaavassa, kuten 1:10 000.

EPS -viennin Vientimittakaava -asetus asetetaan Tulostusmittakaavasta poikkeavaksi yleensä vain silloin, kun kartta on bittikarttatiedosto, piirretty esim. Adobe Illustratorilla. Tällöin radat viedään alkuperäisen karttatiedoston mittakaavan mukaisesti, jotta se sopii kartalle tuotaessa Adobe Illustratoriin. Jotta symboleiden koot olisivat oikein Illustratorista tulostettaessa, "vientimittakaava" skaalaa symbolien koot siten, että kun Illustrator skaalaa symbolit uudelleen tulostuksen yhteydessä, tulostuvat symbolit ovat oikean kokoisina.

Kun radat viedään EPS -tiedostoon painettavaksi painotalossa olemassa olevan kartan päälle, sekä vientimittakaavan että tulostusmittakaavan tulee olla tulostetun kartan mukaiset. Eli jos

© 2026 Finn Arildsen

karttatiedoston mittakaava on 1:15 000, mutta radat tulostetaan 1:10 000 tulostetulle kartalle, sekä tulostusmittakaavan että vientimittakaavan tulee olla 1:10 000.

Vietävä alue -valinta riippuu työnkulusta. Kun käytetään "Koko näkymän alue" -valintaa, vientitiedoston (EPS ja PDF) koko täsmää tarkasti OCAD -kartan EPS -vientikokoa, eli Condesin EPS tai PDF (rata) ja OCAD EPS (kartta) ovat mitoiltaan samat. Tällöin painotalossa on helpompi kohdistaa nämä kaksi kuvaa toisiinsa. Jos näkymän alue on jostain syystä suurempi kuin kartan alue, saat ilmoituksen ja voit rajoittaa viennin kartan kokoon.

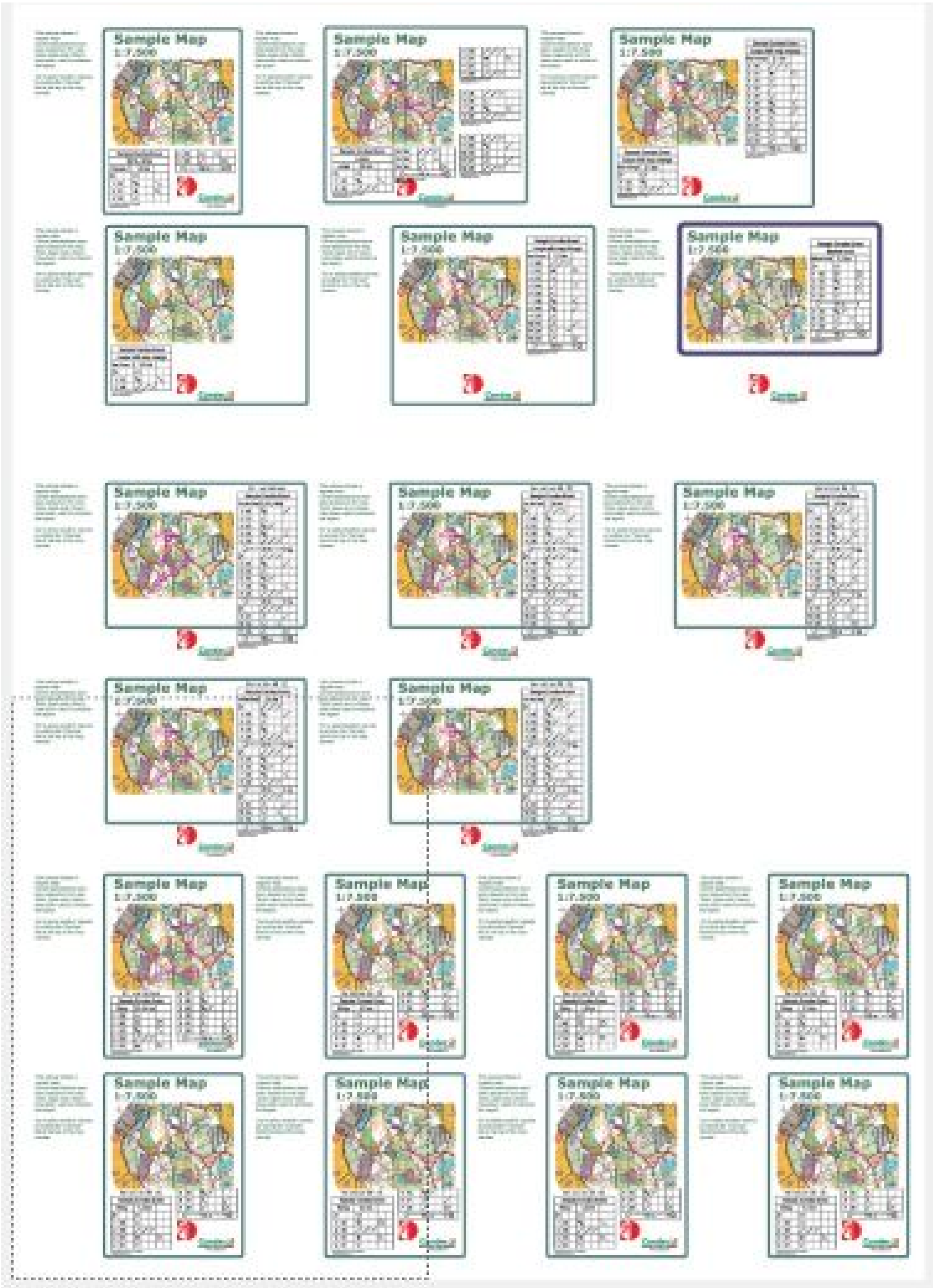
Kaksi muuta vietävän alueen vaihtoehtoa tekevät juuri nimensä mukaisesti, mutta niiden kohdalla painotalon tulee muulla tavoin varmistaa, että rata kohdistetaan oikein kartalle. Yleissääntönä on käyttää kohdistusmerkkejä varmistamaan, että kaksi kuvaa kohdistuvat oikein.

Sivun asetukset - jos valitset "sovita sivu ratakokoon" -vaihtoehdon, EPS tai PDF -tiedoston koko on sama kuin vietävän alueen koko ja yhdessä tiedostossa on vain yksi rata. Jos valitset kiinteän sivukoon, lopputulos on sama kuin tulostaisit tulostimelle - kuva saattaa olla liian suuri sivulle, jos sivukoko on pienempi kuin vietävän alueen koko, tai sivulle voi mahtua useampi rata, jos sivukoko on suurempi kuin vietävä alue.

Sivun asetuksia voi käyttää esimerkiksi silloin kun teet tulostuksen esimerkiksi A0 -kokoiselle sivulle ja yhdellä sivulla on monta rataa. Condes sijoittaa sivulle niin monta rataa kuin pystyy. Muista, että Condes voi viedä myös kartan samaan EPS -tiedostoon (jolloin vältät kohdistusongelmat Condesin EPS -tiedoston ja OCADin EPS -tiedoston välillä).

Tässä on esimerkki viennistä A0 -kokoiselle sivulle (useita eri ratoja):

© 2026 Finn Arildsen

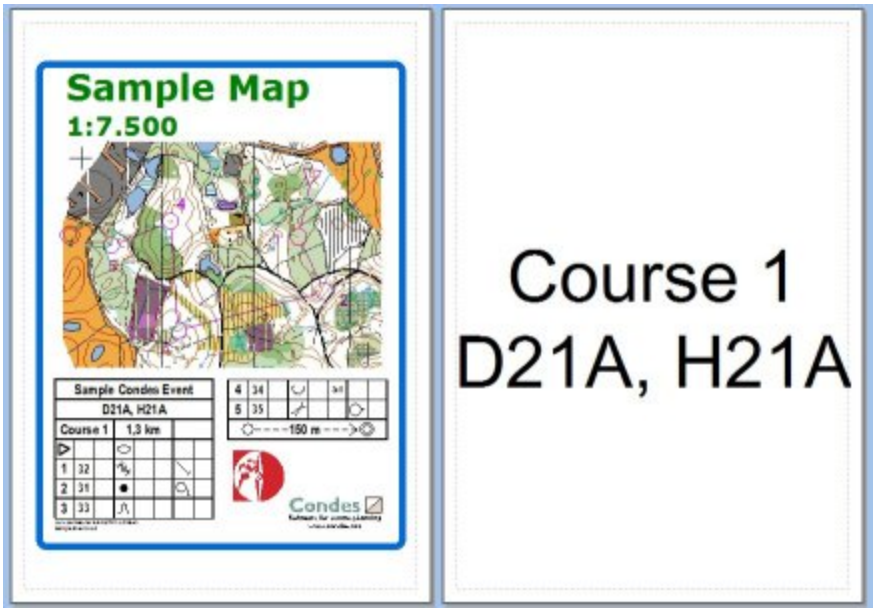

10.4 Miten radan nimi tai viestijoukkueen numero tulostetaan kartan taakse

Condes tukee radan nimen tulostusta kartan taakse.

Tulosta / Kartat ratoineen -ikkunassa on valinta, joka määrää, lisätäänkö tulosteeseen kunkin kartan jälkeen sivu, jossa on radan nimi.

Vastaavasti, kun viet kartat ja radat PDF-tiedostoon, Condes voi lisätä kunkin kartan jälkeen sivun, jossa on radan nimi.

Tämä toimii luonnollisesti vain, jos tulostimessasi on kaksipuolisen tulostuksen yksikkö.

Toiminnolla voidaan myös tulostaa viestikarttojen taakse viestijoukkueen numero ja joukkueen osuus

Voit hienosäätää tulostetta, esimerkiksi fonttikokoa, sijaintia sivulla ja tulostettavia tietoja, valikossa Ratojen asettelu / Tekstit kartan kääntöpuolella...

© 2026 Finn Arildsen

Part XI

11 Miten (sekalaista) ...

11.1 Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein

Kun viet ratatiedoston Condesista ja tuot sen OCADiin, OCAD kysyy ensin, haluatko "Sijoittaa hiirellä" vai "Sijoittaa siirtymällä".

Jos valitset "Sijoita hiirellä", OCAD antaa sinun vetää rataa hiirellä, kunnes se on oikein kartan päällä. Tämä voi olla työlästä ja epätarkkaa, varsinkin jos tuotavia ratoja on paljon.

Jos valitset "Sijoita siirtymällä", OCAD antaa syöttää vaaka- ja pystysiirtymän millimetreinä. Rata siirretään tällöin alkuperäisestä sijainnistaan syöttämäsi matkan verran.

Kumpikin vaihtoehto voi olla työläs, jos sama on tehtävä yhä uudelleen jokaiselle radalle...

Parempi vaihtoehto on, että radalla on jo oikeat koordinaatit, kun viet sen Condesista, jolloin voit valita OCADissa "Sijoita siirtymällä" – jättää siirtymät nollaksi – ja rata sijoittuu silti oikeaan paikkaan.

Jos käytät OCAD-karttatiedostoa, Condes ja OCAD käyttävät samoja koordinaatteja, joten ratkaisu on suoraviivainen, eikä sinun tarvitse tehdä mitään.

Jos kuitenkin käytät bittikarttatiedostoa tai olet siirtänyt OCAD-karttaa, tämä onnistuu silti koordinaattimuunnoksen avulla, joten lue eteenpäin...

Muunnos tehdään yhteisen kohdistusmerkin avulla:

1. Kun työskentelet Condesissa valmiin radan kanssa, valitse kartalta vertailupiste läheltä kartan vasenta yläkulmaa, mieluiten OCAD-kartalla jo olevan kohdistusmerkin kohdalta.
2. Luo kohdistusmerkki Condesissa tähän vertailupisteeseen.
3. Lue OCADissa vertailupisteen koordinaatit (käytä hiirtä ja lue koordinaatit tilariviltä).
4. Valitse Condesissa Vie-valikosta Vie radat OCAD-tiedostoiksi
5. Napsauta "Koordinaattimuunnos"-painiketta.
6. Valitse Koordinaattimuunnos-valintaikkunassa "Muunna"-vaihtoehto, syötä kohdan 3 koordinaatit ja napsauta sitten OK

Condes tallentaa koordinaatit ratojen mukana ja muistaa ne myös, kun avaat tapahtumatiedoston seuraavan kerran.

Huomaa, että Condes tallentaa erilliset muunnoskoordinaatit jokaiselle karttatiedostolle, joten jos käytät eri näkymiä ja eri karttatiedostoja, syötä muunnoskoordinaatit vastaavasti jokaiselle näkymälle.

11.2 Miten siirretään tapahtuman tiedot tulospalveluohjelmaan

Voit siirtää tiedot tiedostona tulospalveluohjelmaan. Tiedosto sisältää jokaisesta radasta seuraavat tiedot: radan nimi, pituus, rastien lukumäärä, rastikoodit sekä rataa käyttävät sarjat.

© 2026 Finn Arildsen

Condes tukee kahta vientimuotoa:

1. XML-muoto, joka noudattaa IOF:n tiedonsiirtostandardeja (IOF Standard Interfaces). Lisätietoja löydät IOF:n kotisivuilta https://www.orienteering.sport (valikkopolku IOF / IT Commission / Standard Interfaces)
2. OCAD CSV -muoto.

Valitse valikosta `Vie` / `Vie tapahtuman tiedot...` viedäksesi tapahtuman tiedot

Jos haluat tuoda ratatiedot toiseen suuntaan, IOF XML -tiedostosta Condesiin, katso Miten tuodaan ratatiedot IOF XML -tiedostosta.

11.3 Miten tuodaan ratatiedot IOF XML -tiedostosta

Voit tuoda rasteja, ratoja ja sarjoja IOF XML 3.0 -muotoisesta XML-tiedostosta. Tiedostomuoto on määritelty IOF Interface Standards -projektissa, ja useimmat tulospalvelu- ja ratasuunnitteluohjelmat voivat viedä sen. Lisätietoja löydät IOF:n kotisivuilta osoitteesta https://www.orienteering.sport kohdasta IOF / IT Commission / Interface Standards project.

Tuonnin aloittaminen

Tuonnin voi aloittaa kahdella tavalla:

- valitse valikosta Tiedosto / Tuo ratatiedot / IOF XML v3 -tiedostosta...
- käytä Rastit-, Radat- tai Sarjat-taulukon työkalurivin "Tuo tiedostosta" -painiketta. Painike hyväksyy sekä Condes-tapahtumatiedostot (.wcd) että IOF XML -tiedostot.

Avaa tiedosto -valintaikkuna tulee näkyviin. Valitse XML-tiedosto ja paina "Avaa". Jos Condes pystyy lukemaan tiedoston, Kopioi/Tuo kohteet -valintaikkuna avautuu. Siinä näkyy vasemmalla XML-tiedoston sisältö ja oikealla nykyinen tapahtumasi. Siinä valitset, mitkä rastit, radat ja sarjat kopioidaan tapahtumaasi.

Tuetut tiedostotyypit

Condes voi tuoda kahdenlaisia IOF XML v3 -tiedostoja:

1. **CourseData** -tiedostot: täydelliset ratatiedot, jotka on viety ratasuunnitteluohjelmasta, kuten OCAD, Purple Pen tai Condes. Condes lukee:
   - Rastit: rastikoodin, rastin tyypin ja sijainnin. Sijainti voi olla sijainti kartalla, maantieteellinen sijainti (leveys-/pituusaste) tai molemmat.
   - Radat: nimen, CourseFamily-tiedon, pituuden, nousun ja rastijärjestyksen. Radan ensimmäistä rastia käsitellään lähtönä ja viimeistä maalina. Tuodut radat saavat saman lajimuodon kuin nykyinen tapahtuma.
   - Sarjat: sarjojen ratamääritykset (ClassCourseAssignment), jotka liittävät kunkin sarjan rataan tai CourseFamily-ryhmään.

   Jos tiedostossa on useampi kilpailu, Condes tuo vain ensimmäisen.

2. **ClassList** -tiedostot: luettelo sarjoista, tyypillisesti viety tulospalveluohjelmasta. Condes tuo vain sarjojen nimet (lyhyen nimen, jos sellainen on, muuten koko nimen). Sarjoja ei liitetä mihinkään ratoihin, joten se on tehtävä Condesissa jälkikäteen.

© 2026 Finn Arildsen

Tällä komennolla Condes ei voi tuoda muita IOF XML -tiedostotyyppejä, kuten EntryList, StartList tai ResultList. Jos tiedosto ei ole kelvollinen XML-tiedosto, Condes näyttää virheilmoituksen. Jos se on kelvollista XML:ää mutta ei mikään tuetuista tyypeistä, Condes ilmoittaa, ettei tiedostoa voitu tuoda.

Viestijoukkueet

CourseData-tiedosto voi sisältää myös viestijoukkueiden ratamääritykset (TeamCourseAssignment). Ratatietojen tuonti ohittaa ne. Tuo viestijoukkueet valitsemalla valikosta Viesti / Tuo viestijoukkueet... Katso lisätietoja aiheesta Tuo viestijoukkueet -valintaikkuna.

Rastikoodit

Condes tukee enintään 3 merkin pituisia rastikoodeja. Jos tiedostossa on pidempiä rastikoodeja (näin voi käydä esimerkiksi OCADin tiedostoissa), Condes antaa näille rasteille automaattisesti uudet koodit. Radat, joilla rasteja käytetään, päivitetään vastaavasti.

Rastien sijainnit

Jos XML-tiedostossa on rastien maantieteelliset sijainnit (leveys-/pituusaste), Condes käyttää niitä rastien sijoittamiseen tapahtumasi jokaiselle geo-viitatulle kartalle. Kartoilla, joita ei ole geo-viitattu, Condes käyttää tiedoston karttasijainteja.

Virhemahdollisuus

Jos tapahtumassasi on jo rasti, rata tai sarja, jolla on sama koodi tai nimi, Condes kysyy, korvataanko se.

11.4 Miten lisätään uusia rastimääritesymboleita tai muokataan olemassa olevia

Voit lisätä uusia symboleita Condesin symbolipalettiin. Kun Condes on käynnissä, mutta yhtään tapahtumatiedostoa ei ole avoinna, päävalikossa on Symbolit -valikko. Siinä on kolme toimintoa: Uusi symboli, Avaa symboli ja Poista symboli. Näillä toiminnoilla voidaan muokata symboleita.

Uusia symboleita voidaan piirtää piirto-ohjelmalla ja tuoda Condesiin Windowsin metatiedostona (.WMF/.EMF) tai leikepöydän kautta.

HUOMAA: Ennen kuin voit muokata tai lisätä symboleita, sinun täytyy luoda kopio vakiosymboleista. Voit luoda kopion tiedostoon ja määritellä Condesin käyttämään omaa kopiotasi symboleista. Symbolit -valikossa on tähän toiminto. Siellä on myös toiminto, jolla palaat käyttämään vakiosymboleita.

VAROITUS: Symbolitietokannan muuttamisella voi olla ei-toivottuja vaikutuksia. Älä muuta symbolitietokantaa, ellet ole aivan varma, että haluat tehdä niin.

© 2026 Finn Arildsen

Part XII

12 Toiminnot

12.1 Tiedosto -valikon toiminnot

Tiedosto -valikossa on seuraavat toiminnot:

Uusi tapahtumatiedosto...	Luo uuden tapahtumatiedoston.
Avaa tapahtumatiedosto...	Avaa olemassa olevan tapahtumatiedoston.
Sulje tapahtumatiedosto	Sulkee avoinna olevan tapahtumatiedoston.
Tallenna tapahtumatiedosto	Tallentaa avoinna olevan tapahtumatiedoston samalla tiedostonimellä.
Tallenna nimellä...	Tallentaa avoinna olevan tapahtumatiedoston haluamallasi nimellä.
Tapahtuman asetukset...	Avaa valintaikkunan , jossa voit muokata tapahtumakohtaisia asetuksia, kuten tapahtuman nimeä.
Tuo ratatiedot	
Condes -tapahtumatiedostosta...	Avaa toisen Condes -tapahtumatiedoston, josta voit valita tuotavat rastit, radat ja/tai sarjat.
IOF XML v3 -tiedostosta...	Avaa IOF XML -ratatiedoston, josta voit valita tuotavat rastit, radat ja/tai sarjat. Katso Miten tuodaan ratatiedot IOF XML -tiedostosta.
OCAD -ratasuunnittelutiedostosta...	Tuo OCAD -ratasuunnittelutiedoston ja luo uuden Condes -tapahtumatiedoston, johon tuodut radat tallennetaan.
Tulosta	Tulostaa aktiivisen näkymän.
Esikatsele	Näyttää aktiivisen näkymän ruudulla sellaisena kuin se tulostuisi
Tulostuksen asetukset	Valitse tulostin ja tulostinyhteys

© 2026 Finn Arildsen

Lähetä sähköpostiliitteenä	Muodostaa sähköpostiohjelmassasi viestin ja liittää siihen nykyisen tapahtumatiedoston ja karttatiedoston (-tiedostot). Lähetä viesti sähköpostiohjelmallasi.
Yleiset asetukset tälle tietokoneelle...	Avaa valintaikkunan , jossa määritellään tällä tietokoneella käytettävät Condesin asetukset - esimerkiksi valikoiden kieli
Lopeta	Lopettaa Condesin

12.2 Muokkaa -valikon toiminnot

Muokkaa –valikossa on seuraavat toiminnot:

Kumoa	Kumoa juuri tehty muutos.
Tee uudelleen	Tee uudelleen juuri tehty muutoksen kumoaminen.
Leikkaa	Poista valittuna oleva kohde tapahtumasta ja siirtää sen leikepöydälle.
Kopioi	Kopioi valittuna olevan kohteen leikepöydälle.
Liitä	Liitä leikepöydällä olevan kohde tapahtumaan.
Poista	Poista valittuna oleva kohde tapahtumasta.

12.3 Näytä -valikon toiminnot

Näytä -valikossa on seuraavat toiminnot:

Työkalurivit	Näyttää tai piilottaa työkalurivejä. Työkalurivejä ei yleensä ole tarpeen piilottaa.
Käyttöliittymän tyyli	Muuttaa Condesin ulkoasua, valikoiden ja valintaikkunoiden taustavärejä jne.

© 2026 Finn Arildsen

Kaikki symbolit...	Avaa ikkunan, jossa näytetään kaikki ohjelmassa käytettävissä olevat symbolit
Lähennä	Lähentää karttaa rataeditorissa.
Loitonna	Loitontaa karttaa rataeditorissa.
Zoomaa rataan	Zoomaa niin, että rata mahtuu ikkunaan.
Zoomaa asettelukehykseen	Tämä toiminto zoomaa niin, että asettelukehys mahtuu ikkunaan
Himmennä kartta	Vaihtaa kartan himmennystasojen välillä. Kartan voi himmentää rataeditorissa, jotta ratatulostus erottuu paremmin. Himmennystasoja on 3, ja alin taso piilottaa kartan kokonaan. Tämä ei himmennä tulostettua karttaa
Näytä kaikki rastit himmennettyinä	Tällä näytät/piilotat kaikki rastiympyrät rataa muokattaessa. Kun valinta on käytössä, kaikki rastiympyrät näytetään himmennettyinä aktiivisen radan kanssa.
Käytä optimoitua näytön päivitystä	Kun tämä valinta on valittuna, Condes optimoi näytön päivityksen karttaa vieritettäessä. Tämä vie jonkin verran muistia eikä välttämättä toimi hyvin vanhoissa tietokoneissa, joissa on vähän muistia.
Virkistä	Piirtää rataeditorin ikkunan uudelleen.

12.4 Symbolit -valikon toiminnot

Symbolit -valikossa on seuraavat toiminnot:

Käytä Condesin vakiosymboliti edostoa	Tällä määritellään, käyttääkö Condes asennuksen mukana tulevaa vakiosymbolitiedostoa vai symbolitiedostoa, jossa ovat omat muutoksesi symboleihin

/

© 2026 Finn Arildsen

Käytä omaa symbolitiedostoa	
Uusi symboli	Luo uuden symbolin
Avaa symboli	Avaa olemassa olevan symbolin muokattavaksi
Poista symboli	Poistaa olemassa olevan symbolin

Huomaa: Symboleita voi muokata vain, jos olet ensin määritellyt Condesin "käyttämään omaa symbolitiedostoa" Symbolit -sivulla.

12.5 Rasti -valikon toiminnot

Rasti -valikossa on seuraavat toiminnot:

Muokkaa rastia...	Avaa Rasti -valintaikkunan , jossa voit muokata valittuna olevan rastin ominaisuuksia
Uusi	Luo uuden rastin
Poista	Poistaa valittuna olevan rastin
Poista kaikki käyttämättömät rastit	Poistaa kaikki rastit, joita ei tällä hetkellä käytetä millään radalla
Rastiympyrä...	Avaa valintaikkunan, jossa voit hienosäätää rastiympyrää ja rastipisteen sijaintia
Vapaa järjestys	Merkitsee valitun rastin vapaassa järjestyksessä käytäväksi rastiksi.
Kartanvaihto	Kartanvaihto: Määrittelee valitulle rastille kartanvaihdon nykyisellä radalla
	Kartanvaihto (näytetään rastimäärittеissä): Kuten Kartanvaihto, mutta rastimäärittеissä näytetään 0 m viitoitus lähtöpisteeseen.

© 2026 Finn Arildsen

	Kartan kääntö: Määrittelee nykyiselle radalle kartanvaihdon, jossa kartta käännetään
Käytä rastinumeron paikkaa kaikilla radoilla	Käyttää valitun rastin rastinumeron paikkaa (suhteessa rastiympyrään) kaikilla tätä rastia käyttävillä radoilla.
Palauta rastinumeron paikka	Palauttaa valitun rastin rastinumeron paikan (suhteessa rastiympyrään) oletussijaintiin
Rastin tila maastossa	Merkitse valitulle rastipisteelle tilat Rastipaikka merkitty, Rastilippu viety ja Rastilippu haettu pois. Voit lisätä uusia tiloja ja muuttaa tilojen nimiä, kun muokkaat rastia ja avaat Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila -välilehden
Rastin muistiinpanot...	Avaa valintaikkunan , jossa näkyvät ratamestarin muistiinpanot valittuna olevasta rastista
Numeroi rastit uudelleen...	Avaa valintaikkunan, jossa voit numeroida kaikkien rastien koodit uudelleen.
Avaa Rastit -taulukko...	Avaa taulukkotyyppisen ikkunan, jossa luetellaan kaikki rastit rastimääritteineen, tyyppeineen, koordinaatteineen, leimasinkuvioineen ja arvioituine kilpailijamäärineen
Avaa Rasti/rata -kaavio...	Avaa ikkunan, jossa näytetään rastien ja ratojen väliset suhteet kaaviona

12.6 Rata -valikon toiminnot

Rata -valikossa on seuraavat toiminnot:

Muokkaa rataa...	Avaa Rata -valintaikkunan valitun radan asetusten muokkaamiseksi.
Uusi	Luo uusi rata

© 2026 Finn Arildsen

Nimeä uudelleen	Syötä uusi nimi valitulle radalle.
Poista	Poista valittu rata.
Lisää/poista rata tästä näkymästä...	Avaa valintaikkuna, jossa voit määritellä onko valittu rata aktiivinen tässä näkymässä.
Radan muistiinpanot...	Avaa valintaikkunan, johon voidaan syöttää ratamestarin muistiinpanot radasta.
Esikatsele tarkistusleimat	Avaa valintaikkunan, jossa voit tarkastella valitun radan tarkistusleimausta.
Tarkistusleimauksen asetukset	Avaa valintaikkunan, jossa voit määritellä minkä tyyppinen tarkistusleimaus on käytössä.
Esikatsele rastimäärite	Avaa valintaikkunan, jossa voit esikatsella valitun radan tai sarjan rastimääritettä.
Avaa radat -taulukko...	Avaa taulukkotyyppisen ikkunan, jossa luetellaan kaikki radat koodeineen, pituuksineen ja arvioituine kilpailijamäärineen.

12.7 Rastiväli -valikon toiminnot

Rastiväli -valikossa on seuraavat toiminnot, jotka ovat käytettävissä vain kun radalta on valittu rastiväli rataeditorissa:

Muokkaa rastiväliä...	Avaa Rastivälin asetukset -valintaikkunan valitun rastivälin asetusten muokkausta varten.
Jaa muiden ratojen kanssa	Valitse tämä valinta, jos rastivälin asetukset jaetaan kaikkien muiden ratojen kanssa. Kaikki radat, joilla tämä rastiväli on, käyttävät samoja rastivälin muotoiluja kuin tämä rastiväli.
Vain tällä radalla	Valitse tämä valinta, jos rastivälin asetukset koskevat vain tätä rataa. Rastivälin muotoiluja ei jaeta muiden ratojen kanssa.

© 2026 Finn Arildsen

Nousu...	Avaa Rastivälin nousu -valintaikkunan tämän rastivälin nousun syöttämiseksi.
Avaa Noususumma -taulukko...	Avaa taulukkotyyppisen ikkunan, jossa luetellaan kaikki määritellyt rastivälit (koodiparit) ja niiden nousut.

12.8 Sarja -valikon toiminnot

Sarja -valikossa on seuraavat toiminnot:

Uusi	Luo uusi sarja
Poista	Poista valittuna oleva sarja
Avaa sarjat -taulukko	Avaa taulukkotyyppinen ikkuna, jossa voit muokata sarjatietoja

12.9 Viesti -valikon toiminnot

Viesti-valikossa on seuraavat toiminnot:

Ratahajonnat...	Avaa ikkunan, jossa luetellaan viestin ratahajonnat
Joukkuehajonnat...	Avaa ikkunan, jossa luetellaan viestin joukkueyhdistelmät
Näytä joukkueiden joukkuehajonnat...	Avaa taulukkomuotoisen viestijoukkueet-ikkunan, jossa näytetään viestijoukkueet ja joukkueen jäsenille annetut ratahajonnat
Näytä rintanumero ja nimi	Kun viestijoukkueet-ikkuna on auki, tämä valikkotoiminto näyttää tai piilottaa joukkueen jäsenten rintanumero- ja nimisarakkeet
Uusi joukkue...	Avaa Uusi viestijoukkue -valintaikkunan uuden joukkueen luomiseksi
Poista joukkue...	Poistaa valittuna olevan viestijoukkueen

© 2026 Finn Arildsen

Muodosta joukkuehajonnat...	Antaa ratahajonnat valittuna olevan joukkueen jäsenille
Tuo viestijoukkueet...	Avaa Tuo viestijoukkueet -valintaikkunan , jolla tuodaan viestijoukkueet XML-tiedostosta
Vie viestijoukkueet...	Avaa Vie viestijoukkueet -valintaikkunan , jolla viedään viestijoukkueet XML-tiedostoon

12.10 Näkymä -valikon toiminnot

Näkymä -valikossa on seuraavat toiminnot, joilla muutetaan kulloinkin näkyvillä olevan näkymän asetuksia:

Nämä asetukset vaikuttavat ainoastaan kulloinkin näkyvillä olevaan näkymään.

Kartta...	Määrittele nykyisen näkymän taustakartta. Näkyviin tulee Kartan asetukset -valintaikkuna. **Käytetään myös nykyisen näkymän tulostusmittakaavan määrityksessä**
Rastit...	Määrittele nykyisen näkymän rastien käyttäytyminen. Näkyviin tulee Rastien asetukset -valintaikkuna.
Ratatulostuksen symbolit ja mitat...	Määrittele mitä IOF -standardia käytetään ratatulostuksen symboleissa ja määrittele nykyisen näkymän mitat. Näkyviin tulee Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna.
Lisää/poista ratoja tästä näkymästä...	Avaa Näkymän aktiiviset radat -valintaikkunan, jossa voidaan lisätä ja/tai poistaa ratoja tästä näkymästä.
Poista nykyinen rata tästä näkymästä	Poistaa valittuna olevan radan nykyisestä näkymästä.
Siirrä karttaa...	Siirrä taustakarttaa suhteessa rasteihin, esimerkiksi jos kartta on jostain syystä siirtynyt rasteihin nähden.
Venytä/kutista rastit kartan muuttuneen	Käytä tätä toimintoa, jos olet vaihtanut karttatiedoston toiseen, eri mittakaavassa olevaan karttaan, ja rastien sijainnit täytyy skaalata

© 2026 Finn Arildsen

mittakaavan mukaan...	vastaamaan uutta karttaa.
Peitä kartta...	Luo peittoalue, joka peittää koko kartan. Tätä voidaan käyttää kartan leikkaamiseen tai kun halutaan näyttää vain pieniä paloja kartasta. Katso lisätietoja aiheesta Kartan peittäminen
Näytä/piilota kartan väritasoja...	Avaa Näytä/piilota kartan väritasoja -valintaikkunan, jossa voidaan määritellä piilotettavat väritasot.
Näytä/piilota kartan symboleita...	Avaa Näytä/piilota kartan symboleita -valintaikkunan, jossa voidaan määritellä piilotettavat symbolit.

12.11 Ratojen asettelu -valikon toiminnot

Ratojen asettelu -valikossa on seuraavat toiminnot:

Ratatulostuksen numeromuodot...	Määrittele ratatulostuksen numeroiden muodot. **Nämä asetukset koskevat nykyistä näkymää.**
Teksti kartan kääntöpuolella...	Määrittele kartan kääntöpuolelle tulostettava teksti. **Nämä asetukset koskevat KAIKKIA näkymiä.**
Lukitse rastien sijainnit	Kun tämä valinta on valittuna, rastien sijainnit ovat "lukittuina", eli rasteja ei voi vahingossa siirtää vetämällä niitä.
Mittaa pituus	Avaa Mittaa pituus -työkalun
Avaa Google Street View...	Avaa verkkoselaimen ja siirtyy Google Street View -näkymään hiiriosoittimen kohdassa. Vedä hiirtä siihen suuntaan, johon haluat Street View -näkymän katsovan.
Näytä tulosuunnat	Näyttää kaikkien rastien tulo- ja lähtösuunnat. Tulosuunnat näytetään PUNAISELLA ja lähtösuunnat SINISELLÄ.
Korosta tulosuunnat > 120 astetta	Korostaa PUNAISELLA kaikki rastit, joille radat tulevat yli 120 asteen kulmasta.

© 2026 Finn Arildsen

Korosta vierekkäiset rastit	Korostaa PUNAISELLA kaikki rastit, jotka ovat lähellä toista rastia.
Korosta käyttämättömät rastit	Korostaa PUNAISELLA kaikki rastit, joita ei käytetä millään radalla.

12.12 Asettelukehys -valikon toiminnot

Asettelukehys -valikossa on seuraavat toiminnot:

Näytä/piilota kehys	Tällä näytät tai piilotat rataeditorissa "asettelukehyksen" suorakaiteen. Asettelukehys määrittelee suorakaiteen, joka osoittaa, mikä osa näkymästä tulostetaan. Asettelukehys on oletuksena ratakohtaisesti määriteltävissä, mutta voit määritellä kaikille radoille saman asettelukehyksen.
Määrittele kehys...	Tällä määrittelet asettelukehyksen, sen paksuuden ja värin.
Sovita rataan	Muuttaa asettelukehyksen koon radan kattaman alueen mukaiseksi
Sovita karttaan	Muuttaa asettelukehyksen koon kartta-alueen mukaiseksi
Sovita oletustulostimen sivukokoon	Muuttaa asettelukehyksen koon oletustulostimen sivukoon mukaiseksi
Sovita sivukokoon...	Muuttaa asettelukehyksen koon määritellyn sivukoon mukaiseksi
Lukitse sijainti	Valitse tämä, jos haluat lukita asettelukehyksen, jotta sitä ei voi vahingossa siirtää hiirellä.
Lukitse koko	Valitse tämä, jos haluat lukita asettelukehyksen, jotta sen kokoa ei voi vahingossa muuttaa hiirellä.

12.13 Kohteet -valikon toiminnot

Kohteet -valikossa ovat seuraavat työkalut, jotka löytyvät myös työkaluriveiltä:

© 2026 Finn Arildsen

Ratakohteet

Rasti	Luo uusia rastipisteitä (ympyrät)
Lähtö	Luo uusia lähtöpisteitä (kolmiot)
Maali	Luo uusia maalipisteitä (kaksoisympyrät)
Viitoituksen pää	Luo uusia viitoituksen pää -pisteitä (näytetään rataeditorissa pienenä sinisenä kolmiona, mutta ei näy kartalla)
Rastimääritteet	Luo kartalle uuden rastimääritekohteen
Kielletty alue	Luo kartalle uuden kielletyn alueen
Ylitys kielletty -viiva	Luo kartalle uuden ylitys kielletty -viivan .
Juomapaikka	Luo kartalle uuden juomapaikka -symbolin
Kohdistusmerkki	Luo kartalle uuden kohdistusmerkin
Ylitys/alituspaikka	Luo kartalle uuden ylitys/alituspaikan
Ylityskohta	Luo kartalle uuden ylityskohdan
Ensiapupaikka	Luo kartalle uuden ensiapupaikka -symbolin
Kielletty reitti	Luo kartalle uuden kielletty reitti -symbolin
MTBO yksisuuntainen reitti	Luo kartalle uuden MTBO yksisuuntainen reitti -symbolin
MTBO este	Luo kartalle uuden MTBO este -symbolin
MTBO ohittaminen kielletty	Luo kartalle uuden MTBO ohittaminen kielletty -symbolin
Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti	Luo kartalle uuden pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -symbolin

© 2026 Finn Arildsen

MTBO vaarallinen osa	Luo kartalle uuden MTBO vaarallinen osa -symbolin

Grafiikkakohteet

Condes teksti	Luo kartalle uuden Condes teksti -kohteen
Viiva	Luo kartalle uuden viiva -grafiikkakohteen
Peittoalue	Luo kartalle uuden peittoalue -kohteen
Grafiikka	Luo kartalle uuden grafiikkakohteen
Condes -logo	Luo kartalle uuden Condes -logo -kohteen

12.14 Tulosta -valikon toiminnot

Tulosta –valikossa on seuraavat toiminnot:

Radat ja kartat	Tulosta radat ja kartat tulostimella.
Radat olemassa olevalle kartalle	Tulosta radat olemassa olevalle kartalle.
Rastimääritteet	Tulosta pelkät rastimääritteet (irrallaan kartasta).
Tarkistusleimat	Tulosta leimausjärjestelmän tarkistusleimausruudukot.

12.15 Vie -valikon toiminnot

Vie -valikossa on seuraavat toiminnot:

Vie tapahtumatiedot (IOF XML)...	Vie ratatiedot tiedostoon, jonka tulospalveluohjelma voi lukea

© 2026 Finn Arildsen

Vie kartat ja radat PDF -tiedostoiksi...	Avaa Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkunan , jolla voit viedä kartan, ratatulostuksen ja rastimääritteet PDF -tiedostoon
Vie kartat ja radat EPS -tiedostoiksi...	Avaa Vie radat EPS -tiedostoiksi -valintaikkunan , jolla voit viedä kartan, ratatulostuksen ja rastimääritteet EPS -tiedostoihin.
Vie kartat ja radat bittikarttoina...	Avaa Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkunan , jolla voit viedä kartan, ratatulostuksen ja rastimääritteet bittikarttatiedostoihin.
Vie radat OCAD -tiedostoiksi...	Avaa Vie radat OCAD -tiedostoiksi -valintaikkunan , jolla voit viedä ratatulostuksen ja rastimääritteet OCAD -tiedostoiksi
Vie radat SVG -tiedostoiksi...	Avaa Vie radat SVG -tiedostoiksi -valintaikkunan , jolla voit viedä ratatulostuksen ja rastimääritteet SVG -tiedostoiksi
Vie radat GPS -sovellukseen...	Avaa Vie radat GPS -sovellukseen -valintaikkunan , jolla voit viedä kartat ja radat KMZ- ja GPX -muotoon GPS -sovelluksissa käytettäviksi. Käytä tätä toimintoa esimerkiksi vientiin O-Trackiin
Lataa kartat ja radat Liveloxiin...	Avaa Lataa kartat ja radat Liveloxiin -valintaikkunan, jolla voit ladata kartat ja radat suoraan Liveloxiin

12.16 Ohje -valikon toiminnot

Ohje -valikossa on seuraavat toiminnot, joista saat apua ohjelman käyttöön:

Ohjeen aiheet	Näyttää ohjeen.
Syötä lisenssikoodi ...	Avaa valintaikkunan, johon voit syöttää lisenssikoodisi ja aktivoida sen verkossa, jotta saat käyttöösi ohjelman kaikki ominaisuudet
Aktivoi lisenssi ...	Aktivoi jo syötetyn lisenssikoodin verkossa.
Poista lisenssi ...	Poistaa lisenssin käytöstä verkossa ja vapauttaa sen käytettäväksi uudella tietokoneella. Käytöstä poisto tapahtuu varoajan jälkeen.
Hanki lisenssi ...	Avaa selaimessa Condesin suomenkieliset sivut.

© 2026 Finn Arildsen

Tarkista ohjelmistopäivitys...	Tarkistaa verkosta, onko Condesista saatavilla päivityksiä.
Käy Condesin verkkosivustolla	Avaa selaimessa Condesin kansainväliset sivut.
Uutisia condes.netistä ...	Avaa ikkunan, jossa näkyvät Condesin verkkosivuston uusimmat uutiset.
Tietoja ohjelmasta ...	Näyttää tämän Condes -version versionumeron sekä Finn Arildsen Softwaren yhteystiedot.

12.17 Vakiotyökalurivi

Työkalurivi näytetään ohjelmaikkunan yläosassa valikon alapuolella. Työkalurivin painikkeilla voidaan nopeasti käyttää useita Condesin työkaluja.

Näyttääksesi tai piilottaaksesi työkalurivin, valitse Näytä -valikosta Työkalurivi (ALT, V, T).

Painike	Toiminto
	Luo uusi tapahtumatiedosto
	Avaa olemassa oleva tapahtuma. Näkyviin tulee Avaa -valintaikkuna, jossa voit etsiä ja avata haluamasi tiedoston.
	Tallenna aktiivinen tapahtuma sen nykyisellä nimellä. Jos tapahtumalla ei ole vielä tiedostonimeä, Condes kysyy sitä Tallenna nimellä -valintaikkunassa.
	Poista valittuna oleva tieto tapahtumasta ja tallenna se leikepöydälle.
	Kopioi valittuna oleva tieto leikepöydälle.
	Lisää leikepöydän sisältö nykyiseen kohtaan.
	Kumoa viimeisin toiminto.
	Tee viimeisin kumottu toiminto uudelleen.

© 2026 Finn Arildsen

Luo uusi rasti.

Luo uusi rata.

Luo uusi sarja.

Esikatsele aktiivisena olevan radan rastimääritteitä.

Esikatsele aktiivisena olevan radan leimausruudukkoa.

Lukitse/poista rastien sijaintien lukitus. Kun tämä painike on painettuna, rastien sijainnit ovat ”lukittuina”, eikä niitä voi siirtää vetämällä rastiympyröitä hiirellä.

Tällä painikkeella näytät/piilotat radan (tai ”kaikkien rastien”) asettelukehyksen.

Tällä painikkeella näytät/piilotat kaikki rastiympyrät (himmennettyinä), kun rata on näkyvissä.

Tällä painikkeella ”himmennät” taustalla olevan kartan, jolloin rata erottuu paremmin.

Lähennä rataa.

Lähennä rataa.

Zoomaa radan kokoon.

Zoomaa asettelukehyksen kokoon.

Tulosta aktiivinen näkymä.

Näyttää Tietoja Condesista -valintaikkunan.

© 2026 Finn Arildsen

12.18 Rataeditorin työkalurivi

Työkalurivi näytetään ohjelmaikkunan yläosassa valikon alapuolella. Työkalurivin painikkeilla voidaan nopeasti käyttää useita Condesin työkaluja.

Näyttääksesi tai piilottaaksesi työkalurivin, valitse Näytä -valikosta Työkalurivi (ALT, V, T).

Painike	Toiminto
	Valitse ratakohde. Ottaa rataeditorissa käyttöön radan muokkaustilan .
	Valitse grafiikkakohde. Ottaa rataeditorissa käyttöön grafiikkatilan .
	Valitse reitinvalintaviiva. Ottaa rataeditorissa käyttöön reitinvalintatilan .
	Lisää rasti rastivälille. Ottaa käyttöön "Lisää rasti" -tilan
	Lisää piste. Lisää kulmapisteitä
	Poista piste. Poistaa kulmapisteitä
	Lisää peittoalueen piste. Lisää aukon kulmapisteitä peittoalueeseen.
	Poista/palauta viivanosa. Poistaa tai palauttaa viivan osan
	Leikkaa viivanosa. Leikkaa viivasta osan
	Kierrä valittua kohdetta
	Mittaa pituus. Mittaa etäisyyden
	Google Street View

© 2026 Finn Arildsen

12.18.1 Valitse ratakohde (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voit valita Radan muokkaus -tilan Rataeditoriin.

Rataeditorissa on kolme tilaa: Radan muokkaustila ja Grafiikkatila ja Reitinvalintatila.

Kun radan muokkaustila on päällä, voit muokata rasteja, rastivälejä, juomapaikkoja, kiellettyjä alueita ja muita ratakohteita.

Muokataksesi kohteen ominaisuuksia (esimerkiksi rastin rastimääritteet tai rastiväliviivan ominaisuudet):

1 Kaksoisnapsauta kohdetta, jolloin näkyviin tulee valintaikkuna, jossa voit muokata ominaisuuksia.

Siirtääksesi rastia tai jotain muuta ratasymbolia:

1 Valitse haluamasi kohde napsauttamalla sitä hiirellä.

2 Paina hiiren ykköspainike pohjaan rastiympyrän sisällä ja pidä se painettuna. Siirrä ympyrä näin uuteen paikkaan.

Rastinumeron siirto:

1 Valitse haluamasi rastiympyrä napsauttamalla sitä hiirellä.

2 Paina hiiren ykköspainike pohjaan rastinumeron päällä ja pidä se painettuna. Siirrä rastinumero näin uuteen paikkaan.

12.18.2 Valitse grafiikkakohde (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä työkalulla valitset Grafiikkatilan Rataeditorissa.

Rataeditorissa on kolme tilaa: Radan muokkaustila, Grafiikkatila ja Reitinvalintatila.

Kun Grafiikkatila on valittuna, voit:

- rajata karttaa vetämällä kartan reunoista tai kulmista,
- valita, siirtää ja muuttaa peittoalueiden kokoa,
- valita, siirtää, muuttaa kokoa ja rajata grafiikkakohteita,
- valita ja muokata tekstejä,
- valita, siirtää ja muuttaa Condes-logojen kokoa.

© 2026 Finn Arildsen

Kohteen ominaisuuksien muokkaaminen (esimerkiksi tekstikohteen teksti):

1 kaksoisnapsauta kohdetta, jolloin avautuu valintaikkuna, jossa voit muokata ominaisuuksia.

Kohteen siirtäminen:

2 valitse kohde napsauttamalla sitä.

3 paina hiiren vasen painike pohjaan kohteen rajojen sisällä ja pidä se painettuna. Vedä kohde sitten uuteen paikkaan.

Kohteen rajaaminen (kun mahdollista):

4 valitse kohde napsauttamalla sitä.

5 paina hiiren vasen painike pohjaan jonkin pienen mustan valintaneliön kohdalla, joka on kohteen jonkin **reunan** keskellä. Vedä reuna sitten haluamaasi kohtaan.

Kohteen koon muuttaminen (skaalaus):

6 valitse kohde napsauttamalla sitä.

7 paina hiiren vasen painike pohjaan jonkin pienen mustan valintaneliön kohdalla, joka on kohteen jossakin **kulmassa** . Vedä kulmaa, kunnes kohde on halutun kokoinen.

12.18.3 Valitse reitinvalintaviiva

Tällä työkalulla valitset Reitinvalintatilan Rataeditorissa.

Rataeditorissa on kolme tilaa: Radan muokkaustila, Grafiikkatila ja Reitinvalintatila.

Kun Reitinvalintatila on valittuna, voit:

- valita ja muokata reitinvalintaviivoja.

Reitinvalintatilassa rataeditori näyttää kartalle tulostettavien rastiväliviivojen sijaan rastiväliviivoja, joita käytetään vain rastivälin pituuden laskentaan. Viivaa tulee muokata niin, että se seuraa kahden rastin välisen rastivälin parasta reitinvalintaa. Reitinvalintaviivalla on suunta, eli vastakkaiseen suuntaan on eri reitinvalintaviiva.

Katso lisätietoja aiheesta Miten ratapituudet lasketaan

12.18.4 Lisää rasti (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella lisäät rastin radalle.

© 2026 Finn Arildsen

1 Paina Lisää rasti rastivälille –painiketta aktivoidaksesi tämän toiminnon. Kaikki tapahtuman rastit tulevat näkyviin kartalle.

2 Valitse rastiväliviiva, johon haluat lisätä rastin. Valitsemasi rastiväliviiva muuttuu punaiseksi.

3 Valitse (napsauta hiirellä rastiympyrän sisällä) rasti, jonka haluat lisätä rastivälille. Valittu rastiväli muuttuu lisättyä rastia vastaavaksi.

- tai -

4 Napsauta hiiren painiketta kohdassa, johon haluat lisätä uuden rastin. Tämän jälkeen Condes kysyy sinulta uuden rastin koodin.

5 Toista vaiheet 2-4 tarvittaessa.

Lisää rasti rastivälille –painike on käytettävissä ainoastaan silloin, kun rata on näkyvissä Rataeditorissa; ei silloin kun kaikki rastit on näkyvissä.

12.18.5 Lisää piste (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä toiminnolla voit lisätä rastiväliviivaan uuden kulmapisteen, joka jakaa rastiväliviivan osiin. Kun olet lisännyt kulmapisteen, voit siirtää sitä taivuttaaksesi rastiväliviivaa.

1 Napsauta Lisää piste -painiketta.

2 Valitse rastiväliviiva napsauttamalla sitä hiirellä.

3 Napsauta hiirellä kohtaa, johon piste lisätään.

4 Lisäyksen jälkeen Condes siirtyy "siirtotilaan", jotta voit siirtää juuri lisättyä pistettä vetämällä sitä hiirellä. Jos haluat siirtää pisteen pois suoralta viivalta, pidä Ctrl-näppäintä painettuna vetäessäsi.

Vastaavalla tavalla uusi kulmapiste voidaan lisätä kielletyn alueen reunaviivaan tai kielletyn alueen reunaan, jolloin voit laajentaa vinoviivoitettua aluetta tai tarkentaa sen muotoa.

12.18.6 Poista piste (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä toiminnolla voit poistaa rastiväliviivan kulmapisteitä. Kulmapisteitä on voitu lisätä rastiväliviivaan viivan taivuttamiseksi tai osan poistamiseksi viivasta.

1 Napsauta Poista piste -painiketta.

2 Valitse rastiväliviiva napsauttamalla sitä hiirellä. Valitun rastivälin kulmapisteet näkyvät pieninä mustina neliöinä.

3 Napsauta hiirellä kulmapistettä, jonka haluat poistaa.

Vastaavasti kulmapiste voidaan poistaa kielletyn alueen reunaviivasta tai kielletyn alueen reunasta.

© 2026 Finn Arildsen

12.18.7 Lisää peittoalueen piste

Tätä työkalua käytetään, kun haluat tehdä aukon peittoalueeseen. Kun olet lisännyt aukon ensimmäisen kulmapisteen, voit lisätä seuraavat pisteet hiirtä napsauttamalla.

12.18.8 Poista viivanosa (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voit poistaa tai palauttaa rastiväliviivan osan. Viivanosalla tarkoitetaan kahden kulmapisteen välistä osaa.

Ennen kuin voit poistaa viivanosan, sinun tulee lisätä rastiväliviivalle kaksi kulmapistettä, joiden välinen osa muodostaa viivanosan. Viivanosa voidaan poistaa ja palauttaa ja/tai kulmapisteet voidaan poistaa tarvittaessa.

1 Paina Poista viivanosa -painiketta.

2 Valitse rastiväliviiva hiirellä napsauttamalla.

3 Napsauta hiirellä kahden kulmapisteen välistä viivanosaa, jonka haluat poistaa/palauttaa.

Leikkaa viiva -työkalulla voit leikata kiinteän mittaisen osan rastiväliviivasta.

12.18.9 Leikkaa viivanosa (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä työkalulla voidaan leikata 5 mm:n osa **rastiväliviivasta** tai 15 asteen sektori **rastiympyrästä**.

1 Valitse työkalu painamalla Leikkaa viivanosa -painiketta

2 Valitse haluamasi rastiväli tai rasti

3 Napsauta rastiväliä tai rastiympyrää kohdasta, josta haluat leikata osan

Kun leikkaat osan rastivälistä, viivalle lisätään kaksi kulmapistettä ja niiden välinen viivanosa "poistetaan".

Erillinen aihe Miten rastiväliviiva katkaistaan kertoo, miten voit leikata kiinteän pituisen tai vapaasti määriteltävän pituisen katkon.

© 2026 Finn Arildsen

12.18.1 Kierrä (Rataeditorin työkalurivi)

Tämän painikkeen avulla voit kiertääkohteen.

Kiertääksesi ratasymbolin:

1. Paina Kierrä -painiketta.
2. Valitse haluamasi kohde.
3. Napsauta hiiren painikkeella suuntaan, johon haluat kohteen osoittavan.

Kiertääksesi grafiikkakohteen:

1. Paina Kierrä -painiketta.
2. Valitse haluamasi kohde.
3. Napsauta hiiren painikkeella ja pidä se painettuna ja kierrä kohde haluamaasi suuntaan.

12.18.1 Mittaa pituus

Mittaa pituus -työkalulla voit mitata matkoja kartalla. Matka mitataan reitiltä, jonka piirrät hiirellä. Reitti piirretään yhdistettyinä suorina viivoina.

1 Valitse Mittaa pituus -työkalu

2 Näkyviin tulee Mitattu pituus -valintaikkuna. Tässä ikkunassa näkyy piirretyn reitin pituus. Koska reittiä ei vielä ole piirretty, mitta on aluksi 0 m.

3 Napsauta hiirellä kohtaa, josta haluat aloittaa mitattavan reitin. Napsauta uudelleen kohdassa, jossa haluat reitin kääntyvän. Mitattu pituus -valintaikkuna päivittyy koko ajan hiirtä siirtäessäsi.

4 Kun napsautat hiiren kakkospainikkeella, reitin viimeinen piste poistetaan. Näin voit palata reittiä takaisin.

Esc -näppäimen kertapainalluksella voit poistaa kaikki pisteet ja voit aloittaa uudelleen. Painamalla Esc -näppäintä uudelleen, suljet Mitattu pituus -työkalun.

© 2026 Finn Arildsen

12.18.1 Google Street View (Rataeditorin työkalurivi)

Google Street View -työkalulla voit avata geo -viitatulta kartalta Google Street View -näkymän verkkoselaimessa. Jos kartta ei ole geo -viitattu, painike ei ole käytettävissä.

1. Valitse työkalu painamalla Google Street View -painiketta
2. Napsauta kartalla kohtaa, joka on tiellä tai polulla.
3. Pidä hiiren painike painettuna, vedä hiirtä siihen suuntaan, johon haluat Street View -näkymän katsovan, ja vapauta painike.
4. Condes avaa oletusselaimesi ja siirtyy Google Street View -näkymään osoittamassasi kohdassa.

Huomaa, että osoittamastasi kohdasta ei välttämättä ole Google Street View -kuvia.

12.19 Ratamerkinnät -työkalurivi

Painike	Toiminto
	Lisää uusi rasti
	Lisää uusi lähtö
	Lisää uusi maali
	Lisää uusi viitoituksen pää
	Lisää uusi rastimääritekohde

12.19.1 Uusi rasti

Voit lisätä uuden rastin painamalla Ratamerkinnät -työkalurivin Luo uusi rasti –painiketta. Tämän jälkeen napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat rastin lisätä. Condes kysyy sinulta rastin koodin.

Uuden rastin koordinaatit tallennetaan automaattisesti.

© 2026 Finn Arildsen

Jos valitset uuden lisäämäsi rastin ja painat hiiren kakkospainiketta ja valitset avautuvasta ponnahdusvalikosta Ominaisuudet, voit muokata rastin ominaisuuksia, kuten rastimääritettä, leimasinkuviota jne.

12.19.2 Uusi lähtö

Voit lisätä uuden lähdön painamalla Ratamerkinnät -työkalurivin Luo uusi lähtö –painiketta. Tämän jälkeen napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat lähdön lisätä. Condes kysyy sinulta lähdön koodin.

Uuden lähdön koordinaatit tallennetaan automaattisesti.

Jos valitset uuden lisäämäsi lähdön ja painat hiiren kakkospainiketta ja valitset avautuvasta ponnahdusvalikosta Ominaisuudet, voit muokata lähdön ominaisuuksia, kuten rastimääritettä.

12.19.3 Uusi maali

Voit lisätä uuden maalin painamalla Ratamerkinnät -työkalurivin Uusi maali –painiketta. Tämän jälkeen napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat maalin lisätä. Condes kysyy sinulta maalin koodin.

Uuden maalin koordinaatit tallennetaan automaattisesti.

Jos valitset uuden lisäämäsi maalin ja painat hiiren kakkospainiketta ja valitset avautuvasta ponnahdusvalikosta Ominaisuudet, voit muokata maalin ominaisuuksia, kuten viimeiseltä rastilta tulevan viitoituksen tyypin.

12.19.4 Uusi viitoituksen pää

Voit luoda viitoituksen pään painamalla Ratamerkinnät -työkalurivin Uusi viitoituksen pää -painiketta. Tämän jälkeen napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat viitoituksen pään lisätä. Condes kysyy sinulta viitoituksen pään koodin.

Viitoituksen pää –pistettä käytetään, kun rastilta lähtee viitoitus. Viitoituksen pää kertoo mihin viitoitus päättyy ja lisätään radalle sen rastin perään, josta viitoitus lähtee.

Viitoitus näky kartalla katkoviivana. Viitoitusta voidaan muokata normaaliin tapaan pisteillä, jotta se vastaa viitoitusta maastossa.

Uuden viitoituksen pään koordinaatit tallennetaan automaattisesti.

Jos valitset uuden lisäämäsi viitoituksen pään ja painat hiiren kakkospainiketta ja valitset avautuvasta ponnahdusvalikosta Ominaisuudet, voit muokata viitoituksen pään ominaisuuksia, kuten edelliseltä rastilta alkavan viitoituksen tyypin.

12.19.5 Uusi rastimäärite

Tämän toiminnon avulla voit lisätä rastimääritteen näkyviin radalle.

1 Paina Uusi rastimäärite -painiketta.

2 Napsauta hiirellä kartan kohtaa, johon haluat rastimääritteen lisätä.

© 2026 Finn Arildsen

12.20 Erikoismerkinnät -työkalurivi

Painike	Toiminto
	Lisää uusi kielletty alue
	Lisää uusi ylitys kielletty -viiva
	Lisää uusi juomapaikka
	Lisää uusi kohdistusmerkki
	Lisää uusi ylitys/alituspaikka
	Lisää uusi ylityskohta
	Lisää uusi ensiapupaikka
	Lisää uusi kielletty reitti

12.20.1 Uusi kielletty alue (Erikoismerkinnät -työkalurivi)

Kielletty alue on vinottain ristiviivoitettu alue, jonka viivat ovat purppuraisia, IOF:n ISOM 2017 -kuvausohjeen mukaisesti.

Alue luodaan "piirtämällä" sen rajaava monikulmio.

1 Paina Uusi kielletty alue -painiketta

2 Napsauta kielletyn alueen muodon määrittäviä kulmapisteitä.

3 Lopeta piirtäminen kaksoisnapsauttamalla hiiren vasenta painiketta, painamalla Esc -näppäintä tai napsauttamalla hiiren kakkospainiketta.

Muuta ominaisuuksia (viivoitus ja reunaviiva) napsauttamalla kiellettyä aluetta hiiren kakkospainikkeella ja valitsemalla *Ominaisuudet* -valikkotoiminto.

© 2026 Finn Arildsen

12.20.2 Uusi reunaviiva

Voit luoda Reunaviivan seuraavasti:

1. Paina Uusi reunaviiva -painiketta.
2. Piirrä reunaviiva haluamaasi muotoon napsauttamalla kulmapisteissä.
3. Lopeta piirtäminen kaksoisnapsauttamalla hiiren ykköspainiketta, painamalla näppäimistön esc –näppäintä tai hiiren kakkospainikkeella.

Muuta reunaviivan ominaisuuksia (katkoviiva) napsauttamalla hiiren kakkospainiketta ja valitsemalla avautuvasta ponnahdusvalikosta Ominaisuudet...

12.20.3 Uusi juomapaikka

Tällä painikkeella voit luoda uuden juomapaikan.

1. Paina Erikoismerkinnät -työkalurivin Uusi juomapaikka –painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat juomapaikan lisätä.

12.20.4 Uusi kohdistusmerkki

Tällä painikkeella voit luoda uuden kohdistusmerkin.

1. Paina Erikoismerkinnät -työkalurivin Uusi kohdistusmerkki –painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat kohdistusmerkin lisätä.

12.20.5 Uusi ylitys/alituspaikka (Erikoismerkinnät -työkalurivi)

Tällä toiminnolla voit lisätä radan asetteluun ylitys/alituspaikan.

1. Paina Erikoismerkinnät -työkalurivin Uusi ylitys/alituspaikka -painiketta.
2. Napsauta kartalla kohtaa, johon haluat ylitys/alituspaikan.

Ylitys/alituspaikka -symboli on oletuksena länsi-itä -suunnassa. Voit muuttaa suuntaa Kierrä -työkalulla.

12.20.6 Uusi ylityskohta (Erikoismerkinnät -työkalurivi)

Tällä toiminnolla voit lisätä radan asetteluun ylityskohdan.

1. Paina Erikoismerkinnät -työkalurivin Uusi ylityskohta -painiketta.
2. Napsauta kartalla kohtaa, johon haluat ylityskohdan.

Ylityskohta -symboli on oletuksena länsi-itä -suunnassa. Voit muuttaa suuntaa Kierrä -työkalulla.

Voit muuttaa ylityskohta -symbolin pituutta ja leveyttä vetämällä sivujen kahvoista.

© 2026 Finn Arildsen

12.20.7 Uusi ensiapupaikka

Tällä painikkeella voit luoda uuden ensiapupaikan.

1 Paina Erikoismerkinnät -työkalurivin Uusi ensiapupaikka –painiketta.

2 Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat ensiapupaikan lisätä.

12.20.8 Uusi kielletty reitti (Erikoismerkinnät -työkalurivi)

Tällä toiminnolla voit lisätä radan asetteluun kielletty reitti -symboleita.

1 Napsauta Uusi kielletty reitti -painiketta Erikoismerkinnät -työkalurivillä.
2 Paina hiiren painike pohjaan kartalla kohdassa, johon haluat symbolin, ja pidä painike painettuna.
3 Vedä hiirtä siihen suuntaan, johon haluat symbolin kääntyvän, ja vapauta hiiren painike.

Yleensä symboli käännetään sen tien tai polun suuntaiseksi, jota se koskee

Käytä "kierrä" -työkalua, kun kielletyn reitin symboli on valittuna.

12.21 MTBO-ratasymbolit -työkalurivi

Painike	Toiminto
	Lisää uusi MTBO yksisuuntainen reitti
	Lisää uusi MTBO este
	Lisää uusi MTBO ohittaminen kielletty
	Lisää uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti

© 2026 Finn Arildsen

!! Lisää uusi MTBO vaarallinen osa

12.21.1 Uusi MTBO Yksisuuntainen Reitti

Tämän toiminnon avulla voit lisätä MTBO Yksisuuntainen Reitti -symbolin radan asetteluun.

1. Napsauta MTBO Yksisuuntainen Reitti -painiketta MTBO-ratasymbolit -työkalupalkissa.
2. Napsauta hiirtä ja pidä painiketta alhaalla kartalla, jossa haluat symbolin näkyvän.
3. Vedä hiirtä siihen suuntaan, johon haluat symbolin olevan kulmassa, ja vapauta hiiren painike.

Tyypillisesti tämä symboli on vinossa sen tien tai polun kanssa, jota se koskee.

12.21.2 Uusi MTBO Este

Tämän toiminnon avulla voit lisätä MTBO Este -symbolin radan asetteluun.

1. Napsauta MTBO Este -painiketta MTBO-ratasymbolit -työkalupalkissa.
2. Napsauta hiirtä ja pidä painiketta alhaalla kartalla, jossa haluat symbolin näkyvän.
3. Vedä hiirtä siihen suuntaan, johon haluat symbolin olevan kulmassa, ja vapauta hiiren painike.

Tyypillisesti tämä symboli on vinossa sen tien tai polun kanssa, jota se koskee.

12.21.3 Uusi MTBO Ohitus kielletty

Tämän toiminnon avulla voit lisätä MTBO Ohitus kielletty -symbolin radan ulkoasuun.

1. Napsauta MTBO Ohitus kielletty -painiketta MTBO-ratasymbolit -työkalupalkissa.
2. Napsauta hiirtä ja pidä painiketta alhaalla kartalla, jossa haluat symbolin näkyvän.
3. Vedä hiirtä siihen suuntaan, johon haluat symbolin olevan kulmassa, ja vapauta hiiren painike.

Tyypillisesti tämä symboli on vinossa sen tien tai polun kanssa, jota se koskee.

12.21.4 Uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti

Voit luoda uuden Pyöräsuunnistuksen kielletyn reitin piirtämällä viivan kiellettyä reittiä pitkin.

1. Napsauta *Uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti* -painiketta
2. Napsauta hiirellä viivan muodot määrittelevät viivan kulmapisteet
3. Lopeta piirtäminen joko hiirtä kaksoisnapsauttamalla, painamalla Esc -näppäintä tai napsauttamalla hiiren kakkospainiketta

© 2026 Finn Arildsen

12.21.5 Uusi MTBO Vaarallinen Osa

Tämän toiminnon avulla voit lisätä MTBO Vaarallinen Osa -symbolin.

1 Napsauta Uusi MTBO Vaarallinen Osa -painiketta MTBO Ratasymbolit -työkalupalkissa.
2 Napsauta hiirtä kartalla, jossa haluat symbolin näkyvän.

12.22 Grafiikka -työkalurivi

Painike	Toiminto
	Lisää uusi teksti -kohde
	Lisää uusi viiva -kohde
	Lisää uusi peittoalue -kohde
	Lisää uusi grafiikka -kohde
	Lisää uusi Condes -logo -kohde

12.22.1 Uusi teksti

Tällä painikkeella voit luoda uuden tekstikentän.

1 Paina Ratamerkinnät -työkalurivin Uusi teksti –painiketta.
2 Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat tekstikentän lisätä.

12.22.2 Uusi viiva (Grafiikka -työkalurivi)

Viiva -grafiikkakohde luodaan "piirtämällä" viivan muoto.

1 Paina Uusi viiva -painiketta
2 Napsauta viivan muodon määrittäviä kulmapisteitä.

© 2026 Finn Arildsen

3 Lopeta piirtäminen kaksoisnapsauttamalla hiiren vasenta painiketta, painamalla Esc -näppäintä tai napsauttamalla hiiren kakkospainiketta.

Muuta ominaisuuksia (väri, viivan paksuus, katkoviiva) napsauttamalla viivaa hiiren kakkospainikkeella ja valitsemalla *Ominaisuudet* -valikkotoiminto.

12.22.3 Uusi peittoalue

Tällä painikkeella luot valkoisen alueen, jolla voit peittää kartan osia.

Kartan osien peittäminen voi olla hyödyllistä, jos haluat tehdä oman kartan ulkoasun ja lisätä esimerkiksi omia grafiikoita ja tekstejä.

Kartan osien peittämistä voi käyttää myös suunnistusharjoitusten yhteydessä, esimerkiksi "käytävien" muodostamiseen.

12.22.4 Uusi grafiikka

Tällä painikkeella luot uuden grafiikkakohteen kartan päälle. Katso lisätietoja Lisää grafiikkaa -valintaikkunasta.

1 Paina Grafiikka -työkalurivin Lisää grafiikkaa –painiketta.

2 Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat grafiikkakohteen vasemman yläkulman lisätä.

12.22.5 Uusi Condes Logo

Tämän toiminnon avulla voit lisätä Condesin logon radalle.

1 Paina Grafiikka -työkalurivin Uusi Condes logo -painiketta.

2 Napsauta hiirellä kartan kohtaa, johon haluat logon lisätä.

Voit muuttaa logon kokoa valitsemalla logon ja vetämällä sen kulmista.

© 2026 Finn Arildsen

Part XIII

13 Valintaikkunat ja näkymät

13.1 Rataeditori

Rataeditori on graafinen editori ratojen suunnitteluun näytöllä. Rataeditori tunnetaan myös nimellä CLE.

Tässä osassa käsitellään seuraavia aiheita:

- Näkymä ja navigointipalkki
- Rastit
- Radat
- Grafiikka-asettelu
- Selaa ratoja
- Radan muokkaus-, grafiikka-, reitinvalinta- ja Lisää rasti -tila
- Pikanäppäimet
  - Panorointi
  - Zoomaus
  - Ponnahdusvalikko
- Työkalurivit
  - Rataeditorin työkalurivi
  - Ratamerkinnät -työkalurivi
  - Erikoismerkinnät -työkalurivi
  - Grafiikka -työkalurivi
  - Condesin vakiotyökalurivi

Näkymä ja navigointipalkki

Rataeditorin ikkunan pääosaa kutsutaan ***näkymäksi***, ja siinä näytetään kartta ja rata.

Missä tahansa näkymässä voit avata hiiren kakkospainikkeella ponnahdusvalikon, jonka vaihtoehdot riippuvat tilanteesta.

Näkymän vasemmalla puolella on **navigointipalkki**. Navigointipalkissa on kolme osaa, joiden välillä vaihdetaan napsauttamalla otsikoita: "Rastit", "Muokkaa ratoja" ja "Selaa ratoja".

Navigointipalkki määrää, mitä näkymässä näytetään:

© 2026 Finn Arildsen

- Kun "Rastit" on valittuna, näkymässä näytetään kaikki rastipaikat kartalla. Voit muokata olemassa olevia rasteja, lisätä uusia rasteja ja poistaa rasteja.
- Kun "Muokkaa ratoja" on valittuna, näytetään yksi rata. Näytettävä rata on korostettuna rataluettelossa, ja voit vaihtaa rataa napsauttamalla toista rataa luettelossa. Voit muokata näytettävää rataa: lisätä ja poistaa rasteja, muokata radan grafiikka-asettelua ja muokata radan reitinvalintaviivoja .
- Kun "Selaa ratoja" on valittuna, näkymässä voidaan näyttää useita ratoja kerralla, mikä antaa yleiskuvan ratojen asettelusta. Jokainen rata näytetään omalla värillään, jotta radat erottuvat toisistaan. Voit vaihtaa radan väriä napsauttamalla radan nimen vieressä olevaa väriruutua.
- Rataeditori käsittelee useita näkymiä. Lue lisää näkymistä täältä

Rastit

Voit **luoda rastin**, lähdön tai maalin valitsemalla sopivan työkalun näkymän oikealla puolella olevalta Ratamerkinnät -työkaluriviltä ja napsauttamalla näkymässä kohtaa, johon haluat rastin (tai lähdön tai maalin).

Jos haluat siirtää rastiympyrää tai rastinumeroa, sinun täytyy **valita rasti**. Napsauta ympyrän sisällä. Rastia ympäröivän suorakaiteen kulmiin tulee neljä mustaa neliötä (kahvaa), ja rastiympyrä muuttuu siniseksi. Tämä tarkoittaa, että rasti on valittuna.

Kun rasti on valittuna...

- Voit siirtää rastiympyrää. Vedä ympyrää hiiren vasen painike painettuna. Tämä on mahdollista vain, jos rastiympyröitä ei ole lukittu.
- Voit siirtää rastinumeroa vetämällä sitä hiirellä. Tämä vaikuttaa vain näytettävään rataan, joten voit sijoittaa numeron jokaiselle radalle erikseen.
- Kaksoisnapsauta rastiympyrän sisällä avataksesi Rasti -valintaikkunan , jossa voit määritellä rastin rastimääritteen ja muita rastin asetuksia.
- Voit muokata rastiympyrää suoraan kartalla ja poistaa tai palauttaa ympyrän osia valitsemalla leikkaustyökalun (sakset). Vaihtoehtoisesti voit valita ponnahdusvalikosta "Rastiympyrä", jolloin näet rastin suurennettuna eri mittakaavoissa.

Radat

Voit **luoda radan** napsauttamalla näkymää hiiren kakkospainikkeella ja valitsemalla Uusi rata, valitsemalla vastaavan työkalun päätyökaluriviltä tai valitsemalla päävalikosta Rata / Uusi.

Kun rata on valittuna ja näkyvissä, voit kaksoisnapsauttaa missä tahansa näkymässä avataksesi Rata -valintaikkunan, jossa voit muokata radan ominaisuuksia, myös radan rasteja.

Kun olet luonut radan, voit "piirtää" sen Lisää rasti -työkalulla. Katso esimerkiksi Miten ratoja suunnitellaan näytöllä

Kun rastiväli on valittuna...

© 2026 Finn Arildsen

- Voit muokata kahden rastin välistä rastiväliä; taivuttaa sitä, poistaa tai palauttaa viivanosan jne.
- Kun muokkaat rastiväliä, muutos koskee kaikkia ratoja, joilla sama rastiväli on.
- Voit kaksoisnapsauttaa rastiväliä avataksesi Rastivälin asetukset -valintaikkunan, jossa määrität, koskevatko rastivälin ominaisuudet (taivutukset, katkot jne.) vain tätä rataa vai kaikkia ratoja.
- Siellä voit myös määritellä, piirretäänkö rastiväli yhtenäisenä vai katkoviivana.

Grafiikka-asettelu

Voit suunnitella radalle grafiikka-asettelun, joka koostuu teksteistä ja ulkoisista grafiikkakohteista (bittikartta- tai karttatiedostoista). Käytettävissä ovat seuraavat työkalut: Teksti, Grafiikkakohde, Peittoalue ja Condes -logo. Voit sijoittaa näitä "kohteita" näkymään. Kohteet näkyvät kartan päällä mutta radan alla. Voit siirtää kohteita ylös ja alas niin sanotussa Z-järjestyksessä, eli voit siirtää kohteen toisen kohteen eteen tai taakse. Jokaisen kohteen kohdalla voit valita, näkyykö kohde näkymän kaikilla radoilla vai vain valitulla radalla. Näin voit sovittaa asettelun kullekin radalle.

Lisäksi käytettävissä on asettelukehys, jonka voit sovittaa rataan tai pitää samana näkymän kaikilla radoilla. Kehyksen paksuutta ja väriä voi muuttaa tarpeen mukaan.

Näin voit luoda monipuolisia graafisia asetteluja, joissa kartan, radan ja grafiikka-asettelun yhdistelmää voidaan käyttää suoraan tulostuksessa.

Selaa ratoja

Rataeditorin **Selaa ratoja** -tilassa voit tarkastella useita ratoja samanaikaisesti. Jokainen rata näytetään eri värillä, ja voit valita tai poistaa jokaisen radan valinnan erikseen näkymän vasemmalla puolella olevasta navigointipalkista.

Radan muokkaus -, grafiikka -, reitinvalinta - ja Lisää rasti -tila

Rataeditorissa on kolme "tilaa": radan muokkaustila, grafiikan muokkaustila ja reitinvalintatila

Tilojen ansiosta voit muokata valitsematta ja siirtämättä vahingossa väärän tyyppistä kohdetta:

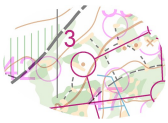
- Radan muokkaus -tilassa (tämä työkalurivin painike) voit valita ratakohteita: rasteja, rastivälejä, rastimääritteitä ja ratasymboleita (juomapaikat, kielletyt alueet jne.)
- Grafiikan muokkaus -tilassa () voit valita grafiikkakohteita: tekstejä, peittoalueita, grafiikkakohteita ja Condes -logoja.
- Reitinvalinta -tilassa () rastien väliset viivat ovat reitinvalintaviivoja (vaaleansinisiä), joita voit taivuttaa optimaalisen reitinvalinnan mukaisiksi. Voit luoda kullekin rastivälille useita reitinvalintoja ja verrata niiden pituuksia.
  Niillä radoilla, joiden pituus lasketaan reitinvalinnan mukaan, laskennassa käytetään lyhintä

© 2026 Finn Arildsen

reitinvalintaviivaa.
Älä sekoita reitinvalintaviivoja rastiväliviivoihin -- reitinvalinnat eivät näy tulostetulla kartalla.

- Lisää rasti -tila () on kätevä tapa "piirtää" rata. Katso aiheesta Luo ensimmäinen ratasi... , miten se toimii

Näytä kaikki rastit

Kun muokkaat rataa ja lisäät rastejä "Lisää rasti" -työkalulla, kaikkien olemassa olevien rastien ympyrät näytetään, jotta voit valita lisättävän rastin. Kaikki rastiympyrät voi kuitenkin olla hyödyllistä nähdä muulloinkin. Tämä on nyt mahdollista. Työkalurivillä on uusi painike, jolla kaikki rastiympyrät saa näkyviin tai piiloon (valikko: *Näytä / Näytä kaikki rastit himmennettyinä*). Kun toiminto on käytössä, rastit, jotka eivät kuulu muokattavana olevaan rataan, näytetään himmennettyinä.

Pikanäppäimet

Seuraavat pikanäppäimet helpottavat liikkumista:

Panorointi

- Voit vierittää karttaa mihin tahansa suuntaan yksinkertaisesti vetämällä hiirellä.

Zoomaus

- Kun haluat lähentää alueelle, jonka haluat nähdä suurennettuna, pidä Ctrl-näppäin (tai Vaihto-näppäin) painettuna, paina sitten hiiren painiketta ja vedä hiirellä alueen yli.
- Vakiotyökalurivillä on painikkeet *Zoomaa rataan* ja *Zoomaa asettelukehykseen*
- Jos hiiressäsi on rulla, voit lähentää tai loitontaa pitämällä Ctrl-näppäintä (tai Vaihto-näppäintä) painettuna ja käyttämällä hiiren rullaa.
- Ctrl-näppäimen sijaan voit käyttää kartan yläpuolella olevan työkalurivin lähennys- ja loitonnustyökaluja.

Ponnahdusvalikko

- Napsauta hiiren kakkospainikkeella avataksesi ponnahdusvalikon. Ponnahdusvalikossa on valitsemaasi kohteeseen liittyviä toimintoja.

Työkalurivit

Rataeditoriin liittyy neljä työkaluriviä:

© 2026 Finn Arildsen

- Rataeditorin työkalurivi
- Ratamerkinnät -työkalurivi
- Erikoismerkinnät -työkalurivi
- Grafiikka -työkalurivi

Lisäksi on Condesin vakiotyökalurivi

Työkalurivit kuvataan alla.

Rataeditorin työkalurivi

Näkymän yläpuolella on rataeditorin työkalurivi. Sen avulla valitset näytettävän näkymän, ja siinä näkyvät näytettävä rata ja hajonta sekä zoomaustaso ja radan pituus.

Painike	Toiminto
	Valitse ratakohde
	Valitse grafiikkakohde
	Valitse reitinvalintaviiva
	Lisää rasti
	Lisää piste
	Poista piste
	Lisää peittoalueen piste
	Poista/palauta viivanosa
	Leikkaa viivanosa
	Kierrä
	Mittaa pituus
	Google Street View

Ratamerkinnät -työkalurivi

© 2026 Finn Arildsen

Rataeditorin oikeassa reunassa on työkalurivi, josta voit valita radan ja radan asettelun suunnittelussa käytettävät työkalut.

Erikoismerkinnät -työkalurivi

Tällä työkalurivillä ovat työkalut radoilla tavallisesti käytettävien symbolien piirtämiseen, kuten rastit, lähdöt, maalit, viitoituksen päät, rastimääritteet, juomapaikat, kohdistusmerkit, ylitys/alituspaikat, ensiapupaikat, kielletyt reitit, kielletyt alueet ja ylitys kielletty -viivat.

Grafiikka -työkalurivi

Tällä työkalurivillä ovat työkalut grafiikkakohteiden lisäämiseen, kuten viivat, tekstit, peittoalueet, grafiikkakohteet ja Condes -logot.

Condesin vakiotyökalurivi

Seuraavat Condesin vakiotyökalurivin painikkeet ovat erityisen hyödyllisiä rataeditorissa:

Painike	Toiminto
	Lähennä ratakuvaa
	Loitonna ratakuvaa
	Aseta zoomaustaso niin, että rata mahtuu ikkunaan
	Lukitse/poista rastien sijaintien lukitus. Kun tämä painike on painettuna, rastien sijainnit ovat "lukittuina", eikä niitä voi siirtää vetämällä rastiympyröitä hiirellä.
	Tällä painikkeella näytät/piilotat radan (tai "kaikkien rastien") asettelukehyksen.
	Tällä painikkeella "himmennät" taustakartan, jolloin rata erottuu paremmin.

13.1.1 Valitse tulostettava alue -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla valitset tulostettavan alueen:

- **Asettelukehys**
  Condes tulostaa nykyiselle radalle ja näkymälle määritellyn alueen.
  Saat asettelukehyksen näkyviin Ratojen asettelu / Näytä/piilota asettelukehys -valikkotoiminnolla. Napsauta kehystä siirtääksesi aluetta tai muuttaaksesi sen kokoa. Kaksoisnapsauta kehystä, jos haluat valita, onko asettelukehys yhteinen kaikille radoille vai onko jokaisella radalla oma asettelukehyksensä.

© 2026 Finn Arildsen

- **Koko näkymän alue**
  Condes tulostaa koko näkymän kattaman alueen.
- **Radan alue**
  Condes tulostaa pienimmän suorakaiteen, johon rata mahtuu (pois lukien rastimääritteet jne.).

Lisäksi voit määritellä

- **Skaalaus**

  Tällä voit tulostaa kartan niin, että se mahtuu yhdelle sivulle

Condes muuttaa sivun suuntaa (pysty tai vaaka) niin, että tuloste mahtuu mahdollisimman harvalle sivulle.

13.2 Selaa ratoja

Rataeditorin Selaa ratoja -tilassa voit tarkastella useampia ratoja samalla kertaa. Kukin rata näytetään omalla värillään. Voit valita näytettävät radat erikseen kartan vasemmalla puolella olevasta luettelosta.

13.3 Syötä lisenssikoodi -valintaikkuna

Jos et ole hankkinut lisenssiä tähän ohjelmaan etkä ole rekisteröinyt sitä, ohjelman kaikki ominaisuudet eivät ole käytettävissä.

Tämän toiminnon avulla voit syöttää lisenssikoodisi, jolloin kaikki ohjelman ominaisuudet ovat käytettävissä.

Syötä rekisteröintitiedot **tarkalleen samanlaisina** kuin olet ne saanut.

Lisenssin nimi on merkkikoosta riippuva, joten se on syötettävä juuri sellaisena kuin olet sen saanut, mukaan lukien suuret ja pienet kirjaimet.

Lue täältä lisää Condesin lisenssin tilaamisesta: https://www.olfellows.fi/condes

13.4 Tiedosto -valintaikkunat

13.4.1 Tapahtumavelho

13.4.1.1 Tapahtumavelho - Sivu 1

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla **Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto**.

Se kysyy tietoja tapahtumamuodosta ja käytettävistä karttatiedostoista. Karttatiedosto (tai tiedostot) tulee olla saatavilla jo tässä vaiheessa.

© 2026 Finn Arildsen

13.4.1.2 Tapahtumavelho - Sivu 2

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen vaiheiden läpi. Tapahtumavelho avataan Tiedosto / Uusi tapahtumatiedosto -valikkotoiminnolla.

Velho kysyy tapahtuman nimeä. Voit myös halutessasi syöttää tapahtuman päivämäärän.

Tapahtuman nimi ja päivämäärä näytetään kaikissa tulosteissa sekä kunkin radan rastimääritteiden otsikossa.

Velhossa on vaihtoehdot "Yksinkertaiset asetukset" ja "Lisäasetukset". Valitse "Yksinkertaiset asetukset", jos suunnittelet suunnistustapahtumaa ja sinulla on vain yksi kartta.

13.4.1.3 Tapahtumavelho - Sivu 3

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla **Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto**.

Tällä sivulla velho kysyy tapahtumatiedoston nimen. Oletuksena Condes on jo syöttänyt tiedostonimeksi tapahtuman nimen. Voit vaihtaa nimen haluamaksesi.

13.4.1.4 Tapahtumavelho - Sivu 4

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla **Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto**.

Tällä sivulla velho pyytää valitsemaan tapahtuman lajimuodon.

Voit valita joko Suunnistus, Pyöräsuunnistus, Hiihtosuunnistus tai Tarkkuussuunnistus.

Condes tapahtumatiedosto voi sisältää kaikkien lajien tyyppisiä ratoja. Tässä tehtävä valinta ei aseta mitään rajoituksia tähän. Valinta määrittelee kuitenkin rastin ja radan oletustyypin kun luot uusia rasteja ja ratoja.

Esimerkiksi hiihtosuunnistustapahtumissa, rastien oletuksena on, että rastiympyröiden keskipisteessä on piste. Voit kuitenkin myös muiden lajien kohdalla määritellä radan rasteille pisteet, mutta sinun tulee tehdä tämä manuaalisesti.

Katso lisätietoja aiheesta Lajimuodot.

13.4.1.5 Tapahtumavelho - Sivu 5

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen vaiheiden läpi. Tapahtumavelho avataan Tiedosto / Uusi tapahtumatiedosto -valikkotoiminnolla.

Tällä sivulla velho pyytää määrittelemään, käytetäänkö tapahtumassa yhtä vai useampaa karttaa. Tämä on vain tapahtumatiedoston alkuasetus, jota voi muuttaa myöhemmin.

© 2026 Finn Arildsen

Muista, että tämän sivun valintoja voi muuttaa myöhemmin seuraavilla valintaikkunoilla:
Näkymä / Kartta - Kartan asetukset -valintaikkuna ja Näkymä / Rastit - Rastien asetukset -valintaikkuna

Vaihtoehtojen käyttötarkoitukset:

Yksi karttatiedosto

- yksi tulostusmittakaava

Tämä on perustapaus - valitse tämä, jos olet epävarma.

- kaksi tulostusmittakaavaa

Käytä tätä vaihtoehtoa, kun sinulla on YKSI karttatiedosto ja aiot tulostaa eri ratoja eri mittakaavoissa. Syötä kaksi eri tulostusmittakaavaa.

Condes sijoittaa kartan kahteen eri näkymään ja asettaa kunkin näkymän tulostusmittakaavan syöttämiesi arvojen mukaan.

Kun luot rastin yhteen näkymään, se näkyy myös toisessa, ja muutokset näkyvät myös toisessa näkymässä, joten rastien sijainnit pysyvät yhdenmukaisina. Voit suunnitella näkymiin erilaiset graafiset asettelut.

Kaksi karttatiedostoa

- SAMA alue

Käytä tätä vaihtoehtoa, kun sinulla on kaksi karttatiedostoa samasta alueesta, mutta eri mittakaavoissa.

Condes sijoittaa kartat kumpikin omaan näkymäänsä. Condes olettaa, että toinen kartta on suora suurennos toisesta.

Kun luot rastin yhteen näkymään, se näkyy myös toisessa, ja muutokset näkyvät myös toisessa näkymässä, joten rastien sijainnit pysyvät yhdenmukaisina. Voit suunnitella näkymiin erilaiset graafiset asettelut.

- ERI alueet

Käytä tätä vaihtoehtoa, kun sinulla on kaksi vierekkäistä tai osittain päällekkäistä karttaa ja haluat ratojen siirtyvän kartalta toiselle (ja takaisin).

Condes sijoittaa kartat kumpikin omaan näkymäänsä.

Kun luot rastin yhteen näkymään, se näkyy vain siinä näkymässä. Jos kartat ovat päällekkäin ja rastin täytyy näkyä molemmilla kartoilla, luo rasti yksinkertaisesti molempiin näkymiin. Rastilla on yksi rastimäärite, mutta voit siirtää rastiympyröitä näkymissä toisistaan riippumatta.

© 2026 Finn Arildsen

Rata voi ulottua molemmille kartoille - lisää rastikoodit radalle tavalliseen tapaan; Condes tunnistaa automaattisesti, mikä osa kuuluu millekin kartalle.

13.4.1.6 Tapahtumavelho - Sivu 6

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla **Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto**.

Tämä sivu näytetään ainoastaan silloin, kun valitsit edellisellä sivulla sama kartta kahdella tulostusmittakaavalla tai kaksi karttaa samasta alueesta.

Tällä sivulla määritellään, linkitetäänkö kahden tulostusmittakaavan rastiympyrät niin, että kun katkot rastiympyrää yhdessä näkymässä, se vaikuttaa myös toisen näkymän katkoihin.

Tämän sivun valinnat vaikuttavat Näkymä 1:n, ja mahdollisesti Näkymä 2:n (jos valitsit kaksi karttaa), rastien asetuksiin. Voit myöhemmin muuttaa näitä asetuksia seuraavalla valintaikkunalla: **Näkymä - Rastit** - Rastien asetukset -valintaikkuna

13.4.1.7 Tapahtumavelho - Sivu 7

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla **Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto**.

Tämä on velhon viimeinen sivu. Painamalla Seuraava -painiketta aktivoit edellisillä sivuilla tekemäsi asetukset.

13.4.1.8 Tapahtumavelho - Sivu 8

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla **Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto**.

Tämä sivu näytetään, kun olet valinnut yhden karttatiedoston. Valitse käytettävä karttatiedosto Valitse -painikkeella.

Condes tallentaa karttatiedoston nimen niin, että kun seuraavan kerran avaat tämän tapahtumatiedoston, Condes tietää mistä löytää karttatiedoston. Jos siirrät karttatiedoston (tai avaat tapahtumatiedoston toisella tietokoneella) niin ettei Condes löydä karttatiedostoa, Condes kysyy karttatiedoston sijainnin, kun seuraavan kerran avaat tämän tapahtumatiedoston.

Tässä voit syöttää myös halutun tulostusmittakaavan.

© 2026 Finn Arildsen

Tämän sivun valinnat vaikuttavat Näkymä 1:n, ja mahdollisesti Näkymä 2:n (jos valitsit Kaksi karttaa), rastien asetuksiin. Voit myöhemmin muuttaa näitä asetuksia seuraavalla valintaikkunalla: **Näkymä - Kartta** - Kartan asetukset -valintaikkuna

13.4.1.9 Tapahtumavelho - Sivu 9

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla **Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto**.

Tämä sivu näytetään, kun olet valinnut kaksi karttatiedostoa. Valitse käytettävät karttatiedostot molemmilla Valitse -painikkeilla.

Condes tallentaa karttatiedostojen nimet niin, että kun seuraavan kerran avaat tämän tapahtumatiedoston, Condes tietää mistä löytää karttatiedostot. Jos siirrät karttatiedostot (tai avaat tapahtumatiedoston toisella tietokoneella) niin ettei Condes löydä karttatiedostoja, Condes kysyy karttatiedostojen sijainnin, kun seuraavan kerran avaat tämän tapahtumatiedoston.

Tämän sivun valinnat vaikuttavat Näkymä 1:n, ja mahdollisesti Näkymä 2:n (jos valitsit Kaksi karttaa), rastien asetuksiin. Voit myöhemmin muuttaa näitä asetuksia seuraavalla valintaikkunalla: **Näkymä - Kartta** - Kartan asetukset -valintaikkuna

13.4.1.10 Tapahtumavelho - Sivu 10

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla **Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto**.

Tällä sivulla velho kysyy, miten karttatiedosto tallennetaan

Karttatiedosto tallennetaan Condes -tiedostoon (tuodaan), tai

Karttatiedosto pidetään erikseen Condes -tiedostosta (linkitetään)

Karttatiedoston tuonti on yksinkertaista, jos haluat jakaa tapahtuman (esimerkiksi lähettämällä sähköpostilla). Kun karttatiedosto tuodaan Condes -tiedostoon, tulee sinun jakaa ainoastaan Condes -tiedosto.

Karttatiedoston linkitys tarkoittaa, että karttatiedosto säilyy erillisenä tiedostona, jolloin Condes -tiedosto on kooltaan pienempi. Jos haluat jakaa tapahtuman, tulee sinun erikseen jakaa myös karttatiedosto.

© 2026 Finn Arildsen

13.4.2 Tapahtuman asetukset

Näillä sivuilla voit muuttaa nykyistä tapahtumatiedostoa koskevia asetuksia. Tässä osassa on seuraavat sivut:

- Tapahtuma
- Rastimääritteet
- Ratatulostus
- Tarkistusleimat

Tapahtuma

Tämän sivun asetukset koskevat vain tätä tapahtumatiedostoa.

Tapahtuman nimi

Tapahtuman nimi. Tämä teksti näkyy rastimääritteiden otsikossa ja muissa tulosteissa.

Tapahtumapäivä

Tapahtuman päivämäärä. Tämä on vapaaehtoinen - valitse valinta ottaaksesi kentän käyttöön. Päivämäärä näytetään tapahtuman nimen kanssa rastimääritteissä ja muissa tulosteissa.

Tapahtuman lajimuoto

Valitse suunnistus, pyöräsuunnistus, hiihtosuunnistus tai tarkkuussuunnistus.
Tämä asetus määrää ratasymbolien oletusasetukset sekä oletusratatyypin, kun luot uuden radan. Katso lisätietoja aiheesta Lajimuodot .

Tämän tapahtuman oletusasetukset

Ensimmäinen rastikoodi

Kun Condes ehdottaa uudelle rastille koodia, se ei ehdota tätä pienempiä numeroita.

Näytä tapahtumatiedoston nimi rastimääritteiden alla

Valitse tämä valinta, jos haluat lisätä tapahtumatiedoston nimen rastimääritteiden alla näytettäviin tietoihin (sekä kartalle että erikseen tulostettaessa).

Näin voit esimerkiksi pitää kirjaa ratojen eri versioista, jos lisäät tiedostonimeen päivämäärän tai juoksevan versionumeron.

Huomaa: Tämä asetus koskee Tulosta -valikon kautta tehtäviä tulostuksia ja Vie -valikon kautta tehtäviä vientejä. Se ei koske Rataeditoria - tiedostonimi näytetään aina rataeditorissa ja tulostettaessa suoraan rataeditorista.

Piirrä piste rastiympyrään

Kun tämä valinta on valittuna, rastiympyröiden keskelle piirretään piste. Asetuksen voi ohittaa ratakohtaisesti.

© 2026 Finn Arildsen

Näytä kartanvaihtorastin rastinumero radan osassa 2 ja sitä seuraavissa osissa

Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää kartanvaihtorastin rastinumeron, kun kartanvaihtorasti näkyy radan osassa 2 (ja sitä seuraavissa osissa).

Rastimääritteet

Tällä sivulla määritellään erillisten rastimääritteiden ulkomuoto. Erilliset rastimääritteet tulostetaan Tulosta / Rastimääritteet -valikkotoiminnolla (Tulosta rastimääritteet -valintaikkuna).

Koko

Tämä arvo on rastimääriteruudun sivun pituus.

Ulkomuoto

Valitse, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset. "Sarja tai rata päättää" tarkoittaa, että rastimääritteessä näytettävän sarjan tai radan asetus määrää, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.

Valitse "Läpinäkyvä tausta" -valinta, jos haluat poistaa rastimääritteiden valkoisen taustan.

Valitse "Näytä viestihajonta" -valinta, jos haluat näyttää rastimääritteiden yläpuolella rivin, jossa on viestiradan hajontakoodi.

Sarakkeen tasaus

Tällä määritellään, mihin kulmaan (kartalle tulostettavat) rastimääritteet kiinnitetään. Kiinnitys voi olla vasemmalle tai oikealle ja ylös tai alas.
Esimerkki: Kun kiinnitys on vasempaan yläkulmaan, tämä kulma pysyy paikallaan ja rastimääritteet "täyttyvät" siitä alas ja oikealle.

Pistesuunnistus

Nämä asetukset koskevat ainoastaan pistesuunnistusratoja

Näytä sarakkeessa A

Valitse, mitä pistesuunnistusradan rastimääritteen sarakkeessa A näytetään: pisteet, rastinumero tai ei mitään.

Näytä sarakkeessa B

Valitse, mitä pistesuunnistusradan rastimääritteen sarakkeessa B näytetään: pisteet, rastikoodi tai ei mitään.

Lajittelujärjestys

Valitse, lajitellaanko pistesuunnistusradan rastimääritteet sarakkeen A vai sarakkeen B mukaan.

Väli

Tämä arvo on rastimääritteiden välinen tila, kun tulostetaan erillisiä rastimääritteitä.

© 2026 Finn Arildsen

Ratatulostus

Tällä sivulla määritellään sivun asettelun asetukset. Nämä ovat tapahtuman vakioasetukset, joita käytetään karttojen ja ratojen tulostuksessa sekä PDF -viennissä.

Sivun marginaalit ja limitys

Sivun marginaali

Tämä arvo on sivun reunoille tyhjäksi jätettävän marginaalin leveys.

Limitys

Tämä arvo on sivujen välinen kartan limitys, kun kartta tulostetaan usealle sivulle.

Väli ratojen välissä

Tämä arvo on samalle sivulle tulostettavien karttojen välinen tila.

Tarkistusleimat

Tällä sivulla määritellään tapahtuman leimausruudukon asettelu. Asetuksia käytetään, kun tulostetaan tarkistusleimoja leimantarkastusta varten.

Kortin tyyppi

määrittelee, käytetäänkö perinteisiä leimasimia vai Emit -elektronista leimausta. Asetus määrää, millaisia tarkistusleimoja Condes tuottaa.

Malli

Koskee vain perinteisiä leimauskortteja. Voi olla käyttäjän määrittelemä (määrittele painamalla "Asetukset...") tai Tanskalainen standardi / Tanskalainen suuri.

13.4.2.1 Leimausruudukon asetukset

Tämän toiminnon avulla määrittelet käyttäjän määrittelemän leimausruudukon asetukset.

Mitat

Rastimääriteruudukon koko. Ruutujen määrä vaaka- ja pystysuunnassa.

Numeroinnin suunta

Numeroinnin suunta, joko vasemmalta oikealle tai oikealta vasemmalle ja alhaalta ylös tai ylhäältä alas.

Ruudukon esikatselu

Ruudukon esikatselu näyttää nykyisten asetusten mukaisen leimausruudukon. Voit poistaa ruudun käytöstä napsauttamalla ruutua hiirellä. Näin voit muodostaa leimausruudukon, jonka jokaisella rivillä ei ole sama määrä ruutuja.

© 2026 Finn Arildsen

Ruutukoko

Ruudun koko tulostettaessa.

Kartta

Tässä kentässä näkyy leimausruudukon "kartta". Voit "estää" ruudun käytön napsauttamalla kyseistä ruutua.

13.4.3 Yleiset asetukset tälle tietokoneelle

Näillä sivuilla voit muuttaa Condesin ja rataeditorin toimintaa koskevia asetuksia, jotka eivät liity tiettyyn tapahtumaan. Tässä osassa on seuraavat sivut:

- Sovellus
- Kartta
- Tulostus
- Rataeditori
- Kansiot
- Raportit
- Symbolit
- Leimasimet

Sovellus

Tällä sivulla voit muuttaa Condes -sovelluksen toimintaa koskevia asetuksia.

Automaattinen päivitys

Tarkista ohjelmapäivitykset Condesin käynnistyessä
Kun tämä valinta on valittuna, Condes käynnistää käynnistyessään automaattisen päivitysohjelman, joka tarkistaa, onko Condesista saatavilla uudempi versio.

Kieli

Symbolien kieli
Rastimääritesymbolien kuvauksissa käytettävä kieli. Kuvauksia käytetään tulostettaessa tekstimuotoisia rastimääritteitä sekä ohjeteksteinä rastimääritteitä muokattaessa.

Käytettävissä ovat seuraavat kielet: *bulgaria, kiina, tanska*, *englanti*, *Australian englanti*, *suomi*, *ranska*, *saksa*, *italia*, *norja*, *espanja*, *ruotsi*, *turkki* ja *ukraina*.

Oletusvaihtoehto on <*Windows default*> (Windowsin oletus). Kun tämä vaihtoehto on valittuna, käytetään Windowsin ohjauspaneelissa määriteltyä kieltä.

© 2026 Finn Arildsen

Valikoiden kieli
Valikoissa ja valintaikkunoissa käytettävä kieli. Käytettävissä ovat seuraavat kielet: *bulgaria, kiina, tanska*, *englanti*, *ranska*, *suomi*, *saksa*, *espanja*, *ruotsi*, *turkki* ja *ukraina*.

Oletusvaihtoehto on <*Windows default*> (Windowsin oletus). Kun tämä vaihtoehto on valittuna, käytetään Windowsin ohjauspaneelissa määriteltyä kieltä.

Käyttöliittymän tyyli

Tällä määritellään Condesin ikkunoiden, työkalurivien ja valikoiden ulkoasu. Valitse haluamasi tyyli luettelosta; uusi tyyli otetaan käyttöön, kun suljet valintaikkunan OK -painikkeella.

Kartta

Oletuskoordinaattijärjestelmä (CRS)

Kun tapahtuman karttatiedosto on geo -viitattu bittikarttatiedosto tai OCAD 8 -tiedosto, sinun täytyy määritellä kartan sijaintia vastaava koordinaattijärjestelmä , koska tätä tietoa ei ole karttatiedostossa. Koska koordinaattijärjestelmä on yleensä sama kaikille tietyn alueen kartoille, se on kätevää tallentaa oletusarvoksi.
Katso lisätietoja aiheesta Geo -viitatut kartat .

Jos kartta perustuu UTM/WGS84 -järjestelmään, syötä UTM -vyöhyke; muussa tapauksessa syötä EPSG -koodi.

Tulostus

Tulostimet

Muista tulostimen asetukset
Kun tämä valinta on valittuna, Condes muistaa, mitä tulostinta se on määritelty käyttämään, sekä kyseisen tulostimen asetukset.

PostScript -tulostimet

Käytä PostScript -läpivientiä
Kun tulostetaan PostScript -tulostimelle ja tämä valinta on valittuna, Condes muodostaa karttatiedoston PostScript -koodin ja lähettää sen suoraan tulostimelle.

Normaalisti tulostus tehdään Windowsin tulostinajurin avulla. Tulostinajuri kuitenkin edellyttää, että kaikki värit määritellään RGB -väreinä.

Koska PostScript tukee CMYK -värejä, Windowsin tulostinajurin ohittaminen mahdollistaa karttatiedoston alkuperäisten CMYK -värien lähettämisen suoraan PostScriptinä tulostimelle.

Haittapuoli on, että PostScript EI tue läpinäkyvyyttä, joten läpinäkyvät värit tulostuvat kiinteinä väreinä. Jos läpinäkyvyys on tärkeää, poista tämä valinta.

© 2026 Finn Arildsen

Rataeditori

Tällä sivulla voit muuttaa rataeditorin toimintaa koskevia vakioasetuksia.

Kun luot uuden tapahtumatiedoston

Piirrä asettelukehys automaattisesti
Asettelukehyksellä voidaan piirtää kehys asettelun ympärille. Kun tämä valinta on valittuna, rataeditori ottaa asettelukehyksen automaattisesti käyttöön, kun luot uuden tapahtumatiedoston. Poista valinta, jos et halua Condesin ottavan kehystä automaattisesti käyttöön.

Tämä valinta koskee VAIN sitä, mitä tapahtuu uutta tapahtumatiedostoa luotaessa. Voit milloin tahansa muuttaa asettelukehyksen asetuksia kaksoisnapsauttamalla kehystä. Jos siis haluat ottaa kehyksen käyttöön tai poistaa sen myöhemmin, kaksoisnapsauta asettelukehystä.

Kun luot uuden radan

Luo kartalle automaattisesti teksti, jossa on radan nimi
Kun luot uuden radan, Condes sijoittaa kartalle automaattisesti tekstin, jossa on radan nimi. Poista valinta, jos et halua käyttää tätä ominaisuutta.

Luo kartalle automaattisesti rastimääritekohde
Kun luot uuden radan, Condes sijoittaa kartalle automaattisesti rastimääritteen, ellei kartalla jo ole "kaikille radoille" -tyyppistä rastimääritettä.
Poista valinta, jos et halua käyttää tätä ominaisuutta.

Kun Condes käynnistyy

Avaa edellinen tapahtuma Condesin käynnistyessä
Kun tämä valinta on valittuna, Condes avaa käynnistyessään tapahtumatiedoston, joka oli avoinna, kun suljit Condesin viimeksi.

Avointen tiedostojen automaattinen varmuuskopio

Automaattitallennuksen väli
Tämä on väli (minuutteina), jolla Condes tallentaa työsi tiedoston varmuuskopioon, josta sen voi palauttaa, jos Condes käynnistyy uudelleen.

Kun karttatiedosto päivittyy

Automaattinen päivitys, kun karttatiedosto muuttuu
Kun tämä valinta on valittuna, Condes päivittää karttakuvan aina, kun karttatiedosto muuttuu, esimerkiksi jos muokkaat OCAD -karttaa Condesin ulkopuolella Condesin ollessa auki.

Symbolipaletti

Symbolipaletin ruudun leveys
Tämä arvo määrää symbolipaletin symboliruutujen koon.

© 2026 Finn Arildsen

Ruudun koon muuttaminen voi auttaa sovittamaan paletin näytön resoluutioon. Näytön resoluutiosta riippuen symbolit voivat näyttää paremmilta, kun ne näytetään hieman oletusta erikokoisina.

Tilarivi

Näytä pituus-/leveysaste tilarivillä (kun saatavilla)

Tällä määritellään, miten hiiriosoittimen maastokoordinaatit näytetään tilarivillä.
Kun tämä valinta on valittuna, Condes näyttää pituus- ja leveysasteen. Kun valinta ei ole valittuna, Condes näyttää "raa'at" metriset maastokoordinaatit. Maastokoordinaatit ovat saatavilla vain, kun kartta on geo -viitattu.

Kansiot

Tapahtumatiedostojen oletuskansio

Kansio, johon Condes tallentaa tapahtumatiedostot (.wcd). Tapahtumatiedostoa tallennettaessa voit valita toisen sijainnin.

Karttatiedostojen oletuskansio

Kansio, josta Condes etsii karttatiedostoja. Karttatiedostoa avattaessa voit valita toisen sijainnin.

Raportit

Tässä osassa voit muuttaa luetteloiden ja raporttien tulostukseen liittyviä asetuksia. Nämä asetukset EIVÄT koske karttojen ja ratojen tulostusta.

Vasen, oikea, ylä, ala

Marginaalit millimetreinä.

Raporttien fontit

Raporteissa, kuten "Rastit -taulukossa", käytettävät fontit

Leipäteksti

Leipätekstissä käytettävä fontti.

Sivun otsikko

Sivun otsikossa käytettävä fontti.

Symbolit

Rastimääritesymbolit

© 2026 Finn Arildsen

Condesissa on sisäänrakennettu rastimääritesymbolien joukko. Siinä ovat kaikki voimassa olevan IOF:n rastimääritemäärittelyn symbolit.

Voit muokata symboleita, lisätä symboleita ja muuttaa symbolien nimiä. Tätä varten sinun täytyy ensin luoda levylle tiedosto omalle symbolijoukollesi.

Tässä valintaikkunassa on kolme painiketta symbolitiedoston hallintaan:

1. **Käytä Condesin sisäänrakennettuja symboleita**
   Tällä palaat käyttämään Condesin sisäänrakennettuja symboleita**.**
2. **Käytä omaa symbolitiedostoa -- Kopioi Condesin sisäänrakennetut symbolit...**
   Tällä aloitat sisäänrakennetusta symbolijoukosta. Condes kopioi sisäänrakennetun joukon tiedostoon.
3. **Käytä omaa symbolitiedostoa -- Valitse olemassa oleva tiedosto...**
   Käytä tätä, jos levylläsi on jo symbolitiedosto, jota haluat käyttää.

Kun haluat muuttaa symbolin nimeä tai grafiikkaa, varmista ensin, että "käytät omaa symbolitiedostoa"; sulje sitten mahdollinen avoinna oleva Condes -tapahtumatiedosto ja muokkaa symboleita Symbolit -valikolla.

Leimasimet

Tällä sivulla ovat seuran vakiorastilaitteisiin ja piikkileimasimiin liittyvät asetukset.

Voit määritellä, mitä rastikoodia Condes käyttää ensimmäisenä koodina, kun luot tapahtumatiedostoon uuden rastin. Voit myös määritellä valmiiksi määriteltyjen rastikoodien vakiojoukon, esimerkiksi suunnistusseuran rastilaitteiden koodit. Lisäksi voit määritellä näiden rastien leimasinkuviot.

Kun luodaan uusi rasti

Ensimmäinen rastikoodi

Tämä on pienin numero, jota Condes ehdottaa uuden rastin koodiksi.

Kun luodaan uusi rasti, käytä tämän joukon koodeja

Kun luodaan uusi rasti, Condes käyttää tällä sivulla määritellyn joukon käyttämätöntä rastikoodia.

Vakiorastilaitteet (koodit)

Vakiorastikoodit ja leimasinkuviot tallennetaan tietokoneellasi olevaan tiedostoon.

Leimasintiedoston vakionimi on "`Condes standard punches.DAT`". Tiedoston vakiosijainti on Condesin tapahtumatiedostojen kansio, jonka määrittelet Kansiot -asetuksissa.

Tallennettu tiedostoon

Voit määritellä Condesin käyttämän leimasintiedoston nimen

Koodit ja leimasinkuviot

© 2026 Finn Arildsen

Tässä voit lisätä, poistaa, muokata ja tulostaa valmiiksi määritellyn joukon leimasinkuvioita.

Huomaa, että tiedosto pysyy tietokoneellasi, eikä valmiiksi määriteltyjä koodeja ja leimasinkuvioita kopioida tapahtumatiedostoon. Jos kopioit (tai lähetät sähköpostilla) tapahtumatiedoston toiselle tietokoneelle, valmiiksi määritellyt leimasinkuviot jäävät omalle tietokoneellesi. Sinun täytyy kopioida tiedosto toiselle tietokoneelle, jotta Condes voi käyttää näitä leimasinkuvioita siellä.

Lisätietoja aiheesta: "Miten käytetään samoja leimasinkuvioita useammassa tapahtumassa"

13.5 Symboli -valintaikkunat

13.5.1 Valitse symboli -valintaikkuna

Valitse symbolin otsikko olemassa olevista symboleista ja paina OK.

13.5.2 Symboli -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit muokata rastimääritesymbolia. **Huomaa**: Symbolia voi muokata vain, jos olet ensin määritellyt Condesin "käyttämään omaa symbolitiedostoa" Symbolit -sivulla.

Jos olet juuri luonut uuden symbolin, tämän valintaikkunan kentät ovat vielä tyhjiä ja ne täytyy täyttää. Itse symboli täytyy luoda piirto-ohjelmalla (kuten Corel Draw tai Metafile Companion), joka pystyy tallentamaan symbolin Windowsin metatiedostomuotoon tai kopioimaan symbolin tässä muodossa Windowsin leikepöydälle.

Kun symboli on saatavilla jommassakummassa muodossa, tuo symboli .WMF/.EMF -tiedostosta "Lue" -painikkeella tai liitä symboli Windowsin leikepöydältä "Liitä" -painikkeella. Skaalaa sitten symboli sopivan kokoiseksi Skaalaus X- ja Y-kentillä.

Älä unohda täyttää symbolin numero -kenttää. Numeron avulla uusi symbolisi erotetaan muista.

Symbolin numero

Numero yksilöi symbolin, ja kenttä on pakollinen. Anna symbolille kaksidesimaalinen numero, kuten 8.76; kokonaisosan on oltava välillä 0 - 9.

Ensimmäinen numero määrää, missä rastimääritteen sarakkeessa symbolia voidaan käyttää:

Symbolit, jotka alkavat numerolla...	... sijoitetaan sarakkeeseen
0	C
1,2,3,4,5,6,7	D, E, F
8	G
9	H

Nimet

© 2026 Finn Arildsen

Jokaiselle tuetulle kielelle on oma nimi. Tämä on tekstikuvaus, joka näytetään, kun käytät vastaavankielistä Windowsia.

Skaalaus

Skaalaus X- ja Y-arvoilla voit suurentaa tai pienentää alkuperäistä symbolia sopivan kokoiseksi symboliruudussa. Käytä arvoa 100 %, jos haluat säilyttää symbolin alkuperäisen koon.

Käytä skaalausta

Tällä painikkeella otat käyttöön Skaalaus X- ja Y-kenttiin syötetyt arvot.

Tuo

Tämän osan painikkeilla tuot symbolin grafiikan edellä kuvatulla tavalla.

Lue

Lukee symbolin grafiikan Windowsin metatiedostomuotoisesta tiedostosta.

Liitä

Liittää symbolin grafiikan leikepöydältä. Tämä painike ei ole käytettävissä, jos leikepöydällä ei ole grafiikkaa.

13.6 Rastin määrittelyn valintaikkunat

13.6.1 Rasti -valintaikkuna

Tämän toiminnon avulla voit muokata rastin rastimääritettä sekä miten ja missä rasti näkyy ratatulosteessa.

Valintaikkunassa on seuraavat välilehdet:

- Rastimäärite
- Ympyrä
- Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila
- Rastileimasimet ja tarkistusleima
- Trail O

13.6.1.1 Rastimäärite (Rasti -valintaikkuna)

Rasti -valintaikkunan Rastimäärite -välilehdellä on seuraavat tiedot:

Koodi

Tämä on rastin koodi. Rastit numeroidaan tavallisesti alkaen numerosta 31, ja ylösalaisin väärin luettavissa olevat numerot jätetään yleensä väliin.

Rastimääriterivi

© 2026 Finn Arildsen

Rastin symbolinen rastimäärite:

Sijoittaaksesi symbolin ruutuun, aktivoi ruutu. Tällöin symbolipaletti tulee käyttöön. Valitse haluamasi symboli paletista napsauttamalla sitä hiirellä.

Poistaaksesi aiemmin syötetyn symbolin, paina näppäimistön Delete -näppäintä tai napsauta hiiren kakkospainiketta ja valitse ponnahdusvalikosta "Poista symboli".

Miten näytetään kaksi rastimääritesymbolia samassa ruudussa

Miten näytetään tekstiä rastimääriteruudussa

Miten poistetaan symboli rastimääritteistä

Viitoitus lähdöstä K-pisteelle (vain lähtöpisteille)

Lähtöpisteiden kohdalla matka -kenttään voidaan syöttää reitin pituus lähtöpaikalta lähtökolmioon (K-pisteeseen). Syötetty matka lisätään laskettuun radan pituuteen.

Jos haluat näyttää viitoituksen lähtöpaikalta lähtökolmioon kartalla, valitse "Viitoitus lähdöstä K-pisteelle" -valinta. Tällöin Condes näyttää katkoviivan lähtöpaikalta/kartanjakopaikalta (viivan päässä poikkiviiva) lähtökolmioon. Kun valitset lähtöpisteen kartalla, voit muokata viitoitusta siirtämällä päätepistettä ja lisäämällä pisteitä viivan taivuttamiseksi.

Condes laskee matkan viivaa pitkin ja lisää sen radan pituuteen, ellet poista "Laske matka automaattisesti" -valintaa.

Voit halutessasi ottaa käyttöön valinnan "Eri reitti 1. osuudelle". Tällöin reittejä on KAKSI eri lähtöpaikalta. Viestin 1. osuuden reitti näkyy vain, kun näytät viestiradan, sekä "Muokkaa rasteja" -näkymässä. Kun tulostat viestiradan, voit valita "osuus 1" tai "osuus 2-".

Maaliviitoitukset

Valitse maalipisteille jokin seuraavista tyypeistä:

- Maali / Viitoitus rastilta maaliin
- Maali / Kokoava viitoitus
- Maali / Ei viitoitusta

Viitoitus

Syötä viitoituksen pituus (metreissä). Matka näkyy viitoitusruudussa rastin rastimääriterivin alla tai maaliviitoituksena rastimääritteiden alaosassa.

Matka -kenttä on käytettävissä vain lähtö- ja maalipisteille sekä rasteille, joilta lähtee viitoitus.

Maalipisteiden kohdalla matka tarkoittaa viitoituksen pituutta viimeiseltä rastilta. Syötetty matka ei vaikuta laskettuun radan pituuteen.

Rastien, joilta lähtee viitoitus, kohdalla matka tarkoittaa rastilta lähtevän viitoituksen pituutta. Syötetty matka ei vaikuta laskettuun radan pituuteen.

© 2026 Finn Arildsen

Valitsemalla "Laske matka automaattisesti" voit antaa Condesin laskea matkan radan viimeiseltä rastilta maaliin johtavan rastivälin pituuden perusteella. Tämä ei luonnollisesti ole mahdollista lähtöpisteeseen johtavalle viitoitukselle.

Laske matka automaattisesti

Jos tämä valinta on valittuna, Condes laskee matkan kyseisen rastivälin pituuden perusteella.

Arvioitu kävijämäärä

Tämä kenttä on vain luku -tyyppinen, ja siinä näytetään tällä rastilla käyvien ratojen arvioitujen osallistujamäärien summa. Napsauta tästä nähdäksesi, miten kuormitus lasketaan

13.6.1.2 Rastiympyrä (Rasti -valintaikkuna)

Rasti -valintaikkunan Rastiympyrä -välilehden avulla voit hienosäätää rastiympyrää.

Tällä välilehdellä voit tarkastella rastiympyrää kussakin näkymässä. Vaihda näkymien välillä yläosan näkymävälilehdillä .

Jos olet tehnyt muutoksia, paina Käytä -painiketta ennen kuin siirryt toiseen näkymään.

Voit -

- **Siirtää rastia**
  Voit siirtää rastia 5/100 mm askelin karttapalan alla olevilla **nuolipainikkeilla** .
  Jos rastit on lukittu, nuolipainikkeet eivät ole käytettävissä. Voit tällöin ohittaa lukituksen "Vapauta lukitus tilapäisesti" -painikkeella.
- **Poistaa rastiympyrästä osia, jotka peittävät tärkeitä kartan kohteita**
  Rastiympyrä on jaettu 36 "siivuun". Voit poistaa kunkin siivun erikseen. Napsauta siivun sisällä poistaaksesi tai palauttaaksesi vastaavan rastiympyrän osan.
  Huomaa, että poistot voivat olla "linkitettyjä" näkymien välillä. Linkitys määritellään Rastien asetukset -valintaikkunassa .
- **Määritellä rastiympyrän värin ja mitat**
  Valintaikkunan oikeassa reunassa voit määritellä tämän rastiympyrän värin ja reunaviivan mitat. Nämä asetukset ohittavat näkymän yleiset rastiympyrän väri- ja mitta-asetukset.
  Käytä näitä asetuksia vain, jos haluat ohittaa yksittäisten rastien väri- tai reunusasetukset. Kaikkien näkymän rastien ympyröiden ja numeroiden reunukset määritellään Näkymä / Ratatulostuksen symbolit ja mitat -toiminnolla (Lisämitat ja fontit).
- **Piirtää pisteen rastiympyrän keskelle**
  Valitse "*Aina*", jos haluat piirtää pisteen tämän rastiympyrän keskelle aina, kaikilla radoilla ja kaikissa näkymissä. Näin voit piirtää pisteen niihin rastiympyröihin, joissa se on tarpeen, muista rasteista riippumatta.
  Oletusasetus on "*Käytä radan asetusta*". Kun tämä vaihtoehto on valittuna, voit määritellä radan Rata -valintaikkunassa , että radan kaikissa rastiympyröissä on piste, mutta vain silloin kun tämä rata piirretään. Vaihtoehtoisesti voit määritellä Tapahtuman asetukset -valintaikkunassa , että koko tapahtuman kaikissa rastiympyröissä on piste.

© 2026 Finn Arildsen

Paina **Käytä** -painiketta tallentaaksesi rastiympyrän asetukset poistumatta Rasti -valintaikkunasta.

Paina **Tulosuunnat** -painiketta nähdäksesi kaikkien ratojen tulosuunnat tälle rastille. Punaiset "nuolet" näyttävät suunnat, joista radat tulevat rastille; siniset "nuolet" näyttävät lähtösuunnat.

13.6.1.3 Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila (Rasti -valintaikkuna)

Rasti -valintaikkunan Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila -välilehdellä on seuraavat tiedot:

Rastin tila maastossa

Rastin tilalla on viisi tilaa: Vakiotilat Rastipaikka merkitty, Rastilippu viety ja Rastilippu haettu pois, sekä kaksi itse määriteltävää tilaa. Näitä tiloja voi käyttää ilmaisemaan rastin tämänhetkistä tilaa maastossa.

Eli voit esimerkiksi asettaa Rastipaikka merkitty -tilan, kun olet vienyt prikan rastille valvojaa varten.

Rastin tila näkyy Rastit -taulukossa ja myöskin Rataeditorissa, kun siirrät hiiren rastiympyrän päälle.

Pistesuunnistuksen pisteet

Tästä rastipisteestä saatavat pisteet, kun sitä käytetään pistesuunnistusradalla.

Tekstimuotoinen rastimäärite

Tämä kontrolloi, mikä teksti näytetään tämän rastin tekstimuotoisena rastimääritteenä. Voit valita, että Condes muodostaa yksinkertaisen tekstirastimäärittelyn tai voit syöttää oman vapaasti muotoillun tekstin. Katso lisätietoja aiheesta Miten määritellään onko rastimäärittelyt symboli- tai tekstirastimäärittelyt.

Lisäteksti

Voit syöttää tekstin, joka näytetään erillisessä laatikossa kyseisen rastin määriterivin alla.

Tätä voidaan käyttää, jos halutaan kommentoida rastia tai viitoitusta maaliin (esim. maalin sulkemisaika).

13.6.1.4 Rastileimasimet ja tarkistusleima (Rasti -valintaikkuna)

Rasti -valintaikkunan Rastileimasimet ja tarkistusleima –välilehdellä on seuraavat tiedot:

Rastileimasimet (ei pakollinen)

Syötä rastin leimasinten koodi/koodit. Oletuksena Condes olettaa, että leimasimen koodi on sama kuin rastin koodi.

Joskus voi olla tarpeen sijoittaa rastille, joko eri koodinen leimasin, tai useita leimasimia, joiden yhden tai useamman koodi eroaa rastikoodista.

Leima (ei pakollinen)

Tässä 9x9 ruudukossa näytetään rastin leimasinkuvio. Käytä määriteltyjä leimoja –valinta on oletusarvoisesti valittuna, jolloin käytetään tälle koodille määriteltyä leimasinkuviota

© 2026 Finn Arildsen

(määritelty: Määritellyt leimasinkuviot). Voit määritellä tälle rastille oman leimasinkuvion poistamalla tämän valinnan ja painamalla Muokkaa -painiketta.

Emit -tarkistusleima (ei pakollinen)

Tässä määritellään mikä on tämän rastin Emit –koodi (ja missä kohtaa on sen tarkistuspiikki). Jos et käytä samaa Emit –koodia kuin on rastin koodi, valitse Useita rastileimasimia, joilla on eri koodit –valinta ja syötä haluamasi Emit -koodit.

Tarkistusleimauksen asetukset

Painamalla tätä painiketta saat näkyviin Tarkistusleimat -valintaikkunan, jossa voit määritellä käytetäänkö perinteistä leimausta vai Emit -leimausta.

13.6.1.5 Trail-O (Rasti -valintaikkuna)

Rasti -valintaikkunan Tarkkuussuunnistus -välilehdellä on seuraavat kentät:

Rastityyppi

Rastityyppi on se merkintä, joka näytetään rastimääritteissä.

Valitse tarkkuussuunnistusrastien kohdalla joku seuraavista rastityypeistä:

- A
- A-B
- A-C
- A-D
- A-E
- A-F

Oikea vastaus

Oikean vastauksen on tarkoitus helpottaa ratamestaria muistamaan mikä sijainneista on oikea.

Valitse tarkkuussuunnistusrastien kohdalla joku seuraavista vastauksista:

- Z
- A
- B
- C
- D
- E
- F

© 2026 Finn Arildsen

13.6.2 Uusi rasti -valintaikkuna

Olet luomassa uutta rastia. Syötä rastin koodi ja paina OK –painiketta. Koodi on maksimissaan kolmen merkin mittainen ja voi sisältää numeroita tai kirjaimia.

Myös lähdölle ja maalille tulee antaa oma koodi.

Käytä koodeja tälle tietokoneelle määritellyistä oletusleimasinkuvioista

> Kun tämä valinta on valittuna, Condes yrittää löytää käyttämättömän rastin tälle tietokoneelle tallennetuista oletusleimasinkuvioista. Voit määritellä koodijoukon Määritellyt leimasinkuviot -välilehdellä Yleiset asetukset tälle tietokoneelle -valintaikkunassa.
>
> Katso lisätietoja aiheesta Miten käytetään samoja leimasinkuvioita useammassa tapahtumassa.

13.6.3 Nimeä rasti uudelleen

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin, kun olet muuttamassa rastin koodia.

Sinulla on kaksi vaihtoehtoa:

- **Nimeä uudelleen ja korvaa** (oletus)

  Tämä valinta antaa rastille uuden koodin JA korvaa samalla "vanhan" rastikoodin uudella kaikilla radoilla, jotka käyttävät tätä rastia.

  Tämä valinta on käyttökelpoinen, kun haluat vaihtaa rastin koodin kokonaan ja pitää samat radat käymässä rastilla.

- **Nimeä vain uudelleen**

  Tämä valinta antaa rastille uuden koodin. Se EI kuitenkaan muuta "vanhan" rastikoodin esiintymiä radoilla.

  Tämä valinta on käyttökelpoinen, kun haluat "vaihtaa" kaksi rastia keskenään muuttamatta ratoja.

Käytä tätä valintaa varovasti:

> Kun käytät tätä valintaa, radat saattavat edelleen käydä rastilla, jolla on "vanha" rastikoodi. Koska nimeät rastin uudelleen, tällaista rastia ei enää ole. Varmista, että luot uuden rastin "vanhalla" rastikoodilla (tai nimeät toisen rastin uudelleen), jotta ratatietokanta pysyy yhtenäisenä.

13.6.4 Poista rasti -valintaikkuna

Condes näyttää tämän valintaikkunan, kun olet valinnut rastin "Muokkaa rasteja" -osassa ja painanut Delete -näppäintä tai valinnut valikosta Rasti / Poista.

Jos jatkat ja painat "Poista rasti tästä näkymästä", rasti poistetaan tästä näkymästä (ja muista näkymistä, jotka käyttävät samoja rasteja kuin tämä näkymä).

© 2026 Finn Arildsen

Rasti voi edelleen olla näkymässä, joka EI käytä samoja rasteja kuin tämä näkymä. Jos tällaista näkymää ei ole, rasti poistetaan kokonaan tapahtumasta.

Tämä valintaikkuna näytetään vain, jos poistettava rasti on käytössä jollakin radalla.

Valintaikkunassa näytetään luettelo radoista, joihin Condesin mukaan poisto vaikuttaa. Luettelossa ovat radat, jotka käyttävät tätä rastia:

- radat tässä näkymässä
- radat toisessa näkymässä, joka käyttää samoja rasteja kuin tämä näkymä
- jos rata on aktiivinen myös näkymässä, jonka rastit EIVÄT ole linkitettyjä tähän näkymään, sitä ei näytetä luettelossa. Rata on tällöin kahdessa näkymässä, joissa on ERILLISET rastit, joten Condes olettaa, että näiden näkymien välillä on kartanvaihto.
- Viestiratoja ei näytetä

Ratojen luettelon alla on valinta:

Poista rasti myös yllä olevilta radoilta

Jos valitset tämän vaihtoehdon, Condes poistaa rastin ja käy lisäksi läpi kaikki radat ja poistaa rastin kaikilta luettelossa näkyviltä radoilta.

Tätä toimintoa ei voi peruuttaa Kumoa -toiminnolla.

Normaalisti radalla käytössä olevaa rastia ei kannata poistaa.

Sinulla on kaksi vaihtoehtoa:

Poista rasti

Jos valitset tämän vaihtoehdon, Condes poistaa rastin - ja - jos valinta on myös valittuna, rasti poistetaan luettelossa näkyviltä radoilta.

Peruuta

Tällä vaihtoehdolla peruutat poiston, eikä rastiin tehdä muutoksia.

Käytä varoen:

Jos esimerkiksi radalla on rastikoodi 45 rastina numero 5, eikä rastikoodia 45 ole olemassa, radalla on rastin numero 5 kohdalla aukko. Rata on tällöin "virheellinen".

Rastin poistaminen voi olla perusteltua, jos aiot luoda uuden rastin samalla koodilla. Tällöin radat ovat taas täydelliset.

© 2026 Finn Arildsen

13.6.5 Rastit -taulukko

Rastit -taulukko on Excel -tyyppinen taulukko, jossa on kaikki rastit ja niiden asetukset. Jokainen rasti on omalla rivillään ja jokainen asetus on omassa sarakkeessaan.

Rastien muokkaus Rastit -taulukossa ei ole mahdollista.

Kopioi Leikepöydälle

Napsauta tätä painiketta kopioidaksesi taulukon sisällön Windowsin leikepöydälle CSV-muodossa

Tuo...

Napsauta tätä painiketta tuodaksesi tietoja toisesta Condes-tapahtumatiedostosta tai IOF XML -ratatiedostosta

13.7 Radan määrittelyn valintaikkunat

13.7.1 Rata -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla määrittelet valitun radan asetuksia.

Vasemmassa reunassa on joukko **välilehtiä**: Perus, Lisä, Viesti ja Tulostus, joissa jokaisessa on radan määrittelyjä.

Oikeassa reunassa on **Rata -paneeli**: radan rastit, jaksot ja silmukat. Tämän paneelin avulla voit lisätä ja poistaa rasteja radalta ja voit suunnitella jaksoja ja vaihtoehtoja.

Voit tarvittaessa suurentaa tätä valintaikkunaa, jotta Rata -paneeli on riittävän suuri. Muuta kokoa napsauttamalla ja vetämällä yhtä valintaikkunan reunoista.

Perus

Tämä välilehti sisältää asetukset radan nimelle sekä lähdölle ja maalille. Se sisältää myös erikseen avattavat lisäasetukset silmukoiden, jaksojen, vapaassa järjestyksessä kierrettävien rastien ja kartanvaihdon asetuksille.

Katso lisätietoja aiheesta Rata -valintaikkuna - Perus.

Lisä

Tämä välilehti sisältää asetukset lajimuodolle, ratatyypille, radan pituudelle, noususummalle ja rastimääritteille.

Katso lisätietoja aiheesta Rata -valintaikkuna - Lisä.

Viesti

Tämä välilehti sisältää asetukset viestiradoille ja yhden miehen viestille.

Katso lisätietoja aiheesta Rata -valintaikkuna - Viesti.

Tulostus

© 2026 Finn Arildsen

Tämä välilehti sisältää asetukset ratatulostukselle

Katso lisätietoja aiheesta Rata -valintaikkuna - Tulostus.

Rastit ja rata

Osassa on kaksi ruutua:

1. Rastit: Sisätää luettelon kaikista rasteista, joita voidaan radalla käyttää
2. Rata: Rastit, jotka muodostavat tämän radan.

Lisää rasti:

1 Valitse ensin radan kohta, johon haluat lisätä uuden rastin. Napsauta rastia, jonka eteen haluat uuden rastin lisätä niin, että "lisäyskursori" on niiden rastien välissä, johon haluat rastin lisätä.

2 Valitse uuden rastin koodi - tämän jälkeen paina Lisää rasti -painiketta tai kaksoisnapsauta rastikoodia.

3 Uusi rasti lisätään lisäyskursorin paikkaan ja lisäyskursori siirtyy lisätyn rastin alapuolelle.

Huomaa: Condes estää lisäämästä saman rastin peräkkäin. Condes estää myöskin saman rastin lisäämisen, jos se tulisi peräkkäin jossain ratahajonnassa.

Poista rasti
Valitse rasti listasta ja paina näppäimistön Delete -näppäintä tai paina radan alla olevan työkalurivin Poista rasti -painiketta (punainen rasti).

Condes ei salli samaa rastia peräkkäin samalla radalla, eli et voi poistaa rastia, jos poistosta aiheutuisi tällainen tilanne.

Arvio osallistujamäärästä

Tässä kentässä näkyy kaikkien tätä rataa käyttävien sarjojen arvioitujen osallistujamäärien tai joukkueiden summa.

Kentällä on kaksi tilaa:

1 Harmaa tausta
Kentällä on harmaa tausta, jos olet luonut sarjoja, jotka käyttävät tätä rataa ja syöttänyt arvioidun osallistujamäärän sarjalle. Tällöin kentässä näkyy sarjojen arvioitujen osallistujamäärien/joukkueiden summa.

2 Valkoinen tausta
Kentällä on valkoinen tausta (ja voit syöttää arvon kenttään), jos ET ole luonut yhtään tätä rataa käyttävää sarjaa, tai et ole syöttänyt arvioituja osallistujamääriä näille sarjoille. Syötä arvioitu osallistujien määrä. Viestiradan kohdalla syötä arvioitu joukkueiden lukumäärä.

Katso lisätietoja aiheesta Miten rastin kuormitus lasketaan

© 2026 Finn Arildsen

13.7.1.1 Rata -valintaikkuna - Perus

Tämä on Rata -valintaikkunan välilehti, jossa määritellään valitun radan asetuksia.

Valintaikkunan vasemmassa reunassa on asetukset radan nimelle sekä lähdölle ja maalille. Se sisältää myös erikseen avattavat lisäasetukset silmukoiden, jaksojen, vapaassa järjestyksessä kierrettävien rastien ja kartanvaihdon asetuksille.

Lähtö

Radan lähtöpisteen koodi. Katso lisätietoja aiheesta Rasti.

Lähtö ja maali samassa paikassa

Valitse tämä valinta, jos radan maali on samassa paikassa kuin lähtökolmio. Maalin ympyrät piirretään automaattisesti lähtökolmion päälle. Jos käytät viitoitusta viimeiseltä rastilta maaliin, määrittele se rastivälille.

Maali

Radan maalin koodi. Katso lisätietoja aiheesta Rasti.

Rata käytössä näissä näkymissä

Tässä voit määritellä, onko rata käytössä vain yhdessä näkymässä vai useammissa näkymissä. Tämän avulla voit hallinnoida ratojasi, esimerkiksi radat, jotka tulee käyttää 1:10 000 kartaa, otetaan käyttöön vain niissä näkymissä, joissa on 1:10 000 kartta.

Rastin ominaisuudet

Tämän pudotusvalikon lisäasetusten avulla määrittelet, onko rasti järjestyksessä kierrettävä rasti vai vapaassa järjestyksessä kierrettävä rasti ja onko rastilla kartanvaihto. Valitse ensin käsiteltävä rasti.

Vapaasti kierrettävät rastit

Jos osa radan rasteista voidaan kiertää vapaassa järjestyksessä, merkitse nämä rastit vapaasti kierrettäviksi rasteiksi **Vapaa järjestys** -valikkovalinnalla.

Vapaasti kierrettävillä rasteilla ei ole rastiväliviivoja, eikä niiden vieressä ole rastinumeroita, ainoastaan rastien koodit.

Vapaasti kierrettävät rastit näytetään tässä valintaikkunassa vihreällä taustalla.

Kartanvaihtorastit

Jos haluat jakaa radan useaan osaan, voit määritellä rastin kartanvaihtorastiksi. Kartanvaihtorastit näytetään tässä valintaikkunassa oranssilla taustalla.

Silmukat

Tämän pudotusvalikon lisäasetusten avulla voit lisätä ja poistaa silmukoita. Valitse ensin radan kohta, johon silmukka lisätään. Silmukoita voidaan käyttää ainoastaan henkilökohtaisilla radoilla, ei viestiradoilla.

Perhossilmukalla voi olla jopa 20 jaksoa, nimettynä *A, B, C,...* Lisää silmukka **Lisää silmukka** -valikkovalinnalla valittuun radan kohtaan.

© 2026 Finn Arildsen

Salmiakkisilmukalla voi olla 3 jaksoa, nimeltään *A, B, C*. Lisää silmukka **Lisää salmiakkihajonta** -valikkovalinnalla valittuun radan kohtaan.

13.7.1.2 Rata -valintaikkuna - Lisä

Tämä on Rata -valintaikkunan välilehti, jossa määritellään valitun radan asetuksia.

Valintaikkunan vasemmassa reunassa on asetukset ratatyypille, lähdölle/maalille, ratatulostukselle, rastimääritteille ja arvioidulle kuormitukselle.

Lajimuoto

Kun loit Condes -tapahtumatiedoston, valitsit tapahtumalle lajimuodon. Kun luot uuden radan, sen lajimuodoksi asetetaan automaattisesti tapahtuman lajimuoto. Voit muuttaa sitä valitsemalla tässä toisen lajimuodon. Katso lajimuotojen ominaisuudet aiheesta Lajimuodot .

Ratatyyppi

Radan tyyppi:

- **Tavallinen rata**
- **Pistesuunnistusrata**
- **Rastireitti, ei rastiväliviivoja**
- **Tukireitti, rastiväliviivat**
- **Tarkkuussuunnistusrata, ei rastiväliviivoja**
- **Tarkkuussuunnistusrata, rastiväliviivat**

Pituus

Tämä on pituus, joka näkyy esimerkiksi rastimääritteiden otsikon pituus -kentässä.

Pituus voidaan laskea automaattisesti tai syöttää käsin. Tätä ohjataan

Käytä laskettua pituutta -valinnalla.

Valitse tämä valinta, jos haluat laskea radan pituuden automaattisesti rastien koordinaattien perusteella. Pituus lasketaan rastiväliviivoja pitkin.

Laske "reitinvalinnan" mukaan -valinta.

Valitse tämä valinta, jos haluat laskea radan pituuden "reitinvalintaviivaa" pitkin - kuten pyöräsuunnistusradoilla vaaditaan.

Katso myös: Miten ratojen pituudet lasketaan.

Nousu (ei pakollinen)

Teksti, joka näkyy rastimääritteiden otsikon nousu -kentässä.

© 2026 Finn Arildsen

Laske nousu automaattisesti

Kun valitset tämän valinnan, Condes laskee radan nousun kullekin rastivälille syöttämiesi nousujen perusteella. Katso lisätietoja aiheesta Miten radan noususumma lasketaan

Rogaining

Rogaining -rata on pohjimmiltaan pistesuunnistusrata. Rogaining -käytäntöjen tukemiseksi pistesuunnistusradoille on kaksi rogaining -asetusta

Tällä radalla on kaikki rastit Kun tämä vaihtoehto on valittuna, Condes lisää radalle automaattisesti kaikki rastit. Jos luot uuden rastin, se lisätään automaattisesti tälle radalle

Käytä rogaining -pisteytystä Kun tämä vaihtoehto on valittuna, rasteille määritellyn pistearvon sijaan käytetään rogaining -käytäntöä, jossa pistearvo on rastin koodi pyöristettynä alaspäin lähimpään kymmeneen.

Rastimääritteet

Tällä asetuksella määritellään, näytetäänkö tämän radan rastimääritteet symbolisina vai tekstimuotoisina.
Asetus koskee

- rastimääritteitä, jotka tulostetaan erikseen
- rastimääritteitä, jotka tulostetaan kartalle , ellei asetusta ole ohitettu rastimääritekohteen ominaisuuksissa. Ohittaaksesi asetuksen kaksoisnapsauta rastimääritettä ja valitse "Ulkomuoto" -välilehti.

Katso myös: Miten määritellään, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.

13.7.1.3 Rata -valintaikkuna - Viesti

Tämä on Rata-valintaikkunan välilehti, jossa määritellään valitun radan asetuksia.

Viestirata

Valitse tämä valinta, jolloin radalla voi olla viestijaksoja. Tämä ei ole mahdollista, jos rata on pistesuunnistus- tai rastireittirata.

Viestiosuuksia

Syötä joukkueen juoksijoiden lukumäärä. Tämä asetus määrittää kunkin jakson vaihtoehtojen lukumäärän. Viestijaksossa voi olla enintään 20 vaihtoehtoa, joiden nimet ovat *A*, *B*, *C*, ..., tämän asetuksen mukaan.

Jaksot

Tämän pudotusvalikon valinnoilla voit lisätä ja poistaa viestijaksoja sekä kytkeä jaksoja toisiinsa tai poistaa kytkennän.

Valitse radalta lisäyskohta, jolloin valikko tulee käyttöön.

© 2026 Finn Arildsen

Lisää jakso valinnalla "Lisää tavallinen jakso" tai "Lisää osuusjakso". Tavallinen jakso tunnetaan myös "FARSTA"-jaksona. "Osuusjaksoa" käytetään, kun haluat määrätä, mikä osuus käyttää mitäkin vaihtoehtoa.

Voit kytkeä kaksi jaksoa toisiinsa "Kytke jakso" -toiminnolla kummassakin jaksossa ja antamalla jaksoille saman "sidontaryhmän". Kun kaksi jaksoa on kytketty toisiinsa, ratahajonta käyttää aina samaa vaihtoehtoa kummassakin jaksossa – jos ensimmäisessä jaksossa käytetään vaihtoehtoa B, myös toisessa jaksossa käytetään vaihtoehtoa B.

Katso lisätietoja aiheesta Condesin tuki viestiradoille ja aiheesta Osuuksien jako -valintaikkuna osuuksien jakamisesta osuusjaksossa.

Tulosta 1 miehen viestinä

Yhden miehen viestissä kaikki osuudet juoksee sama kilpailija. Tämä on hyvin samanlainen kuin normaali rata silmukoilla. Jaksoja sisältävä viestirata antaa kuitenkin paremman hallinnan siihen, mitä vaihtoehtoja käytetään ja missä järjestyksessä, joten joissain tapauksissa voi olla sopivaa käyttää viestirataa, joka tulostetaan yhden miehen viestinä.

Jatkuva rastinumerointi

Valitse tämä, jos haluat rastinumeroinnin jatkuvan lähdöstä maaliin. Jos tätä ei ole valittu, kunkin osuuden rastinumerot alkavat uudelleen numerosta 1.

Jätä maali väliin osuuksien välissä

Valitse tämä, jos haluat jättää maalin väliin osuuksien välissä ja mennä suoraan viimeiseltä rastilta lähtöön.

Automaattinen kartanvaihto osuuksilla

Valitse tämä, jos haluat tulostaa kunkin osuuden omalle kartalleen. Jos tätä ei ole valittu, koko rata tulostetaan yhdelle kartalle.

13.7.1.4 Rata -valintaikkuna - Tulostus

Tämä on Rata -valintaikkunan välilehti, jossa määritellään valitun radan asetuksia.

Ratatulostus

Numeroiden muoto

Tämän asetuksen avulla voit määritellä, miten rastinumerot näytetään kartalla.

Valitse "Käytä vakioasetusta", jos haluat, että tämän radan numerot noudattavat tapahtumalle määriteltyä vakioasetusta, joka tehdään Ratatulostuksen numeromuodot -valintaikkunassa (valikko Ratojen asettelu / Ratatulostuksen numeromuodot)

Käytä Ratatulostuksen numeromuodot -valintaikkunaa myös vapaassa järjestyksessä käytävien rastien sekä hajontaratojen "Kaikki hajonnat" -näkymän numeromuodon määrittelyyn.

© 2026 Finn Arildsen

Näytä maali kaikissa osissa

Tällä valinnalla on merkitystä vain radoilla, joilla on kartanvaihto. Kun tämä valinta on valittuna, maaliympyrät näytetään radan kaikilla kartoilla. Jos valinta ei ole valittuna, maaliympyrät näytetään vain radan viimeisen osan kartalla.

Normaalisti radan kaikissa osissa tulisi näkyä maalin sijainti, jotta kilpailija tietää aina tarvittaessa, miten pääsee maaliin, esimerkiksi hätätilanteessa.

Piirrä piste rastiympyrään

Tällä asetuksella määritellään, näytetäänkö jokaisen rastiympyrän keskellä piste.

Jos asetus jätetään arvoon "Käytä tapahtuman asetusta", pisteet piirretään, jos "Piirrä piste" -asetus on valittuna Tapahtuman asetukset -valintaikkunassa. Voit ohittaa tapahtuman asetuksen valitsemalla "Kyllä" tai "Ei".

Yksittäisen rastin Rastiympyrä -välilehdellä voit määritellä "Piirrä piste" -asetuksen kyseiselle rastille. Tämä asetus ohittaa radan asetuksen, joten voit piirtää pisteen radan yksittäisiin rasteihin.

13.7.2 Uusi rata -valintaikkuna

Olet luomassa uutta rataa. Syötä radan nimi ja paina OK.

Radan nimi

Syötä radan nimi.

Ratatyyppi

Valitse radan tyyppi:

- **Tavallinen rata**
- **Pistesuunnistusrata**
- **Tarkkuussuunnistusrata**
- **Rastireitti**
- **Tukireitti**

Kopio radasta

Valitse olemassa oleva rata, jos haluat, että uuden radan pohjaksi kopioidaan jokin olemassa oleva rata. Jätä tämä kohta tyhjäksi, jos et halua tehdä kopiota olemassa olevasta radasta. Tämä toiminto on hyödyllinen esim. Jos uusi rata poikkeaa vain vähän olemassa olevasta radasta.

Rata käytössä näissä näkymissä

Valitse onko rata käytössä vain yhdessä vai useammassa näkymässä. Näin voit organisoida ratoja, eli esimerkiksi radat, jotka on tarkoitus olla vain 1:10 000 kartalla, on vain tätä mittakaavaa käyttävässä näkymässä. Tällä vähennetään riskiä, että rata tulostetaan väärässä mittakaavassa.

© 2026 Finn Arildsen

13.7.3 Radat -taulukko

Radat -taulukko on Excel -tyyppinen taulukko, jossa on kaikki radat ja niiden ominaisuudet. Jokainen rata on omalla rivillään ja jokainen ominaisuus on omassa sarakkeessaan.

Ratojen muokkaus Radat -taulukossa ei ole mahdollista.

Kopioi Leikepöydälle

> Napsauta tätä painiketta kopioidaksesi taulukon sisällön Windowsin leikepöydälle CSV-muodossa

Tuo...

> Napsauta tätä painiketta tuodaksesi tietoja toisesta Condes-tapahtumatiedostosta tai IOF XML -ratatiedostosta

13.7.4 Jakson käyttäytyminen -valintaikkuna

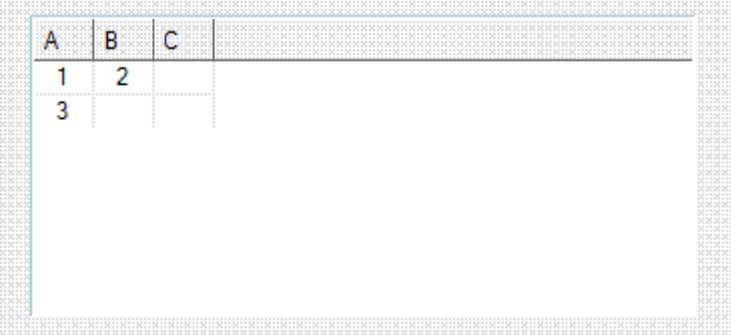
Tämän valintaikkunan avulla määritellään valitun viestijakson "käyttäytyminen". Valitse yksi kolmesta jaksotyypistä.

Lisätietoja jaksotyypeistä saat aiheesta Condesin tuki viestiradoille .

Osuusjaksot

Kun valitset "Osuusjakso", valintaikkunan alaosassa näytetään osuuskaavio. Voit siirtää osuuksia vaihtoehtojen välillä napsauttamalla osuuden numeroa, pitämällä hiiren painiketta painettuna ja vetämällä osuuden numeron haluamaasi vaihtoehtoon.

Alla olevassa esimerkissä osuudet 1 ja 3 juoksevat vaihtoehdon A ja osuus 2 vaihtoehdon B. Näin osuudelle 2 voidaan antaa pidempi lenkki kuin osuuksille 1 ja 3.

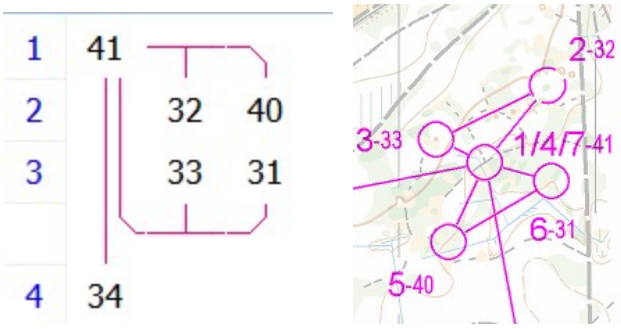
© 2026 Finn Arildsen

13.7.5 Hajontalenkkien asetukset -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin, kun lisäät hajontalenkit (silmukan) radalle. Sillä määritellään hajontalenkkien lukumäärä.

Hajontalenkit alkavat keskusrastilta, jonka jälkeen juostaan hajontalenkki ja palataan keskusrastille ja juostaan seuraava hajontalenkki. Jotta juoksijoiden välille saadaan hajontaa, he juoksevat hajontalenkit eri järjestyksessä. Condes luo tässä ratahajonnat.

Alla olevassa esimerkissä hajontalenkit on määritelty alkavan ensimmäiseltä rastilta, jonka jälkeen on kaksi hajontalenkkiä A ja B. Kahden hajontalenkin hajontaa kutsutaan yleensä perhoslenkeiksi. Lopputuloksena on kaksi erilaista ratahajontaa, AB ja BA.

13.8 Rastivälin määrittelyn valintaikkunat

13.8.1 Rastivälin asetukset -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin, kun kaksoisnapsautat rastiväliä. Sen avulla määritellään, miten rastiväli näytetään ja miten se kuvataan rastimääritteissä.

Onko tämä rastiväli vain tällä radalla?

Kahden rastin välinen rastiväli voi olla yhteinen kaikille radoille tai se voi koskea vain tiettyä rataa.

Rastivälin kohdalla:

1. Asetukset voidaan tallentaa radalle, jolloin ne koskevat vain tätä rataa,
2. Asetukset voidaan tallentaa tapahtuman tietoihin, jolloin ne ovat yhteisiä kaikille radoille, joilla ei ole omia asetuksia tälle rastivälille.

Viivan muoto ja ulkoasu

Rastivälillä on viitoitus

© 2026 Finn Arildsen

Valitse tämä valinta, jos koko rastiväli on viitoitettu rastilta rastille. Rastiväliviiva näytetään katkoviivana. Rastimääritteissä näytetään rivi, jossa on symboli "Seuraa viitoitusta rastien välillä".

Huomaa: Et voi määritellä ratakohtaista rastiväliä viitoitetuksi. Luonnollisesti, jos kahden rastin välinen rastiväli on viitoitettu, se on viitoitettu kaikilla radoilla.

Lisärastimäärite tälle rastivälille

Tällä asetuksella voit näyttää "Pakollinen ylityspaikka" -symbolin, "Pakollinen reitti kielletyn alueen läpi" -symbolin tai vapaan tekstin tämän rastivälin rastien rastimääriterivien välissä.

Huomaa, että ylityspaikat TULEE näyttää kartalla. Tieto niistä on kuitenkin VAPAAEHTOINEN rastimääritteissä. Tietoa ei tarvitse lisätä rastimääritteisiin, ellei siitä ole kilpailijalle merkittävää hyötyä.

Huomaa myös, että jos olet valinnut "Rastivälillä on viitoitus" -valinnan, tämä asetus ei ole käytettävissä. Rastimääritteisiin lisätään automaattisesti rivi "Seuraa viitoitusta rastien välillä".

Vielä sananen hyvästä ratasuunnittelusta:

Kun kilpailijoiden tulee seurata pakollista reittiä, sijoita rasti pakollisen reitin alkuun ja viitoita reitti rastilta alkaen. Älä käytä viitoituksia, jotka eivät ala rastilta. Tämä varmistaa oikeudenmukaisuuden kaikille kilpailijoille.

13.8.2 Rastivälin noususumma -valintaikkuna

Tämä toiminto löytyy **Rastivälit - Nousu** -valikkovalinnasta tai rastivälin ponnahdusvalikosta **Nousu** -valinnasta.

Tällä valintaikkunalla voit syöttää rastivälin nousun. Rastivälien nousuja käytetään, kun Condes laskee radan kokonaisnousun summaamalla kunkin rastivälin nousun.

Katso lisätietoja aiheesta Miten radan noususumma lasketaan.

© 2026 Finn Arildsen

13.8.3 Rastivälien noususumma -taulukko

Rastivälien noususumma -taulukko on Excel -tyyppinen taulukko, jossa luetellaan kaikki rastivälit ja kullekin rastivälille syötetyt nousut.

Rastivälien nousuja käytetään, kun Condes laskee radan kokonaisnousun summaamalla kunkin rastivälin nousun.

Tällä hetkellä taulukon tietoja ei voi muokata. Käytä sen sijaan Rastivälin nousu -valintaikkunaa.

Katso lisätietoja aiheesta Miten radan noususumma lasketaan.

13.9 Kopioi/Tuo kohteet -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit kopioida/tuoda rasteja, ratoja ja sarjoja olemassa olevasta tapahtumatiedostosta avoinna olevaan Condes -tapahtumatiedostoon. Lähde voi olla myös IOF XML -tiedosto; katso Miten tuodaan ratatiedot IOF XML -tiedostosta.

Voit kopioida JOKO koko rasti/rata/sarja -kohteen, eli kaiken, mitä Condes on tallentanut kohteesta, TAI VAIN kohteen tunnisteen.

> Pelkkien tunnisteiden kopioiminen voi olla hyödyllistä, kun haluat tapahtumaan "tyhjät" radat mallitiedostosta. Mallitiedostoa voidaan käyttää yhä uudelleen vakioratojen ja -sarjojen määrittelyyn.

Kopioi kohteet -valintaikkunan voi avata usealla tavalla:

- Tiedosto -valikon "Tuo ratatiedot" -toiminnoilla, valitsemalla minkä tyyppisestä tiedostosta tuodaan
- Rastit-, Radat- tai Sarjat -taulukon työkalurivin "Tuo tiedostosta" -painikkeella.

Ennen kuin Kopioi kohteet -valintaikkuna tulee näkyviin, sinulta kysytään tiedosto, josta haluat tuoda tietoja:

> Avaa tiedosto -valintaikkuna tulee näkyviin. Valitse siitä tiedosto, josta haluat tuoda tietoja, ja paina "Avaa".

Kopioi kohteet -valintaikkuna tulee nyt näkyviin. Ikkunassa on kaksi osaa: vasemmassa näkyvät "lähdetiedoston" rastit/radat/sarjat ja oikeassa avoinna olevan tapahtumatiedoston rastit/radat/sarjat.

1. Valitse ensin ikkunan yläosan välilehdistä, kopioitko rasteja, ratoja vai sarjoja.
2. Valitse sitten rastit/radat/sarjat, jotka haluat kopioida tapahtumatiedostoosi.
3. Kopioi lopuksi kohteet (tai niiden tunnisteet).

Virhemahdollisuus: Condes kopioi aina "lähdetiedoston" tallennetusta versiosta. Jos "lähdetiedosto" on avoinna Condesissa ja siinä on tallentamattomia muutoksia, ne EIVÄT tule mukaan kopioitaviin tietoihin.

© 2026 Finn Arildsen

13.10 Sarjat -taulukko

Sarjat -taulukko on Excel -tyyppinen taulukko, jossa on kaikki sarjat ja niiden tiedot. Jokainen sarja on omalla rivillään ja jokainen tieto on omassa sarakkeessaan.

Sarjat -taulukon avulla muokataan sarjan tietoja. Kaksoisnapsauttamalla solua pääset muokkaamaan asetuksen arvoa.

Kopioi Leikepöydälle

Napsauta tätä painiketta kopioidaksesi taulukon sisällön Windowsin leikepöydälle CSV-muodossa

Tuo...

Napsauta tätä painiketta tuodaksesi tietoja toisesta Condes-tapahtumatiedostosta tai IOF XML -ratatiedostosta

13.11 Näkymän asetusten valintaikkunat

13.11.1 Kartan asetukset -valintaikkuna

Tässä määritellään, mikä kartta näytetään aktiivisessa näkymässä ja missä mittakaavassa kartta tulostetaan.

Huomaa: Tämän valintaikkunan asetukset koskevat aktiivisena olevaa näkymää. Jos haluat määritellä jonkin toisen näkymän asetuksia, valitse ensin kyseinen näkymä pudotusvalikosta.

Taustakartalle on kolme vaihtoehtoa:

1 Tässä näkymässä ei ole karttaa.

2 Kartta on levyltä valitsemasi karttatiedosto .
Määrittelemääsi karttatiedostoa käytetään tämän näkymän karttana,

3 Näkymä linkitetään toiseen näkymään ja siinä näytetään sama kartta kuin siinä näkymässä.

Näkymässä 1 valitaan yleensä karttatiedosto (vaihtoehto 2). Jos haluat tulostaa saman kartan kahdessa eri tulostusmittakaavassa tai haluat kaksi erilaista asettelua, voit sijoittaa saman kartan näkymään 2 linkittämällä sen näkymään 1 (vaihtoehto 3). Tällöin määrittelet kummallekin näkymälle oman tulostusmittakaavan.

Condes lukee karttatiedoston, kun sen täytyy näyttää tai tulostaa kartta, mutta Condes ei muuta karttatiedoston sisältöä.

Mikä karttatiedosto näytetään tässä näkymässä

Valitse (katso vaihtoehdot 1-3 yllä):

1. "Älä näytä karttaa",
2. "Näytä karttatiedosto" tai
3. "Näytä kartta toisesta näkymästä"

© 2026 Finn Arildsen

Condes voi käyttää OCAD -karttatiedostoja (.ocd) (versio 6 tai uudempi), bittikarttatiedostoja (.bmp/.gif/.jpg/.png/.tif) ja Windowsin metatiedostoja (.wmf/.emf).

"Näytä karttatiedosto" -asetukset

Karttatiedosto

Tämä on karttatiedoston nimi. Voit hakea toisen karttatiedoston "Vaihda tiedosto..." -painikkeella.
Condes lukee karttatiedoston, mutta ei muuta sitä.

Tuo karttatiedosto ja tallenna se Condes -tiedostoon

Kun tämä valinta on valittuna, Condes tallentaa kopion karttatiedostosta "upotettuna" Condes -tiedostoon. Näin varmistetaan, että kun jaat Condes -tiedoston toisen käyttäjän kanssa, näkyvissä on sama kartta.
Huomaa, että aina kun Condes havaitsee karttatiedostosta uudemman version, tämä tiedosto luetaan ja se korvaa nykyisen kartan. Tämän ominaisuuden voi poistaa käytöstä kohdassa Tiedosto / Yleiset asetukset tälle tietokoneelle...

Asetukset...

Tällä painikkeella pääset karttatiedoston tietoihin, kuten bittikartan resoluutioon.

Tärkeää bittikarttatiedostoista: On tärkeää, että Condesilla on oikea resoluutiotieto (dpi) bittikarttatiedostolle. Jos resoluutiotieto on väärä, Condes näyttää kartan väärässä mittakaavassa.
Useimmiten resoluutiotieto löytyy bittikarttatiedostosta, jolloin Condes lukee resoluution suoraan tiedostosta. Jos resoluutiotieto kuitenkin puuttuu karttatiedostosta, sinun täytyy syöttää oikea resoluutio Asetukset -painikkeella.

Maastokoordinaatit...

Jos karttatiedosto on bittikarttatiedosto ja sille on löytynyt World File -tiedosto, kartta on geo -viitattu. Tällä painikkeella näet World File -tiedostosta luetut maastokoordinaatit ja voit syöttää koordinaattijärjestelmän, jota käytetään esimerkiksi rastien pituus- ja leveysasteiden laskennassa.

OCAD -renderöintiasetukset

OCAD -kartan asettelutaso

OCAD -karttatiedostossa voi olla asettelutaso, jossa on tekstejä, logoja jne.
OCAD -karttatiedostossa on asetus, jolla asettelutaso näytetään tai piilotetaan.

OCAD -karttatiedoston asetuksesta riippumatta voit Condesissa valita, näytetäänkö OCAD -kartan asettelutaso.
Condesin oletusasetus on näyttää OCAD -asettelutaso, jos se on asetettu näkyväksi OCAD -karttatiedostossa.

Lisätietoja OCADin asettelutasosta löydät OCADin dokumentaatiosta.

OCAD -taustakartat

© 2026 Finn Arildsen

OCAD -karttatiedostossa voi olla yksi tai useampi taustakartta. OCAD -karttatiedostossa on asetus, jolla kukin taustakartta näytetään tai piilotetaan.

OCAD -karttatiedoston asetuksesta riippumatta voit Condesissa valita, näytetäänkö OCAD -taustakartat.
Condesin oletusasetus on näyttää ne OCAD -taustakartat, jotka on asetettu näkyviksi OCAD -karttatiedostossa.

Lisätietoja OCAD -taustakartoista löydät OCADin dokumentaatiosta.

Käytä päälletulostusta väreille, jotka on merkitty OCAD -kartassa päälletulostusväreiksi

Kun valitset tämän valinnan, simuloitua päälletulostusta käytetään niille OCAD -kartan väritasoille, jotka on merkitty "overprint" -väreiksi.

Päälletulostus simuloi offset -painoa spottiväreillä.

Huomaa, että useimmat PostScript -tulostimet EIVÄT tue simuloitua päälletulostusta.

Tulostettaessa yhdistä ratatulostus OCAD -kartan väritasoihin tämän väritason yläpuolelle

Vaihtoehto päälletulostukselle on yhdistää ratatulostustaso ("Lower Purple" IOF:n kuvausohjeiden terminologiassa) kartan mustan väritason alle. Tätä voidaan pitää "köyhän miehen päälletulostuksena".

Jos sijoitat ratatulostuksen OCAD -kartan mustan väritason alle, rata ei peitä mustia kohteita, kuten polkuja ja kiviä.

IOF -tapahtumissa tämä vaihtoehto on pakollinen IOF:n karttakomission määräyksen mukaisesti.

Luetteloruudussa näytetään valitun OCAD -kartan väritasot. Valitse luettelosta OCAD -karttatiedoston väritaso, jonka yläpuolelle ratatulostus sijoitetaan.

"Näytä kartta toisesta näkymästä" -asetukset

Näkymä

Valitse pudotusvalikosta näkymä, jonka karttaa haluat käyttää. Valitun näkymän täytyy käyttää karttatiedostoa (vaihtoehto 2).

Linkitä myös grafiikka-asettelu ja käytä kyseisen näkymän grafiikkakohteita

Valitse tämä valinta, jos haluat linkittää myös grafiikka-asettelun, jolloin valitun näkymän grafiikkakohteita käytetään myös tässä näkymässä.

Karttatiedoston mittakaava

Jos karttatiedosto on OCAD -tiedosto, Condes lukee kartan mittakaavan suoraan OCAD -tiedostosta, ja tässä kentässä näkyy karttatiedoston mittakaava.

© 2026 Finn Arildsen

Jos karttatiedosto on bittikartta- tai Windowsin metatiedosto, muista syöttää tähän kenttään oikea karttatiedoston mittakaava.

Jos kartan mittakaava ei ole oikea, myöskään lasketut ratapituudet eivät ole oikein!

Tulostusmittakaava

Tämä on mittakaava, jota käytetään, kun tämä näkymä tulostetaan.

Jos haluat tulostaa saman radan kahdessa eri mittakaavassa, voit käyttää kahta näkymää, joissa on sama kartta, ja määritellä näkymille eri tulostusmittakaavat.

13.11.1.1 Bittikartan asetukset -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa voit syöttää kartasta muodostetun bittikartan asetuksia. Bittikartan resoluutio syötetään vaaka- ja pystysuuntaisena dpi –arvona (pistettä tuumalle).

Tavallisesti Condes saa dpi –tiedon suoraan karttatiedostosta, mutta joskus tätä tietoa ei ole tiedostosta saatavissa.

Jos karttatiedostossa ei ole dpi –arvoa, Condes näyttää oletusarvoina 100 dpi kumpaankin suuntaan. Jos resoluutiot ovat jotkin muut, syötä arvo itse.

Jos syötetyt dpi –arvot ovat väärin, kartan koko on väärin ja koordinaatit eivät ole oikein - kartta tulostetaan väärässä mittakaavassa ja automaattisesti lasketut ratapituudet ovat väärin.

13.11.1.2 Metatiedoston asetukset

Tässä valintaikkunassa voit syöttää kartasta muodostetun metatiedoston koon. Kartan koko syötetään kartan leveytenä ja korkeutena millimetreinä.

Tavallisesti Condes saa kokotiedot suoraan karttatiedostosta, mutta joskus tätä tietoa ei ole tiedostosta saatavissa.

Jos karttatiedostossa ei ole kokotietoja saatavilla, syötä arvot itse.

Jos syötetyt kokotiedot ovat väärin, kartta on väärän kokoinen ja koordinaatit ovat väärin - kartta tulostetaan tällöin väärässä mittakaavassa ja automaattisesti lasketut ratapituudet ovat väärin.

13.11.1.3 Maastokoordinaatit -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa näytetään World File -tiedostosta luetut maastokoordinaatit. Näillä on merkitystä ainoastaan silloin kun karttatiedosto on bittikarttatiedosto ja se on geo -viitattu, eli World File -tiedosto tulee bittikartan mukana.

Geo -viitatun OCAD -karttatiedoston maastokoordinaatit tulevat OCAD -karttatiedostossa, eikä OCAD -kartan mukana tule World File -tiedostoa..

Jos et halua käyttää maastokoordinaatteja, poista *Käytä maastokoordinaatteja* -valinta.

© 2026 Finn Arildsen

13.11.2 Kartta on muuttunut -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna näytetään, kun Condes on ladannut näkymään uuden karttatiedoston ja havaitsee, että uusi kartta sijoittuu näkymässä eri tavalla kuin vanha kartta.

Näin voi käydä, kun uudella kartalla on eri mittakaava kuin edellisellä tai kun uusi kartta kattaa hieman eri alueen kuin edellinen.

Tällöin rastiympyrät ja muut kohteet eivät ole näkymässä oikeissa paikoissa uuteen karttaan nähden. Normaalisti rastiympyrät pitäisi silloin siirtää paikoilleen käsin.

Jos molemmat kartat ovat kuitenkin OIKEIN geo -viitattuja, Condes voi auttaa, koska rastien maantieteelliset sijainnit tunnetaan. Condes voi siis siirtää rastiympyrät (ja muut kohteet) samoihin maantieteellisiin sijainteihin uudella kartalla. Valitse tällöin KYLLÄ

Jos kartan vaihdolla korjataan VÄÄRIN geo -viitattu kartta, rastiympyröiden maantieteellisiä sijainteja EI tunneta, eikä Condes pysty sijoittamaan rastiympyröitä oikein. Valitse tällöin EI.

13.11.3 Condes löysi World File -tiedoston

Tämä valintaikkuna näytetään, kun Condes on löytänyt kartalle World File -tiedoston ja lukenut sen koordinaatit.

Näytetyt itä- ja pohjoiskoordinaatit ovat kartan vasemman yläkulman sijainti maastossa, ja kulma on kartan kierto; molemmat on laskettu World File -tiedostosta.

World File -tiedostossa ei ole tietoa siitä, mitä koordinaattijärjestelmää (CRS) koordinaatit käyttävät. Jos kartta käyttää UTM/WGS84 -järjestelmää (yleisin tapaus), syötä UTM -vyöhyke. Jos kartta käyttää muuta koordinaattijärjestelmää, syötä sen sijaan sen EPSG -koodi.

Jos et ole varma, kumpi koskee karttaasi, hae verkosta "UTM Zone" tai selvitä kartan EPSG -koodi.

13.11.4 Condes löysi uuden World File -tiedoston

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin, kun Condes on löytänyt World File -tiedoston, joka muuttaa tämän kartan geo -viittausta.

Valintaikkunassa näytetään nykyiset geo -viittaustiedot sekä World File -tiedostosta juuri luetut geo -viittaustiedot.

Jos painat OK, uusia tietoja käytetään. Jos painat Peruuta, uudet tiedot jätetään huomiotta.

World File -tiedostossa ei ole tietoa siitä, mitä koordinaattijärjestelmää (CRS) koordinaatit käyttävät. Jos et ole vielä määritellyt koordinaattijärjestelmää, sinun täytyy tehdä se, jotta Condes pystyy laskemaan pituus- ja leveysasteet.

Jos et ole varma, mikä koskee karttaasi, hae verkosta "UTM Zone" tai selvitä kartan EPSG -koodi.

© 2026 Finn Arildsen

13.11.5 Rastien asetukset -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla asetetaan nykyisen näkymän rastiympyröiden käyttäytymisen asetukset.

> **Huomaa:** Rastien asetukset -valintaikkunan asetukset koskevat valittuna olevaa näkymää. Jos haluat määritellä asetukset jollekin toiselle näkymälle, valitse tämä näkymä ensin pudotusvalikosta.

Condes käsittelee yhtä rastijoukkoa yhdessä tapahtumatiedostossa. Samaa rastia voidaan käyttää kaikissa näkymissä, sillä on sama tyyppi, rastimäärite leimasinkuvio jne. riippumatta missä näkymässä se on.

Rastiympyrän käyttäytymistä voidaan kuitenkin kontrolloida erikseen jokaisessa näkymässä.

Rastiympyrät voivat olla erilliset näkymälle tai ne voivat olla linkitetyt toisen näkymän rasteihin.

Erilliset rastit vai linkitetyt rastit?

Käyttäytymiselle on kaksi vaihtoehtoa:

1. Jos käytät eri rasteja, rastiympyrän sijainti on eri tälle näkymälle ja voit siirtää rasteja riippumatta muista näkymistä.
2. Jos käytät linkitettyjä rasteja toiseen näkymään, rastiympyröiden sijainnit ovat samat näissä näkymissä. Jos siirrät rastia yhdessä näkymässä - toisen näkymän rasti siirtyy myös.

Vaihtoehto 1) on käyttökelpoinen, jos käytät samoja rasteja täysin eri kartoilla. Vaihtoehto 2) on käyttökelpoinen, jos kaksi karttaa on suhteessa toisiinsa, esimerkiksi jos kyseessä on sama kartta eri mittakaavassa.

Linkitettyjen rastien asetukset

Näkymä

> Valitse näkymä, jonka haluat olevan rastien lähdenäkymänä. Voit valita vain sellaisen näkymän, jolla on omat rastit.

Käytä myös samaa rastiympyröiden ja rastiväliviivojen katkoja

> Valitse tämä valinta, jos haluat käyttää samoja rastiympyröiden katkoja ja rastiväliviivan muotoiluja kuin lähdenäkymässä. Jos et valitse tätä valintaa, voit muokata rastiympyröiden katkoja ja rastiväliviivoja erikseen kummassakin näkymässä.

Käytä myös samaa symboleita

> Valitse tämä valinta, jos haluat käyttää samoja kiellettyjä alueita, reunaviivoja, juomapaikkoja, ensiapupaikkoja jne. kuin lähdenäkymässä.

© 2026 Finn Arildsen

13.11.6 Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna

13.11.6.1 Rastiympyröiden mitat (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna)

Huomaa: Asetukset vaikuttavat kaikkiin valintaikkunan otsikossa näkyvän näkymän ratoihin. Jos haluat muokata jonkun toisen näkymän asetuksia, valitse ensin tämä näkymä rataeditorissa.

Symbolit ja standardimitat

IOF julkaisee kuvausohjeita, jotka sisältävät myös ratamerkintöjen symbolit. Eri kuvausohjeita on normaalisuunnistukselle (ISOM 2017-2 ja ISSprOM 2019 sprintille), pyöräsuunnistukselle (ISMTBOM 2022) ja hiihtosuunnistukselle (ISSkiOM 2019). Symbolit ovat suurelta osin samat, mutta mitat vaihtelevat kuvausohjeiden välillä.

Jotta oikeiden symboleiden ja mittojen valinta olisi helppoa, voit tämän valintaikkunan avulla valita käytössä olevista kuvausohjeista sopivimman.

Kuvausohjeen valinta ottaa käyttöön kyseisen kuvausohjeen mukaiset rastiympyröiden ja viivojen mitat.

Huomaa, että IOF -kuvausohjeet määräävät useimmissa tapauksissa, että mitat skaalautuvat suhteessa kartan mittakaavaan. ISOM:n "nimellinen" mittakaava on 1:15 000. Siksi 1:7 500:n mitat ovat kaksinkertaiset kuvausohjeessa lueteltuihin verrattuna. Oikealla olevassa taulukossa on lueteltu mitat ja niiden arvot nykyisessä tulostusmittakaavassa.

Voit tarvittaessa ohittaa yksittäiset mitat valitsemalla Ohita -valinnan ja syöttämällä arvon Oma-sarakkeeseen. Ohitettu mitta koskee kaikkia kyseisessä näkymässä olevia ratasymboleja.

Mitat voi määritellä 0,01 mm tarkkuudella.

Määriteltävät mitat ovat

- Rastiympyrän halkaisija
- Rastiympyrän pisteen halkaisija
- Lähtökolmion sivun pituus
- Maalin halkaisija (sisempi ja ulompi)
- Rastiväliviivan paksuus
- Rastiympyrän viivan paksuus
- Reunaviivan paksuus
- Numeroiden korkeus
- Rastireittiviivan paksuus

Jos haluat käyttää samoja mittoja kuin toisessa näkymässä, voit linkittää mitat kyseisen näkymän mittoihin.

© 2026 Finn Arildsen

Voit halutessasi myös käyttää oikeanpuoleisen taulukon omia mittoja. Lisämitat ja fontit -välilehdellä on vielä lisämittoja, jotka eivät ole mukana IOF -kuvausohjeissa.

Yleiset asetukset

LATAA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta lataat tämän valintaikkunan arvot tallentamiisi omiin vakioarvoihin.

TALLENNA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta tallennat tämän valintaikkunan arvot omiksi vakioarvoiksi.

Palauta Condesin oletusarvot

Painamalla tätä painiketta palautat tämän valintaikkunan arvot Condesin oletusarvoihin.

13.11.6.2Lisämitat ja fontit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna)

Huomaa: Tämän valintaikkunan asetukset koskevat kaikkia valintaikkunan otsikossa näkyvän aktiivisen näkymän ratoja. Jos haluat määritellä jonkin toisen näkymän asetuksia, valitse ensin kyseinen näkymä pudotusvalikosta.

Tämän valintaikkunan asetukset koskevat mittoja, joita mikään IOF -kuvausohje ei määrää. Ne ovat siis riippumattomia Ratatulostuksen symbolit -sivun asetuksista

Lisämitat

Tässä määritellään rastiympyröiden halkaisija "Kaikki rastit" -näkymässä sekä rastiympyrän ja rastiväliviivan välinen rako.

Rastiväliviivojen katkaisu

Tässä määritellään, katkaistaanko rastiväliviivat, kun ne leikkaavat muita rastiväliviivoja tai rastinumeroita. Katkon koko määritellään prosentteina rastiväliviivan paksuudesta.

Valkoinen reunus rastiympyröissä, rastinumeroissa ja rastiväliviivoissa

Tässä määritellään, näytetäänkö ratasymbolit valkoisella reunuksella, jotta ne erottuvat paremmin värillistä taustaa vasten. Asetuksia on kolme:

Valkoinen reunus rastiympyröille

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää rastiympyröille valkoisen reunuksen.

Valkoinen reunus rastinumeroille

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää rastinumeroille ja rastikoodeille valkoisen reunuksen.

Valkoinen reunus rastiväliviivoille

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää rastiväliviivoille valkoisen reunuksen.

Rastinumeroiden ja -koodien fontit

© 2026 Finn Arildsen

Tässä määritellään ratatulostuksen fontit ja fonttien korkeudet.
Huomaa, että rastinumeroiden korkeus määritellään Ratatulostuksen symbolit -välilehdellä

Vakioasetukset:

LATAA omat vakioasetukset

Tällä painikkeella asetat tämän sivun kaikki arvot omiksi vakioasetuksiksi tallentamiisi arvoihin.

TALLENNA omat vakioasetukset

Tällä painikkeella tallennat tämän sivun kaikki arvot omiksi vakioasetuksiksesi.

Palauta Condesin oletusarvot

Tällä painikkeella palautat tämän sivun kaikki arvot Condesin oletusarvoihin.

13.11.6.3Ratatulostuksen väri (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna)

Huomaa: Tämän valintaikkunan asetukset koskevat kaikkia valintaikkunan otsikossa näkyvän aktiivisen näkymän ratoja. Jos haluat määritellä jonkin toisen näkymän asetuksia, valitse ensin kyseinen näkymä pudotusvalikosta.

Päälletulostus

Päälletulostus tarkoittaa, että tulostettaessa ratatulostus ei "peitä" karttaa ympyröiden ja viivojen alta. Sen sijaan viivan väri sekoittuu alla oleviin kartan kohteisiin, jolloin muuten piiloon jäävät kartan kohteet näkyvät.

Huomaa, että PostScript -tulostimet eivät tue päälletulostusta.

Käytä päälletulostusta ratatulostuksessa

Valitse tämä valinta, jos haluat käyttää päälletulostusta ratatulostuksessa: rastiympyröissä, viivoissa ja muissa ratasymboleissa.

Käytä päälletulostusta rastinumeroissa

Valitse tämä valinta, jos haluat käyttää päälletulostusta myös rastinumeroissa.

Ratatulostuksen väri

Ratatulostuksessa käytettävä väri. Väriä käytetään viivoissa ja tekstissä (numeroissa) ratoja tulostettaessa.

Tätä väriä käytetään tulostettaessa tulostimelle sekä vietäessä PDF-, EPS-, OCD-, KMZ- ja bittikarttatiedostoihin.

- Digitaalisessa väritulostuksessa Condesin oletusväri on CMYK 20%/100%/0%/0%. Tämä arvo perustuu laajaan käytännön kokemukseen. Paina "**Valitse Condesin oletusväri**" -painiketta valitaksesi tämän värin.
- Offset -painossa IOF:n kuvausohjeet suosittelevat väriä CMYK 35%/85%/0%/0%. Paina "**Valitse IOF:n väri OFFSET -painoon**" -painiketta valitaksesi tämän värin.

Rastireittiviivan väri

© 2026 Finn Arildsen

Viivan väri, jolla piirretään viitoitettu reitti lähdöstä maaliin rastireitillä (ei rastiväliviivoja) ja tukireitillä (rastiväliviivat).

Vakioasetukset:

LATAA omat vakioasetukset

Tällä painikkeella asetat tämän sivun kaikki arvot omiksi vakioasetuksiksi tallentamiisi arvoihin.

TALLENNA omat vakioasetukset

Tällä painikkeella tallennat tämän sivun kaikki arvot omiksi vakioasetuksiksesi.

Palauta Condesin oletusarvot

Tällä painikkeella palautat tämän sivun kaikki arvot Condesin oletusarvoihin.

13.11.7 Näkymän aktiiviset radat -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa näytetään kaikki tapahtuman radat.

Poistamalla valinnan tai lisäämällä valinnan, kontrolloit mitkä radat ovat aktiivisia valitussa näkymässä.

Jos rata ei ole aktiivinen, sitä ei esimerkiksi näytetä tulostuksen valinnoissa, kun tämä näkymä valitaan.

13.11.8 Kartan siirto-ohjeet

Tämä toiminto helpottaa siirtämään karttaa suhteessa Condesin koordinaattijärjestelmään.

Toiminto löytyy valikkovalinnalla **Näkymä - Siirrä karttaa**.

Kuvitellaan, että olet tehnyt tapahtuman ratoja ja olet nyt saanut uuden version tapahtuman kartasta. Tämän kartan koordinaatit eivät kuitenkaan ole aivan samat kuin vanhan version. Jos otat uuden karttaversion käyttöön tapahtumassa, rastit eivät enää ole oikeissa paikoissaan kartalla.

Tämä ongelma poistetaan siirtämällä karttaa suhteessa Condesin koordinaattijärjestelmään. Tämä voidaan tehdä tällä toiminnolla.

On tärkeää muistaa, että siirrät ainoastaan karttaa. Rasteja ei tule siirtää. Toimintamalli voidaan ajatella siten, että karttaa siirretään rastien mukaan.

1. Etsi rasti tai kohdistusristi, jonka tarkan sijainnin kartalla tiedät.
2. Paina hiiren kakkospainiketta kartalla rastin oikealla paikalla. Pidä hiiren kakkospainike painettuna.
3. Siirrä hiiri kohtaan, jossa rastiympyrä on ja vapauta hiiren kakkospainike.
4. Vahvista painamalla OK, että siirto oli sitä mitä halusit.

© 2026 Finn Arildsen

13.11.9 Skaalaa rastien koordinaatit tässä näkymässä

Tämä toiminto on tarkoitettu tilanteeseen, jossa olet muuttanut kartan mittakaavaa ja rastien sijainnit on skaalattava uudelleen vastaamaan karttaa.

Jos muutat kartan (Kartan asedtukset -valintaikkunan avulla) mittakaavasta 1: 15000 saman maaston kartaksi, jonka mittakaava on 1: 10000, rastiti eivät enää vastaa karttaa. Suuremmassa mittakaavassa rasteja on "levitettävä" edelleen. Uudelleenskaalatoiminto voi "venyttää" tai "kutistaa" rastien koordinaatit suhteessa kartan mittakaavan muutokseen.

Jos uusi kartta ei kuitenkaan ole pelkästään vanhan kartan suurennus, vaan sitä myös siirretään, tämän toiminnon käytön jälkeen rastit näyttävät olevan oikein sijoitettuina toisiinsa nähden, mutta siirrettyinä suhteessa karttaan. Voit korjata ongelman siirtämällä karttaa paikalleen Siirrä kartta -toiminnolla.

13.11.1 Näytä/piilota kartan väritasoja -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa näytetään näkymän OCAD -kartalle määritellyt väritasot.

Valitsemalla tai poistamalla väritason, kontrolloit mitkä väritasot näytetään.

Tätä voidaan käyttää tulostettaessa erikoiskarttoja harjoitustapahtumia varten.

13.11.1 Näytä/piilota kartan symboleita -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa näytetään näkymän OCAD -kartalla määritellyt symbolit.

Valitsemalla tai poistamalla symbolin valinnan, kontrolloit mitkä symbolit näytetään.

Tätä voidaan käyttää tulostettaessa erikoiskarttoja harjoitustapahtumia varten.

13.11.1 Geoviittauksen koordinaattijärjestelmä on muuttunut -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna näytetään, kun Condes on havainnut uuden version OCAD-karttatiedostosta tai olet valinnut uuden kartan näkymään.

Jos et ole varma, mitkä ovat oikeat vaihtoehdot tässä valintaikkunassa, käytä KYLLÄ-vaihtoehtoa ja rastita kaikki valinnat.

Kun maantieteellisesti viitattu OCAD-karttatiedostosi muuttuu, karttakuva voi liikkua tai kiertyä näkymässä. Jos olet jo luonut rasteja, rastiympyröitä on siirrettävä, jotta ne pysyvät oikeissa paikoissa kartalla. Samoin myös rastivälit on säädettävä uudelleen ja muut radan symbolit, kuten juomapaikat ja ensiapupaikat, on siirrettävä.

KYLLÄ

Condes siirtää rastiympyröitä ja kohteita niin, että ne pysyvät samassa maantieteellisessä paikassa uudella kartalla.

© 2026 Finn Arildsen

Jos muutos OCAD-karttatiedostossa on vähäinen, esimerkiksi kun karttaa käännetään muutaman asteen sopimaan magneettiseen pohjoiseen, grafiikkakoteita ei todennäköisesti tarvitse siirtää.

Jos muutos OCAD-karttatiedostossa on kuitenkin merkittävä, kartta saattaa siirtyä näkymässä aivan eri paikkaan, kauas siitä, missä se oli ennen, ja tässä tapauksessa - jos niitä ei siirretä - grafiikkakohteet jäävät pois uudesta karttapaikasta.

Jos valitset Rastimääritteet-, Grafiikkakohteet- ja/tai Asettelukehys -valinnat, myös nämä kohteet siirretään.

EI

Rastiympyrät ja muut kohteet pysyvät nykyisellä paikallaan näkymässä.

13.12 Condes löysi World File -tiedoston

Tämä valintaikkuna näytetään, kun Condes on löytänyt kartalle World File -tiedoston ja lukenut sen koordinaatit.

Näytetyt itä- ja pohjoiskoordinaatit ovat kartan vasemman yläkulman sijainti maastossa, ja kulma on kartan kierto; molemmat on laskettu World File -tiedostosta.

World File -tiedostossa ei ole tietoa siitä, mitä koordinaattijärjestelmää (CRS) koordinaatit käyttävät. Jos kartta käyttää UTM/WGS84 -järjestelmää (yleisin tapaus), syötä UTM -vyöhyke. Jos kartta käyttää muuta koordinaattijärjestelmää, syötä sen sijaan sen EPSG -koodi.

Jos et ole varma, kumpi koskee karttaasi, hae verkosta "UTM Zone" tai selvitä kartan EPSG -koodi.

13.13 Rata-asettelun asetusten valintaikkunat

13.13.1 Ratatulostuksen numeromuodot -valintaikkuna

Tällä valintaikkunalla määritellään kartalla rastiympyröiden vieressä näytettäviin numeroihin liittyvät asetukset. Valintaikkuna avataan Ratojen asettelu / Ratatulostuksen numeromuodot... -valikkotoiminnolla.

Nämä asetukset koskevat nykyisen tapahtuman parhaillaan näkyvää näkymää.

Numeron oletusmuoto

Muoto, jolla rastinumero ja/tai -koodi näytetään rastiympyrän vieressä. Käytettävissä on useita muotoja. Oletuksena rastiympyrän vieressä näytetään rastin järjestysnumero. Tämän voi muuttaa esimerkiksi niin, että myös rastikoodi näytetään.

Muodon voi ohittaa ratakohtaisesti Rata -valintaikkunassa.

Pistesuunnistusratojen numeromuoto

Muoto, jolla pistesuunnistusratojen numero näytetään rastiympyrän vieressä. Voit valita muodoista, joissa on pistearvo, rastikoodi, rastinumero ja erilaisia näiden yhdistelmiä.

© 2026 Finn Arildsen

Muodon voi ohittaa ratakohtaisesti Rata -valintaikkunassa.

Vapaassa järjestyksessä käytävien rastien numeromuoto

Muoto, jolla vapaassa järjestyksessä käytävien rastien numero näytetään rastiympyrän vieressä, esimerkiksi rastikoodi tai kirjain. Jos valitset kirjaimen, radan vapaassa järjestyksessä käytäville rasteille annetaan kirjaimet järjestyksessä A:sta alkaen. Jos radalla on useita vapaan järjestyksen ryhmiä, kukin ryhmä jatkaa kirjainjärjestystä.

Viestin "Kaikki hajonnat" -numeromuoto

Muoto, jolla viestiratojen "Kaikki hajonnat" -näkymässä numero näytetään rastiympyrän vieressä. Valitse rastikoodi tai rastinumero. Jakson ja silmukan rastien numeron perään voidaan lisätä kirjain, joka kertoo, mihin vaihtoehtoon rasti kuuluu. Osuusjaksojen rasteihin kirjainta ei lisätä.

LATAA omat vakioasetukset

Tällä painikkeella asetat tämän valintaikkunan kaikki arvot omiksi vakioasetuksiksi tallentamiisi arvoihin.

TALLENNA omat vakioasetukset

Tällä painikkeella tallennat tämän valintaikkunan kaikki arvot omiksi vakioasetuksiksesi.

Palauta Condesin oletusarvot

Tällä painikkeella palautat tämän valintaikkunan kaikki arvot Condesin oletusarvoihin.

13.13.2 Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkuna

Tällä valintaikkunalla määritellään kartan kääntöpuolelle tulostettavan tekstisivun asetukset. Tekstillä voidaan tunnistaa rata tai, kun karttoja tulostetaan viestijoukkueille, joukkue ja osuus.

Valintaikkuna avataan Ratojen asettelu / Teksti kartan kääntöpuolella... -valikkotoiminnolla.

Nämä asetukset koskevat kaikkia näkymiä.

Tekstisivu tulostetaan vain, kun tulostat Tulosta radat ja kartat -valintaikkunasta, ja silloinkin vain, kun valitset vastaavan asetuksen kyseisessä valintaikkunassa. Tekstisivu lisätään myös PDF -tiedostoon, kun viet kartat ja radat PDF -tiedostoon Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkunassa.

Voit määritellä tulostettavat yksittäiset **tekstielementit**

Kaikille radoille tulostettava teksti

- Tapahtuman nimi

Tulostettavat tekstit: **henkilökohtaiset radat**

- Radan nimi
- Sarjan nimi

Tulostettavat tekstit: **viestiradat**

© 2026 Finn Arildsen

- Joukkueen numero
- Rintanumero
- Osuus
- Joukkueen nimi
- Sarjan tai radan nimi
- Kilpailijan nimi
- Ratahajonta

Muotoilu

Sivun suunta

Pysty tai *vaaka*

Vaakasuuntainen tasaus

Määrittelee, tasataanko teksti sivun *vasempaan reunaan*, *oikeaan reunaan* vai *keskelle*

Pystysuuntainen tasaus

Määrittelee, tasataanko teksti sivun *yläreunaan*, *alareunaan* vai *keskelle*

Fontti

Määrittelee käytettävän fontin

Väri

Tekstin väri

Kehys

Määrittelee, näytetäänkö tekstin ympärillä suorakaiteen muotoinen kehys

Sisämarginaali

Määrittelee marginaalin kehyksen sisäpuolella

LATAA omat vakioasetukset

Tällä painikkeella asetat tämän valintaikkunan kaikki arvot omiksi vakioasetuksiksi tallentamiisi arvoihin.

TALLENNA omat vakioasetukset

Tällä painikkeella tallennat tämän valintaikkunan kaikki arvot omiksi vakioasetuksiksesi.

Palauta Condesin oletusarvot

Tällä painikkeella palautat tämän valintaikkunan kaikki arvot Condesin oletusarvoihin.

© 2026 Finn Arildsen

13.14 Viestijoukkueen määrittelyvalintaikkunat

13.14.1 Uusi viestijoukkue

Tätä toimintoa käytetään uuden viestijoukkueen luomiseen. Se on käytettävissä ainoastaan silloin, kun Viestijoukkueet on aktiivisena.

Ennen kuin painat Luo Joukkue -painiketta, valitse uudelle joukkueelle numero ja joukkueen sarja tai rata. Joukkueen numero identifioi joukkueen, eli sen tulee olla eri kuin tapahtumatiedostossa jo olevilla joukkueilla.

Voit luoda tyhjän joukkueen, eli joukkueen, jonka osuuksille ei ole määritelty ratahajontoja, tai voit antaa Condesin valita ratahajonnat joukkueen osuuksille.

Condes tarjoaa joukon vaihtoehtoja ratahajontojen valitsemiseksi joukkueelle:

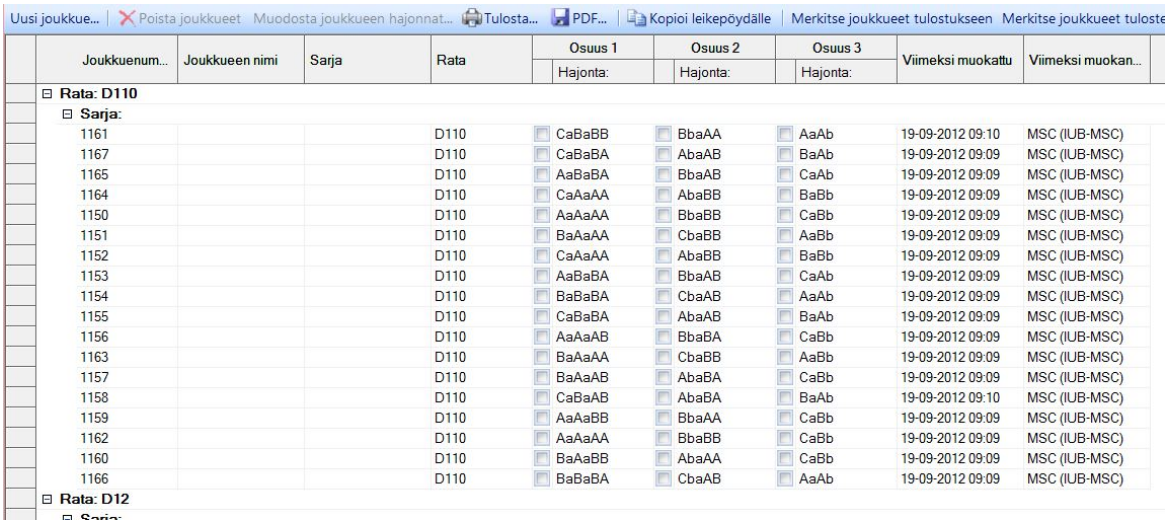
- Minimoi käytettyjen ratahajontojen lukumäärä
  Condes käyttää mahdollisimman vähän eri ratahajontoja. Kun tulostat radat offset -painossa, haluat mahdollisesti mahdollisimman vähän erilaisia tulostettavia ratoja, jotta tulostuskustannukset olisivat mahdollisimman vähäiset. Toisen ja sitä seuraavien uusien joukkueiden kohdalla Condes yrittää - milloin vain mahdollista - käyttää ensimmäisen joukkueen ratahajontoja, mutta eri järjestyksessä. Kun kaikki permutaatiot on käytetty, Condes lisää uusia ratahajontoja mukaan.
- Päällekkäisyys
  Näillä valinnoilla kontrolloit miten paljon päällekkäisyyttä sallitaan saman viestiosuuden juoksijoiden välillä. Ideaalitilanne on, että kaikilla saman osuuden juoksijoilla on täysin eri ratahajonnat, käyttäen eri hajontaa jokaisessa jaksossa. Jotta käytettävien ratahajontojen lukumäärää voidaan rajoittaa, on tärkeää päättää miten paljon päällekkäisyyttä sallitaan ja samalla säilytetään riittävä hajautus. Voit valita seuraavista vaihtoehdoista:
  - Ei päällekkäisyyksiä
    Jos ratahajonta on käytössä olemassa olevalla joukkueella jollain osuudella, uusi joukkue ei käytä tätä hajontaa tällä osuudella. Tämä on mahdollista vain niin kauan kuin on vähemmän joukkueita kuin ratahajontoja.
  - Yksi päällekkäisyys
    Uusi joukkue voi käyttää samaa ratahajontaa olemassa olevan joukkueen kanssa - vain YHDELLÄ osuudella. Jokaisella osuudella voi olla toinen joukkue, jolla on sama ratahajonta, mutta ei tämä sama toinen joukkue enemmän kuin yhdellä osuudella.
  - Yksikäsitteinen joukkue
    Useita päällekkäisyyksiä sallitaan, mutta koko joukkue ei voi olla samanlainen kuin joku toinen, eli että olisi sama joukkuehajonta KAIKILLA osuuksilla.
  - Samanlaiset joukkueet
    Jossain vaiheessa ei ole enää mahdollista luoda uusia yksikäsitteisiä joukkueita ja tämä valinta sallii uuden joukkueen olevan täysin samanlainen kuin jo olemassa oleva joukkue. Condes silti yrittää minimoida samanlaisten joukkueiden määrän, eli jos esimerkiksi kaksi samanlaista joukkuetta on jo olemassa, Condes monistaa jonkun toisen joukkueen, eikä luo kolmatta samanlaista joukkuetta.

© 2026 Finn Arildsen

13.14.2 Viestijoukkueiden joukkuehajonnat

Viestitapahtumassa on pidettävä kirjaa kaikista viestijoukkueista ja – ei vähiten – siitä, mitä ratahajontaa kukin joukkue juoksee. Tämä ikkuna auttaa siinä.

Tämä ikkuna sisältää kaikki joukkueet taulukkomuodossa. Kullakin joukkueella on numero ja mahdollisesti joukkueen nimi, joukkue kuuluu sarjaan tai rataan, ja sillä on jäsenet, jotka juoksevat viestin osuudet. Voit syöttää uusia joukkueita sekä muokata ja poistaa olemassa olevia joukkueita.

Joukkuenum...	Joukkueen nimi	Sarja	Rata	Osuus 1 Hajonta:	Osuus 2 Hajonta:	Osuus 3 Hajonta:	Viimeksi muokattu	Viimeksi muokan...
Rata: D110								
Sarja:								
1161			D110	CaBaBB	BbaAA	AaAb	19-09-2012 09:10	MSC (IUB-MSC)
1167			D110	CaBaBA	AbaAB	BaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1165			D110	AaBaBA	BbaAB	CaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1164			D110	CaAaAA	AbaBB	BaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1150			D110	AaAaAA	BbaBB	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1151			D110	BaAaAA	CbaBB	AaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1152			D110	CaAaAA	AbaBB	BaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1153			D110	AaBaBA	BbaAB	CaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1154			D110	BaBaBA	CbaAB	AaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1155			D110	CaBaBA	AbaAB	BaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1156			D110	AaAaAB	BbaBA	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1163			D110	BaAaAA	CbaBB	AaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1157			D110	BaAaAB	AbaBA	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1158			D110	CaBaAB	AbaBA	BaAb	19-09-2012 09:10	MSC (IUB-MSC)
1159			D110	AaAaBB	BbaAA	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1162			D110	AaAaAA	BbaBB	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1160			D110	BaAaBB	AbaAA	CaBb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
1166			D110	BaBaBA	CbaAB	AaAb	19-09-2012 09:09	MSC (IUB-MSC)
Rata: D12								

Tässä esimerkissä ei käytetä sarjoja, joten radan nimi on D110. Joukkueiden nimiä ei ole vielä syötetty. Tällä hetkellä on syötetty 18 joukkuetta, ja kullekin on annettu ratahajonnat. Condes on tarkistanut, että annetut ratahajonnat ovat täydelliset. Jos epäjohdonmukaisuuksia löytyy, joukkueen numero tai hajonta näytetään punaisella.

Voit syöttää joukkueet suoraan Condesiin. Jos joukkueet on kuitenkin syötetty tulospalveluohjelmaan, voit siirtää joukkueet – ilman ratahajontoja – XML-tiedostona IOF:n tietostandardin v.3 muodossa, ns. TeamCourseAssignment-tiedostona. Voit tuoda tämän tiedoston työkalurivin "Tuo XML-tiedostosta..." -painikkeella. Tuonti tukee myös joukkueiden yhdistämistä, jos olet jo luonut joitakin joukkueita Condesissa ja haluat täydentää niitä tuomalla joukkueita tulospalveluohjelmasta.

Tämän jälkeen annat joukkueille ratahajonnat, joko syöttämällä hajontakoodin itse taulukon soluun tai antamalla Condesin "muodostaa" joukkueen "Muodosta joukkue" -painikkeella. Voit valita erilaisista sisäänrakennetuista strategioista ratahajontojen jakamiseen joukkueille. Esimerkiksi

© 2026 Finn Arildsen

Condes voi käyttää samoja hajontoja, jotka on jo annettu muille joukkueille, mutta eri järjestyksessä, tai Condes voi varmistaa mahdollisimman suuren hajautuksen.

Lopuksi tulostat kullekin kilpailijalle henkilökohtaiset kartat, joiden kääntöpuolella on joukkueen numero ja osuuden numero, ja viet viestijoukkueet ratahajontoineen takaisin tulospalveluohjelmaan leimantarkastusta varten.

Uusi joukkue...

Avaa valintaikkunan, jossa voit luoda yhden tai useamman uuden joukkueen. Voit luoda "tyhjiä" joukkueita (ilman hajontoja) tai täysin valmiita joukkueita.

Poista joukkueet...

Poistaa valitsemasi joukkueet.

Muodosta joukkue...

Avaa valintaikkunan, jossa voit "muodostaa" valitut joukkueet antamalla ratahajonnat niille osuuksille, joille ei vielä ole annettu ratahajontaa.

Tulosta...

Avaa Tulosta kartat ratoineen -ikkunan, jossa voit tulostaa kartat niille joukkueen jäsenille, joiden karttoja ei ole vielä tulostettu. Condes pitää jokaisella joukkueen jäsenellä merkintää siitä, onko kartta tulostettu tai viety PDF-tiedostoon. Voit poistaa merkinnän itse, jos haluat tulostaa kartan uudelleen.

PDF...

Avaa Vie PDF-tiedostoksi -ikkunan, jossa voit viedä kartat niille joukkueen jäsenille, joiden karttoja ei ole vielä viety. Condes pitää jokaisella joukkueen jäsenellä merkintää siitä, onko kartta tulostettu tai viety PDF-tiedostoon. Voit poistaa merkinnän itse, jos haluat tulostaa kartan uudelleen.

Kopioi leikepöydälle

Kopioi taulukon sisällön leikepöydälle sarkaimin eroteltuna tekstinä.

Merkitse valitut joukkueet tulostettaviksi

Poistaa "jo tulostettu" -merkinnät valittujen joukkuerivien jäseniltä. Jos rivejä ei ole valittu, merkinnät poistetaan kaikilta riveiltä.

Merkitse valitut joukkueet tulostetuiksi

Asettaa "jo tulostettu" -merkinnät valittujen joukkuerivien jäsenille. Jos rivejä ei ole valittu, kaikki rivit merkitään.

Näytä rintanumero ja nimi

Oletuksena rintanumero- ja nimisarakkeet ovat piilotettuina. Tällä painikkeella voit näyttää tai piilottaa nämä sarakkeet.

© 2026 Finn Arildsen

Tuo XML-tiedostosta...

Avaa valintaikkunan, jossa voit tuoda viestijoukkueet XML-tiedostosta "TeamCourseAssignment"-muodossa.

Vie XML-tiedostoon...

Vie kaikki viestijoukkueet XML-tiedostoon "TeamCourseAssignment"-muodossa. Näin siirrät tulospalveluohjelmaan joukkueet ja kullekin joukkueen jäsenelle annetut ratahajonnat. Älä unohda viedä myös ratoja ratatieto-XML-tiedostona, koska kunkin ratahajonnan rastiluettelo on ratatietotiedostossa.

13.15 Tulostuksen valintaikkunat

13.15.1 Tulosta radat ja kartat -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla tulostat karttoja ja ratoja.

Valintaikkunan oikeassa osassa on luettelo käytettävissä olevista radoista. Vasemmassa osassa ovat tulostusta ohjaavat asetukset.

Tulostettavien ratojen tai sarjojen valinta:

Valitse rata tai sarja tulostettavaksi valitsemalla radan tai sarjan nimen vieressä oleva valintaruutu. Voit valita niin monta rataa tai sarjaa kuin haluat. Jos valitset "Radat" -otsikon, jokaisesta radasta tulostetaan yksi kopio. Jos valitset "Sarjat" -otsikon, jokaisesta sarjasta tulostetaan yksi kopio.

Jos rata on viestirata tai siinä on silmukoita, radan nimen vasemmalla puolella on + -ruutu. Napsauttamalla + -ruutua rata laajenee ja kaikki ratahajonnat tulevat näkyviin. Voit tulostaa yksittäisen hajonnan valitsemalla hajonnan numeron vieressä olevan ruudun tai tulostaa kaikki hajonnat valitsemalla radan nimen vieressä olevan ruudun.

Jos radalla on yksi tai useampi kartanvaihto, radan nimen tai hajonnan numeron vasemmalla puolella on + -ruutu. Napsauttamalla + -ruutua rata laajenee ja radan osat tulevat näkyviin. Voit tulostaa yhden tai useamman osan valitsemalla osan numeron vieressä olevan ruudun tai tulostaa kaikki osat valitsemalla radan nimen (hajonnan numeron) vieressä olevan ruudun.

Valitse näkymä, josta tulostetaan:

Käytä valintaikkunan yläreunan näkymävalitsinta. Valitse **Käytä tulostusasetteluja** , jos haluat tulostaa jokaisen radan sen tulostusasettelujen mukaisesti niistä näkymistä, joita ne käyttävät, yhdellä tulostuskerralla. Valitse tietty näkymä, jos haluat tulostaa vain siitä näkymästä. Katso Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä.

Jos haluat tulostaa tyhjän kartan tai kartan, jossa on kaikki rastit, sinun on valittava näkymä. Niitä ei voi tulostaa "Käytä tulostusasetteluja" -vaihtoehdolla.

Tulostusmittakaava

© 2026 Finn Arildsen

Tulostusmittakaava määritellään näkymäkohtaisesti. Muuta sitä näkymän Kartan asetukset -valintaikkunaa avulla. Kun tulostat tulostusasetteluilla, kukin asettelu käyttää oman näkymänsä tulostusmittakaavaa.

Tulostettavan alueen valinta:

Condes tarjoaa kolme vaihtoehtoa tulostettavalle alueelle:

Vaihtoehto	Mikä alue tulostetaan?
Asettelukehys	Condes tulostaa nykyiselle radalle ja näkymälle määritellyn alueen. Saat asettelukehyksen näkyviin Ratojen asettelu / Näytä/piilota asettelukehys -valikkotoiminnolla. Napsauta kehystä siirtääksesi aluetta tai muuttaaksesi sen kokoa. Kaksoisnapsauta kehystä, jos haluat valita, onko asettelukehys yhteinen kaikille radoille vai onko jokaisella radalla oma asettelukehyksensä
Koko näkymän alue	Condes tulostaa näkymän rajojen määrittelemän alueen.
Radan alue	Condes tulostaa pienimmän suorakaiteen, johon rata mahtuu (pois lukien rastimääritteet jne.)

Rastimääritteet ja ratasymbolit (kielletyt alueet, juomapaikat jne.) näytetään, jos ne ovat edellä mainitun asettelukehyksen rajojen sisällä.

Kustakin radasta tulostettavien kopioiden määrä:

Voit valita vaihtoehdoista **Yksi kopio kustakin radasta** ja **Täytä sivu radan kopioilla**

Jos olet valinnut "Yksi kopio kustakin radasta", Condes yrittää sijoittaa tulostettavat radat mahdollisimman harvoille sivuille.

Tämä tarkoittaa myös, että jos samalle sivulle mahtuu useampi tuloste, Condes täyttää sivun eri radoilla.

Jos asettelukehys on liian suuri yhdelle sivulle, voit valita Vain kunkin radan 1. sivu , jos et halua radan jakautuvan usealle sivulle.

Jos valitset "Täytä sivu radan kopioilla", Condes tulostaa kustakin radasta vain sen, mikä mahtuu yhdelle sivulle, ja sijoittaa sivulle niin monta kopiota radasta kuin mahtuu.

Kun Condes sijoittaa useita ratoja (tai useita kopioita samasta radasta) sivulle, se käyttää asettelumenetelmää, joka hyödyntää sivun tilan mahdollisimman hyvin ja tekee samalla ratojen leikkaamisen erilleen mahdollisimman helpoksi.

Tulosta kaikki valitut radat samalle kartalle

© 2026 Finn Arildsen

Tätä vaihtoehtoa voit käyttää, kun teet harjoituksia, joissa on useita ratoja samalla kartalla.

Tulosta kartta

Valitse tämä valinta, jos haluat tulostaa kartan radan kanssa. Jos valinta ei ole valittuna, rata tulostetaan ilman karttaa.

Tulosta sarjan / radan nimi / joukkueen tiedot kääntöpuolelle

Tällä vaihtoehdolla voit tulostaa kartan kääntöpuolelle tekstisivun, jotta kartta voidaan tunnistaa paljastamatta sitä. Vaihtoehto on käytettävissä vain, kun tulostat kustakin radasta vain ensimmäisen sivun.

Valitse vaihtoehdoista Ei tulostusta kääntöpuolelle, Sarjan/radan nimi kääntöpuolelle ja Kartta kääntöpuolelle.

Paina Tekstin muotoilu... -painiketta avataksesi Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkunan.

Sivun asetukset

Paina Väli ja limitys -painiketta määritelläksesi, miten kartat sijoitetaan sivulle.

Väli määrittelee samalle sivulle tulostettavien tulosteiden välisen tilan

Limitys määrittelee limityksen, kun radan tuloste jaetaan usealle sivulle.
Windows ei aina anna tarkkaa tietoa sivun tulostettavasta alueesta, joten ilman limitystä kahden vierekkäisen sivun tulosteiden väliin voi jäädä aukko.

Valitse **Tuloste sivun keskelle** -valinta, jos haluat sijoittaa tulosteen sivun keskelle. Jos valinta ei ole valittuna, tuloste tasataan sivun vasempaan yläkulmaan.

Tulostimen asetukset

Paina Tulostimen asetukset... -painiketta avataksesi Windowsin tulostinasetukset.

Jos Vaakasuunta -valinta on valittuna, tulostuksessa käytetään vaakasuuntaa (pystysuunnan sijaan), eli sivun pidempi sivu on ylhäällä.

Valitsimella voit määritellä yksi- tai kaksipuolisen tulostuksen (jos tulostimesi tukee kaksipuolista tulostusta).

Tulosta

Tulostaa valitut radat

Esikatselu

Esikatselee valitut radat

Sulje

Sulkee tämän valintaikkunan

© 2026 Finn Arildsen

13.15.2 Tulosta rastimääritteet -valintaikkuna

Tällä valintaikkunalla tulostetaan erilliset rastimääritteet tai viedään ne PDF -tiedostoon.

Condes asettelee sivut niin, että kullekin sivulle mahtuu mahdollisimman monta rastimääritettä.

Jos valitset **viesti** sarjan tai -radan, kaikki radan hajonnat tulostetaan.

Viesti sarjojen ja -ratojen nimen vieressä on + -ruutu. Napsauta + -ruutua laajentaaksesi sarjan tai radan hajonnat näkyviin. Voit sitten valita tarvitsemasi hajonnat.

Radoilla, joilla on **kartanvaihto**, voit valita, tulostetaanko koko rata vai kukin osa erikseen.

Ulkomuoto -painike avaa valintaikkunan, jossa määritellään ulkomuoto ja asettelu.

13.15.3 Tulosta tarkistusleimaukset -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa valitaan, mitkä tarkistusleimaukset tulostetaan. Tarkistusleimaukset voidaan tulostaa, jos jokaiselle rastille on määritetty leimasinkuvio.

Valintaikkunan vasemmassa reunassa on luettelo käytettävissä olevista sarjoista ja radoista. Oikealla on luettelo tulostettavaksi valituista sarjoista ja radoista.

Voit siirtää sarjan tai radan valittujen luetteloon napsauttamalla sitä ja sitten Lisää-painiketta.

Jos "lisäät" Sarjat-otsikon, kaikki sarjat lisätään valittujen luetteloon. Jos "lisäät" Radat-otsikon, kaikki radat lisätään.

Jos "lisäät" **viesti** sarjan tai -radan, kaikki radan viestihajonnat lisätään valittujen luetteloon (hajontanumerot näytetään suluissa sarjan tai radan nimen perässä).

Radoilla, joilla on **kartanvaihto**, Condes tulostaa vain yhden tarkistusleimauksen, joka kattaa koko radan.

13.16 Vientivalintaikkunat

13.16.1 Vie ratatiedot XML -tiedostoksi -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit viedä ratatiedot XML -muotoisiin tiedostoihin (eXtended Markup Language). Tiedostomuoto on määritelty IOF Interface Standards -projektissa, ja lisätietoja löydät IOF:n kotisivuilta osoitteesta https://www.orienteering.sport kohdasta IOF / IT Commission / Interface Standards project.

Tuloksena on tiedosto, joka sisältää tiedot rastien sijainneista, radoista ja sarjoista. Jokaisen radan kohdalla luetellaan rataa käyttävät sarjat ja radan rastit. Mukana ovat myös rastivälien pituudet.

Nämä tiedot voidaan tuoda tulospalveluohjelmaan leimantarkastuksen helpottamiseksi. Tiedot voidaan tuoda myös erilaisiin väliaika-analyysiohjelmiin.

Kun painat "Vie", Condes kysyy tiedoston nimen, johon viety tieto tallennetaan.

© 2026 Finn Arildsen

Tiedostotyyppi

Valitse "IOF Version 1.0", "IOF Version 2.0" tai "IOF Version 3.0". IOF Version 3.0 on suositeltava. IOF -versiot 1.0 ja 2.0 ovat käytettävissä vain taaksepäin yhteensopivuuden vuoksi.

Koodaus

Valitse "ISO-8859-1" tai "UTF-8". Tämä on tiedoston tekstien merkistökoodaus. UTF-8 on suositeltava. ISO-8859-1 on Windowsin vakiomerkistö, ja tällä koodauksella tallennetut tiedostot voivat riippua tiedoston luoneen tietokoneen merkistöstä.

Näkymä (rastien koordinaateille)

Vietävän tiedoston rastiosassa (controls) on jokaisen rastin koordinaattipari. Koordinaattien yksikkö on millimetri tulostetulla kartalla.

Vietävä tiedosto voi sisältää vain yhden rastien koordinaattijoukon.

Siksi useaa karttaa käyttävissä tapahtumissa on tärkeää valita käytettävä näkymä, jotta rasteille saadaan oikeat koordinaatit.

Jätä pois "CourseID" -tunnukset (vain IOF XML versio 2)

Vain IOF XML versio 2: Jotkin tulospalveluohjelmat edellyttävät, että jokaisella radalla on viedyissä tiedoissa ratanumero (Course ID). Condes voi tarvittaessa lisätä tämän numeron vietävään tiedostoon - poista tällöin tämä valinta.

Huomaa, että Condesin kullekin radalle antama ratanumero (Course ID) pysyy radalla koko tapahtumatiedoston elinkaaren ajan.

> **Virhemahdollisuus: Jos nimeät radan uudelleen, se säilyttää ratanumeronsa. Näin käy myös, jos nimeät radan uudelleen ja luot sitten uuden radan vanhalla nimellä. Kun tällöin teet viennin, nimeen liittyy eri ratanumero, koska kyseessä on todella uusi rata. Tämä on mahdollinen virhelähde, jos vastaanottava tulospalveluohjelma olettaa samannimisen radan säilyttävän aina saman ratanumeron.**

Viestiradat

IOF XML versiossa 3 tiedosto sisältää täydelliset ratahajonnat. Kunkin radan kohdalla tiedostossa on luettelo kaikista (valituista) ratahajonnoista. Jokainen hajonta on "rata", jossa on kaikki radan rastit. Hajonnat on merkitty CourseFamily -kohteella, joka kertoo, mihin rataan ne kuuluvat.

IOF XML versiossa 2 on neljä vaihtoehtoa:

- **Ratahajontoina**
  Kunkin radan kaikki hajonnat ovat "CourseVariation" -kohteina yhden "Course"

© 2026 Finn Arildsen

-kohteen sisällä. Tämä kertoo, että hajonnat kuuluvat yhteen. Tämä on "perinteinen" IOF XML version 2 tapa.

- **Erillisinä ratoina**
  Jokaisesta hajonnasta tulee erillinen "Course" -kohde. Tämä vaihtoehto on yhteensopiva esimerkiksi Emit eTimingin käyttämän "yksinkertaistetun" mallin kanssa
- **OS2003 -yhteensopivina jaksoina**
  Tämä vaihtoehto sijoittaa "CourseSection" -kohteet kunkin radan "Course" -kohteen sisälle. Tuovan ohjelman tehtävä on koota CourseSection -osista kokonaiset ratahajonnat.
- **Yhden miehen viestiratoina**
  Jokainen viestirata tulkitaan yhden miehen viestiksi, jossa sama kilpailija juoksee kaikki osuudet. "Yhden miehen viestiradat" viedään siis erillisinä "Course" -kohteina.

Vie vain viestijoukkueiden käyttämät ratahajonnat

Kun tämä valinta on valittuna, viedään vain ne viestiradan hajonnat, joita käyttävät viestijoukkueet, jotka on luotu Viestijoukkueiden joukkuehajonnat -ikkunassa.

13.16.2 Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla viet kartat ja radat PDF -tiedostoon (Portable Document Format). PDF on useimpien painotalojen suosima tiedostomuoto, ja PDF -tiedoston voi yleensä lähettää suoraan painotaloon ratojen ja karttojen tulostusta varten. Lisäksi PDF -tiedostoa voidaan käyttää piirto-ohjelmissa, kuten Adobe Illustratorissa, ratojen jatkokäsittelyyn ja yhdistämiseen karttaan.

Tämä voit tehdä

Kun viet PDF -muotoon, valitse ensin käytettävä näkymä (tai **Käytä tulostusasetteluja**) ja vietävät radat. Viedyt radat tulevat yhden PDF -tiedoston sivuiksi.

Oletuksena jokainen rata on omalla sivullaan, ja Condes sovittaa sivun koon rataan. Tämä on tavallisin vaihtoehto, esimerkiksi kun tulostetaan työpöytätulostimella tai kun viety PDF -tiedosto jatkokäsitellään ennen tulostusta.

Jos aiot lähettää viedyn PDF -tiedoston painotaloon tulostettavaksi suurille arkeille, joille sijoitetaan useita karttoja, voit valita vakiosivukoon, kuten A3. Paperin käytön tehostamiseksi Condes voi sijoittaa sivulle useita kopioita samasta radasta - tai useita eri ratoja. Voit esimerkiksi sijoittaa neljä A5 -kokoista rataa yhdelle A3 -sivulle. Tämä vaihtoehto vastaa Tulosta radat ja kartat -valintaikkunan vaihtoehtoa, jolla radat tulostetaan suoraan tulostimelle. Condes asettelee jokaisen sivun ja sijoittaa sille mahdollisimman monta kopiota radasta tai eri ratoja.

© 2026 Finn Arildsen

Valitse vietävät radat

Valitse vietävät radat valitsemalla ne vasemmalla olevasta rataluettelosta. Hajontaratojen kohdalla voit valita jokaisen hajonnan erikseen. Kartanvaihdollisten ratojen kohdalla voit valita "koko radan" ja/tai jokaisen osan erikseen.

Jos olet luonut viestijoukkueita, voit valita joukkueiden ja osuuksien luettelosta ja tulostaa kullekin osuudelle henkilökohtaiset kartat. Tähän voidaan yhdistää joukkueen numeron, osuuden jne. tulostus kartan kääntöpuolelle.

Näkymäasetukset

Näkymästä

Tämä asetus määrää, mitä näkymää eli mitä karttaa ja grafiikka-asettelua viennissä käytetään. Valitse tietty näkymä, jos haluat käyttää vain sen näkymän karttaa ja grafiikka-asettelua, tai valitse **Käytä tulostusasetteluja** , jos haluat käyttää kunkin radan tulostusasetteluissa määriteltyjä näkymiä. Katso Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä.

Vie näkymän tulostusmittakaavassa

Tämä valinta on oletuksena valittuna, jolloin vienti tehdään näkymälle määritellyssä tulostusmittakaavassa. Poista tämä valinta, jos haluat viedä jossain muussa mittakaavassa.

Myös kartta

Jos tätä valintaa ei ole valittuna, karttaa ei viedä tiedostoon.

Vie kaikki valitut radat samalle kartalle

Valitse tämä valinta, jos haluat tulostaa kaikki valitut radat samalle kartalle. Tämä on tarkoitettu harjoituksiin, joissa juostaan useita eri ratoja peräkkäin.

Vietävä alue

Condes tarjoaa kolme vaihtoehtoa tulostettavalle alueelle:

Vaihtoehto	Mikä alue viedään?
Asettelukehys	Condes vie kullekin radalle ja näkymälle rataeditorissa määritellyn asettelukehyksen.
Koko näkymän alue	Condes vie karttatiedoston rajojen määrittelemän alueen (jos karttatiedosto on määritelty). Aluetta laajennetaan niillä radan (ja rastimääritteiden) osilla, jotka ulottuvat kartan ulkopuolelle.

© 2026 Finn Arildsen

Radan alue	Condes vie pienimmän suorakaiteen, johon rata mahtuu (pois lukien rastimääritteet jne.)

Rastimääritteet ja ratasymbolit (kielletyt alueet, juomapaikat jne.) otetaan mukaan, jos ne ovat edellä mainitun asettelukehyksen rajojen sisällä.

Kuinka monta kopiota kustakin radasta?

Nämä asetukset ovat käytettävissä vain, kun PDF -tiedoston sivuasetuksissa on valittu kiinteä paperikoko. Jos valitaan oletussivukoko, kunkin sivun koko sovitetaan rataan

- Yksi kopio kustakin radasta. Tulostaa YHDEN kopion kustakin radasta. Jos valitulle sivukoolle mahtuu useita ratoja, Condes sijoittaa sivulle mahdollisimman monta eri rataa.
  Jos radan asettelukehys on suurempi kuin valittu sivukoko, rata jaetaan usealle sivulle, ellet ole valinnut "Vain kunkin radan 1. sivu".
- Täytä sivu radan kopioilla. Täyttää sivun radan identtisillä kopioilla (jos sivulle mahtuu useampi kopio).

Vain kunkin radan 1. sivu

Vaikka rata ei mahdu yhdelle sivulle, vain ensimmäinen sivu viedään.

Vie kaikki valitut radat samalle kartalle

Kaikki valitut radat sijoitetaan samalle kartalle. Hyödyllinen harjoituksissa, joissa on useita ratoja

Renderöintiasetukset...

Tällä painikkeella avaat PDF -renderöintiasetukset -valintaikkunan

PDF -tiedoston asetukset

Voit valita vaihtoehdoista Kaikki radat yhteen PDF -tiedostoon ja Jokainen rata omaan PDF -tiedostoonsa.

Sivun asetukset

Paina PDF -sivukoko... -painiketta avataksesi Vientisivun asetukset -valintaikkunan

Paina Marginaalit ja limitys... -painiketta avataksesi Ratatulostuksen asetukset -valintaikkunan. Tämä painike on käytettävissä vain, kun olet valinnut kiinteän sivukoon.

Kääntöpuolen sivut

© 2026 Finn Arildsen

Tällä valinnalla voit tulostaa sarjan nimen/radan nimen/joukkueen nimen/joukkueen numeron jne. kartan kääntöpuolelle.

Condes lisää jokaisen karttasivun jälkeen ylimääräisen sivun. Ylimääräisellä sivulla näytetään radan nimi ja/tai viestijoukkueen numero ja osuus, ja se on tarkoitettu tulostettavaksi kartan kääntöpuolelle kaksipuoliseen tulostukseen pystyvällä tulostimella.

Voit valita, tulostetaanko kääntöpuolen sivu vai karttasivu ensin. Joissakin tapauksissa on parempi tulostaa ensin puoli, jolla on vähemmän mustetta/väriainetta.

13.16.2.1PDF renderointi -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna aukeaa Vie radat PDF -tiedostoihin -valintaikkunan Renderöintiasetukset -painikkeella. Valintaikkunassa määritellään, miten rata, kartta ja grafiikka renderöidään PDF -sivulle.

Käytä tulostuksessa

Tällä asetuksella määritellään, miten päälletulostus käsitellään PDF -tiedoston luonnissa, sekä kartan värien että ratatulostuksen kohdalla.

Tässä on kaksi vaihtoehtoa: Päälletulostus -operaattori ja Blend mode DARKEN. Oletusarvo on Blend mode DARKEN.

Näiden kahden välillä ei ole käytännössä mitään näkyvää eroa.

Kun valitset Päälletulostus -operaattori -vaihtoehdon, sinun tulee varmistaa, että ohjelma, jolla PDF -tiedostoa katsotaan ja tulostetaan, on määritelty simuloimaan päälletulostusta. Esimerkiksi Adobe Readerin kohdalla tulee määritellä, että Adobe Reader näyttää päälletulostuksen, muutoin se jättää päälletulostuksen huomioimatta.

Kun käytetään Blend mode DARKEN -vaihtoehtoa, tällaista ei tarvitse ottaa huomioon.

Upotetut bittikartat

Pienennä bittikartan resoluutiota

Jos karttatiedosto tai grafiikkakohde on bittikarttatiedosto, Condes muodostaa bittikartan DPF -tiedostoon bittikartan alkuperäisessä resoluutiossa. Voit käyttää tätä valintaa, jos haluat pienentää PDF -tiedostoon muodostettavien bittikarttojen resoluutiota. Tämä voi pienentää PDF -tiedostojen kokoa, mutta bittikartta on huonomman laatuinen ja sumea.

Grafiikkakohteiden resoluutio bittikarttana

Condes muodostaa alun perin WMF/EMF -muodossa olleet grafiikkakohteen bittikartoiksi PDF -tiedostoon. Tällä määrittelet näiden bittikarttojen resoluution. Oletusarvona on 600 dpi, joka on riittävä useimmissa tapauksissa. Vot valita tarkemman resoluution laadukkaampaa tulostusta varten.

© 2026 Finn Arildsen

13.16.3 Vie radat EPS -tiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla voit viedä kartat ja radat EPS -tiedostoiksi (Encapsulated PostScript).

EPS on painotalojen käyttämä tiedostomuoto, ja EPS -tiedostot voi yleensä lähettää suoraan painotaloon kartan ja radan tulostusta tai olemassa olevalle kartalle painamista varten. EPS -tiedostoa käytetään myös, kun rata tuodaan piirto-ohjelmaan, kuten Adobe Illustratoriin, jatkokäsittelyä varten.

EPS -tiedostoihin vietäessä on useita vaihtoehtoja.

Condes voi viedä:

1. jokaisen radan omaan EPS -tiedostoonsa. EPS -tiedoston alue sovitetaan radan kokoon. Tämä vaihtoehto on hyödyllinen, kun EPS -tiedostoa täytyy jatkokäsitellä ennen tulostusta.
2. useita ratoja (tai useita kopioita samasta radasta) samalle sivulle. EPS -tiedoston alue on kiinteä, esimerkiksi A3, ja Condes täyttää sivun. Tämä sopii, kun lähetät tiedostot suoraan painotaloon.

Nämä kaksi vaihtoehtoa vastaavat Tulosta radat ja kartat -valintaikkunan vaihtoehtoja ratojen tulostuksessa.

Älä unohda tarkastaa vientitulosta, kun olet luonut EPS -tiedostot. EPS -tiedostoja voi lukea useilla ilmaisohjelmilla, kuten IrfanView ja GSView (GhostScript). IrfanView näyttää tiedostot hieman karkeina, mutta on hieman nopeampi kuin GSView. GSView puolestaan näyttää tiedostot pehmeämpinä ja siistimpinä.

Valitse vietävät radat

Valitse vietävät radat valitsemalla ne vasemmalla olevasta rataluettelosta. Jos valitset "Radat", kaikki radat viedään.

Näkymäasetukset

Näkymästä

Tämä asetus määrää, mitä näkymää eli mitä karttaa ja grafiikka-asettelua viennissä käytetään. Valitse tietty näkymä, jos haluat käyttää vain sen näkymän karttaa ja grafiikka-asettelua, tai valitse **Käytä tulostusasetteluja** , jos haluat käyttää kunkin radan tulostusasetteluissa määriteltyjä näkymiä. Katso Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä.

Vie näkymän tulostusmittakaavassa

Tämä valinta on oletuksena valittuna, jolloin vienti tehdään näkymälle määritellyssä tulostusmittakaavassa. Poista tämä valinta, jos haluat viedä jossain muussa mittakaavassa.

Myös kartta

Jos tätä valintaa ei ole valittuna, karttaa ei viedä tiedostoon.

Vie kaikki valitut radat samalle kartalle

© 2026 Finn Arildsen

Valitse tämä valinta, jos haluat tulostaa kaikki valitut radat samalle kartalle. Tämä on tarkoitettu harjoituksiin, joissa juostaan useita eri ratoja peräkkäin.

Vietävä alue

Condes tarjoaa kolme vaihtoehtoa tulostettavalle alueelle:

Vaihtoehto	Mikä alue viedään?
Asettelukehys	Condes vie kullekin radalle ja näkymälle rataeditorissa määritellyn asettelukehyksen.
Koko näkymän alue	Condes vie karttatiedoston rajojen määrittelemän alueen (jos karttatiedosto on määritelty). Aluetta laajennetaan niillä radan (ja rastimääritteiden) osilla, jotka ulottuvat kartan ulkopuolelle.
Radan alue	Condes vie pienimmän suorakaiteen, johon rata mahtuu (pois lukien rastimääritteet jne.)

Rastimääritteet ja ratasymbolit (kielletyt alueet, juomapaikat jne.) otetaan mukaan, jos ne ovat edellä mainitun asettelukehyksen rajojen sisällä.

Sivun asetukset

Näillä asetuksilla määritellään kunkin vietävän tiedoston sivukoko sekä se, mitä kullakin sivulla näytetään.

Sivukoko voi olla "Yksi rata sivulle", jokin valmiiksi määritellyistä vakiosivukoista tai "Oma koko".

Jos valitset "Yksi rata sivulle", Condes vie jokaisen radan omaan tiedostoonsa. Tiedoston rajaava alue (bounding box) on sama kuin vietävän alueen koko.

Jos valitset valmiiksi määritellyn vakiokoon, tiedoston rajaava alue on valitun vakiokoon kokoinen, ja voit valita, täytetäänkö sivu saman radan kopioilla vai niin monella eri radalla kuin valitulle sivukoolle mahtuu.

Jos valitset "Oma koko", voit syöttää sivun mitat. Muuten tämä vaihtoehto toimii samoin kuin valmiiksi määritelty vakiokoko.

Voit valita pysty- tai vaakasuunnan.

Jos valitset "Yksi kopio kustakin radasta", Condes yrittää sijoittaa radat mahdollisimman harvoille sivuille.

Tämä tarkoittaa, että jos samalle sivulle mahtuu useampi rata, Condes täyttää sivun eri radoilla.

Jos taas olet valinnut "Täytä sivu radan kopioilla", Condes tulostaa kustakin radasta vain sen, mikä mahtuu yhdelle sivulle, ja sijoittaa sivulle niin monta kopiota radasta kuin mahtuu.

© 2026 Finn Arildsen

Väli määrittelee vietyjen ratojen välisen tilan sivulla.

Kun Condes sijoittaa useita ratoja (tai useita kopioita samasta radasta) sivulle, se käyttää asettelumenetelmää, joka hyödyntää sivun tilan mahdollisimman hyvin ja tekee samalla ratojen leikkaamisen erilleen mahdollisimman helpoksi.

Kaikki mustana

Jos tämä valinta on valittuna, sekä rastimääritteet että radat ovat EPS -tiedostossa mustia. Muuten käytetään muualla määriteltyjä värejä.

Myös kartta

Jos tämä valinta on valittuna, myös kartta viedään.

13.16.4 Vientisivun asetukset -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna on Vie radat PDF -tiedostoihin -valintaikkunan ja Vie radat EPS -tiedostoihin -valintaikkunan alivalintaikkuna. Näillä asetuksilla määritellään vientitiedoston sivun **koko**.

Sivukoko

Sivun kooksi voidaan asettaa Sovita sivu ratakokoon, joku valmiiksi määritellyistä sivukoko -arvoista tai Oma koko.

- Sovita sivu ratakokoon
  Tämä on normaali asetus, joka toimii useimmissa tapauksissa. Se tarkoittaa sitä, että kun PDF tai EPS -tiedosto muodostetaan, Condes tekee jokaisesta sivusta riittävän suuren, jotta koko vientialue mahtuu sivulle ja voit olla varma, että osaa kartasta ei leikata pois. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedoston jokaisen sivun koko saattaa olla eri, jos ratojen asettelukehyksen koko on eri.
- Määritellyt sivukoot
  Tiedoston jokaisen sivun koko on valitun standardikoon mukainen. Jos valitset suuremman sivukoon kuin on vietävä alue, Condes voi täyttää sivun saman radan useilla kopioilla tai eri radoilla. Tämä voi olla hyödyllistä, kun tulostetaan suurille papereille. Jos vietävä alue on suurempi kuin valittu sivukoko, tulostus jakaantuu useammalle sivulle (ellet ole määritellyt, että tulostetaan vain kunkin radan ensimmäinen sivu).
- Oma koko
  Tämän avulla voit valita standardikoosta poikkeavan sivukoon. Muutoin valinta käyttäytyy kuten määritellyt sivukoot.

Huomaa: Määritelty sivukoko tai oma koko tulee valita vain silloin, kun tulostat useita karttoja samalle sivulle. Tämä voi olla hyödyllistä esimerkiksi silloin, kun lähetät kartat tulostettaviksi tulostuspalveluun.

© 2026 Finn Arildsen

13.16.5 Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla voit tehdä bittikarttatiedostoja, joissa on kartta, rata ja rastimääritteet.

Bittikarttatiedostot ovat erittäin käytännöllisiä, jos haluat julkaista kartan ja radat internetissä.

Condes vie jokaisen radan omaan bittikarttatiedostoon.

> Rastimääritteet viedään radan kanssa, jos Condesin asetuksissa on määritelty, että rastimääritteet tulostetaan kartalle. Voit määritellä Ratatulostus / Asetukset -valikon Rastimääritteet -välilehdellä, viedäänkö rastimääritteet radan kanssa.

Jos valitset "Radat", kaikki radat viedään, jokainen omaan tiedostoonsa.

Jos kartta on geo -viitattu, eli Condes pystyy laskemaan vietävän bittikartan vasemman yläkulman maastokoordinaatit, Condes vie bittikarttatiedoston lisäksi myös World File -tiedoston. Katso lisätietoja aiheesta Geo -viitatut kartat

Näkymä

> Valitse tietty näkymä, jos haluat käyttää vain sen näkymän karttaa ja grafiikka-asettelua, tai valitse **Käytä tulostusasetteluja** , jos haluat käyttää kunkin radan tulostusasetteluissa määriteltyjä näkymiä. Katso Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä.

Vie näkymän tulostusmittakaavassa

> Tämä valinta on oletuksena valittuna, jolloin vienti tehdään näkymälle määritellyssä tulostusmittakaavassa. Poista tämä valinta, jos haluat viedä jossain muussa mittakaavassa.

Tiedostotyyppi

> Condes voi tehdä JPG-, BMP-, PNG- ja TIF -tiedostoja. PNG-, JPG- ja TIF -tiedostot ovat pakattuja, joten ne vievät yleensä vähemmän levytilaa ja niiden siirtäminen internetissä on nopeampaa. Pakkaus kuitenkin heikentää laatua hieman.

Värimäärä

> Tämä valinta on käytettävissä ainoastaan BMP -tiedostojen kohdalla. Valitse joko 16 tai 24 bittiä pikseliä kohden. Suunnistuskartoille 16 bittiä on täysin riittävä laatu.

Resoluutio

> Resoluutio määrittelee, montako pikseliä (väripistettä) tiedostossa on tuumalla. Mitä suurempi resoluutio, sitä parempi laatu. Tiedoston koko on verrannollinen resoluution neliöön, joten älä käytä liian suurta resoluutiota. Se, pystyykö Condes tekemään bittikarttatiedoston valitulla resoluutiolla, riippuu siitä, mahtuuko tuloksena syntyvä bittikartta levylle. Myös bittikartan muodostamiseen kuluva aika kasvaa nopeasti resoluution kasvaessa.

JPEG -laatu

© 2026 Finn Arildsen

Tällä voit parantaa (suurempi tiedosto) tai heikentää (pienempi tiedosto) muodostettavan karttakuvan laatua.

13.16.6 Vie radat OCAD -tiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla voit viedä radat ja rastimääritteet Condesista OCAD –tiedostoiksi. Tämän jälkeen voit tulostaa OCADista kartan ja radan yhdessä rastimääritteiden kanssa tai voit viedä ne EPS -tiedostoon offset –painoa varten.

Condes vie jokaisen radan omaan OCAD –tiedostoon, joko OCAD 8, OCAD 7 tai OCAD 6 -muodossa.

Rastimääritteet viedään radan yhteydessä, jos Condesin asetuksissa on määritelty, että rastimääritteet tulostetaan kartalle.

Toimi seuraavasti:

1 Muodosta OCAD -tiedostot Condesissa tämän toiminnon avulla.

2 Avaa OCAD -kartta ja tuo ratatiedostot OCADiin, yksi rata kerrallaan.

Kun tuot radat OCADiin, sinun tulee ehkä siirtää se itse oikeaan paikkaan kartalla. Käytä kohdistusmerkkejä helpottamaan kohdistusta. Condes voi helpottaa kohdistusta, jos syötät Condesiin vasemman yläkulman kohdistusmerkin OCAD -koordinaatit. Lisätietoja saat tästä.

OCAD versio 6

Jos käytössäsi on OCADin versio 6, sinun tulee mahdollisesti muuttaa myös ratojen ja rastimääritteiden väriä/värejä. Jos tarkoituksenasi on tulostaa väritulostimelle OCADista, haluat ehkä purplen radalle ja mustan rastimääritteille. Jos tarkoituksenasi on tulostaa radat olemassa olevalle kartalle, haluat ehkä sekä radan että rastimääritteet purplella. Tai ehkä haluat tehdä aivan oman värimallin. Aseta värit painamalla Värit -painiketta.

Huomaa: Sinun tulee ehkä lisätä uusia värejä OCAD –kartan väritaulukkoon. Muutoin rastimääritteet saattavat olla ”näkymättömiä”, kun tuot ne OCADiin. Condes voi auttaa lisäämään tarvittavat värit. Paina Värit -painiketta.

OCAD versio 7/8

Jos käytössäsi on OCADin versio 7 tai 8, sinun ei tarvitse lisätä värejä OCAD –kartalle. OCADin versiossa 7 ja 8, avaa Condesista viety kartta ja avaa karttatiedosto taustakuvaksi toiminnolla **Asetukset/Avaa taustakuva** (OCAD7) tai **Taustakuva/Avaa** (OCAD8).

Huomautus vientimittakaavasta ja tulostusmittakaavasta

Condes tulostaa rastiympyrät aina niillä mitoilla, jotka on määritelty Ympyröiden ja viivojen mitat –valintaikkunassa, riippumatta tulostusmittakaavasta.

OCAD kuitenkin muuntaa rastiympyröiden ja tekstin mittoja, kun tulostetaan toisessa mittakaavassa. Eli kun viet radan Condesista OCADiin ja tarkoituksenasi on tulostaa se eri mittakaavassa kuin vientimittakaavassa, rastiympyrät jne ovat tällöin liian suuria tai pieniä.

Condes voi "poistaa" tämän vaikutuksen rastiympyröiden, viivanpaksuuksien ja tekstien kohdalla muuntamalla niiden kokoja saman verran toiseen suuntaan kuin OCAD tekee

© 2026 Finn Arildsen

tulostaessaan. Jotta tämä voidaan tehdä Condesin tulee tietää ajateltu tulostusmittakaava. Vientivalintaikkunassa voit määritellä sekä vientimittakaavan (jonka tulee olla OCAD –kartan mittakaava) sekä ajatellun tulostusmittakaavan OCADissa.

Valitse vietävät radat

Valitse radat, jotka haluat viedä. Jos valitset Radat –kohdan, kaikki radat viedään (jokainen omaan tiedostoon). Jos valitset Kaikki rastit –kohdan, Condes vie kaikki rastit radan sijaan.

Näkymä

Valitse näkymä, josta haluat radan viedä. Valitse tietty näkymä, jos haluat käyttää vain sen näkymän karttaa ja grafiikka-asettelua, tai valitse **Käytä tulostusasetteluja**, jos haluat käyttää kunkin radan tulostusasetteluissa määriteltyjä näkymiä. Katso Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä.

Vie

Painamalla tätä painiketta viet radat OCAD –tiedostoiksi. Painamisen jälkeen sinulta kysytään jokaisen vietävät OCAD –tiedoston nimi ja sijainti.

Vientimittakaava

Tässä mittakaavassa radat viedään OCAD –tiedostoiksi. Jos Condes –mittakaava on 1:15 000, se on myös viennin oletusmittakaava, mutta jos sinun tarvitsee tuoda rata OCADissa 1:10 000 kartalle, valitse vientimittakaavaksi 1:10 000.

Tulostusmittakaava

Jos tarkoituksenasi on tulostaa kartta ja radat yhdessä OCADista eri mittakaavassa kuin on OCAD –kartan mittakaava, rastiympyrät ja rastimääritteet tulee muuntaa näiden mittakaavojen suhteessa, jotta ne tulostuisivat oikean kokoisina.

Valitse missä mittakaavassa sinun on tarkoitus tulostaa OCADissa. Condes muuntaa rastiympyröiden ja rastimääritteiden kokoa siten, että ne tulostuvat oikean kokoisina.

Tiedostomuoto

Valitse vietkö radat OCAD 8, 7 tai 6 –tiedostomuodossa.

Värit

Painamalla tätä painiketta voit määritellä ratojen ja rastimääritteiden värimallin. Tämä on tärkeää tehdä. Lue värien ohjeet.

Koordinaattimuunnos...

Normaalisti, kun käytät OCAD -karttatiedostoa, Condes ja OCAD käyttävät samaa koordinaatistoa, eikä muunnosta tarvita. Jos käytät bittikarttatiedostoa tai olet siirtänyt OCAD -karttaa Condesissa, tarvitaan koordinaattimuunnosta.

Lue tarkat ohjeet "Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein" -kohdasta.

Paina tätä painiketta määritelläksesi koordinaattimuunnoksen. Painike ei ole käytettävissä, jos et ole luonut yhtään kohdistusmerkkiä.

© 2026 Finn Arildsen

13.16.6.1Värien asetukset OCAD –viennissä –valintaikkuna

OCAD-tiedosto sisältää väritaulukon. OCADin väritaulukko määrittää käytettävissä olevat värit sekä sen, missä järjestyksessä ne ovat toistensa päällä (väritasot).

Radan ja rastimääritteiden tuonti OCADiin toimii oikein vain, jos OCAD-kartan väritaulukko on määritetty "tuoduille symboleille" sopivaksi. Radan ja rastimääritteiden on oltava ylimmissä väritasoissa – muutoin muut kartan symbolit saattavat peittää ne.

> Rata tarvitsee purppuran värin, joka on valmiina OCADin standardiväritaulukossa.
>
> Rastimääritteet voivat käyttää samaa purppuraa väriä, jos haluat rastimääritteet purppuraisina, tai ne voivat tarvita mustan värin – joka EI ole OCADin standardiväritaulukossa sopivalla kohdalla (tasolla).
>
> Päävärin (purppura tai musta) lisäksi rastimääritteet tarvitsevat valkoisen värin alleen peittämään alla olevan kartan. Lisäksi jotkin rastimääritteiden symbolit on piirretty kahdessa tasossa – esimerkiksi kova maa suolla tehdään asettamalla valkoinen täplä suon viivojen päälle. Siksi tarvitaan myös toinen valkoinen väri päävärin päälle .

Voit lisätä värit itse OCAD-kartan väritaulukkoon, tai voit antaa Condesin tehdä sen Lisää värit -painikkeella. Joka tapauksessa, jos muutat väritaulukkoa Condesissa, tee vastaavat muutokset myös OCAD-kartan väritaulukkoon, jotta ne ovat aina "synkronoituja".

Condes sijoittaa vietävään OCAD-tiedostoon väritaulukon, jossa on seuraavat värit:

1. Course (Upper Purple)
   ratasymbolit (viivat, ympyrät ja symbolit) "Upper Purple" -tasolla IOF:n karttanormien mukaisesti
2. Course (Lower Purple)
   ratasymbolit (viivat, ympyrät ja symbolit) "Lower Purple" -tasolla IOF:n karttanormien mukaisesti
3. Numbers
   rastinumerot
4. Purple 50%
   "Sprintin tilapäinen rakennustyömaa" -tyyppinen kielletty alue -symboli
5. Black
   "Pysyvä kielletty alue" -symboli
6. Control description line
   rastimääritteiden pääväri
7. Control description background
   taustaväri (yleensä valkoinen) rastimääritteiden takana

Tämän valintaikkunan avulla voit määrittää väritaulukon värit tarpeidesi mukaan

Tallenna

© 2026 Finn Arildsen

Tallentaa väritaulukon Condes-tapahtumatiedostoon.

Omat standardivärit

Voit tallentaa ("Tallenna") nykyisen väritaulukon omaksi standardiksesi tietokoneellesi. Tallennettua väritaulukkoa käytetään, kun luot uuden Condes-tapahtumatiedoston.

Voit hakea ("Hae") tallentamasi standardiväritaulukon ja korvata sillä Condes-tapahtuman nykyiset asetukset.

Condesin standardivärit

Korvaa nykyiset asetukset Condesin standardiväritaulukolla.

Lisää Condesin värit OCAD-karttatiedostoon

Voit lisätä Condesin väritaulukon OCAD-kartallesi Lisää värit -painikkeella. Condes kysyy OCAD-karttatiedoston nimen ja antaa sen jälkeen syöttää päivitetylle tiedostolle eri tiedostonimen (alkuperäinen karttatiedosto voi jäädä ennalleen).

Jos tarvittavat värit ovat jo OCAD-kartan väritaulukossa, Condes ei muuta väritaulukkoa.

13.16.6.2 Koordinaattimuunnos -valintaikkuna

Normaalisti kun käytät OCAD -karttaa, Condes ja OCAD käyttävät samaa koordinaatistoa ja muunnosta ei tarvita.

Jos käytät bittikarttatiedostoa tai olet siirtänyt OCAD -karttaa Condesissa, tarvitaan koordinaattimuunnosta, jotta radat siirtyvät oikein vietäessä OCAD -tiedostoon.

Lue tarkat ohjeet Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein -aiheesta.

Ei muunnosta

Kun valitset tämän valinnan, käytössä ei ole mitään muunnosta. Viennissä käytetään Condes -koordinaatteja.

Muunna Condes -koordinaatit vasemman yläkulman kohdistusmerkin avulla

Kun valitset tämän valinnan ja olet syöttänyt vasemman yläkulman kohdistusmerkin koordinaatit alla oleviin kenttiin, Condes muuntaa viennissä Condes -koordinaatit OCAD -koordinaateiksi.

Itä, Pohjoinen

Vasemman yläkulman kohdistusmerkin OCAD –koordinaatit. Jos olet määritellyt useamman kuin yhden kohdistusmerkin Condesissa, Condes olettaa ylimmän, vasemmanpuoleisimman kohdistusmerkin.

© 2026 Finn Arildsen

13.16.7 Vie radat SVG -tiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla voit luoda SVG -tiedostoja (Scalable Vector Graphics). SVG -tiedosto on grafiikkatiedosto, jonka voit avata esimerkiksi grafiikkaohjelmassa tai katsoa verkkoselaimessa. SVG -tiedostot ovat hyödyllisiä, kun ratoja siirretään seuranta- ja reitinvalintasovelluksiin.

Viety SVG -tiedosto sisältää radan ratapiirroksen ja rastimääritteet .

Condes vie jokaisen radan omaan SVG -tiedostoonsa. Vaihtoehtoisesti voit viedä kaikki radat yhteen tiedostoon.

Näkymä

Valitse tietty näkymä, jos haluat käyttää vain sen näkymän karttaa ja grafiikka-asettelua, tai valitse **Käytä tulostusasetteluja** , jos haluat käyttää kunkin radan tulostusasetteluissa määriteltyjä näkymiä. Katso Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä.

Vie näkymän tulostusmittakaavassa

Tämä valinta on oletuksena valittuna, jolloin vienti tehdään näkymälle määritellyssä tulostusmittakaavassa. Poista tämä valinta, jos haluat viedä jossain muussa mittakaavassa.

Vie kaikki valitut radat YHTEEN tiedostoon

Kun tämä valinta on valittuna, kaikki valitut radat viedään yhteen tiedostoon.

SVG -tiedosto sisältää ns. metatietoja, jotka tunnistavat grafiikkamuodot rasteiksi, rastiväliviivoiksi, rastimääritteiksi jne. Jokaisella rastilla on metatietoelementti, jossa ovat rastin maastokoordinaatit, jos karttatiedosto on geo -viitattu.

13.16.8 Vie radat GPS -sovellukseen -valintaikkuna

Tällä valintaikkunalla luodaan tiedot **GPS -sovellusta** varten, kuten O-Track

GPS -sovelluksella voit analysoida reitinvalintaasi kilpailun jälkeen ja verrata reitinvalintoja muiden kanssa. GPS -sovellus voi toimia älypuhelimessasi ja/tai se voi olla verkkosovellus.

Jotta sovellus voi näyttää reittisi, se tarvitsee GPS -jälkesi. Voit tallentaa jäljen suoraan älypuhelimellasi tai ladata sen GPS -kellosta.

GPS -sovellus tarvitsee myös kartan ja radan. Nämä tiedot ovat Condesissa, ja ne voidaan siirtää Condesista GPS -sovellukseen. Tähän tätä valintaikkunaa käytetään. Kun olet ratamestarina saanut ratasuunnittelun valmiiksi, viet Condesista kartan ja radat tiedostoon, jonka tuot GPS -sovellukseen.

Condes vie tiedot kolmessa eri muodossa: KMZ, GPX ja KML. Valinta riippuu siitä, mitä muotoa GPS -sovellus pystyy käyttämään.

KMZ -muotoa käyttää O-Track (www.o-track.dk). GPX -muotoa (reitti) käyttää GPS Orienteering (www.hippsomapp.se). KML -muotoa käyttää MapRun (www.maprunners.com.au).

© 2026 Finn Arildsen

Tärkeää: **Kartan tulee olla geo -viitattu**.
Jotta Condes pystyy laskemaan rastien ja kartan pituus- ja leveysasteet, karttatiedoston tulee olla geo -viitattu ja koordinaattijärjestelmän tulee olla määriteltynä.

Useimmat - mutta eivät kaikki - OCAD -kartat ovat geo -viitattuja, ja tiedot ovat OCAD -tiedostossa. Jos käytät bittikarttatiedostoa, sen mukana täytyy olla World File -tiedosto. Katso lisätietoja aiheesta Kartan asetukset -valintaikkuna .

Vientimuodot

KMZ -muoto

KMZ on Google Earthin käyttämä muoto. KMZ -tiedosto sisältää kartan ja kaikki radat yhdessä tiedostossa. Kun olet vienyt KMZ -tiedoston, voit avata sen Google Earthissa nähdäksesi kartan ja reittipisteet.

KMZ -tiedosto sisältää useita kuvia: kartta tallennetaan JPG -muotoisena bittikarttakuvana, ja jokainen rata tallennetaan ns. GroundOverlay -kuvana SVG -muodossa. SVG -muodon etu on skaalautuvuus: viivat ja ympyrät pysyvät tasaisina myös lähennettäessä.

Huomaa: Kartan kuvaan sisältyvät grafiikkakohteet, jotka on määritelty näytettäviksi "kaikilla radoilla". Grafiikkakohteet, jotka on määritelty näytettäviksi "vain tällä radalla", EIVÄT sisälly KMZ -tiedostoon. Grafiikkakohteita ovat tekstit, viivat, peittoalueet ja kuvagrafiikka.

Kartta- ja ratakuvien lisäksi KMZ -tiedostossa ovat radat myös "reittipisteiden" luetteloina. Reittipisteet näytetään "nuppineuloina", jos avaat KMZ -tiedoston Google Earthissa

Huomaa: Jos tarkastelet KMZ -tiedostoa Google Earthissa, Google Earth ei valitettavasti pysty näyttämään SVG -muotoisia ratakuvia - Google Earthissa ratakuvat näytetään punaisina suorakaiteina, joissa on risti. Voit poistaa ratatasot käytöstä nähdäksesi karttatason

Vaihtoehtoisesti, mutta ei suositeltavasti, radat voidaan lisäasetuksena viedä SVG -muodon sijaan "KML -grafiikkana". KML tukee grafiikkaa erittäin huonosti, joten KML -grafiikkakuva ei ole kovin hyvän näköinen. KML -grafiikka -vaihtoehto ei toimi, jos aiot käyttää KMZ -tiedostoa O-Track.

GPX -muoto

GPX -muotoa käyttävät monet sovellukset GPS -jälkien tallentamiseen. Condesista viety GPX -tiedosto sisältää kaikki radat ("reitteinä"). GPX -tiedostoon ei kuitenkaan voi tallentaa karttaa, joten GPX -muotoa käytettäessä kartta tulee muualta.

KML (simple) -muoto

KML on Google Earthin muoto, jota jotkut GPS -sovellukset käyttävät myös ratojen tuontiin. Condesista viety KML -tiedosto sisältää radat reittipisteiden joukkoina, yksi reittipiste kutakin radan rastia kohden. KML (simple) -vienti ei sisällä karttaa.

© 2026 Finn Arildsen

Näkymä

Valitse tietty näkymä, jos haluat käyttää vain sen näkymän karttaa ja grafiikka-asettelua, tai valitse **Käytä tulostusasetteluja** , jos haluat käyttää kunkin radan tulostusasetteluissa määriteltyjä näkymiä. Katso Näkymän valinta: tulostusasettelut tai tietty näkymä.

Vientivalinnat

Vientitiedoston muoto

Valitse KMZ, GPX tai KML (simple).

Vie vain viestijoukkueiden käyttämät ratahajonnat

Kun tämä valinta on valittuna, viedään vain ne viestiradan hajonnat, joita käyttävät viestijoukkueet, jotka on luotu Viestijoukkueiden joukkuehajonnat -ikkunassa.

Avaa tiedosto viennin jälkeen

Kun tämä valinta on valittuna, Condes pyytää Windowsia avaamaan viedyn tiedoston. Jos Google Earthia tai muuta vietyä tiedostoa lukevaa sovellusta ei ole asennettu, Windows ei pysty avaamaan tiedostoa.

Lisäasetukset

Lisäasetuksia ei normaalisti käytetä, ja ne ovat piilossa, kunnes painat "Näytä lisäasetukset" -painiketta.

Vientialue

Tällä valitaan, onko kunkin radan kartta-alue "Asettelukehys" vai "Koko näkymän alue". Oletusarvo on "Asettelukehys".

Kartan bittikartta

Resoluutio

Tällä määritellään KMZ -tiedostoon vietävän karttakuvan resoluutio. Oletusarvo on 300 DPI. Jos kartta on hyvin suuri, resoluutiota voi olla tarpeen pienentää, jotta Condesilla on riittävästi muistia tiedoston luomiseen.

JPEG -laatu

Tällä voit parantaa (suurempi tiedosto) tai heikentää (pienempi tiedosto) muodostettavan karttakuvan laatua.

Himmennä kartta

Kun tämä valinta on valittuna, vietävän tiedoston kartta himmennetään.

© 2026 Finn Arildsen

13.16.9 Lataa kartat ja radat Liveloxiin

Livelox on suunnistuksen analysointityökalu. Voit ladata kartat ja radat Liveloxiin suoraan Condesista.

Lataus on kaksivaiheinen:

Ensimmäinen vaihe tehdään Condesissa

1. **Valitse ladattavat radat**
   Varmista, että haluamasi radat ovat valittuina luettelossa, ja paina sitten ***Seuraava***
2. **Kirjaudu Liveloxiin** , jotta Condes voi ladata tiedot.
   Tämä vaihe tehdään verkkoselaimen ikkunassa.
   Condes avaa automaattisesti oletusselaimesi ja näyttää Liveloxin kirjautumisikkunan.
   Jos näkyviin tulee "Windowsin suojausvaroitus", jossa kysytään, sallitaanko Condesin viestiä verkossa, hyväksy pyyntö.
   Tarvitset Livelox -tilin, jotta voit ladata tietoja. Kuka tahansa voi luoda Livelox -käyttäjätilin Liveloxin sivuilla www.livelox.com
3. **Valitse** , ladataanko tiedot **uutena Livelox -tapahtumana** vai **päivitetäänkö olemassa olevaa Livelox -tapahtumaa**.
   Päivitysvaihtoehto on käytettävissä vain, jos olet aiemmin ladannut tapahtuman.
4. Paina lopuksi "Valmis" **suorittaaksesi latauksen**

Toinen vaihe tehdään Liveloxin sivuilla

jossa viimeistelet tapahtuman tiedot ja julkaiset tapahtuman.

Latauksen jälkeen Livelox tarkistaa ladatut tiedot. Jos Livelox ei hyväksy tietoja, näkyviin tulee ilmoitus, jossa tarkistusvirheet luetellaan. Kun olet korjannut luetellut kohdat, voit yrittää ladata tiedot Liveloxiin uudelleen.

Condes ohjaa sinut automaattisesti oikeaan paikkaan Liveloxissa, kun lataus on valmis.

Latauksen asetukset

Vie vain viestijoukkueiden käyttämät ratahajonnat

Kun tämä valinta on valittuna, viedään vain ne viestiradan hajonnat, joita käyttävät viestijoukkueet, jotka on luotu Viestijoukkueiden joukkuehajonnat -ikkunassa.

Bittikartan resoluutio

Tällä määritellään vietävän karttakuvan resoluutio. Oletusarvo on 300 DPI. Jos kartta on hyvin suuri, resoluutiota voi olla tarpeen pienentää, jotta Condesilla on riittävästi muistia tiedoston luomiseen.

Tapahtuman nimi

© 2026 Finn Arildsen

Voit antaa Livelox -tapahtumalle nimen. Livelox -tapahtuman nimen ei tarvitse olla sama kuin Condes -tapahtuman nimi

Alkamisaika (ei pakollinen)

Tapahtuman alkamisaika. Ajan on oltava aikaisempi kuin ensimmäisenä lähtevän osallistujan lähtöaika.

Päättymisaika (ei pakollinen)

Tapahtuman päättymisaika. Ajan on oltava myöhäisempi kuin viimeisenä maaliin saapuvan osallistujan maaliaika.

.

Tärkeää: **Kartan tulee olla geo -viitattu**
Jotta Condes pystyy laskemaan rastien ja kartan pituus- ja leveysasteet, karttatiedoston tulee olla geo -viitattu ja koordinaattijärjestelmän tulee olla määriteltynä.

Useimmat - mutta eivät kaikki - OCAD -kartat ovat geo -viitattuja, ja tiedot ovat OCAD -tiedostossa. Jos käytät bittikarttatiedostoa, sen mukana täytyy olla World File -tiedosto. Katso lisätietoja aiheesta Kartan asetukset -valintaikkuna .

13.16.1 Vie viestijoukkueet XML -tiedostoon

Tämän valintaikkunan avulla voit viedä viestijoukkueet XML -muotoisiin tiedostoihin (eXtended Markup Language). Tiedostomuoto on määritelty IOF Interface Standards -projektissa, ja lisätietoja löydät IOF:n kotisivuilta osoitteesta https://www.orienteering.sport kohdasta IOF / IT Commission / Interface Standards project.

Tuloksena on tiedosto, joka sisältää Viestijoukkueiden joukkuehajonnat -taulukossa luodut viestijoukkueet.

Nämä tiedot voidaan tuoda tulospalveluohjelmaan leimantarkastuksen helpottamiseksi. Tiedosto EI sisällä itse ratoja, joten sinun täytyy viedä myös ratatiedosto Vie ratatiedot XML -tiedostoksi -valintaikkunassa.

Kun painat "Vie", Condes kysyy tiedoston nimen, johon viety tieto tallennetaan.

Koodaus

Valitse "ISO-8859-1" tai "UTF-8". Tämä on tiedoston tekstien merkistökoodaus. UTF-8 on käytettävissä vain, kun Condes toimii Unicode -tilassa, ja se on suositeltava, koska tämä koodaus pystyy käsittelemään Unicode -standardin 16-bittiset merkit. ISO-8859-1 on Windowsin vakiomerkistö, ja tällä koodauksella tallennetut tiedostot voivat riippua tiedoston luoneen tietokoneen merkistöstä.

© 2026 Finn Arildsen

13.16.1 Tuo viestijoukkueet -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit tuoda viestijoukkueet XML -muotoisista tiedostoista (eXtended Markup Language). Tiedostomuoto on määritelty IOF Interface Standards -projektissa, ja lisätietoja löydät IOF:n kotisivuilta osoitteesta https://www.orienteering.sport kohdasta IOF / IT Commission / Interface Standards project.

Tällä voidaan siirtää viestijoukkueet tulospalveluohjelmasta XML "TeamCourseAssignments" -muodossa. Katso lisätietoja aiheesta Viestijoukkueiden joukkuehajonnat.

Ensin Condes kysyy tuotavan tiedoston nimen.

Jos tiedostossa on tiedot oikeassa muodossa, Condes näyttää joukkueet ja kertoo, mitkä joukkueet ovat jo Condesin viestijoukkuetietokannassa, mitkä joukkueet ovat muuttuneet ja mitkä ovat uusia. Voit sitten valita tuotavat joukkueet, jotka korvaavat Condesin viestijoukkuetietokannan tiedot.

Tämä komento tuo vain viestijoukkueet. Jos haluat tuoda rasteja, ratoja ja sarjoja IOF XML -tiedostosta, katso Miten tuodaan ratatiedot IOF XML -tiedostosta.

13.17 Muokkaa leimasinkuviota -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa voit muokata perinteisen mekaanisen leimasimen leimasinkuviota. Kuvio on 9 x 9 pisteen ruudukko, jonka jokainen piste vastaa leimasimen piikkiä. Kuvio näkyy valintaikkunan vasemmassa reunassa. Muodosta leimasinkuvio lisäämällä tarvittavat pisteet. Voit lisätä tai poistaa pisteen napsauttamalla hiirellä pisteen kohdalla olevaa ruutua.

13.18 Värin valinta -valintaikkuna

Värin valinta -valintaikkunan avulla voit muuttaa ratakohteen tai grafiikkakohteen väriä.

Voit valita värin joko CMYK -väriavaruudessa tai RGB -väriavaruudessa.

CMYK -osavärit C, M, Y ja K syötetään prosentteina (0% - 100%). Kun kaikki neljä arvoa ovat 0, väri on valkoinen.

RGB -osavärit R, G ja B syötetään arvoina 0 - 255. Kun kaikki kolme arvoa ovat 0, väri on musta. Kun kaikki kolme arvoa ovat 255, väri on valkoinen.

Kun vaihdat RGB- ja CMYK -väriavaruuden välillä, Condes säilyttää värin mahdollisimman lähellä nykyistä väriä. Muunnos RGB:stä CMYK:hon ja takaisin ei kuitenkaan ole täysin palautuva, joten väri muuttuu hieman, jos vaihdat väriavaruutta.

Kun käytät RGB -värejä, voit joko syöttää RGB -arvot syöttökenttiin tai valita värin "kuusikulmio" -paleteista ja kirkkauspalkista.

© 2026 Finn Arildsen

13.19 Määritelty leima -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa voit muokata perinteisen mekaanisen leimasimen leimasinkuviota. Kuvio on 9 x 9 pisteen ruudukko, jonka jokainen piste vastaa leimasimen piikkiä. Kuvio näkyy valintaikkunan vasemmassa reunassa. Muodosta leimasinkuvio lisäämällä tarvittavat pisteet. Voit lisätä tai poistaa pisteen napsauttamalla hiirellä pisteen kohdalla olevaa ruutua.

Koodi -kentällä määrittelet, mille rastille tämä leimasinkuvio kuuluu.

13.20 Asettelukehyksen asetusten valintaikkunat

13.20.1 Käyttäytyminen (Asettelukehyksen asetukset -valintaikkuna)

Huomaa: Asettelukehyksen asetukset -valintaikkunan asetukset koskevat aktiivisena olevaa näkymää. Jos haluat määritellä jonkin toisen näkymän asetuksia, valitse ensin kyseinen näkymä pudotusvalikosta.

Asettelukehys on suorakaide, joka rajaa tulostettavan alueen kartasta. Sen avulla voidaan tulostaa vain osa kartasta, esimerkiksi kun rata on pienellä alueella etkä halua tulostaa koko karttaa.

Jokaisella näkymällä on oma asettelukehyksensä ja omat kehysasetuksensa.

Asettelukehys määritellään suoraan rataeditorissa.

Näytä tai piilota asettelukehys valikkotoiminnolla "Ratojen asettelu" / "Näytä/piilota asettelukehys".

Valitse asettelukehys napsauttamalla kehystä. Vedä kulmien tai sivujen kahvoista muuttaaksesi asettelukehyksen kokoa . Vedä mistä tahansa kohdasta kehystä siirtääksesi asettelukehystä.

Voit määritellä kehyksen ulkoasun kaksoisnapsauttamalla kehystä.

Käytä tällä radalla omaa asettelukehyksen kokoa ja sijaintia

Valitse tämä valinta, jos haluat, että asettelukehyksen nykyinen koko ja sijainti koskevat vain nykyistä rataa. Jos valinta ei ole valittuna, käytetään yhteistä asettelukehystä.

Siirtäminen ja koon muuttaminen

Lukitse tai vapauta asettelukehyksen siirtäminen ja koon muuttaminen valinnoilla "**Lukitse asettelukehyksen koko**" ja/tai "**Lukitse asettelukehyksen sijainti**"

© 2026 Finn Arildsen

13.20.2 Kehys (Asettelukehyksen asetukset -valintaikkuna)

Huomaa: Asettelukehyksen asetukset -valintaikkunan asetukset koskevat aktiivisena olevaa näkymää. Jos haluat määritellä jonkin toisen näkymän asetuksia, valitse ensin kyseinen näkymä pudotusvalikosta.

Asettelukehys on suorakaide, joka rajaa tulostettavan alueen kartasta. Sen avulla voidaan tulostaa vain osa kartasta, esimerkiksi kun rata on pienellä alueella etkä halua tulostaa koko karttaa.

Jokaisella näkymällä on oma asettelukehyksensä ja omat kehysasetuksensa.

Asettelukehys määritellään suoraan rataeditorissa.

Näytä tai piilota asettelukehys valikkotoiminnolla "Ratojen asettelu" / "Näytä/piilota asettelukehys".

Valitse asettelukehys napsauttamalla kehystä. Vedä kulmien tai sivujen kahvoista muuttaaksesi asettelukehyksen kokoa . Vedä mistä tahansa kohdasta kehystä siirtääksesi asettelukehystä.

Voit määritellä kehyksen ulkoasun kaksoisnapsauttamalla kehystä.

Piirrä asettelukehys

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää asettelukehyksen värillisenä suorakaiteena.

Pyöristetyt kulmat

Kehyksellä on pyöristetyt kulmat.

Kehyksen paksuus

Kehyksen piirtämiseen käytettävän viivan paksuus.

Marginaali

Kehysviivan sisäpuolisen valkoisen marginaalin leveys.

Kehyksen väri

Kehysviivan väri.

13.20.3 Muuta asettelukehys sivun kokoiseksi -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa **asettelukehyksen** kokoa valitun paperikoon mukaiseksi. Asettelukehyksen vasen yläkulma pysyy paikallaan, ja asettelukehyksen kokoa muutetaan niin, että se mahtuu valitulle paperikoolle.

Voit syöttää sivukoon

© 2026 Finn Arildsen

a) vakiopaperikokona, tai

b) omana kokona , jolloin syötät asettelukehyksen **leveyden** ja **korkeuden**

Kun valitset vaihtoehdon 1) vakiopaperikoko, voit syöttää myös **marginaalin** leveyden. Marginaalilla otetaan huomioon paperin reunojen alue, jolle tulostin ei pysty tulostamaan. Asettelukehyksen kooksi tulee valittu vakiokoko **vähennettynä** marginaalilla.

13.21 Ratamestarin muistiinpanot

Tämän valintaikkunan avulla voit syöttää muistiinpanoja valittuna olevasta rastista, radasta tai rastivälistä.

Muistiinpanot tallennetaan Condesin tapahtumatiedostoon ja ne näkyvät, kun siirrät hiiriosoittimen rastiympyrän tai rastiväliviivan päälle.

Muistiinpanoa voi muokata napsauttamalla haluamaasi muistiinpanoa. Uusi muistiinpano voidaan lisätä Uusi -painikkeella ja muistiinpano voidaan poistaa Poista -painikkeella.

13.22 Rastimääritteiden asetukset

13.22.1 Rastimäärite -valintaikkuna (Missä -välilehti)

Tällä välilehdellä määritellään, missä NÄKYMISSÄ ja millä RADOILLA tätä rastimääritekohdetta käytetään.

Rastimääritettä käytetään

Valitse näkymät ja radat, joissa haluat tämän rastimääritteen näkyvän.

Tämän valintaikkunan muiden välilehtien ohjeet:

- Mitä -välilehti
- Ulkomuoto -välilehti
- Fontit -välilehti

13.22.2 Rastimäärite -valintaikkuna (Mitä -välilehti)

Tämän valintaikkunan avulla voit muokata valitun rastimääritekohteen ominaisuuksia.

Näytä osa radasta

Tämän asetuksen avulla voit muodostaa rastimääritteen, joka kattaa vain osan radasta.

Tämä voi olla hyödyllistä, jos haluat sijoittaa radan eri osien rastimääritteet eri kohtiin karttaa.

Osa

© 2026 Finn Arildsen

Näkyvissä oleva radan osa	Rastimääritteessä näytetään radan osa (tai osat), jotka vastaavat kartalla näytettävää. Jos radalla ei ole kartanvaihtoja, tämä vaihtoehto on sama kuin "Koko rata"
Koko rata	Näytetään koko rata
Osa x	Näytetään tämä radan osa. Jos tätä osaa ei näytetä kartalla, myöskään rastimääritekohdetta ei näytetä.

Alkaen riviltä / Rivien lukumäärä

Tämä määrittelee, montako riviä rastimääritteistä näytetään. Otsikkorivit lasketaan mukaan, joten ylin rivi voi olla ensimmäinen otsikkorivi. Tällä voit jakaa rastimääritteet eri kohtiin karttaa. Hyödyllistä, jos kokonaisille rastimääritteille ei ole tilaa yhdessä paikassa.

Näytä otsikot

Näytä vain otsikot

Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää ainoastaan otsikkorivit. Otsikkoriveihin kuuluvat tapahtuman nimen ja päivämäärän ruutu, rataa käyttävien sarjojen ruutu (tarvittaessa) sekä radan nimen, pituuden ja nousun ruutu.

Näytä ratahajonta

Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää viestiradan hajontakoodin rastimääritteiden yläpuolella.

Näytä tietty rata

Normaalisti "Kaikki rastit" -kartalla on kaikkien rastien rastimääritteet. Voit kuitenkin sijoittaa sinne myös tietyn radan rastimääritekohteen.

Voit sijoittaa useiden ratojen rastimääritteet "Kaikki rastit" -tulosteelle ja käyttää sitä yleiskarttana, johon juoksijat voivat piirtää kynällä oman ratansa rastivälit.

Tämän valintaikkunan muiden välilehtien ohjeet:

- Missä -välilehti
- Ulkomuoto -välilehti
- Fontit -välilehti

13.22.3 Rastimäärite -valintaikkuna (Ulkomuoto -välilehti)

Tämän valintaikkunan avulla voit muokata valitun rastimääritekohteen ominaisuuksia.

Koko

Tämä arvo on rastimääriteruudun sivun pituus.

Väri

Napsauta väriruutua muuttaaksesi rastimääritteiden väriä.

© 2026 Finn Arildsen

Valitse "Läpinäkyvä tausta" -valinta, jos haluat poistaa rastimääritteiden valkoisen taustan.

Kuvalliset tai tekstimuotoiset

Valitse, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset. "Sarja tai rata päättää" tarkoittaa, että rastimääritteessä näytettävän sarjan tai radan asetus määrää, ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.

Sarakkeen tasaus

Tällä määritellään, mihin kulmaan rastimääritteet kiinnitetään. Kiinnitys voi olla vasemmalle tai oikealle ja ylös tai alas.
Esimerkki: Kun kiinnitys on vasempaan yläkulmaan, tämä kulma pysyy paikallaan kartalla ja rastimääritteet "täyttyvät" siitä alas ja oikealle.

Pistesuunnistus, lajittelujärjestys

Valitse, lajitellaanko pistesuunnistusradan rastimääritteet sarakkeen A vai sarakkeen B mukaan.

Pistesuunnistus, näytä sarakkeessa A

Valitse, mitä pistesuunnistusradan rastimääritteen sarakkeessa A näytetään: pisteet, rastinumero tai ei mitään.

Pistesuunnistus, näytä sarakkeessa B

Valitse, mitä pistesuunnistusradan rastimääritteen sarakkeessa B näytetään: pisteet, rastikoodi tai ei mitään.

Tämän valintaikkunan muiden välilehtien ohjeet:

- Missä -välilehti
- Mitä -välilehti
- Fontit -välilehti

13.22.4 Rastimäärite -valintaikkuna (Fontit -välilehti)

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä valitun rastimääritteen ominaisuudet.

Fontit

Napsauttamalla fontin päältä avautuu valintaikkuna, jossa voit muokata kyseistä fonttia.

Otsikko

Rastimääritteiden otsikkolaatikoissa käytettävä fontti.

Numerot

Rastimääritteiden sarakkeessa A käytettävä fontti.

Koodit

Rastimääritteiden sarakkeessa B käytettävä fontti.

Mitat

© 2026 Finn Arildsen

Rastimääritteiden sarakkeessa C-H teksteissä käytettävä fontti.

Tekstimuotoiset rastim.

Tekstimuotoisissa rastimäärittelissä käytettävä fontti.

Lisäteksti

Rastimääritteiden lisäteksteissä käytettävä fontti.

Tämän valintaikkunan muiden välilehtien ohjeet:

- Rastimäärite -välilehti
- Mitä tulostetaan -välilehti
- Ulkomuoto -välilehti

13.23 Ratakohteiden määrittely

13.23.1 Kielletyn alueen asetukset

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa valitun kielletyn alueen ominaisuuksia.

Kielletty alue on käytössä

Valitse yksi tai useampi rata rataluettelosta.

Valitse yksi tai useampi näkymä näkymäluettelosta.

Täyttö

Kielletyille alueille on useita viivoituksia. Katso IOF:n kuvausohjeista, milloin mitäkin viivoitusta käytetään.

 "Kielletty alue" on yleisin viivoitus, ja se on (tällä hetkellä) yhteinen kaikille lajeille.

Sprinttitapahtumissa on lisäksi

 "Tilapäinen rakennustyömaa" -alue

 "Kielletty alue (kuljettavissa alemmalla tasolla)" - käytetään, kun kartalla oleva viivoitettu "kaksitasoinen" alue sisältyy kiellettyyn alueeseen.

Vanhentuneet

 ISOM 2017:n "Pysyvä kielletty alue" on säilytetty vaihtoehtona taaksepäin yhteensopivuuden vuoksi.

 ISOM 2000:n "Vaarallinen alue" on säilytetty vaihtoehtona taaksepäin yhteensopivuuden vuoksi.

Reunaviiva

Ei reunaviivaa: Aluetta ei ole merkitty maastoon

© 2026 Finn Arildsen

Yhtenäinen reunaviiva: Alue on merkitty maastoon yhtenäisesti (esim. nauhalla)

Katkoviiva: Alue on merkitty maastoon katkonaisesti

Viivan paksuus: Oletuksena Condes piirtää reunaviivan kuvausohjeen mukaisesti. Voit ohittaa tämän ja syöttää oman reunaviivan paksuuden

Oletuksena reunaviiva (jos Yhtenäinen tai Katkoviiva on valittuna) kiertää koko alueen. Voit käyttää Poista viivanosa -työkalua näyttääksesi/piilottaaksesi reunaviivan yksittäisissä viivanosissa (kahden kulmapisteen välillä).

13.23.2 Ylitys/alituspaikan ominaisuudet

Tämän valintaikkunan avulla muokataan valitun ylitys/alituspaikan ominaisuuksia.

Koodi

Ylitys/alituspaikan koodi. Koodia käyetään, kun ylitys/alituspaikka lisätään radan pakolliseksi ylitys/alituspaikaksi.

Näytä radoilla

Valitse yksi tai useampi rata rataluettelosta. Kun valitset "Kaikilla radoilla", elementti näkyy kaikilla radoilla, myös niillä radoilla, joita ei ole valittu luettelosta.

Valitse yksi tai useampi näkymä näkymäluettelosta. Kun valitset "Kaikissa näkymissä", elementti näkyy kaikissa näkymissä, myös niissä näkymissä, joita ei ole valittu luettelosta.

Päälletulostus

Tämän välilehden asetuksilla voidaan

- ohittaa normaali radan värin ja/tai lisätä valkoinen ääriviivan ylitys/alitussymboliin.
- ohittaa tämän ylitys/alituspaikan normaali sijoitus ylempään/alempaan purple värikerrokseen, kun rata yhdistetään kartan värikerroksiin. Ylitys/alistussymboli näytetään tavallisesti alemmassa purple värikerroksessa. Joissain tapauksissa (katso IOF ISSproM -määritykset) tämä symboli tulee näyttää ylemmässä purple värikerroksessa.

Rastimäärite

Tämän välilehden määrityksillä määritellään

- näytetäänkö ylitys/alituspaikka rastimääritteissä, kun se on radalla.
- tekstirastimääritteissä näytettävä teksti.
- ylitys/alituspaikan rastimääritteen rastimääriterivin alla näytettävä lisäteksti.

© 2026 Finn Arildsen

13.23.3 Ratasymboli -valintaikkuna

Ratasymboli voi olla juomapaikka, ensiapupaikka, kielletty reitti, MTBO yksisuuntainen reitti, MTBO este, MTBO ohitus kielletty tai MTBO vaarallinen osa -symboli.

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa valitun ratasymbolin ominaisuuksia.

Ratasymboli on käytössä

Valitse yksi tai useampi kohde ratojen luettelosta. Kun valitset "Kaikki radat", ratasymboli näytetään kaikilla radoilla, myös myöhemmin luotavilla radoilla

Valitse yksi tai useampi kohde näkymien luettelosta. Kun valitset "Kaikki näkymät", ratasymboli näytetään kaikissa näkymissä, myös myöhemmin luotavissa näkymissä.

13.23.4 Kohdistusmerkki -valintaikkuna

Kohdistusmerkillä on yksi asetus:

Näkyvissä tulosteissa

Poista tämä valinta jos et halua, että kohdistusmerkki näkyy kun tämä näkymä tulostetaan. Jos valinta on poistettuna, kohdistusmerkki ei ole myöskään käytettävissä radan kalibroinnissa.

13.23.5 Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla muokataan valitun kohteen Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti ominaisuuksia.

Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti näytetään

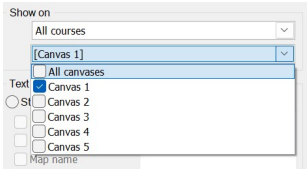
Valitse yksi tai useampi rata rataluettelosta. Kun valitset "Kaikilla radoilla", pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -elementti näkyy kaikilla radoilla, myös niillä radoilla, joita ei ole valittu luettelosta

Valitse yksi tai useampi näkymä näkymäluettelosta. Kun valitset "Kaikissa näkymissä", pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -elementti näkyy kaikissa näkymissä, myös niissä näkymissä, joita ei ole valittu luettelosta.

© 2026 Finn Arildsen

13.24 Grafiikkakohteiden asetukset

Voit määrittää ratasymbolit ja grafiikkakohteet näkymään millä tahansa ratojen ja näkymien yhdistelmällä.

Valitse kohteen ominaisuusikkunassa radat ja näkymät pudotusvalikoista.

Kun valitset "Kaikki näkymät" tai "Kaikki radat", kohde näytetään aina riippumatta siitä, onko nykyinen rata tai näkymä valittuna

Muista, että näkymä voi olla "linkitetty", jolloin se näyttää samat symbolit kuin toinen näkymä. Katso Näkymä / Rastit -valikko.

13.24.1 Teksti -valintaikkuna

Tällä valintaikkunalla muokataan tekstikehyksen ominaisuuksia. Luo tekstikohde Teksti -työkalulla ja napsauta kartalla kohtaa, johon haluat sijoittaa tekstin.

Tekstikehys näytetään kartan päällä. Siinä voi olla syöttämäsi "vapaa teksti" tai vakiotekstejä, kuten tapahtuman nimi tai kartan mittakaava.

Näytetään	Valitse yksi tai useampi rata rataluettelosta. Kun valitset "Kaikilla radoilla", tekstikohde näkyy kaikilla radoilla, myös niillä, joita ei ole valittu luettelosta Valitse yksi tai useampi näkymä näkymäluettelosta. Kun valitset "Kaikissa näkymissä", tekstikohde näkyy kaikissa näkymissä, myös niissä, joita ei ole valittu luettelosta.
Teksti on	Valitse "Vakioteksti" tai "Syötetty teksti" Vakiotekstin kohdalla valitse näytettävät vakiotekstit. Syötetyn tekstin kohdalla kirjoita teksti muokkauskenttään.
Teksti	**Tasaus** Vasen, keskitetty, oikea tai tasattu. **Fontti...** Tällä painikkeella valitset käytettävän fontin kirjasintyypin, koon ja värin. **Tekstin väri** Valitse väri väripainikkeella. Oletusväri on ratatulostuksen väri. **Käytä päälletulostusta** Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää tekstin päälletulostuksella

© 2026 Finn Arildsen

Kehys	Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää tekstin ympärille suorakaiteen muotoisen kehyksen. Valitse "Pyöristetyt kulmat", jos haluat kehykselle pyöristetyt kulmat. Voit myös määritellä kehysviivan paksuuden.
Tausta	Valitse tekstikehyksen taustan väri. **Läpinäkyvyys** Määritä tekstin taustan läpinäkyvyys vetämällä liukusäädintä. Alue voi olla täysin läpinäkyvä, jolloin tekstin tausta ei näy, tai täysin läpinäkymätön, jolloin tausta on kiinteä. Muista, että PostScript -tulostimella tulostettaessa läpinäkyvyys ei ole käytettävissä. **Sisämarginaali** Syötä tekstin ja tekstikehyksen reunan välinen marginaali.
Kierto	Kierrä tekstikohdetta syöttämällä kulma asteina väliltä 0 - 360. Kohde kiertyy vastapäivään keskipisteensä ympäri.

13.24.2 Viiva -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa valitun viivakohteen ominaisuuksia.

Viiva on käytössä

Valitse yksi tai useampi rata rataluettelosta. Kun valitset "Kaikilla radoilla", viiva näkyy kaikilla radoilla, myös niillä, joita ei ole valittu luettelosta

Valitse yksi tai useampi näkymä näkymäluettelosta. Kun valitset "Kaikissa näkymissä", viiva näkyy kaikissa näkymissä, myös niissä, joita ei ole valittu luettelosta.

Viivan paksuus

Viivan paksuus millimetreinä.

Katkoviiva

Valitse tämä valinta, jos haluat katkoviivan

© 2026 Finn Arildsen

Viivanosan pituus

Syötä kunkin viivanosan pituus millimetreinä

Katkon pituus

Syötä kunkin katkon pituus millimetreinä

Viivan väri

Valitse väri väripainikkeella. Oletusväri on ratatulostuksen väri.

Käytä päälletulostusta

Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää viivan päälletulostuksella

Läpinäkyvyys

Määritä viivan värin läpinäkyvyys vetämällä liukusäädintä. Väri voi olla täysin läpinäkyvä, jolloin viiva ei näy, tai täysin läpinäkymätön, jolloin viiva on kiinteä. Muista, että PostScript -tulostimella tulostettaessa läpinäkyvyys ei ole käytettävissä.

13.24.3 Peittoalueen asetukset

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa valitun peittoalueen ominaisuuksia.

Peittoalue on käytössä

Valitse yksi tai useampi rata rataluettelosta. Kun valitset "Kaikilla radoilla", elementti näkyy kaikilla radoilla, myös niillä radoilla, joita ei ole valittu luettelosta.

Valitse yksi tai useampi näkymä näkymäluettelosta. Kun valitset "Kaikissa näkymissä", elementti näkyy kaikissa näkymissä, myös niissä näkymissä, joita ei ole valittu luettelosta.

Täyttöväri

Valitse peittoalueen täyttöväri napsauttamalla värilaatikkoa.

Määritä peeittoalueen läpinäkyvyys vetämällä liukusäädintä. Alue voi olla täysin läpinäkyvä, missä valkoinen tausta on näkymätön, aina läpinäkymättömään, missä valkoinen tausta on kiinteä. Muista, että tulostettaessa PostScript-pohjaiseen tulostimeen läpinäkyvyys poistetaan käytöstä.

13.24.4 Grafiikkakohde -valintaikkuna

Tällä valintaikkunalla määritellään grafiikkakohteen asetukset.

Grafiikkakohde on kuva, jonka voit sijoittaa kartan päälle. Se voi olla logo, karttamerkkien selitys, suurennettu osa kartasta tai mikä tahansa muu kuva.

Grafiikkakohteiden ja tekstikohteiden avulla voit suunnitella kartalle oman asettelun.

© 2026 Finn Arildsen

Grafiikkakohde voi käyttää grafiikkaa suoraan tiedostosta (Condes voi käyttää bittikarttatiedostoja, Windowsin metatiedostoja ja OCAD -karttatiedostoja) tai "palaa" toisen näkymän kartasta.

Näytetään

Valitse yksi tai useampi rata rataluettelosta. Kun valitset "Kaikilla radoilla", grafiikkakohde näkyy kaikilla radoilla, myös niillä, joita ei ole valittu luettelosta

Valitse yksi tai useampi näkymä näkymäluettelosta. Kun valitset "Kaikissa näkymissä", grafiikkakohde näkyy kaikissa näkymissä, myös niissä, joita ei ole valittu luettelosta.

Mistä

Tässä kerrot Condesille, luetaanko grafiikka erillisestä tiedostosta vai käytetäänkö näkymän karttaa

Tiedostosta

Valitse "Valitse tiedosto..." -painikkeella grafiikkatiedosto, josta grafiikan sisältö luetaan.

Päivitä grafiikan sisältö "Päivitä tiedostosta..." -painikkeella, jos alkuperäinen tiedosto on päivittynyt.

Käytä karttaa näkymästä

Valitse pudotusvalikosta näkymä, jonka karttaa käytetään.

Näytä rata kartalla

Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää radan toisesta näkymästä tulevalla kartalla. Tällä voidaan näyttää esimerkiksi suurennettu osa kartasta ratoineen - katso Suurennetun karttapalan lisääminen

Radan osa

Jos radalla on kartanvaihtoja, voit valita näytettävän radan osan. Katso esimerkki tämän vaihtoehdon käytöstä aiheesta Useiden radan osien näyttäminen vierekkäin samalla sivulla .

Tiedostosta:

Kun grafiikkakohde käyttää grafiikkaa tiedostosta, Condes lukee grafiikkatiedoston sisällön ja tallentaa sen Condesin tapahtumatiedostoon.

Huomaa seuraavaa:

- Kun jaat tapahtumatiedoston muiden kanssa, grafiikka on "upotettu" Condes -tiedostoon, joten grafiikkatiedostoja ei tarvitse jakaa erikseen.
- Tapahtumatiedosto kasvaa grafiikan sisällön verran, joten varo lisäämästä liian montaa hyvin suurta grafiikkakohdetta.

© 2026 Finn Arildsen

- Kun alkuperäinen grafiikkatiedosto muuttuu, muutos EI siirry automaattisesti Condesiin. Voit lukea päivitetyn grafiikkatiedoston sisällön Condesiin "Päivitä tiedostosta" -painikkeella tai tuoda grafiikan uudesta tiedostosta "Valitse tiedosto..." -painikkeella.

Näkymästä:

Kun grafiikkakohde käyttää näkymän karttaa, grafiikka päivittyy automaattisesti kartan päivittyessä.

Tausta

Piirrä valkoinen tausta

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää grafiikkakohteen taakse valkoisen taustan.

Läpinäkyvyys

Määritä valkoisen taustan läpinäkyvyys vetämällä liukusäädintä. Alue voi olla täysin läpinäkyvä, jolloin valkoinen tausta ei näy, tai läpinäkymätön, jolloin tausta on kiinteä. Muista, että PostScript -tulostimella tulostettaessa läpinäkyvyys ei ole käytössä.

Koko

Tällä asetuksella määritellään grafiikkakohteen koko suhteessa alkuperäiseen kokoon.

Voit muuttaa grafiikan kokoa myös valitsemalla grafiikkakohteen ja vetämällä sen kulmapisteitä hiirellä.

Rajaus

Tällä asetuksella määritellään grafiikkakohteen rajaus kultakin sivulta. Arvot ovat millimetreinä.

Voit rajata grafiikkakohdetta myös valitsemalla sen ja vetämällä sivun keskellä olevasta pisteestä.

13.24.5 Condes -logo -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla muokataan Condes -logon ominaisuuksia.

Logo on käytössä

Valitse yksi tai useampi rata rataluettelosta. Kun valitset Kaikilla radoilla, Condes -logo näkyy kaikilla radoilla, myös niillä radoilla, joita ei ole valittu luettelosta.

Valitse yksi tai useampi näkymä näkymäluettelosta. Kun valitset Kaikissa näkymissä, Condes -logo näkyy kaikissa näkymissä, myös niissä näkymissä, joita ei ole valittu luettelosta.

© 2026 Finn Arildsen

Koko

Syötä prosenttiosuus vakiokoosta muuttaaksesi Condes -logon kokoa.

13.25 Tietoja Condesista -valintaikkuna

Tietoja Condesista -valintaikkunassa näet tietoja ohjelmasta sekä tietokoneesta, jossa ohjelma toimii. Tämä valintaikkuna löytyy Ohje -valikosta.

Järjestelmätiedot

Näyttää Windowsin Järjestelmätiedot -ikkunan, jossa on tietoja tietokoneesta, kuten käyttöjärjestelmä, suoritin ja muisti.

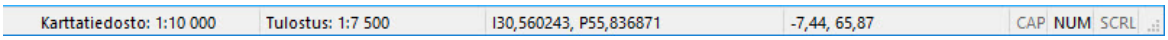
13.26 Mitattu pituus -valintaikkuna

Lue lisätietoja aiheesta Mittaa pituus

© 2026 Finn Arildsen

Part XIV

14 Tilarivi

Tilarivi näytetään Condesin pääikkunan alareunassa.

Tilarivin vasemmassa osassa näytetään valikon toimintojen lisätiedot, kun navigoit valikoissa. Vastaavasti siinä näytetään työkalurivin painikkeiden lisätiedot, kun siirrät hiirtä niiden päällä, ennen kuin paina niitä.

Tilarivissä näkyy seuraavat tiedot:

Tieto	Kuvaus
Karttatiedosto	Nykyisen kartan mittakaava
Tulostus	Nykyinen tulostusmittakaava. Napsauta tätä avataksesi Kartan asetukset -valintaikkunan, jossa voit muuttaa tulostusmittakaavaa.
Maastokoordinaatit	Hiiren nykyisen sijainnin maastokoordinaatit. Nämä näytetään ainoastaan silloin kun kartta on geo -viitattu. Rataeditorin asetukset -valintaikkunassa voit määritellä näytetäänkö paperikoordinaatit vai pituus- ja leveysasteet.
Paperikoordinaatit	Hiiren nykyinen sijainti paperikoordinaateissa, eli millimetreissä kartalla.
CAP	Caps Lock –näppäin on alhaalla.
NUM	Num Lock –näppäin on alhaalla.
SCRL	Scroll Lock –näppäin on alhaalla.

© 2026 Finn Arildsen

Index

- A -

About Dialog Box 233
Active Courses for Canvas dialog 189
Add Cutout Point 131
Adding an enlarged section of a map 94
Additional Dimensions and Fonts (Course Overprint Symbols and Dimensions dialog) 187
Additional Text 224
Aita 225
Alempi purppura 41
Alignment 228
All canvases 101
Alue 140
annotations 222
Annotations dialog 222
Appearance 223
Application 156
Application look 156
Application settings 156
Area covered by course 197, 206
Arranging Graphics objects 93
arvio 180
Arvioitu kävijämäärä 161, 162
Asettelukehyksen asetukset 220, 221
Asettelukehys 86, 95, 100, 121, 147, 197, 202, 206, 220, 221
Asettelukehys -valikon toiminnot 121
Australian Englanti 156
Australian English 156
Automaattinen päivitys kun karttatiedosto muuttuu 156
Automatic update when the map file changes 156
Avaa tiedosto automaattisesti 156

- B -

Behavior (Settings for the Print Area dialog) 220
bend 54
Bitmap 123, 180, 209
Bitmap Details dialog 183
Bittikartan asetukset -valintaikkuna 183
Bittikartta 209
BMP 36, 180, 209
Body text 156
Boundary 225
Boundary Line 136
Box size 155
Browse Courses 142, 148
Butterfly loop 69
Butterfly Loops 171

- C -

Calculating the course length 63
canvas 142, 180, 185
Canvas menu commands 119
Canvas selector 101
Card map 155
Card Type 153
Center printout 197
Choosing the canvas 101
Circle 187
Circle/line gap 187
circles 185
Class name 180
Classes 25, 180
Classes Spreadsheet 180
ClassList 109
CLE 142
Codes 224
Color quality 209
Colors setup for export to OCAD dialog 212
Column Alignment 223
Competitors estimate 161, 180
Condes Logo 140
Condes Logo dialog 232
Condes Logo -valintaikkuna 232
Condes relay support 78
Condesin käyttö Mac -tietokoneessa 25
Condesin tuki viestiradoille 78
Control 23
Control Card Layout 153
Control card layout details 155
Control Card Layout Details1 155
control cards 200
control circle 49

© 2026 Finn Arildsen

Control Circle (Control dialog) 164
Control circle radius 187
Control code 162
Control codes for "all controls" 191
Control Descriptinos dialog (appearance tab) 223
Control Description 110, 134, 162, 222
Control Description (Control dialog) 162
Control Descriptions 12, 72, 73, 180, 200
Control Descriptions Appearance 153
Control Descriptions dialog 222
Control Descriptions dialog - "Appearance" tab 223
Control Descriptions dialog - "Fonts" tab 224
Control Descriptions dialog - "What" tab 222
Control Descriptions dialog - "Where" tab 222
Control Descriptions dialog (appearance tab) 223
Control Descriptions dialog (fonts tab) 224
Control Descriptions dialog (main tab) 222
Control Descriptions dialog (what tab) 222
Control descriptions symbols 156
Control dialog 162
control load 162
control number for map exchange control 153
Control numbers 191
Control Unit and Punch Pattern (Control dialog) 165
Control with map exchange 162
Control with marked route 162
Control with markings to map exchange 162
Controls 23, 142, 169, 185
Controls Spreadsheet 169
Controls with map exchange 162
Copy 175
Copy a Course to the clipboard 24
Copy Objects dialog 179
Copy/Import Objects dialog 179
course 63
Course Data 12
Course dialog - Advanced 172
Course dialog - Overprint 174
Course Edit Standard toolbar 142
Course Edit Tools toolbar 142
Course Layout Editor 142
Course Layout Export 12
Course Leg Climb dialog 178
Course Leg Climb Spreadsheet 179
Course leg clipping 187
Course Leg dialog 177
Course Leg menu commands 117
Course length along the logical route choice 63
course lengths 63
Course name 175, 180
Course overprint color 188, 191
Course Overprint Symbols (Course Overprint Symbols and Dimensions dialog) 186
Course Overprinting 12
Course Planning with Condes 8 12
Course Printout Appearance 153
Course Symbols toolbar 142
Course type 175
course variations 214
CourseData 109
CourseIDs 200
Courses 142
Courses Spreadsheet 176
create a control 142
create a course 142
Create a new class 25
Create a new control 23
Create a new course 24
Create Boundary Line 136
Create Event Wizard - Page 1 148
Create Event Wizard - Page 2 149
Create Event Wizard - Page 3 149
Create Event Wizard - Page 4 149
Create Event Wizard - Page 5 149
Create Event Wizard - Page 6 151
Create Event Wizard - Page 7 151
Create Event Wizard - Page 8 151
Create Event Wizard - Page 9 152
Create Out Of Bounds 135
Create your first course... 22
Crop 88, 93
Cropping the map 88
Crossing Point and Crossing Section properties 226
Cut Segment 131

- D -

Dangerous 225
Danish 156
Dashed Boundary 225

© 2026 Finn Arildsen

Default folder for event files 156
Default folder for map files 156
Defined print area 197
Defined printout page area 206
Delete a Class 25
Delete a control 23
Delete a Course 24
Delete Control 167
Diamond (or Phi) Loops 171
Diamond loop 69
dim 142
Dimensions 187, 224
distance 162
dpi 183
Draw dot in control circle 153, 174
Duplicate a course 24

- E -

Edit a class 25
Edit a control 23
Edit a course 24
Edit Courses 142
Editor 156
Ei reunaviivaa 225
emf 36, 180
Encapsulated PostScript 206
end of marked route 142
Ensiapu 137
Ensiapupaikka 227
Ensimmäisen rastin koodi 153
Entire map area 197, 206
EPS 123, 206
EPSG 38
Eri reitti 1. osuudelle 162
Erikoismerkinnät -valintaikkuna 142
erilliset karttatiedostot 180
erilliset rastit 185
estimate 180
Estimated control load 162
etäisyys 162
Event Date 153
Event Discipline 153
event file name under control descriptions 153
Event Name 149, 153
Export 76, 206, 209, 210
Export course data as XML dialog 200
Export Courses as Bitmap dialog 209
Export Courses as EPS dialog 206
Export courses as PDF dialog 202
Export courses as SVG dialog 214
Export Courses to EPS dialog 206
Export courses to GPS dialog 214
Export courses to OCAD dialog 210
Export from multiple canvases 101
Export Page Setup dialog 208
Export Relay Teams dialog 218
Export scale 206, 209

- F -

FARSTA 176
FARSTA fork 176
FARSTA -jakso 176
Fence 225
File menu commands 112
File type 209
Finish point with forked marking 162
Finish point with full marking 162
Finish point without marking 162
Finish radius 187
Finnish 156
First Aid 137
First control code 153, 156
folder 156
Folder Settings dialog 156
Folders 156
Font 228
Fontit 224
Fonts 191, 224
Fontti 228
Forbidden Route 137
fork 176
Fork Behavior dialog 176
Forks 78, 200
Formatting 228
Frame 86, 221, 228
Frame (Settings for the Print Area dialog) 221
Frame color 221
Frame width 221
French 156

© 2026 Finn Arildsen

- G -

gap 187
Geo -viitatut kartat 38
Geo -viittaus 38
Georeferencing 38
Georeferencing and Real World Coordinates 38
GeoTIFF 38
Geoviittauksen koordinaattijärjestelmä on muuttunut -valintaikkuna 190
German 156
Get a quick start... 22
GET from My Standard Settings 187, 191
Google Street View 133, 142
Google Streetview 133
GPS 123, 214
GPX 214
Grafiikka 140, 230
Grafiikkakohteen muokkaaminen 93
Grafiikkakohteiden järjestäminen 93
Graphics 140

- H -

Hajonnat 200
Hajontalenkit 69
Handling different print scales for the same course 28
Hatch 225
Header 224
Hiihtosuunnistusrata 169
How to - Print and Export scales 102
How to add new control description symbols or alter existing 110
How to automatically cut course leg lines 55
How to bend the leg line between two controls 54
How to calculate control site load 49
How to calculate course climb 64
How to change the map on a canvas 37
How to clean up controls that are no longer used 50
How to correctly align courses exported to OCAD 108
How to create a course that spans multiple maps 59
How to create a relay course 80
How to cut a course leg line 55
How to define the Control Description for a Control 48
How to Delete a symbol from a control description 73
How to design a Graphics Layout 86
How to edit route choice lines and marked routes 57
How to export a control description from Condes into your word processing document 76
How to Fine Tune the Location of a Circle 48
How to get a map file 36
How to get a quick start 22
How to handle classes 25
How to handle controls 23
How to handle courses 24
How to handle map change 57
How to move the map, if all controls have come out of place 38
How to place a control description on the map 72
How to print maps and courses 100
How to Print the Course Name or Relay Team Number on the Back of the Map 104
How to remove a gap that was cut in the line between two controls 56
How to remove part of a control circle 49
How to remove part of the leg line between two controls 55
How to run Condes on a Mac 25
How to Show text in a control description field 73
How to Show two symbols in the same field 72
How to specify if control descriptions are symbolic or textual 73
How to specify the Text for Textual Control Descriptions 75
How to split control descriptions on the map 72
How to transfer data to an event administration software package 108
How to use control status flags to keep track of markings in the forest 50
How to use more than one last control 65

- I -

Import 179

© 2026 Finn Arildsen

Import Relay Teams dialog 219
Include map 206
Insert Control 129, 142
insert fork 80
Insert Point 130
Internal Margin 228
IOF 12
IOF XML 109

- J -

jakso 176
Jakson käyttäytyminen 169
Jakson käyttäytyminen -valintaikkuna 176
Jaksot 173
JPEG -laatu 209, 214
JPG 36, 180, 209
Juomapaikka 136, 227

- K -

kaksi symbolia 72
Kartan asetukset -valintaikkuna 180
Kartan Kääntö 57
Kartan leikkaaminen 88
Kartan liittäminen 206
Kartan peittäminen 88
kartanvaihdot 197
kartanvaihto 28, 57
Kartat 12
Kartta 155
Kartta ja ratasuunnittelu 12
Kartta on muuttunut 184
karttatiedosto 180
Karttatiedoston mittakaava 180
Karttatiedostot... 36
Katko 55
Katkon poisto 56
Katkonainen reunaviiva 225
Katunäkymä 133
kehyksen paksuus 221
Kehyksen väri 221
Kehys 86, 225, 228
Keskitetty tulostus 197
Kielletty alue 135
Kielletty reitti 137
Kierrä 132
kierrä grafiikkakohdetta 132
kierrä ratasymbolia 132
Kierto 228
KML 214
KMZ 214
Kohdistusmerkki 136
Kohteet -valikon toiminnot 121
Koko 223
Koko kartta-alue 206
Koodi 224
Koon muutto 93
Koordinaattijärjestelmä 38, 156
Kopioi 175
Kopioi kohteet -valintaikkuna 179
Kopioi rata 24
Kopioi rata leikepöydälle 24
Kortti 155
kuvalliset 180
Käyttäytyminen (Asettelukehyksen asetukset -valintaikkuna) 220
Käyttäytyminen (Tulostusalueen asetukset -valintaikkuna) 220
Käyttöliittymän tyyli 156
käyttöopastus 22
Käytä eri karttatiedostoa tässä näkymässä 180
Käytä omaa asettelukehystä jokaiselle radalle 221
Käytä omaa tulostusaluetta jokaiselle radalle 221
Käytä samaa asettelukehystä kaikille radoille 221
Käytä samaa tulostusaluetta kaikille radoille 221
käytä samoja rastiympyröiden ja rastiväliviivojen katkoja 185
käytä samoja symboleita 185
Käytä suoraa PostScript -tulostusta 156
Käytä tulostusasetteluja 101

- L -

labyrintti 59
Labyrinttisuunnistus 94
Lajimuodot 19
Language for menus 156
Language for symbols 156
last control 65
lataa 49
Lataa kartat ja radat Liveloxiin 217

© 2026 Finn Arildsen

LATAA omat vakioasetukset 187
Layout 153
Layout Frame 86
leg 55
Leg Distribution dialog 176
LEG fork 176
Leikkaa osa 131
leikkaa rastiväliviivan osa 131
leikkaus 88
Leima -valintaikkuna 219
Leimausruudukot 200
length 63
license 148
Liitä rata leikepöydältä 24
Line 54, 55, 187
Line dialog 229
Line Width 187
link the controls 185
linked to another canvas 180
Linkitä mitat 186
linkitä rastit 185
linkitä rastit toiseen näkymään 180
Lisämitat ja fontit 187
Lisämitat ja Fontit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) 187
Lisää grafiikkaa -valintaikkuna 230
lisää jakso 80
Lisää osuusjakso 173
Lisää peittoalueen piste 131
Lisää piste 130
Lisää rasti 142, 169
lisää tai poista viestin jaksoja 173
Lisää tavallinen jakso 173
Livelox 123
load 49
Lock 142
Lock position of Layout Frame 220
Lock size of Layout Frame 220
Lock/Unlock controls locations 142
Logos and Graphics 12
Logot ja grafiikat 12
Loitonna 142
Loop Behavior dialog 177
Loops 69, 171
Lukitse 142
Lukitse rastien koordinaatit 142
Luo ensimmäinen ratasi 22
luo rasti 142
luo rata 142
Luo uusi rasti 23
Luo uusi rata 24
Luo uusi sarja 25
lähdetään liikkeelle 22
Lähennä 142
Lähtö 169
Lähtökolmio 187
Lähtöpiste 162
Läpinäkyvä tulostus 156, 191

- M -

Maali 169
Maali ilman viitoitusta 162
Maali kokoavalla viitoituksella 162
Maali viitoituksella rastilta asti 162
Maalin säde 187
Maastokoordinaatit 38
Maastokoordinaatit -valintaikkuna 183
magenta 142
Make overprint effect for "overprint" colors in OCAD map 180
Make overprint effect for course overprint 191
mandatory crossing 136
Mandatory Crossing point 162
Map 155, 180
Map and Course Planning 12
map change 57
Map Color Layers dialog 190
Map dialog 180
map exchanges 197
map file 36, 180
Map file scale 180
Map files... 36
Map Flip 57
Map has changed 184
Map Symbols dialog 190
MapRun 214
Maps 12
Margin 156, 221
Marked Route 162
Marker collected 50, 165
Marker placed 50, 165

© 2026 Finn Arildsen

Marking Status 165
Mask Area 140
Mask Area properties 230
mask the map 86
Masking the map 88
maze 59
Merge 180
Merge course overprint into OCAD map 180
Metafile 183
Metafile Details dialog 183
Metatiedosto 183
Metatiedoston asetukset -valintaikkuna 183
Mikä karttatiedosto 180
mit. 142
Mitat 224
Mitattu pituus 169
Mitattu pituus -valintaikkuna 233
Miten - Tulostetaan ja viedään, mittakaavat 102
Miten kartalle lisätään rastimääritteet 72
Miten kartan tulostusmittakaava muutetaan 38
Miten kielletyn alueen reunaviiva katkotaan 68
Miten käsitellään kartanvaihto 57
Miten käsitellään rasteja 23
Miten käsitellään ratoja 24
Miten käsitellään sarjoja 25
Miten käytetään Rastin tila maastossa -arvoja maastossa olevien merkkien kontrolloimiseen 50
Miten käytetään samoja koodeja ja leimasinkuvioita useammassa kilpailussa 51
Miten käytetään useampaa viimeistä rastia 65
Miten lisätään uusia rastimääritesymboleita tai muokataan olemassa olevia 110
Miten lähdetään liikkeelle... 22
Miten muokataan reitinvalintaviivoja ja viitoituksia 57
Miten määritellään onko rastimääritteet symboli- tai tekstirastimääritteet 73
Miten määritellään tekstirastimääritteiden teksti 75
Miten näytetään kaksi rastimääritesymbolia samassa ruudussa 72
Miten näytetään tekstiä rastimääriteruudussa 73
Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein 108
Miten piirretään ja käytetään reitinvalintaviivaa 65
Miten piirretään valkoinen reunus rastiympyröille 52
Miten poistetaan pala rastiympyrästä 49
Miten poistetaan symboli rastimääritteistä 73
Miten radan nimi tai viestijoukkueen numero tulostetaan kartan taakse 104
Miten radan noususumma lasketaan 64
Miten rastimääritteet jaetaan kartalla osiin 72
Miten rastin kuormitus lasketaan 49
Miten rastin rastimäärite määritellään 48
Miten rastiväliviivat katkotaan automaattisesti 55
Miten rastiympyrän sijainti hienosäädetään 48
Miten siirretään karttaa, jos kaikki rastit on sivussa oikeasta paikasta 38
Miten siirretään kilpailun tiedot kilpailun tulospalveluohjelmaan 108
Miten siivotaan rastit, jotka eivät ole enää käytössä 50
Miten sivun layout suunnitellaan 86
Miten taivutetaan rastiväliviivaa 54
Miten tehdään rata, joka on useammalla kartalla 59
Miten tehdään viestirata 80
Miten tulostetaan kartat ja radat 100
Miten tuodaan ratatiedot IOF XML -tiedostosta 109
Miten vaihdetaan näkymän kartta 37
Miten viedään rastimääritteet Condesista Tekstinkäsittelyohjelmaan 76
Mittaa pituus 132
mittakaava 28, 180
Mitä uutta Condes 11:ssä 16
Mountain Bike O Course 175
Move 86, 93
Move Map 189
Move Map Instructions 189
move the control circle 142
move the control number 142
MTB 175
MTBO Forbidden Route dialog 227
muistiinpanot 222
Muistiinpoanot -välilehti 222
Multiple Canvases 12
Muodosta joukkue automaattisesti 194
Muokkaa rastia 23
Muokkaa rataa 24
Muokkaa ratoja 142
Muokkaa sarjaa 25
Muotoilu 93

© 2026 Finn Arildsen

Muotoilut 228
Muuta asettelukehys sivukoon mukaan -valintaikkuna 221
Muuta tulostusalue sivukoon mukaan -valintaikkuna 221
Määritelty asettelukehys 197
Määritelty tulostusalue 197
Määritelty tulostussivu 206

- N -

name of the event 153
New Condes Logo 97, 140
New Control 133, 167
New Control Description 134
New Course dialog 175
New Crossing Point 136
New Crossing Section 136
New End of Marked Route 134
New Finish 134
New First Aid 137
New Forbidden Route 137
New Graphics 140
New Line 139
New mandatory crossing 136
New Mask Area 140
New MTBO Forbidden Route 138
New Out of Bounds Boundary Line 136
New Out-Of-bounds area 135
New Overlaid Graphics 94
New Refreshment station 136
New Registration Mark 136
New Relay Team 194
New Start 134
New Text 97, 139
Nimeä rasti uudelleen 167
Nimeä uudelleen 167
Nimeä uudelleen ja korvaa 167
No Boundary 225
Norja 156
Normal control 162
Normal course 172, 175
Norwegian 156
Nousu 169
Number format 169, 174, 191
Numbers 224
Numeron muoto 191
Numerot 224
Näkymä 180
Näkymä ja Navigointipalkki 142
Näkymä -valikon toiminnot 119
Näkymän aktiiviset radat -valintaikkuna 189
Näkymän valinta 101
Näkymät 16
Näytä OCAD -taustakartat 180
Näytä vapaasti kierrettävien rastien koodit 191
Näytä/piilota kartan symboleita -valintaikkuna 190
Näytä/piilota kartan väritasoja -valintaikkuna 190

- O -

Objects menu commands 121
OCAD 36, 123, 180, 210
OCAD co-ordinates for top left registration mark 213
OCAD grafiikkakohteet 180
OCAD map layout layer 180
ocd 36
Ohjelman rekisteröinti -valintaikkuna 148
Open previous event at startup 156
orientation 206
OSUUS jakso 176
O-Track 123
Otsikko 224
Out Of Bounds 135, 225
Overlaid Graphics 92, 93, 230
Overlaid Graphics dialog 230
Overlap 153
Overprint 191
overprint color 191
Overprint Color (Course Overprint Symbols and Dimensions dialog) 188
overprint effect 156, 180, 188, 191
Overprint Effect or Upper/Lower Purple 41
Overprint Number Format dialog 191
Overprint Number Formats dialog 191

- P -

Page margin 153
Page setup 206
Page Size 206

© 2026 Finn Arildsen

Paikkatiedolliset PDF -tiedostot 40
Pakollinen ylitys/alituspaikka 162
Palauta Condes -oletusarvot 187
pass-through 156
Paste a Course from the clipboard 24
patternit 51
PDF file 123
PDF Rendering Settings 205
PDF -tiedosto 123
Peittoalueen asetukset 230
Perhoslenkki 69
pictorial 180
pikseliä 209
Pistesuunn. sarake A 223
Pistesuunn. sarake B 223
Pistesuunnistuksen lajittelujärjestys 223
Pistesuunnistuksen pisteet 165
Pistesuunnistusrata 169
Pituus 169
pixels 209
Placing an Overlaid Graphics Image 92
Placing Texts and Condes Logos 97
Poista lukitus 142
Poista osa 131
Poista piste 130
Poista rasti 169
Poista rasti radalta 23
Poista rasti -valintaikkuna 167
Poista rata 24
Poista sarja 25
PostScript 156
PostScript printers 156
PostScript -tulostimet 156
Print 197
Print Area 86, 221
Print Area menu commands 121
Print As one-man relay 173
Print Control Descriptions dialog 200
Print from multiple canvases 101
Print Layouts 101, 197
Print Loose Control Descriptions dialog 200
Print Map 197
Print Maps with Courses dialog 197
Print master control cards dialog 200
Print multiple parts on the same canvas 28
Print scale 180
Printer landscape 197
punch 51, 156, 165, 219, 220
Punch dialog 219
Punch Pattern 165
Punches 156
Punching (Control dialog) 165
Pyöristetyt kulmat 221
Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -valintaikkuna 227
Pyöräsuunnistusrata 169
Päälletulostus 228
Päälletulostus tai ylempi/alempi Purple 41

- Q -

quick start 22

- R -

Radan alue 206
Radan muokkaus Standardityökalurivi 142
Radan muokkaus työkalurivi 142
Radan nimi 175
Radan pituus reitinvalinnan mukaan 63
Radan tyyppi 169
Radan vienti 12
Radat 142
Radat -taulukko 176
radius 187
Ranska 156
Rasti 23
Rasti -valintaikkuna 162
Rasti, jossa kartanvaihto 162
Rasti, josta lähtee viitoitus 162
Rasti, josta lähtee viitoitus kartanvaihtoon 162
Rastien asetukset -valintaikkuna 185
Rastikoodi 162
Rastikoodit "kaikki rastit" 191
Rastilippu haettu 165
Rastilippu viety 165
Rastimäärite 134
Rastimääritteen ulkoasu 169
Rastimääritteet 12
rastin kuormitus 162
Rastin tila maastossa 165
Rastinumerot 191

© 2026 Finn Arildsen

Rastipaikka merkitty 165
Rastireitti 169
Rastit 169
Rastit -taulukko 169
Rastit, joissa kartanvaihto 162
Rastiväli -valikon toiminnot 117
Rastiväli -valintaikkuna 177
Rastivälin nousu -valintaikkuna 178
Rastivälin noususumma -taulukko 179
Rastiväliviivan katkaisu 55
rastiympyrä 49
Rastiympyrän säde 187
rata 63
Rata -valintaikkuna 169
Rata -valintaikkuna - Lisä 172
Rata -valintaikkuna - Perus 171
Rata -valintaikkuna - Tulostus 174
Rata -valintaikkuna - Viesti 173
Rataeditori 142
ratahajonnat 214
RataID 200
Ratamerkinnät -työkalurivi 142
Ratapituuden laskenta 63
ratapituudet 63
Ratasuunnittelu Condes 8:lla 12
Ratasymboli -valintaikkuna 227
Ratatiedot 12
Ratatulostuksen numeron muoto -valintaikkuna 191
Ratatulostuksen symbolit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) 186
Ratatulostuksen väri 188
Ratatulostuksen värit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) 188
Ratatulostus 153
Refreshment 136
Refreshment dialog 227
registration code 148
Registration Mark 136, 227
Rekisteröintikoodi 148
relay 176, 197
Relay course 78, 173
RELAY LEG 176
Relay legs 173
Relay menu commands 118
Relay Team Assignments 195
Remove a control from a course 23
Remove Point 130
Rename and substitute 167
Rename Control 167
Rename only 167
Report fonts 156
Report Printing Settings dialog 156
Reports 12, 156
Re-scale control coordinates for this canvas 190
Reset to Condes Standard 187, 191
Resize 86, 93
Resize Print Area to Page Size dialog 221
Resolution 209
Resoluutio 209
Rotate 132
Round corners 221
Ruotsi 156
Ruudun koko 155

- S -

Saksa 156
Salmiakkihajonta 69
Saman radan eri tulostusmittakaavat 32
Sarakkeiden tasaus 223
Sarjan nimi 180
Sarjat 180
Sarjat -taulukko 180
SAVE to My Standard Settings 187, 191
scale 93, 180
Score O column A 223
Score O column B 223
Score O Course 175
Score O Points 165
Score O sort order 223
Selaa ratoja 148
Select Color dialog 219
Select Condes standard color 188
Select Course Object 128
Select Graphics Object 128
Select IOF color for OFFSET printing 188
Select Layout Frame 147
Select Print Area 147
Select Route Choice Line 129
Select Symbol dialog 161
separate controls 185

© 2026 Finn Arildsen

separate map file 180
Settings for this event 153
Setup Circle and Line Dimensions dialog 187
Setup Controls dialog 185
Setup Map dialog 180
Setup Overprint dialog 191
Setup Print Area dialog 221
Setup Text on back of map dialog 192
Shaping 93
Shaping an overlaid graphics image 93
Show control codes for random order controls 191
Show finish on all parts 174
Show OCAD background maps 180
Show the event file name under control descriptions 153
Showing multiple parts of the course side-by-side on the same page 95
Siirrä 86, 93
Siirrä karttaa 189
Siirrä karttaa ohjeet 189
siirrä rastinumeroa 142
siirrä rastiympyrää 142
Silmukan käyttäytyminen -valintaikkuna 177
Simulate overprint effect on PostScript printers 156
Simuloi päälletulostusta PostScript -tulostimilla 156
Sisämarginaali 228
Site flagged 50, 165
Sivun asetukset 206
Sivun koko 206
Size 223
Skaalaa rastien koordinaatit tässä näkymässä 190
Ski O Course 175
Software Registration dialog 148
Solid Boundary 225
Spacing 153, 197, 206
Special Symbols toolbar 142
Spreadsheet 169, 180
Standard punch dialog 220
Standard settings for this PC 156
Standard text 228
Standardileima -valintaikkuna 220
Start point 162
Start radius 187
Status and Additional Text 165
status flags 50
String Course 175
String Course with Controls 175
String O line color 188
Suomi 156
suora 156
suunta 206
Suurennettu karttapala 94
Suurennetun karttapalan lisääminen 94
SVG 123
Swedish 156
symbol 72, 73, 110
Symbol dialog 161
Symbol palette box width 156
Symbol Template 162
symboli 110
Symboli -valintaikkuna 161
Symbolien kieli 156
Symbolimalli 162
Symbolipaletin koko 156
Symbols 156
säde 187

- T -

taivuta 54
TALLENNA omat vakioasetukset 187
Tanskalainen 156
Tapahtuman asetukset 153
Tapahtuman nimi 153
Tapahtuman tiedot -valintaikkuna 153
Tapahtumapäivä 153
tapahtumatiedoston nimi rastimääritteiden alla 153
Tapahtumavelho - Sivu 1 148
Tapahtumavelho - Sivu 10 152
Tapahtumavelho - Sivu 2 149
Tapahtumavelho - Sivu 3 149
Tapahtumavelho - Sivu 4 149
Tapahtumavelho - Sivu 5 149
Tapahtumavelho - Sivu 6 151
Tapahtumavelho - Sivu 7 151
Tapahtumavelho - Sivu 8 151
Tapahtumavelho - Sivu 9 152
Tape Measure 132
Tape Measure dialog 233
Tarkistusleimat 153
Tarkkuussuunnistus 162

© 2026 Finn Arildsen

Tarkkuussuunnistusrata 169
Tasaus 228
Task Bar 142
Taulukko 180
Tavallinen rasti 162
Tavallinen rata 169
Tehtävärivi 142
teksti 228
Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkuna 192
Teksti -valintaikkuna 228
tekstimuotoinen 180
Tekstin väri 228
Tekstirastimäärite 224
Tekstit 12
Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila (Rasti -valintaikkuna) 165
Temporary Construction 225
Tervetuloa 12
Tervetuloa! 12
text 73, 139, 228
Text color 228
Text dialog 228
texts 12, 97
Texts, Score-O, and Status (Control dialog) 165
textual 180
Textual description 224
The Canvas and the Navigation Bar 142
Tiedosto -valikon toiminnot 112
Tiedostotyyppi 209
Tietoja Condesista -valintaikkuna 233
Tilapäinen rakennustyömaa 225
tilatiedot 50
Toggle Segment 131
Trail O 162
Trail O Course 175
Trail-O (Rasti -valintaikkuna) 166
Tukireitti 169
Tulosta 191, 197
Tulosta kartta 197
Tulosta OCADin Overprint -värit läpikuultavina 180
Tulosta radat olemassa olevalle kartalle 12
Tulosta Radat -valintaikkuna 197
Tulosta tarkistusleimaukset -valintaikkuna 200
Tulosta tekstinä 169
Tulostus useasta näkymästä 101
Tulostus vaakaan 197
Tulostusalue 86, 221
Tulostusalueen asetukset 221
Tulostusasettelu 28
Tulostusasettelut 12, 16, 28, 101
Tulostusmittakaava 180
tulostusväri 191
Tuo 179
Tuo viestijoukkueet -valintaikkuna 219
Tuonti 109
tutorial 22
two symbols 72
Tyhjä joukkue 194
Typefaces for control numbers and codes 187
Työkalurivit 142

- U -

Ulkonäkö 223
Unlock 142
Upload maps and courses to Livelox 217
Use a separate map file for this canvas 180
Use overprint effect for control numbers 188
Use overprint effect for course overprint 188
Use PostScript pass-through 156
Use Print Layouts 57, 101, 197, 202, 206, 209, 214
Use same print area for all courses 221
Use specific print area for each course 221
use the same cutting of circles and lines 185
Use the same map as another canvas 180
use the same symbols 185
Useiden radan osien näyttö rinnakkain samalla sivulla 95
Useiden rataosien tulostus samaan karttaan 30
Useita näkymiä 12
UTM 156
Uusi Condes Logo 140
Uusi Ensiapupaikka 137
Uusi Grafiikka 140
Uusi grafiikkakohde 94
Uusi Juomapaikka 136
Uusi Kielletty Reitti 137
Uusi Kohdistusmerkki 136
Uusi Lähtö 134
Uusi Maali 134
Uusi MTBO Este 138
Uusi MTBO Ohittaminen kielletty 138

© 2026 Finn Arildsen

Uusi MTBO Vaarallinen Osa 139
Uusi MTBO Yksisuuntainen reitti 138
Uusi Pakollinen ylitys/alituspaikka 136
Uusi peittoalue 140
Uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti 138
Uusi Rasti 133
Uusi Rastimäärite 134
Uusi rata -valintaikkuna 175
Uusi Teksti 139
Uusi viestijoukkue 194
Uusi Viitoituksen Pää 134
Uusi viiva 139
Uusi ylityskohta 136

- V -

Vaarallinen 225
Vakioteksti 228
Valikoiden kieli 156
Valitse asettelukehys 147
Valitse Condesin oletusväri 188
Valitse Grafiikkakohde 128
Valitse IOF OFFSET -tulostusväri 188
Valitse Ratakohde 128
Valitse reitinvalintaviiva 129
Valitse Symboli -valintaikkuna 161
Valitse tulostusalue 147
Valitse väri -valintaikkuna 219
valkoinen reunus 52
Valkoinen tausta 228
Vapaa 169
Vapaa järjestys rastit 169
Variations 200
Vasemman yläkulman kohdistusmerkin OCAD -koordinaatit 213
Vie 209
Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkuna 209
Vie radat EPS -tiedostoiksi -valintaikkuna 206
Vie radat GPS -sovellukseen -valintaikkuna 214
Vie radat OCAD -tiedostoiksi -valintaikkuna 210
Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkuna 202
Vie radata SVG -tiedostoiksi 214
Vie ratatiedot XML -tiedostoksi -valintaikkuna 200
Vie viestijoukkueet XML -tiedostoon 218
Vientimittakaava 209
Vientisivun asetukset -valintaikkuna 208
viesti 176
Viestijoukkueiden joukkuehajonnat 195
Viestin jaksot 169
Viestin osuudet 169
VIESTIN OSUUS 176
viestirata 78
viimeinen rasti 65
viitoituksen pää 142
Viitoitus 162
Viiva 187
Viiva -valintaikkuna 229
Viivapaksuus 187
Viivoitus 225
väli 187
Värien asetukset OCAD -viennissä -valintaikkuna 212
Värimäärä 209

- W -

wcd 22
Welcome to Condes! 12
WGS84 156
What is new in Condes 11 16
Which map file 180
White background 228
White outline on control circles 187
White outline on control numbers 187
White outline on course legs 187
Windows MetaFile 36
Windows MetaFiles 180
Windows Metatiedosto 36
Windows Metatiedostot 180
wmf 36, 180
World Coordinates dialog 183
World File 38, 183, 209

- X -

XML 108, 109, 200

- Y -

Yhdistä 180
Yhdistä rata OCAD -kartalle 180
Yhtenäinen reunaviiva 225

© 2026 Finn Arildsen

Yleiset asetukset tälle tietokoneelle 156
Ylempi purppura 41
Ylityskohta 136
Ympyrä 187
Ympyrä/viiva -väli 187
ympyrät 185

- Z -

Zoom in 142
Zoom out 142

© 2026 Finn Arildsen